Թողարկման 20-րդ տարի

ՀՀ կենտրոնական բանկի տեղեկագիր

2013

Հունիս

թիվ 6 (178)

Բովանդակություն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ
ԿԲ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ
ՀՀ ԿԲ ԽՈՐՀՐԴԻ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄԸ

4 ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշումները վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի, որոշ ՓԲԸ-ների «Ինտելէքսպրես» և «Ինտերէքսպրես» արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգերում մասնակցության թույլտվություն տրամադրելու, ինչպես նաև որոշ ՍՊԸ-ների գրավատան կազմակերպման լիցենզիաները ուժը կորցրած ճանաչելու վերաբերյալ

4 ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշումները «Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ապահովագրական ՓԲԸ-ին՝ ոչ կյանքի վերաապահովագրության դասով, «Վենուս Աֆինա» ՍՊԸ-ին գրավատան կազմակերպման լիցենզիաներ տրամադրելու, ինչպես նաև «Միտրա ապահովագրական և վերաապահովագրական բրոքեր» ՍՊԸ-ին տրամադրված ապահովագրական բրոքերային գործունեության լիցենզիան ուժը կորցրած ճանաչելու վերաբերյալ

4 ՀՀ ԿԲ նախագահի որոշումները «Կամուրջ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի «Տաշիր» մասնաճյուղը գրանցելու, ինչպես նաև 1 ՍՊԸ-ի, 4 արտարժույթի փոխանակման կետերի, 1 գրավատան նախազգուշացում հայտարարելու վերաբերյալ

5 ՀՀ ԿԲ խորհրդի թիվ 110-Ն որոշումը «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2004 թվականի հունիսի 15-ի թիվ 154-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին»

7 ՀՀ ԿԲ խորհրդի թիվ 124-Ն որոշումը «Ազգային դրամի 20 տարին» հուշադրամը շրջանառության մեջ դնելու և դրա նկարագրությունը հաստատելու մասին»

8 ՀՀ ԿԲ խորհրդի թիվ 142-Ն որոշումը «Հայաստանի Հանրապետության պետական (գանձապետական) կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման, հետգնման աճուրդի, հետգնման կազմակերպման և մարման սպասարկման», «Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի պահառության գործունեության», «Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի գրավի հետ կապված գործառնությունների իրականացման», «Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների համակարգում կիրառվող հաշվեհամարների կոդավորման»,

«Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի երկրորդային շուկայում շրջանառության», «Պետական պարտատոմսերով գործառնություններում կիրառվող փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանների մասին» կարգերը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2004 թվականի մարտի 30-ի թիվ 75-ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին»

69 ՀՀ ԿԲ խորհրդի թիվ 2 պաշտոնական պարզաբանումը «Ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) պայմանագրով կնքված գործարքի արժույթի վերաբերյալ»

71 ԴՐԱՄԱՎԱՐԿԱՅԻՆ ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ
ԽՈՐՀՐԴԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

ԿԲ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՐԴԻ
ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ԵՎ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՈՎ

- ***Անփոփոխ է թողնվել*** վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը՝ 8% (որոշում թիվ 167Ա):
- ***«Ինտելէքսպրես» արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգում մասնակցության թույլտվություն է տրամադրվել*** «ՎՏԲ-Հայաստան բանկ», «ԱԿԲԱ-Կրեդիտ ագրիկոլ բանկ» և «ԲՏԱ բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերություններին (որոշումներ թիվ 149Ա, 150Ա, 157Ա):
- ***Ուժը կորցրած են ճանաչվել*** «Մաստեր Կրեդիտ» և «Ար-Տալ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների գրավատան կազմակերպման լիցենզիաները (որոշումներ թիվ 151Ա, 152Ա):
- ***Ոչ կյանքի վերաապահովագրության դասով լիցենզիա է տրամադրվել*** «Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ապահովագրական փակ բաժնետիրական ընկերությանը (որոշում թիվ 155Ա):
- ***«Ինտերէքսպրես» արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգում մասնակցության թույլտվություն է տրամադրվել*** «Մոբի Դրամ» փակ բաժնետիրական ընկերությանը (որոշում թիվ 158Ա):
- ***Գրավատան կազմակերպման լիցենզիա է տրամադրվել*** «Վենուս Աֆինա» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը (որոշում թիվ 160Ա):
- ***Ուժը կորցրած է ճանաչվել*** «Միտրա ապահովագրական և վերաապահովագրական բրոքեր» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը տրամադրված ապահովագրական բրոքերային գործունեության լիցենզիան (որոշում թիվ 162Ա):
- ***Գրանցվել է*** «Կամուրջ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերության «Տաշիր» մասնաճյուղը (որոշում թիվ 1/521Ա):
- Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջները խախտելու համար 1 սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության, 4 արտարժույթի փոխանակման կետերի և 1 գրավատան ***հայտարարվել է նախազգուշացում***՝ հետագայում նման խախտումները բացառելու հանձնարարականով (որոշումներ թիվ 1/469Ա, 1/479Ա, 1/492Ա-1/494Ա, 1/508Ա):

*Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2004 թվականի հունիսի 15-ի թիվ 154-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին**

Հիմք ընդունելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածը և 20-րդ հոդվածի «ե» կետը և «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածի 4-րդ մասը՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը ո ր ո շ ու մ է.

1. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2004 թվականի հունիսի 15-ի «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ֆինանսական հաշվետվության վերստուգման նպատակով աուդիտորական կազմակերպության ընտրության համար Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից իրականացվող հրապարակային մրցույթի կազմակերպման մասին» կանոնակարգը հաստատելու մասին» թիվ 154-Ն որոշմամբ հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ֆինանսական հաշվետվության վերստուգման նպատակով աուդիտորական կազմակերպության ընտրության համար Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից իրականացվող հրապարակային մրցույթի կազմակերպման մասին» կանոնակարգում (այսուհետ՝ Կանոնակարգ) կատարել հետևյալ փոփոխությունները և լրացումները.

1) Կանոնակարգի 1-ին կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Սույն կանոնակարգով կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ֆինանսական հաշվետվությունը վերստուգելու նպատակով միջազգային ճանաչում ունեցող անկախ աուդիտորական կազմակերպության ընտրության համար Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից կազմակերպվող հրապարակային մրցույթների անցկացման հետ կապված հարաբերությունները՝ հիմք ընդունելով, որ՝

1) Համաձայն «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» ՀՀ օրենքի՝ Կենտրոնական բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները յուրաքանչյուր տարի վերստուգվում են միջազգային ճանաչում ունեցող անկախ աուդիտորական կազմակերպության (այսուհետ՝ Արտաքին աուդիտոր) կողմից:
2) Վերստուգման նպատակով Կենտրոնական բանկը յուրաքանչյուր երեք տարին մեկ կազմակերպում է Արտաքին աուդիտորի ընտրության հրապարակային մրցույթ, որի արդյունքում ընտրվում է Արտաքին աուդիտոր երեք տարի ժամկետով:»:

2) Կանոնակարգի 2-րդ կետի 1-ին պարբերությունում «ընթացքում» բառը փոխարինել «արդյունքում» բառով:

3) Կանոնակարգի 2-րդ կետի 3-րդ պարբերությունից հետո լրացնել նոր պարբերություն՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «աշխատանքային խումբ՝ մրցույթի մասնակիցների կողմից ներկայացվող տեղեկատվություններն ու փաստաթղթերը ուսումնասիրելու և ամփոփելու նպատակով մրցութային հանձնաժողովի կողմից ստեղծված համապատասխան աշխատանքային խումբ.»:

4) Կանոնակարգի 5-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«5. Արտաքին աուդիտորը պետք է բավարարի հետևյալ նվազագույն չափանիշները.

1) լինի անկախ Կենտրոնական բանկից,
2) ունենա միջազգային ճանաչում,
3) աուդիտի թիմում ներգրավված աշխատակիցները պետք է ունենան աշխատանքային փորձ և միջազգային հաշվապահական և/կամ աուդիտորական որակավորումներ:

Երկրորդ երեք տարվա աուդիտի համար Արտաքին աուդիտորը պետք է ներկայացնի աուդիտի համար պատասխանատու նոր ղեկավար, եթե մասնակցում է մրցույթին:

Վեց տարի անընդմեջ Կենտրոնական բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ իրականացրած Արտաքին աուդիտորը չի կարող մասնակցել հաջորդ մրցույթին (պետք է փոխվի):

Սույն կետով նախատեսված պահանջները նշվում են հրապարակային ծանուցմամբ:»:

---

* *Ոչ պաշտոնական հրատարակություն:*
Ընդունված է ՀՀ ԿԲ խորհրդի կողմից 2013 թ. ապրիլի 30-ին:
Գրանցված է ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից 12.06.2013 թ. (ՀՀՊՏ N18 (462), 17.06.2013):

5) Կանոնակարգի 10-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«10. Հրապարակային մրցույթին մասնակցելու համար ցանկություն հայտնած մասնակիցները մինչև հայտերի ներկայացման վերջնական ժամկետի ավարտը կարող են հետ վերցնել մրցույթի հայտերը (հրաժարվել մրցույթին մասնակցելուց):»:

6) Կանոնակարգի 12-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«12. Հրապարակային մրցույթում հաղթողի հետ համապատասխան պայմանագիր կնքելիս պայմանագրի էական պայմանները պետք է համապատասխանեն հրապարակային մրցույթի մասին հրապարակային ծանուցմամբ սահմանված պայմաններին: Սույն կանոնակարգով նախատեսված՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վերստուգման նպատակով կնքվելիք պայմանագրի ժամկետը սահմանվում է երեք տարի:»:

7) Կանոնակարգի 13-րդ կետի «մամուլի քարտուղարը» բառերը փոխարինել «հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն» բառերով:

8) Կանոնակարգի 14-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 14.1 կետով՝

14.1. Հրապարակային ծանուցումը պետք է հրապարակվի www. azdarar.am կայքում:»:

9) Կանոնակարգի 16-րդ կետը շարադրել նոր խմբագրությամբ.

«16. Հրապարակային մրցույթի առարկան՝ համապատասխան պայմանագիրը, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը և մրցույթում հաղթող ճանաչված մասնակիցը պետք է ստորագրեն հրապարակային մրցույթի ավարտից և արձանագրության ձևակերպումից հետո:»:

10) Ուժը կորցրած ճանաչել Կանոնակարգի 17-րդ և 24-րդ կետերը:

11) Կանոնակարգի 32-րդ կետից հանել «մատուցման կարգը» բառերը:

12) Կանոնակարգի 47-րդ կետի 2-րդ ենթակետից հանել «հասցեները և գտնվելու վայրը» բառերը:

13) Կանոնակարգի 47-րդ կետի 5-րդ ենթակետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«5. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված այլ անհրաժեշտ տեղեկություններ:»:

14) Կանոնակարգի 50-րդ կետը շարադրել նոր խմբագրությամբ.

«50. Մրցույթի արդյունքներն ամփոփելու և մրցույթի հաղթողին ճանաչելու օրը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը՝ ի դեմս մրցութային հանձնաժողովի, և մրցույթի հաղթող ճանաչված մասնակիցը (մասնակիցները) ստորագրում են մրցույթի արդյունքների մասին արձանագրությունը, որն ունի պայմանագրի ուժ: Կնքված և ստորագրված արձանագրության բնօրինակները փոխանակվում են փոստային կապի միջոցներով:»:

15) Կանոնակարգի 51-րդ կետը շարադրել նոր խմբագրությամբ.

«51. Հրապարակային մրցույթի մասնակիցները մրցույթի մասին հրապարակային ծանուցման մեջ նշված չափով, ժամկետներում և կարգով մուծում են նախավճար:»:

16) Կանոնակարգի 52-րդ կետը շարադրել նոր խմբագրությամբ.

«52. Եթե հրապարակային մրցույթը համարվում է չկայացած, նախավճարը վերադարձվում է: Նախավճարը վերադարձվում է նաև մրցույթում չհաղթած մասնակիցներին: Սույն կետում նշված նախավճարը վերադարձվում է մրցույթի արդյունքների մասին արձանագրությունը ստորագրելու կամ մրցույթը չկայացած համարվելու պահից 5 (հինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում:»:

17) Ուժը կորցրած ճանաչել Կանոնակարգի 57-րդ կետը:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ Ա. ՋԱՎԱԴՅԱՆ
6 մայիսի 2013 թ., N 110-Ն

*«Ազգային դրամի 20 տարին» հուշադրամը շրջանառության մեջ դնելու և դրա նկարագրությունը հաստատելու մասին**

Հիմք ընդունելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածը և 20-րդ հոդվածի «ե» կետը և «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածի 4-րդ մասը՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը ո ր ո շ ու մ է .

1. 2013 թվականի հունիսի 24-ից շրջանառության մեջ դնել «Ազգային դրամի 20 տարին» հուշադրամը:

2. Հաստատել սույն որոշման 1-ին կետով սահմանված հուշադրամի նկարագրությունը, որը հուշադրամի էսքիզների հետ մեկտեղ ներկայացված է Հավելվածում (կցվում է):

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ Ա. ՋԱՎԱԴՅԱՆ
16 մայիսի 2013 թ., N 124-Ն

Հավելված
Հաստատված է
ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի
2013 թվականի մայիսի 14-ի
թիվ 124-Ն որոշմամբ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՐԱՄԻ 20 ՏԱՐԻՆ» ՀՈՒՇԱԴՐԱՄԻ

1. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը թողարկել է ՀՀ ազգային դրամի 20 տարուն նվիրված հուշադրամ:

2. ***Հուշադրամի դիմերեսին*** ՀՀ զինանշանն է և դրամի 20-ամյակի տարբերանշանը: ՀՀ զինանշանի ֆոնին ՀՀ թղթադրամների պաշտպանական հատկանիշները (գիլյոշ և պաշտպանական ներգիծ) նմանեցնող պատկերներ են: Դրամի 20-ամյակի տարբերանշանից ձախ թողարկման տարեթիվն է՝ «2013», շրջագծով՝ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ» և «REPUBLIC OF ARMENIA» մակագրությունները:

3. ***Հուշադրամի դարձերեսին*** ՀՀ կենտրոնական բանկի շենքն է և ՀՀ թղթադրամների պաշտպանական հատկանիշները (գիլյոշ և թափանցիկ պատկեր) նմանեցնող պատկերներ են, շրջագծով՝ «ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՐԱՄԻ 20 ՏԱՐԻՆ» և «20 YEARS OF NATIONAL CURRENCY» մակագրությունները:

4. ***Հուշադրամի բնութագիրը***

Անվանական արժեքը	1000 դրամ
Մետաղը և հարգը	արծաթ, 999^0
Քաշը	31,1 գ
Տրամագիծը	38,0 մմ
Դրամաշուրթը	հարթ, համարակալված
Որակը	պրուֆ
Տպաքանակը	500 հատ

էսքիզների հեղինակն է Վարդան Վարդանյանը:

Հուշադրամը հատվել է Նիդեռլանդների արքայական դրամահատարանում:

---

* *Ոչ պաշտոնական հրատարակություն:*
Ընդունված է ՀՀ ԿԲ խորհրդի կողմից 2013 թ. մայիսի 14-ին:
Գրանցված է ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից 4.06.2013 թ. (ՀՀԳՏ N18 (462), 17.06.2013):

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

*«Հայաստանի Հանրապետության պետական (գանձապետական) կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման, հետգնման աճուրդի, հետգնման կազմակերպման և մարման սպասարկման», «Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի պահառության գործունեության», «Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի գրավի հետ կապված գործառնությունների իրականացման», «Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների համակարգում կիրառվող հաշվեհամարների կոդավորման», «Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի երկրորդային շուկայում շրջանառության», «Պետական պարտատոմսերով գործառնություններում կիրառվող փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանների մասին» կարգերը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2004 թվականի մարտի 30-ի թիվ 75-ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին**

Հիմք ընդունելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 20-րդ հոդվածի «իգ1» կետը և «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածի 4-րդ մասը, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության գրավոր համաձայնությունը՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը ո ր ո շ ու մ է.

1. Հաստատել «Հայաստանի Հանրապետության պետական (գանձապետական) կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման, հետգնման աճուրդի, հետգնման կազմակերպման և մարման սպասարկման կարգը»՝ համաձայն Հավելված 1-ի (կցվում է):

2. Հաստատել «Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի պահառության գործունեության կարգը»՝ համաձայն Հավելված 2-ի (կցվում է):

---

* *Ոչ պաշտոնական հրատարակություն:*
Ընդունված է ՀՀ ԿԲ խորհրդի կողմից 2013 թ. հունիսի 7-ին:
Գրանցված է ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից 18.06.2013 թ. (ՀՀՊՏ N18 (462)[1], 26.06.2013):

3. Հաստատել «Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի գրավի հետ կապված գործառնությունների իրականացման կարգը»՝ համաձայն Հավելված 3-ի (կցվում է):

4. Հաստատել «Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների համակարգում կիրառվող հաշվեհամարների կոդավորման կարգը»՝ համաձայն Հավելված 4-ի (կցվում է):

5. Հաստատել «Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի երկրորդային շուկայում շրջանառության կարգը»՝ համաձայն Հավելված 5-ի (կցվում է):

6. Հաստատել «Պետական պարտատոմսերով գործառնություններում կիրառվող փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանների մասին կարգը»՝ համաձայն Հավելված 6-ի (կցվում է):

7. Սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2004 թվականի մարտի 30-ի ««Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման, հետգնման կազմակերպման և մարման սպասարկման կարգը», «Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի պահառության գործունեության մասին կարգը», «Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի գրավի հետ կապված գործառնությունների իրականացման մասին կարգը», «Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների համակարգում կիրառվող հաշվեհամարների կոդավորման կարգը», «Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի երկրորդային շուկայում շրջանառության կարգը», «Պետական պարտատոմսերով գործառնություններում կիրառվող փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանների մասին կարգը» հաստատելու մասին» թիվ 75-Ն որոշումը:

8. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում 2013 թ. հուլիսի 9-ից:

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ Ա. ՋԱՎԱԴՅԱՆ
7 հունիսի 2013 թ., N 142-Ն

Հավելված 1
Հաստատված է
ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի
2013 թվականի հունիսի 7-ի
թիվ 142-Ն որոշմամբ

ԿԱՐԳ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ (ԳԱՆՁԱՊԵՏԱԿԱՆ) ԿԱՐՃԱԺԱՄԿԵՏ, ՄԻՋԻՆ ԺԱՄԿԵՏԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԵՐԿԱՐԱԺԱՄԿԵՏ ԱՐԺԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԱՌԱՋՆԱՅԻՆ ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ, ՀԵՏԳՆՄԱՆ ԱՃՈՒՐԴԻ, ՀԵՏԳՆՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԵՎ ՄԱՐՄԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ

ԳԼՈՒԽ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության պետական (գանձապետական) կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման, հետգնման աճուրդի, հետգնման կազմակերպման և մարման սպասարկման ընթացակարգը:

2. Սույն կարգով Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը, որպես Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության ֆինանսական գործակալ, հիմք ընդունելով պարտատոմսերի թողարկման վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարի հրամանը, պետական (գանձապետական) միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի պարագայում նաև տեղաբաշխման աճուրդի կազմակերպման մասին հանձնարարագիրը, կազմակերպում է պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխում: Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը, հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության հետգնման, հետգնման աճուրդի կազմակերպման մասին հանձնարարագիրը, կազմակերպում է հետգնում, հետգնման աճուրդ:

ԳԼՈՒԽ 2. ՍՈՒՅՆ ԿԱՐԳՈՒՄ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

3. Սույն կարգում կիրառվող հիմնական հասկացություններն են.

1) ***բանկ***՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ,
2) ***թողարկող***՝ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարություն,
3) ***պարտատոմս***՝ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկվող պետական (գանձապետական) կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության և (կամ) երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսեր,
4) ***տեղաբաշխում***՝պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման նպատակով կազմակերպվող փակ մրցութային գործընթաց (աճուրդ), որի ժամանակ պարտատոմս ձեռք բերելու նպատակով պոտենցիալ գնորդները ներկայացնում են հայտեր,
5) ***հետգնման կազմակերպում***՝ շրջանառության մեջ գտնվող պարտատոմսերի հետգնման նպատակով կազմակերպվող գործընթաց թողարկողի կողմից նախապես հայտարարված եկամտաբերությամբ, որի ժամանակ պարտատոմս վաճառելու նպատակով պոտենցիալ վաճառողները ներկայացնում են հայտեր,
6) ***հետգնման աճուրդ***՝շրջանառության մեջ գտնվող պարտատոմսերի հետգնման նպատակով կազմակերպվող փակ մրցութային գործընթաց, որի ժամանակ պարտատոմս վաճառելու նպատակով պոտենցիալ վաճառողները ներկայացնում են հայտեր,
7) ***հետգնում***՝հետգնման աճուրդի և հետգնման կազմակերպման գործընթաց,
8) ***պահառու***՝պարտատոմսերի տեղաբաշխման, հետգնման, շրջանառության և մարման սպասարկման պարտավորությունները կրող, պահառուական գործունեություն իրականացնող անձ: Պահառուի գործառույթներն իրականացնում է բանկը,
9) ***ենթապահառու***՝ պահառուական գործունեություն իրականացնող անձ կամ անձինք, ովքեր, ըստ առանձին ներդրողների, հաշվառվում են վերջիններիս սեփականության իրավունքով պատկանող պարտատոմսերը: Ենթապահառուի գործառույթներն իրականացնում են գործակալները և գանձապետական պահառուն: Ենթապահառուի գործառույթներ իրականացնում են նաև պահառուի հետ ենթապահառության պայմանագիր կնքած անձինք,
10) ***գործակալ***՝ պարտատոմսերի շուկայում գործակալի գործառույթների կատարման մասին պայմանագիր կնքած ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձ,
11) ***ներդրող***՝յուրաքանչյուր իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձ, որը սեփականության իրավունքով ձեռք է բերում պարտատոմսեր,
12) ***գանձապետական պահառու***՝Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության լիազոր մարմնի կողմից պարտատոմսերի անմիջական վաճառքի, ներդրողներին պատկանող պարտատոմսերի հաշվառման և սպասարկման համակարգ,
13) ***աշխատանքային խումբ***՝ տեղաբաշխման, հետգնման անցկացման նպատակով թողարկողի և բանկի մեկական ներկայացուցիչներից կազմված խումբ, որի իրավասությունները և կազմը հաստատում է բանկի նախագահը,
14) ***էլեկտրոնային հաղորդագրություն***՝ բանկի կողմից հաստատված հատուկ ֆորմատներով կազմված էլեկտրոնային ստանդարտացված հաղորդագրություն, որի միջոցով ներկայացվում են տեղաբաշխման հայտերը, դեպո հանձնարարականները, դրանց ընդունման, կատարման, մերժման և այլ հաղորդագրությունները,
15) ***հայտ***՝ գործակալի և գանձապետական պահառուի կողմից տեղաբաշխման, հետգնման ներկայացված առաջարկություններ,
16) ***թողարկողի դրամական հաշիվ***՝ թողարկողի գանձապետական միասնական հաշիվը բանկում,
17) ***դեպո հաշիվ***՝պարտատոմսերի հաշվառման համար նախատեսված պահառուի և ենթապահառուի գրառումների բազմություն, որը միավորված է ընդհանուր հատկանիշներով,
18) ***համակարգ***՝ պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգ, որն ապահովում է պարտատոմսերի հետգնման, տեղաբաշխման շրջանառության և մարման սպասարկումը,
19) ***մասնակիցներ***՝ տեղաբաշխման և հետգնման մասնակիցներ են գործակալները. Հայաստանի Հանրապետության պետական (գանձապետական) կարճաժամկետ պարտատոմսերի տեղաբաշխման մասնակից է նաև գանձապետական պահառուն:

ԳԼՈՒԽ 3. ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

4. Ներդրողները տեղաբաշխմանը կարող են մասնակցել իրենց հետ պայմանագիր կնքած գործակալի միջոցով՝ ներկայացնելով նրան պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ:

5. Գործակալը, որը ներդրողների համար տեղաբաշխման ժամանակ ձեռք է բերել պարտատոմսեր, պարտավոր է տեղաբաշխման ավարտից հետո նույն օրվա ընթացքում դրանք փոխանցել ներդրողների դեպո հաշիվների վրա և ներդրողների թղթակցային հաշիվների վրա փոխանցել տեղաբաշխման արդյունքում ձեռք չբերված պարտատոմսերի համապատասխան դրամական միջոցները:

6. Գործակալի և ներդրողի միջև հարաբերությունները կարգավորվում են գործակալի և ներդրողի միջև կնքված պայմանագրով:

7. Գործակալը ներդրողի կարգավիճակով կարող է մասնակցել տեղաբաշխմանը նաև այլ գործակալի միջոցով՝ համաձայն սույն գլխի 4-6-րդ կետերում ներդրողի համար սահմանված ընթացակարգերի:

8. Տեղաբաշխման մասնակիցները նախորդ աշխատանքային օրվա ժամը 15.00-ից մինչև տեղաբաշխման օրվա ժամը 10.30-ը ներկայացնում են պարտատոմսերի ձեռքբերման երկու տեսակի հայտեր: Առաջին հայտն ընդգրկում է պարտատոմսերի գնման վերաբերյալ տեղաբաշխման մասնակիցների սեփական առաջարկությունները, երկրորդ հայտը ներդրողների առաջարկությունները: Տեղաբաշխման անցկացման օրվա ժամը 10.30-ից հետո ներկայացված հայտերը չեն ընդունվում՝ բացառությամբ սույն գլխի 14-րդ կետում սահմանված դեպքերի:

9. Տեղաբաշխմանը ներկայացված հայտերն ընդգրկում են մրցակցային և ոչ մրցակցային առաջարկություններ.

1) Հայաստանի Հանրապետության պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերի՝ տեղաբաշխմանը ներկայացվող մրցակցային առաջարկության մեջ նշվում է պարտատոմսերի այն ծավալը, որը մասնակիցը ցանկանում է ձեռք բերել տեղաբաշխման ժամանակ և այն գումարը, որով մասնակիցը պատրաստ է ձեռք բերելու պարտատոմսերի այդ ծավալը:
2) Հայաստանի Հանրապետության պետական միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի տեղաբաշխմանը ներկայացվող մրցակցային առաջարկության մեջ նշվում է պարտատոմսերի այն ծավալը, որը մասնակիցը ցանկանում է ձեռք բերել տեղաբաշխման ժամանակ և այն եկամտաբերությունը, որով մասնակիցը պատրաստ է ձեռք բերել պարտատոմսերի այդ ծավալը: Եկամտաբերությունը նշվում է ստորակետից հետո առավելագույնը չորս նիշի ճշտությամբ:
3) Պարտատոմսերի տեղաբաշխմանը ներկայացվող հայտերի ոչ մրցակցային առաջարկության մեջ նշվում է այն ծավալը, որի չափով տեղաբաշխման մասնակիցը ցանկանում է պարտատոմսեր ձեռք բերել տեղաբաշխման ընթացքում ձևավորված միջին կշռված եկամտաբերությամբ:
4) Պարտատոմսերի գնման ծավալները պետք է բազմապատիկ լինեն տվյալ պարտատոմսի համար թողարկման հրամանում սահմանված քայլին: Բոլոր գումարները նշվում են մեկ դրամի ճշտությամբ:

10. Տեղաբաշխման հայտերը ներկայացվում են համապատասխան էլեկտրոնային հաղորդագրությունների միջոցով՝ տեղաբաշխման մասնակցի մոտ տեղակայված ՍիԲիէյնեթ համակարգի աշխատանքային կայանից. ընդ որում, յուրաքանչյուր տեսակի հայտի համար (սեփական, ներդրողի) կազմվում է առանձին հաղորդագրություն: Տեղաբաշխման նույն մասնակցից երկու միատեսակ հայտ ստանալու դեպքում ընդունվում է համակարգի կողմից առաջինն ընդունված հայտը: Համակարգի կողմից ընդունված հայտը չի կարող հետ կանչվել, և դրանում փոփոխություններ չեն կարող կատարվել:

11. Տեղաբաշխման պայմանների և/կամ առանձին հայտին/հայտերին ներկայացվող սահմանափակումների խախտմամբ, պայմաններից շեղումներով լրացված կամ բավարար միջոցներով չապահովված հայտերը մերժվում են: Տեղաբաշխման համապատասխան մասնակիցներն այդ մասին տեղեկացվում են համապատասխան էլեկտրոնային հաղորդագրությունների միջոցով: Մինչև հայտերի ընդունման համար սահմանված ժամի ավարտը հայտը մերժված լինելու դեպքում տեղաբաշխման մասնակիցը կարող է ներկայացնել նոր հայտ:

12. Եթե տեղաբաշխման մասնակիցը իր մոտ տեղակայված ՍիԲիէյնեթ-ի աշխատանքային կայանից տարբեր տեսակի վթարների հետևանքով (կապի խզում, մասնակցի հսկողության ներքո գործող տեխնիկածրագրային ապահովման անսարքություն, այլ) չունի հայտերն ուղարկելու հնարավորություն, կամ նա իր մոտ տեղակայված աշխատանքային կայանից հայտը ուղարկելուց հետո 10 րոպեի ընթացքում չի ստանում ընդունման (մերժման) մասին համապատասխան էլեկտրոնային հաղորդագրությունը, ապա հայտը (հայտերը) մուտքագրում է բանկում տեղադրված հատուկ աշխատանքային կայանից մինչև ժամը 10.30-ը:

13. Տեղաբաշխման օրվա ժամը 10.30-ին աշխատանքային խումբը դադարեցնում է հայտերի ընդունումը:

14. Տեղաբաշխումն անցկացնելու նպատակով նախատեսված կապի միջոցների և/կամ համակարգի հետ կապված տեխնիկական խնդիրների առաջացման դեպքում աշխատանքային խումբը համապատաս-

խան խնդրի մասին անմիջապես տեղեկացնում է թողարկողին: Հաշվի առնելով թողարկողի կողմից ընդունված որոշումը (տեղաբաշխումը շարունակել, հետաձգել, վերսկսել կամ չեղյալ հայտարարել)՝ աշխատանքային խումբը, համաձայն ներքոնշյալ ընթացակարգերի, շարունակում է համապատասխան գործընթացի իրականացումը.

1) տեղաբաշխումը շարունակելու գործընթացը՝ ընթանում է սույն կարգի 15-24-րդ կետերում սահմանված ընթացակարգերի համաձայն,
2) հետաձգման գործընթացը (տեղաբաշխման գործընթացը շարունակել տեղաբաշխման օրը ավելի ուշ ժամի՝ ըստ տվյալ տեղաբաշխման համար ընդունված հայտերի)՝ ընթանում է թողարկողի կողմից ներկայացված գրության համաձայն, որտեղ գրանցված են նաև համապատասխան գործընթացների իրականացման ժամկետները (ամսաթիվ, ժամ):
3) տեղաբաշխման վերսկսման (տեղաբաշխման գործընթացը նույն օրը ավելի ուշ ժամի կամ այլ աշխատանքային օր տեղափոխելու) կամ չեղյալ համարելու գործընթացը՝ ընթանում է թողարկողի կողմից ներկայացված գրության համաձայն, որտեղ գրանցված են նաև համապատասխան գործընթացների իրականացման ժամկետները (ամսաթիվ, ժամ)՝ գործում են սույն գլխի 25-րդ կետում սահմանված կանոնները,
4) սույն կետի 2-3-րդ ենթակետերի գործընթացների մասին բանկն անմիջապես, բայց ոչ ուշ, քան մինչև տեղաբաշխման օրվա ժամը 11:30-ը ՍիԲիէյնեթ համակարգի և/կամ հեռախոսի միջոցով տեղեկացնում է տեղաբաշխման մասնակիցներին:

15. Հայտերի ընդունման դադարեցման պահից համակարգի կողմից իրականացվում է ընդունված հայտերի ստուգումն ըստ թողարկման հրամանով առանձին մասնակցին ներկայացվող պահանջների:

16. Համակարգը ստուգում է տեղաբաշխման մասնակցի դրամական հաշվում բավարար միջոցների առկայությունը՝ հաշվի առնելով նրա համապատասխան հաշվում առկա միջոցների և դեպո հաշվում տեղաբաշխման օրվա մարման ենթակա պարտատոմսերի ծավալի հանրագումարը՝ բացառությամբ գրավադրված և (կամ) արգելադրված պարտատոմսերի: Համապատասխան միջոցների առկայության դեպքում համակարգն ապահովում է դրանց օգտագործման սահմանափակումը հաշվետիրոջ այլ գործառնությունների համար:

17. Ընդունված (չմերժված) հայտերի հիման վրա կազմվում է հավաքական տեղեկագիր՝ համաձայն ՁՆ 1-ի: Աշխատանքային խմբի կողմից վավերացված հավաքական տեղեկագիրը մինչև ժամը 11.00-ն տրամադրվում է թողարկողին ՍիԲիէյնեթ համակարգի միջոցով, իսկ ՍիԲիէյնեթ համակարգի խափանման դեպքում՝ թղթային եղանակով:

18. Ոչ ուշ, քան տեղաբաշխման օրվա ժամը 12.00-ն, թողարկողը որոշում է պարտատոմսերի տեղաբաշխման սահմանային եկամտաբերությունը և միջին կշռված տարեկան եկամտաբերությունը, որոնց արժեքները կլորացվում են ստորակետից հետո չորս նիշի ճշտությամբ, որից հետո թողարկողի հանձնարարագրի հիման վրա, կազմված համաձայն ՁՆ 2-ի, սույն կետով նշված չափանիշները մուտքագրվում են համակարգ: Թողարկողի հանձնարարագիրը բանկին է փոխանցվում ՍիԲիէյնեթ համակարգի միջոցով, իսկ ՍիԲիէյնեթ համակարգի խափանման դեպքում՝ թղթային եղանակով:

19. Սույն կարգի 18-րդ կետում նշված չափանիշները համակարգ մուտքագրվելուց հետո սկսվում է առաջարկությունների բավարարումը: Տեղաբաշխմանը գանձապետական պահառուի մասնակցելու պարագայում առաջինը բավարարվում է գանձապետական պահառուի կողմից ներկայացված հայտը թողարկման հրամանում նշված սահմաններում, այնուհետև մնացած մասնակիցների կողմից ներկայացված ոչ մրցակցային առաջարկությունները թողարկման հրամանում սահմանված սահմաններում (պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերի պարագայում գործակալների կողմից ներկայացված ոչ մրցակցային առաջարկությունների գումարային ծավալը բավարարվում է թողարկման ծավալի 20%-ի սահմաններում, միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի պարագայում գործակալների կողմից ներկայացված ոչ մրցակցային առաջարկությունների գումարային ծավալը բավարարվում է այդ օրը տեղաբաշխման ենթակա ծավալի 20%-ի սահմաններում): Եթե մասնակիցների կողմից ներկայացված ոչ մրցակցային առաջարկությունների գումարային ծավալն ավելին է, ապա այդ առաջարկությունները բավարարվում են համամասնորեն՝ 20%-ի սահմաններում: Ոչ մրցակցային առաջարկությունների բավարարումից հետո սկսվում է մրցակցային առաջարկությունների բավարարումը ամենացածր եկամտաբերությամբ առաջարկություններից սկսած մինչև սահմանային եկամտաբերությամբ որոշված ծավալը: Եթե սահմանային եկամտաբերությամբ բավարարման ենթակա պարտատոմսերի ծավալը զիջում է տվյալ եկամտաբերությամբ առաջարկությունների ծավալին, կատարվում է համամասնական տեղաբաշխում, հակառակ դեպքում բավարարվում է տվյալ սահմանային եկամտաբերությամբ մրցակցային առաջարկությունների ողջ ծավալը: Համամասնական բաշխման արդյունքում գոյացած պարտատոմսերի չբաշխվող ծավալի տեղաբաշխման համար կիրառվում է պատահական ընտրության սկզբունքը՝

ստացված պատահական թվերի գեներատորի միջոցով: Առաջարկությունների համամասնական տեղաբաշխումն իրականացվում է համաձայն ՀՆ 3-ի:

20. Համակարգը հաշվում է տեղաբաշխվող պարտատոմսերի ծավալն ըստ տեղաբաշխման մասնակցի, ինչպես նաև թողարկողին փոխանցվելիք դրամական միջոցները՝ հաշվի առնելով աճուրդի մասնակցի դեպո հաշիվներում (սեփական և ամփոփ ներդրողների) տեղաբաշխման օրվա դրությամբ մարման ենթակա պարտատոմսերի ծավալի առկայությունը, և տեղաբաշխման օրը կատարում է դրամական ու դեպո հաշիվներին համապատասխան ծավալով դրամական միջոցների և պարտատոմսերի փոխանցումները:

21. Հաշվարկների հիման վրա բանկն իր տնային էջում տեղաբաշխման անցկացման օրվա մինչև ժամը 13.00-ն հրապարակում է տեղաբաշխման արդյունքների մասին հայտարարություն: Պարտատոմսերի տեղաբաշխման արդյունքների վերաբերյալ հրապարակվող հայտարարությունը պետք է ներառի.

1) մասնակցած գործակալների քանակը,
2) ներկայացված առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը (ՀՀ դրամ),
3) ներկայացված մրցակցային և ոչ մրցակցային առաջարկությունների ծավալը (գործակալներ, գանձապետական պահառու) (ՀՀ դրամ),
4) բավարարված առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը (ՀՀ դրամ),
5) տեղաբաշխված պարտատոմսերի սահմանային և միջին կշռված եկամտաբերությունները:

22. Տեղաբաշխման մասնակիցները համապատասխան էլեկտրոնային հաղորդագրությունների միջոցով տեղեկացվում են իրենց կողմից ներկայացված հայտերի վերաբերյալ:

23. Եթե սույն կարգով սահմանված ժամանակահատվածում թողարկողը չի սահմանում տեղաբաշխման գնային պայմանները, ապա բանկն իրավունք ունի տեղաբաշխման անցկացման օրվա ժամը 12.30-ին տեղաբաշխումը չեղյալ հայտարարելու, որի մասին տեղաբաշխման մասնակիցները տեղեկացվում են համապատասխան էլեկտրոնային հաղորդագրության միջոցով:

24. Տեղաբաշխմանը ներկայացվող պարտատոմսերի մրցակցային առաջարկությունների գնման գինը հաշվարկվում է համաձայն ՀՀ պետական (գանձապետական) պարտատոմսերի տեղաբաշխման, շրջանառության և մարման սպասարկման կարգերով սահմանված պարտատոմսերի գնի հաշվարկման բանաձևերի:

25. Տեղաբաշխումը նույն օրն ավելի ուշ ժամի վերսկսելու, հաջորդ աշխատանքային օր տեղափոխելու կամ չեղյալ համարելու դեպքում ավտոմատ եղանակով չեղյալ են համարվում տվյալ տեղաբաշխման համար ընդունված հայտերը, և հայտեր ներկայացնող մասնակիցները տեղեկացվում են այդ մասին համապատասխան էլեկտրոնային հաղորդագրությունների միջոցով: Տեղաբաշխման մասնակիցների դրամական միջոցների սահմանափակման դեպքում ավտոմատ ձևով հանվում են սահմանափակումները: Տեղաբաշխման վերսկսման կամ տեղափոխման մասին տեղեկանալուց հետո տեղաբաշխման մասնակիցները ներկայացնում են նոր հայտեր՝ սույն գլխում սահմանված ընթացակարգերի համաձայն: Տեղաբաշխումը նույն օրն ավելի ուշ ժամի վերսկսելու դեպքում հետաձգման ժամկետով հետաձգվում են նաև սույն գլխում տեղաբաշխման ընթացակարգերին առնչվող այլ ժամկետները:

26. Պարտատոմսերի տեղաբաշխման աճուրդի օրը բանկը հաշվետվություններ է ներկայացնում թողարկողին՝ համաձայն ՀՆ 4-ի, ՀՆ 5-ի և ՀՆ 6-ի:

ԳԼՈՒԽ 4. ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՀԵՏԳՆՄԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

27. Հետգնման առարկա կարող են լինել միայն շրջանառության մեջ գտնվող ազատ կարգավիճակով պարտատոմսերը:

28. Ներդրողները հետգնմանը կարող են մասնակցել իրենց հետ պայմանագիր կնքած գործակալի միջոցով՝ ներկայացնելով նրան պարտատոմսերի հետգնման հայտ:

29. Գործակալը, որը ներդրողի համար հետգնման ժամանակ վաճառել է պարտատոմսեր, պարտավոր է հետգնման ավարտից հետո նույն օրվա ընթացքում ներդրողի վաճառված պարտատոմսերի համար ստացված դրամական միջոցները փոխանցել ներդրողի թղթակցային հաշվի վրա և չվաճառված պարտատոմսերը փոխանցել ներդրողի դեպո հաշվի վրա:

30. Գործակալի և ներդրողի միջև հարաբերությունները կարգավորվում են գործակալի և ներդրողի միջև կնքված պայմանագրով:

31. Հետգնման օրվա մինչև ժամը 10.30-ը թողարկողն իր դրամական հաշվում կուտակում է հետգնման համար նախատեսված անհրաժեշտ ծավալով դրամական միջոցներ: Բանկը թողարկողից ստացված հանձնարարագրի հիման վրա սահմանափակում է թողարկողի դրամական հաշվից հետգնմանն ուղղված բյուջետային միջոցների օգտագործման հնարավորությունը: Թողարկողի համապատասխան հաշվին միջոցների բացակայության կամ ոչ բավարար լինելու դեպքում բանկը կարող է հետգնումը հայտարարել չեղյալ:

32. Հետգնման օրվա մինչև ժամը 10.30-ը հետգնման մասնակցող գործակալները պարտավոր են բանկում վարվող ազատ պարտատոմսերին համապատասխան (սեփական, ամփոփ ներդրողների) դեպո հաշվում ունենալ հետգնման համար նախատեսվող անհրաժեշտ ծավալով պարտատոմսեր:

33. Հետգնման մասնակիցները ներկայացնում են պարտատոմսերի վաճառքի սույն կարգով նախատեսված երկու տեսակի հայտեր:

34. Հետգնման աճուրդին ներկայացված հայտերն ընդգրկում են միայն մրցակցային առաջարկություններ, որոնցում նշվում է պարտատոմսերի այն ծավալը, որը մասնակիցը ցանկանում է վաճառել աճուրդի ժամանակ, և այն եկամտաբերությունը, որով մասնակիցը պատրաստ է վաճառելու պարտատոմսերի այդ ծավալը:

35. Հետգնման կազմակերպման համար կարող են ներկայացվել առաջարկություններ՝ նշելով վաճառքի ենթակա պարտատոմսերի ծավալը թողարկողի կողմից նախապես հայտարարված տարեկան եկամտաբերությամբ բավարարվելու պայմանով:

36. Հետգնման աճուրդին ներկայացված յուրաքանչյուր հայտ կարող է ընդգրկել առավելագույնը քսան առաջարկություն: Մասնակցի կողմից յուրաքանչյուր հետգնման աճուրդին ներկայացվող սեփական առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը չի կարող գերազանցել այդ օրը հետգնման ենթակա ծավալը: Մասնակցի կողմից յուրաքանչյուր հետգնման աճուրդին ներդրողների հաշվին ներկայացվող առաջարկությունների ծավալը չի սահմանափակվում: Հետգնման կազմակերպմանը ներկայացված յուրաքանչյուր հայտ կարող է ընդգրկել մեկ մրցակցային առաջարկություն:

37. Հետգնման հայտում նշված պարտատոմսերի ծավալները պետք է բազմապատիկ լինեն տվյալ պարտատոմսի համար թողարկման հրամանում սահմանված քայլին. եկամտաբերությունը նշվում է ստորակետից հետո առավելագույնը չորս նիշի ճշտությամբ:

38. Հետգնման հայտերը ներկայացվում են տեղաբաշխման համար սահմանված ժամկետներում՝ սույն կարգի 10-14-րդ և 25-րդ կետերում սահմանված ընթացակարգերի համաձայն:

39. Հայտերի ընդունման դադարումից հետո համակարգը ստուգում է մասնակցի ազատ պարտատոմսերի դեպո հաշվում բավարար ծավալով պարտատոմսերի առկայությունը: Համապատասխան պարտատոմսերի առկայության դեպքում համակարգն ապահովում է դրանց օգտագործման սահմանափակումը հաշվետիրոջ այլ գործառնությունների համար:

40. Պարտատոմսերի բավարար ծավալով չապահովված հայտերը հանվում են (մերժվում են), իսկ մասնակիցներն այդ մասին տեղեկացվում են համապատասխան էլեկտրոնային հաղորդագրությունների միջոցով:

41. Ընդունված (չմերժված) հայտերի հիման վրա կազմվում է հավաքական տեղեկագիր՝ համաձայն ՁՀ 7-ի (հետգնման աճուրդ) ու համաձայն ՁՀ 11-ի (հետգնման կազմակերպում), և տրամադրվում է թողարկողին:

42. Հետգնման աճուրդի դեպքում թողարկողը որոշում է պարտատոմսերի հետգնման սահմանային եկամտաբերությունը, որից հետո թողարկողի հանձնարարագրի հիման վրա, կազմված համաձայն ՁՀ 8-ի, սույն կետով նշված պայմանները մուտքագրվում են համակարգ: Հավաքական տեղեկագրի, ինչպես նաև թողարկողի հանձնարարագրի փոխանցումը կատարվում է տեղաբաշխման աճուրդի համար սահմանված կարգով և ժամկետներում:

43. Հետգնման աճուրդի պայմանները համակարգ մուտքագրվելուց հետո սկսվում է մրցակցային առաջարկությունների բավարարումը՝ ամենաբարձր եկամտաբերությամբ առաջարկությունից սկսած մինչև սահմանային եկամտաբերությամբ որոշված ծավալը: Սահմանային եկամտաբերությամբ առաջարկությունների բավարարումը կատարվում է կամ ողջ ծավալով կամ համամասնական սկզբունքով՝ տեղաբաշխման աճուրդի համար սահմանված ընթացակարգերին համապատասխան:

44. Հետգնման կազմակերպման դեպքում թողարկողը բավարարում է հավաքական տեղեկագրում ներառած առաջարկությունների ողջ ծավալը, և թողարկողի կողմից հանձնարարագիր չի ներկայացվում:

45. Համակարգը հաշվում է հետգնվող պարտատոմսերի համար վճարման ենթակա գումարներն ըստ հետգնման մասնակցի, ինչպես նաև թողարկողին փոխանցվող պարտատոմսերի ծավալները և հետգնման օրը կատարում է դրամական ու դեպո հաշիվներին համապատասխան ծավալով դրամական միջոցների և պարտատոմսերի փոխանցումները:

46. Սույն կարգի 45-րդ կետում նշված հաշվարկների հիման վրա բանկն իր տնային էջում հետգնման անցկացման օրվա մինչև ժամը 13.00-ն հրապարակում է հետգնման արդյունքների մասին տեղեկատվությունը: Հետգնման արդյունքների վերաբերյալ հրապարակվող հայտարարությունը պետք է ներառի.

1) հետգնման անցկացման ամսաթիվը,

2) հետգնման մասնակցած գործակալների քանակը,

3) ներկայացված առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը (ՀՀ դրամ),

4) բավարարված առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը (ՀՀ դրամ),
5) հետգնված պարտատոմսերի սահմանային և միջին կշռված եկամտաբերությունները (հետգնման աճուրդի դեպքում),
6) հետգնված պարտատոմսերի տարեկան եկամտաբերությունը (հետգնման կազմակերպման դեպքում):

47. Հետգնման օրը մասնակիցները համապատասխան էլեկտրոնային հաղորդագրությունների միջոցով տեղեկացվում են իրենց կողմից ներկայացված հայտերի վերաբերյալ:

48. Եթե սույն կարգով սահմանված ժամանակահատվածում թողարկողը չի սահմանում հետգնման աճուրդի գնային պայմանները, ապա բանկն իրավունք ունի հետգնման աճուրդի անցկացման օրվա ժամը 12.30-ին հետգնման աճուրդը չեղյալ հայտարարելու, որի մասին հետգնման աճուրդի մասնակիցները տեղեկացվում են համապատասխան էլեկտրոնային հաղորդագրությունների միջոցով:

49. Հետգնմանը ներկայացվող պարտատոմսերի վաճառքի գինը հաշվարկվում է համաձայն ՀՀ պետական (գանձապետական) պարտատոմսերի տեղաբաշխման, շրջանառության և մարման սպասարկման կարգերով սահմանված պարտատոմսերի գնի հաշվարկման բանաձևերի: Բոլոր գումարները հաշվարկվում են մեկ դրամի ճշտությամբ:

50. Պարտատոմսերի հետգնման օրը բանկը հաշվետվություններ է ներկայացնում թողարկողին՝ համաձայն ՁՆ 9-ի, ՁՆ 10-ի (հետգնման աճուրդ) և ՁՆ 12-ի (հետգնման կազմակերպում):

ԳԼՈՒԽ 5. ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՐՄԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ

51. Բանկն առանց թողարկողի կողմից տրված լրացուցիչ հանձնարարականի պարտատոմսերի մարման և/կամ արժեկտրոնային եկամտի վճարման օրը թողարկողի՝ դրամային հաշվից գանձում է պարտատոմսերի մարման և/կամ արժեկտրոնային եկամտին համապատասխան գումարները:

52. Եթե պարտատոմսերի մարման օրը չկա այլ պարտատոմսերի տեղաբաշխման աճուրդ, ապա համակարգում ավտոմատ ձևով իրականացվում է մարումը՝ մարման օրը կատարվում են դրամական և դեպո հաշիվներին համապատասխան ծավալով դրամական միջոցների և պարտատոմսերի փոխանցումները, որոնց արդյունքում շրջանառության մեջ գտնվող մարվող պարտատոմսերի ամբողջ ծավալը դեպո հաշիվներից փոխանցվում է թողարկողի մարված պարտատոմսերի դեպո հաշվին, և միաժամանակ իրականացվում են մարվող ծավալի չափով դրամական միջոցներին համապատասխան փոխանցումները:

53. Միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի պարագայում արժեկտրոնի գումարները ևս փոխանցվում են դեպո հաշվետերերի՝ բանկում վարվող համապատասխան դրամական հաշիվներին:

54. Եթե պարտատոմսերի մարման օրը կա այլ պարտատոմսերի տեղաբաշխում, ապա մարման և տեղաբաշխման գործառնությունները կարող են կատարվել միաժամանակ՝ հաշվանցման սկզբունքով: Համակարգը հաշվում է ըստ յուրաքանչյուր մասնակցի տեղաբաշխվող պարտատոմսերի ծավալը, ինչպես նաև թողարկողին փոխանցվելիք դրամական միջոցները՝ հաշվի առնելով տեղաբաշխման մասնակիցների դեպո հաշիվներում (գործակալի դեպքում՝ տարանջատված որպես սեփական և ամփոփ ներդրողների) այդ օրը տեղաբաշխման հետ միաժամանակ մարման ենթակա պարտատոմսերի ծավալի առկայությունը, և մարման օրը կատարում է դեպո և դրամական հաշիվներին անհրաժեշտ փոխանցումներ:

55. Պարտատոմսերի մարման ժամանակ թողարկողի դեպո հաշիվներում առկա տեղաբաշխման ենթակա և հետգնված պարտատոմսերը նույնպես փոխանցվում են թողարկողի մարված պարտատոմսերի դեպո հաշվին:

ՀՀ պետական (գանձապետական) կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման, հետգնման աճուրդի, հետգնման կազմակերպման և մարման սպասարկման կարգի

Ձև 1

_____ թողարկման պարտատոմսերի

թողարկման համարը

տեղաբաշխման աճուրդին թույլատրված հայտերի հավաքական տեղեկագիր

Պարտատոմսերի ձեռքբերման մրցակցային առաջարկությունների ծավալը (ՀՀ դրամ)	Նշված ծավալի դիմաց առաջարկվող գումարը (ՀՀ դրամ)	Պարտատոմսերի տարեկան եկամտաբերությունը (%)

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ենթակա ծավալը

Պարտատոմսերի թողարկման ամսաթիվը

Պարտատոմսերի մարման ամսաթիվը

Պարտատոմսերի ձեռքբերման (պահանջվող) ընդհանուր ծավալը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխվող (բավարարվող) ընդհանուր ծավալը

Պարտատոմսերի սահմանային տարեկան եկամտաբերությունը

Պարտատոմսերի միջին կշռված տարեկան եկամտաբերությունը

Պարտատոմսերի շրջանառության ժամկետը

Մրցակցային առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը

Գործակալների սեփական մրցակցային առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը

Գործակալների ներդրողների մրցակցային առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը

Ոչ մրցակցային առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը

Գանձապետական պահառուի ծավալը

Գործակալների սեփական ոչ մրցակցային առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը

Ներդրողների ոչ մրցակցային առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը

Աշխատանքային խմբի անդամներ՝ 1. _____

2. _____

«___» _____ թ.

ՀՀ պետական (գանձապետական) կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման, հետգնման աճուրդի, հետգնման կազմակերպման և մարման սպասարկման կարգի

Հավելված 2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

ՀԱՆՁՆԱՐԱՐԱԳԻՐ

«__» _____ 20__ թ. աճուրդի ընթացքում

_____ թողարկման պարտատոմսերի գնման հայտերի բավարարման համար

թողարկման համարը

1. Սույնով թողարկողը բանկին հանձնարարում է.

1) վաճառել _____ պարտատոմսերն այն անձանց, որոնք ներկայացրել են այդ
թողարկման համարը

պարտատոմսերի գնման մրցակցային առաջարկություններ, և հայտերում նշված եկամտաբերությունը _____%-ից բարձր չէ,

2) մերժել մյուս բոլոր մրցունակ առաջարկությունները,

3) վաճառել _____ պարտատոմսերն այն անձանց, որոնք ներկայացրել են այդ
թողարկման համարը

պարտատոմսերի գնման ոչ մրցակցային առաջարկություններ՝ աճուրդի միջին կշռված եկամտաբերությամբ _____%:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից _____
(Ա.Ա.Հ.)

_____

Հանձնարարագիրը ստացվել է «__»_____20__ թ. ժամը _____

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից _____
(Ա.Ա.Հ.)

Համամասնության բաշխման սկզբունքը

Հաշվարկվում են A մեծության հետևյալ արժեքները՝

$A = Cs-\sum R$

$A = Vncs-\sum R$

Cs – հավաքական տեղեկագրի n-րդ սահմանային տողի բավարարվող ծավալն է,
Vncs - աճուրդի մասնակիցների համար ոչ մրցակցային առաջարկություններով ձեռքբերման բավարարվող առավելագույն ծավալն է:

Եթե A=0, ապա կլորացված R ծավալները բաշխվում են առանց մնացորդի:

Եթե A<0, ապա պատահական թվերի գեներատորի (ՊԹԳ-ի) միջոցով ընտրվում են աճուրդի մասնակիցների այն առաջարկությունները, որոնց R ծավալները կնվազեն քայլի չափով:

Եթե A>0, ապա ՊԹԳ-ի միջոցով ընտրվում են մասնակիցների այն առաջարկությունները, որոնց R ծավալները կավելանան քայլի չափով:

Օրինակ՝

A1, A2, A3 և A4 աճուրդի մասնակիցները ներկայացրել են պարտատոմսերի ձեռքբերման համապատասխանաբար V1, V2, V3 և V4 պահանջվող ծավալների ոչ մրցակցային առաջարկություններ, V-ն ոչ մրցակցային առաջարկություններով տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի առավելագույն ծավալն է, որը պետք է համամասնորեն բաշխվի A1, A2, A3, A4 աճուրդի մասնակիցների միջև՝ V<(V1+V2+V3+V4):

ա) Ենթադրենք՝ շրջանառության ժամկետը 28 օր է, V=500՝000AMD, միջին կշռված եկամտաբերությունը 46.6321%, քայլը՝ 1000AMD

№	Պահանջվող ծավալ	Եկամտա-բերություն	Բավարարվող ծավալ	Բավարարված ծավալը քայլի ճշտությամբ	Վճարվող գումարը (հաշվարկվում է համաձայն 3-րդ կետում բերված բանաձևի) մեկ դրամի ճշտությամբ
A1	70՝000	46.6321	42՝682.93	43000	41՝495
A2	150՝000	46.6321	91՝463.41	91000	87՝815
A3	200՝000	46.6321	121՝951.20	122000	117՝730
A4	400՝000	46.6321	243՝902.40	244000	235՝460
Ընդ.	820՝000			500՝000	

բ) Ենթադրենք՝ V=98000AMD

№	Պահանջվող ծավալ	Եկամտաբե-րություն	Բավարարվող ծավալ	Բավարարվող ծավալը քայլի ճշտությամբ	Բավարարված ծավալը պատահական թվերի գեներատորի կիրառմամբ
A1	200՝000	46.6321	24500	25000	24000*
A2	200՝000	46.6321	24500	25000	25000
A3	200՝000	46.6321	24500	25000	24000*
A4	200՝000	46.6321	24500	25000	25000
Ընդ.	800՝000		98000	100՝000	98000

** ՊԹԳ-ի միջոցով ընտրվել են 1-ին և 3-րդ աճուրդի մասնակիցների առաջարկությունները, որոնց մասնակիորեն բավարարված ծավալները պակասեցվել են 1000 դրամով՝ բավարարված ընդհանուր ծավալը V-ին համապատասխանեցնելու համար:*

գ) Ենթադրենք՝ V=385000AMD

№	Պահանջվող ծավալ	Եկամտաբե-րություն	Բավարարվող ծավալ	Բավարարվող ծավալը քայլի ճշտությամբ	Բավարարված ծավալը պատահական թվերի գեներատորի կիրառմամբ
A1	100՝000	46.6321	96250	96000	96000
A2	100՝000	46.6321	96250	96000	97000*
A3	100՝000	46.6321	96250	96000	96000
A4	100՝000	46.6321	96250	96000	96000
Ընդ.	400՝000		385000	384000	385000

** ՊԹԳ-ի միջոցով ընտրվել է 2-րդ աճուրդի մասնակցի առաջարկությունը, որի մասնակիորեն բավարարված ծավալն ավելացվել է 1000 դրամով՝ բավարարված ընդհանուր ծավալը V-ին համապատասխանեցնելու համար:*

Եթե պարտատոմսերի ծավալների դիմաց յուրաքանչյուր մասնակցի գծով վճարվող գումարների հաշվարկները տեխնիկական և/կամ համակարգչային այլ միջոցներով իրականացնելիս ստացված արդյունքները տարբերվում են համակարգի միջոցով հաշվարկված տվյալներից մինչև 1000 դրամով, ապա համակարգի կողմից հաշվարկները համարվում են ճիշտ:

ՀՀ պետական (գանձապետական) կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման, հետգնման աճուրդի, հետգնման կազմակերպման և մարման սպասարկման կարգի

Հավելված 4

ՀՀ կենտրոնական բանկ, արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների էլեկտրոնային համակարգ R001

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Պարտատոմսերի (ո-րդ) աճուրդի արդյունքների վերաբերյալ

Սույն բանկը տեղեկացվում է պարտատոմսերի տեղաբաշխման արդյունքների մասին

1. Թողարկման տեղաբաշխման աճուրդը կայացել է

   Պարտատոմսերը կմարվեն

	Աճուրդի մասնակիցների քանակը	Ներկայացված ծավալները (ՀՀ դրամ)
Գործակալ		
Գանձապետական պահառու		
Ընդամենը		

2. Աճուրդի ընթացքում պարտատոմսերի ձեռքբերման բավարարված առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը կազմել է՝

3. Թողարկողի կողմից սահմանվել է մրցակցային առաջարկությունների բավարարման առավելագույն եկամտաբերությունը՝

4. Պարտատոմսերի տեղաբաշխումից ստացված հասույթը կազմել է՝

5. Պարտատոմսերի տեղաբաշխման աճուրդի ընթացքում մասնակիցների կողմից ձեռք բերված պարտատոմսերը կազմել են՝

Աճուրդի մասնակցի անվանումը	Ձեռք է բերվել մրցակցային առաջարկություններով		Ձեռք է բերվել ոչ մրցակցային առաջարկություններով	
	Ծավալը (ՀՀ դրամ)	Վճարված գումարը (ՀՀ դրամ)	Ծավալը (ՀՀ դրամ)	Վճարված գումարը (ՀՀ դրամ)

6. Հասույթը հաշվեգրվել է ՀՀ ֆինանսների նախարարության հաշվին «__» _____ 20__ թ.

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից

_____ _____
(ստորագրություն) *(Ա.Հ.Ա)*

Հաշվետվությունն ընդունվել է «__» _____ 20__ թ.

ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից

_____ _____
(ստորագրություն) *(Ա.Հ.Ա)*

ՀՀ պետական (գանձապետական) կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման, հետգնման աճուրդի, հետգնման կազմակերպման և մարման սպասարկման կարգի

Հավելված 5

ՀՀ կենտրոնական բանկ, արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների էլեկտրոնային համակարգ R003

Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

_____ արժեթղթերի առաջնային տեղաբաշխման (ո-րդ)_____

օր/ամիս/տարի

աճուրդի արդյունքների վերաբերյալ

Աճուրդի մասնակցի անվանումը	Արժեթղթերի ներկայացված ծավալը	Արժեթղթերի բավարարված ծավալը	Տարեկան եկամտաբերությունը	Կարգավիճակը
Մրցակցային առաջարկություններ				
Ընդամենը				
Ոչ Մրցակցային առաջարկություններ				
Ընդամենը				

NCM չբավարարված մրցակցային առաջարկություն

SCM բավարարված մրցակցային առաջարկություն

SCP մասնակիորեն բավարարված մրցակցային առաջարկություն

SNC բավարարված ոչ մրցակցային առաջարկություն

SNP մասնակիորեն բավարարված ոչ մրցակցային առաջարկություն

Կազմվել է օր/ամիս/տարի ժամ:րոպե:վայրկյան

ՀՀ պետական (գանձապետական) կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման, հետգնման ածուրդի, հետգնման կազմակերպման և մարման սպասարկման կարգի

Հավելված 6

ՀՀ կենտրոնական բանկ, արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների էլեկտրոնային համակարգ R004

Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

_____ մինչև _____ ժամանակահատվածում
(օրը, ամիսը, ամսաթիվը) *(օրը, ամիսը, ամսաթիվը)*

արժեթղթերի առաջնային տեղաբաշխման արդյունքների վերաբերյալ

Արժեթղթերի պետական գրանցման համարը			
Արժեթղթերի թողարկման ամսաթիվը			
Արժեթղթերի ածուրդի հերթական համարը և ամսաթիվը			
Արժեթղթերի տեղաբաշխման ենթակա ծավալը			
Արժեթղթերի պահանջարկի ծավալը	ՀՀ դրամ		
	%-ով՝ տեղաբաշխված ծավալի նկատմամբ		
Արժեթղթերի ձեռքբերման մրցակցային առաջարկություն-ների տարեկան եկամտաբերությունը (%)	նվազագույնը		
	առավելագույնը		
	սահմանային		
Արժեթղթերի տեղաբաշխումից ստացված գումարը (ՀՀ դրամ)			
Տեղաբաշխված ծավալը (ՀՀ դրամ) արժեթղթերի	Գործակալների սեփական	Մրցակցային	
		Ոչ մրցակցային	
	Գործակալների ներդրողներ	Մրցակցային	
		Ոչ մրցակցային	
	Ընդամենը		
Արժեթղթերի միջին կշռված տարեկան եկամտաբերությունը (%)			

Կազմվել է օր/ամիս/տարի ժամ:րոպե:վայրկյան

ՀՀ պետական (գանձապետական) կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման, հետգնման կազմակերպման և մարման սպասարկման կարգի

Ձև 7

_____ թողարկման

թողարկման համարը

պարտատոմսերի _____ հետգնման աճուրդին թույլատրված

օր/ամիս/տարի

հայտերի հավաքական տեղեկագիր

Պարտատոմսերի վաճառքի մրցակցային առաջարկությունների ծավալը (ՀՀ դրամ)	Նշված ծավալի դիմաց վճարման ենթակա գումարը (ՀՀ դրամ)	Պարտատոմսերի տարեկան եկամտաբերությունը (%)

Պարտատոմսերի հետգնման ենթակա ծավալը

Պարտատոմսերի հետգնման աճուրդի ամսաթիվը

Պարտատոմսերի մարման ամսաթիվը

Վաճառքի ենթակա պարտատոմսերի առաջարկի ընդհանուր ծավալը

Հետգնված պարտատոմսերի ընդհանուր ծավալը

Պարտատոմսերի սահմանային տարեկան եկամտաբերությունը

Պարտատոմսերի միջին կշռված տարեկան եկամտաբերությունը

Պարտատոմսերի շրջանառության ժամկետը

Գործակալների սեփական մրցակցային առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը

Գործակալների ներդրողների մրցակցային առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը

Աշխատանքային խմբի անդամներ՝ 1. _____

2. _____

«___» _____ թ.

ՀՀ պետական (գանձապետական) կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման, հետգնման աճուրդի, հետգնման կազմակերպման և մարման սպասարկման կարգի

Հավելված 8

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

ՀԱՆՁՆԱՐԱՐԱԳԻՐ

«__» _____ 200_ թ. հետգնման աճուրդի ընթացքում
_____ թողարկման պարտատոմսերի հետգնման հայտերի բավարարման համար

թողարկման համարը

1. Սույնով թողարկողը բանկին հանձնարարում է.

1) գնել _____պարտատոմսերն այն անձանցից, որոնք _____
թողարկման համարը

ներկայացրել են այդ պարտատոմսերի գնման մրցակցային առաջարկություններ, և հայտերում նշված եկամտաբերությունը _____%-ից ցածր չէ,

2) մերժել մյուս բոլոր մրցունակ առաջարկությունները:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից

_____
(Ա.Հ.Ա)

Հանձնարարագիրը ստացվել է «__» _____ 20__ թ. ժամը _____

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից

_____
(Ա.Հ.Ա)

ՀՀ պետական (գանձապետական) կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման, հետգնման աճուրդի, հետգնման կազմակերպման և մարման սպասարկման կարգի

Հավելված 9

ՀՀ կենտրոնական բանկ, արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների էլեկտրոնային համակարգ

Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

_____ պարտատոմսերի հետգնման աճուրդի արդյունքների վերաբերյալ

Սույնով բանկը տեղեկացնում է պարտատոմսերի հետգնման աճուրդի արդյունքների մասին

1. Հետգնման աճուրդը կայացել է

Աճուրդի մասնակիցների քանակը

Թողարկողի կողմից հայտարարված պարտատոմսերի հետգնման ծավալը

Մասնակիցների կողմից ներկայացված ծավալները (ՀՀ դրամ)

2. Աճուրդի ընթացքում պարտատոմսերի վաճառքի բավարարված առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը կազմել է՝

3. Թողարկողի կողմից սահմանվել է մրցակցային առաջարկությունների բավարարման սահմանային եկամտաբերությունը՝

4. Պարտատոմսերի հետգնման արդյունքում մասնակիցներին վճարված գումարը կազմել է՝

5. Պարտատոմսերի հետգնման աճուրդի ընթացքում մասնակիցների կողմից վաճառված պարտատոմսերը կազմել են՝

Աճուրդի մասնակցի անվանումը	**Վաճառվել է մրցակցային առաջարկություններով**	
	Ծավալը (ՀՀ դրամ)	Վճարված գումարը (ՀՀ դրամ)

6. Վճարված գումարը ելքագրվել է ՀՀ ֆինանսների նախարարության հաշվից «__»_____ 20__ թ.

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից

_____ _____

(ստորագրություն) *(Ա.Հ.Ա)*

Հաշվետվությունն ընդունվել է «__» _____ 20__ թ.

ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից

_____ _____

(ստորագրություն) *(Ա.Հ.Ա)*

ՀՀ պետական (գանձապետական) կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման, հետգնման աճուրդի, հետգնման կազմակերպման և մարման սպասարկման կարգի

Հավելված 10

ՀՀ կենտրոնական բանկ, արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների էլեկտրոնային համակարգ

Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

_____ թողարկման պարտատոմսերի

_____ հետգնման աճուրդի արդյունքների վերաբերյալ

օր/ամիս/տարի

Աճուրդի մասնակցի անվանումը	Արժեթղթերի ներկայացված ծավալը (ՀՀ դրամ)	Արժեթղթերի բավարարված ծավալը (ՀՀ դրամ)	Տարեկան եկամտաբերու-թյունը (%)	Կարգավիճակ
Ընդամենը՝				

NCM չբավարարված մրցակցային առաջարկություն

SCM բավարարված մրցակցային առաջարկություն

SCP մասնակիորեն բավարարված մրցակցային առաջարկություն

Կազմվել է օր/ամիս/տարի ժամ:րոպե:վայրկյան

ՀՀ պետական (գանձապետական) կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման, հետգնման աճուրդի, հետգնման կազմակերպման և մարման սպասարկման կարգի

Ձև 11

_____ թողարկման

թողարկման համարը

պետական պարտատոմսերի _____հետգնման կազմակերպմանը

օր/ամիս/տարի

ներկայացված հայտերի հավաքական տեղեկագիր

Ներկայացված հայտեր

Պարտատոմսերի ծավալը (ՀՀ դրամ)	**Պարտատոմսերի հետգնման գինը (ՀՀ դրամ)**	**Պարտատոմսերի տարեկան եկամտաբերությունը (%)**
Ընդամենը		

Աշխատանքային խմբի անդամներ 1. _____
2. _____

«__» _____ թ.

ՀՀ պետական (գանձապետական) կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման, հետգնման աճուրդի, հետգնման կազմակերպման և մարման սպասարկման կարգի

Հավելված 12

Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

_____ թողարկման պետական պարտատոմսերի հետգնման կազմակերպման վերաբերյալ

Սույնով բանկը տեղեկացնում է _____ թողարկման պարտատոմսերի հետգնման կազմակերպման արդյունքների մասին

1. Թողարկման հետգնումը կայացել է՝

2. Թողարկողի կողմից սահմանվել է հայտերի բավարարման _____% եկամտաբերություն

3. Հետգնմանը մասնակցել են _____ գործակալ

4. Ընդունվել են պարտատոմսերի հետգնման հայտեր՝ _____ ՀՀ դրամ անվանական արժեքով

5. Պարտատոմսերի հետգնման արդյունքում մասնակիցներին վճարված գումարը կազմել է՝

6. _____ թողարկման պարտատոմսերի հետգնման արդյունքում գործակալների կողմից վերադարձված պարտատոմսերը կազմել են՝

Մասնակցի անվանումը	Անվանական արժեքը (ՀՀ դրամ)	Մասնակցին վճարված գումարը (ՀՀ դրամ)

7. Վճարված գումարը ելքագրվել է ՀՀ ֆինանսների նախարարության հաշվից «__»_____ 20__ թ.

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից

_____ _____

(ստորագրություն) *(Ա.Հ.Ա)*

Հաշվետվությունն ընդունվել է «__» _____ 20__ թ.

ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից

_____ _____

(ստորագրություն) *(Ա.Հ.Ա)*

Հավելված 2

Հաստատված է
ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի
2013 թվականի հունիսի 7-ի
թիվ 142-Ն որոշմամբ

ԿԱՐԳ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՊԱՀԱՌՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ

ԳԼՈՒԽ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի պահառության գործունեության մասին կարգը (այսուհետ՝ կարգ) սահմանում է պետական պարտատոմսերի պահառության գործունեության պայմանները, պահանջները, պահառության հաշվառման ընդհանուր կանոնները:

2. Սույն կարգը տարածվում է բոլոր այն անձանց վրա, որոնք, համաձայն Հայաստանի Հանրապետության գործող օրենսդրության, իրավասու են իրականացնելու պետական պարտատոմսերի պահառության գործունեություն:

3. Սույն կարգի իմաստով՝ Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսեր (այսուհետ՝ պարտատոմսեր) են համարվում այն պարտատոմսերը, որոնք թողարկվել են Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության կողմից՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության հաստատած «Հայաստանի Հանրապետության պետական (գանձապետական) կարճաժամկետ պարտատոմսերի տեղաբաշխման, շրջանառության և մարման սպասարկման» և «Հայաստանի Հանրապետության պետական (գանձապետական) միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի տեղաբաշխման, շրջանառության և մարման սպասարկման» կարգերի, ինչպես նաև հետագայում թողարկվող և շրջանառվող պետական այլ արժեթղթերը, եթե տվյալ արժեթղթերի շրջանառությունը կանոնակարգող իրավական ակտերով սահմանված կլինի, որ տվյալ արժեթղթերի պահառությունը պետք է իրականացվի սույն կարգի համաձայն:

4. Սույն կարգում կիրառվող հիմնական հասկացություններն են՝

1) ***Բանկ***՝Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ:
2) ***Թողարկող***՝Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարություն:
3) ***Գործակալ***՝ենթապահառու, որը, համաձայն թողարկողի և բանկի հետ կնքված պայմանագրի, պարտատոմսերի շուկայում ունի գործակալի կարգավիճակ:
4) ***Գանձապետական պահառու***՝Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության լիազոր մարմնի կողմից պարտատոմսերի անմիջական վաճառքի, ներդրողներին պատկանող պարտատոմսերի հաշվառման և սպասարկման համակարգ:
5) ***Ներդրող***՝պարտատոմսերի սեփականատեր հանդիսացող ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ:
6) ***Կենտրոնական դեպոզիտարիա***՝«Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ:

5. Պարտատոմսերի պահառության գործունեությունը պարտատոմսերի նկատմամբ և պարտատոմսերից բխող իրավունքների հաշվառման և փոխանցման գործունեությունն է: Պահառության գործունեությունը ներառում է նաև սույն կարգով և պահառության պայմանագրով սահմանված այն ծառայությունները, որոնք նպաստում են պարտատոմսերով սահմանված իրավունքների իրականացմանը, այդ թվում՝ զեղչատոկոսի, արժեկտրոնային եկամտի, տոկոսների, մարվող պարտատոմսերի գումարների ստացմանը:

6. Պարտատոմսերով հավաստված իրավունքների պաշտոնական ամրագրումը, ինչպես նաև այդ իրավունքների փոխանցումը, վերապահումը և սահմանափակումը իրականացվում են երկմակարդակ պահառուական համակարգով՝ պահառուի և ենթապահառուների մոտ վարվող դեպո հաշիվների վրա պարտատոմսերի վերաբերյալ համապատասխան գրառումներ կատարելու միջոցով:

7. Պահառուի գործառույթները կատարում է բանկը, իսկ ենթապահառուների գործառույթները՝ պահառուի հետ ենթապահառության պայմանագիր ստորագրած ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձինք, Գանձապետական պահառուն և Կենտրոնական դեպոզիտարիան: Պահառուի և ենթապահառուների մոտ վարվող գրառումները հավաստում են պարտատոմսերի նկատմամբ և (կամ) պարտատոմսերից բխող անձանց իրավունքները, եթե դատական կարգով այլ բան չի ապացուցվում:

8. Կենտրոնական դեպոզիտարիան, որպես ենթապահառու, իրականացնում է սույն կարգով սահմանված ենթապահառուի գործառույթները միայն ներդրողների համար, իսկ ենթապահառուի կողմից սեփական անունից արժեթղթեր ունենալու և առաջնային աճուրդին մասնակցելու հետ կապված դրույթները չեն տարածվում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի վրա:

9. Պահառուի հաճախորդ են՝

1) ենթապահառուները,

2) թողարկողը,

3) ենթապահառու չհանդիսացող առևտրային բանկերը, որոնց սեփականության իրավունքով պատկանում են պարտատոմսերը,

4) բանկի խորհրդի որոշմամբ՝ այլ անձինք:

10. Ենթապահառուի հաճախորդներ են պարտատոմսերի սեփականատեր հանդիսացող ներդրողները: Ենթապահառուի հաճախորդ կարող է հանդիսանալ նաև պարտատոմսերի գրավառուն:

ԳԼՈՒԽ 2. ՊԱՀԱՌՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

11. Պահառության գործունեություն կարող են իրականացնել միայն սույն կարգի 7-րդ կետում նշված անձինք:

12. Պահառության գործունեությունն իրականացվում է համաձայն սույն կարգի, ինչպես նաև հաճախորդի հետ կնքված պահառության պայմանագրի:

13. Ենթապահառուն պահառության ծառայություններ է մատուցում և հաճախորդի անունով դեպո հաշիվ բացում հաճախորդի հետ կնքված պահառության պայմանագրի հիման վրա: Պահառության պայմանագիրը կնքվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթերը (իսկ այդպիսիք սահմանված չլինելու դեպքում՝ ենթապահառուի կողմից սահմանված փաստաթղթերը) հաճախորդի կողմից ենթապահառուին ներկայացնելուց հետո: Պահառության պայմանագիրը պետք է կնքվի գրավոր:

14. Առանց պահառության պայմանագրի առկայության՝ հաճախորդի անունով կարող է բացվել դեպո հաշիվ միայն ենթապահառուի գործունեության դադարեցման հետևանքով վերջինիս հաճախորդների պարտատոմսերն այլ ենթապահառուի մոտ փոխանցելու կամ հաճախորդի դեպո հաշիվը հայտնի չլինելու պարագայում՝ նրա սեփականությանը պարտատոմսերը փոխանցելու դեպքում: Սակայն այդ հաշիվներով գործառնություններ կարող են կատարվել միայն հաճախորդի հետ պահառության պայմանագիրը կնքելուց հետո:

15. Պահառության պայմանագիրը պետք է պարտադիր պարունակի հետևյալ դրույթները՝

1) պարտատոմսերով գործառնությունների կատարման համար հաճախորդի կողմից ենթապահառուին կարգադրությունների ներկայացման կարգը,

2) ենթապահառուի կողմից կարգադրությունների կատարման ժամկետները,

3) հաճախորդին տրամադրվող փաստաթղթերի ցանկը և տրամադրման կարգը,

4) սույն կարգով սահմանված ենթապահառուի իրավասությունները, պարտավորությունները և պատասխանատվությունը,

5) հաճախորդի իրավասությունները և պարտավորությունները,

6) պայմանագրի գործողության ժամկետը, փոփոխման և դադարեցման կարգը,

7) հղում սույն կարգի 18-րդ կետի համաձայն ենթապահառուի կողմից սահմանված պահառության գործունեության հիմնական պայմաններին:

16. Բացի սույն կետում նշված դրույթներից՝ պահառության պայմանագիրը կարող է պարունակել նաև այլ դրույթներ:

17. Պահառության պայմանագրի կնքումը և դեպո հաշվի բացումը չեն պահանջում պարտատոմսերի անմիջապես մուտքագրում դեպո հաշվի վրա:

18. Ենթապահառուն մշակում է պարտատոմսերի պահառության գործունեության հիմնական պայմանները, որոնք պետք է ներառեն հետևյալ դրույթները՝

1) ենթապահառուի կողմից պարտատոմսերով կատարվող գործառնությունների տեսակները (առաջնային աճուրդներին մասնակցությունը, պարտատոմսերի մարումների իրականացումը, զեղչատոկոսի, տոկոսային, արժեկտրոնային եկամտի վճարումը, պարտատոմսերի մարումը, պարտատոմսերի առք ու վաճառքը, գրավադրումը և այլն),

2) գործառնությունների հետ կապված դրամական հաշվարկների իրականացման կարգը,

3) գործառնությունների կատարման ժամանակ հաճախորդների և ենթապահառուի աշխատակիցների կողմից իրականացվող գործողությունների հերթականությունը,

4) գործառնությունների իրականացման հիմք հանդիսացող փաստաթղթերը,

5) ենթապահառուի հաճախորդների կողմից լրացվող, ինչպես նաև վերջիններիս տրամադրվող փաստաթղթերի նմուշները,

6) գործառնությունների կատարման առավելագույն ժամկետները,

7) հաճախորդին մատուցվող պահառության ծառայության համար սահմանված սակագները և դրույքաչափերը,
8) հաճախորդների դեպո հաշվից քաղվածքների, կատարված գործառնությունների վերաբերյալ հաճախորդներին հաշվետվությունների (տեղեկանքների), ինչպես նաև պարտատոմսերով սահմանված իրավունքները հավաստող փաստաթղթերի տրամադրման կարգը և ժամկետները,
9) ենթապահառուի կողմից պահառության գործունեության դադարեցման դեպքում հաճախորդներին տեղեկացման և նրանց պատկանող պարտատոմսերով սահմանված իրավունքների՝ այլ ենթապահառուի մոտ հաշվառման վերցնելու (փոխանցելու) կարգը:

19. Պարտատոմսերի պահառության գործունեության հիմնական պայմանները կրում են հրապարակային բնույթ և պետք է հասանելի լինեն շահագրգիռ անձանց:

20. Պարտատոմսերի պահառության գործունեության հիմնական պայմանները ենթապահառուի և հաճախորդի միջև կնքվող պահառության պայմանագրի անբաժանելի մասն են: Ենթապահառուն տեղեկացնում է հաճախորդներին հիմնական պայմաններում կատարված փոփոխությունների մասին՝ վերջիններիս ուժի մեջ մտնելուց առաջ, ոչ ուշ, քան երկշաբաթյա ժամկետում:

21. Ենթապահառուն մշակում և հաստատում է նաև ներքին աշխատակարգ, որում սահմանվում են՝
1) ենթապահառուի ստորաբաժանումների և (կամ) աշխատակիցների կողմից դեպո հաշիվների բացման, վարման, փակման, ինչպես նաև դեպո հաշիվներով գործառնությունների իրականացման, փաստաթղթերի մշակման, տեղեկատվության տրամադրման ներքին կանոնները, դեպո հաշվառման կարգը,
2) տվյալների անվտանգությունը, ամբողջականությունը և պահուստային պահպանումը ապահովող ընթացակարգերը, ինչպես նաև ներքին վերահսկման կանոնները և իրավասությունների տարանջատման ու տեղեկատվության գաղտնիության ապահովման ընթացակարգերը, որոնք պետք է բացառեն հաճախորդներին վերաբերող տեղեկատվության օգտագործումը ենթապահառուի ծառայողների կամ երրորդ անձանց կողմից՝ ի վնաս հաճախորդների շահերի,
3) հաճախորդների դիմումների, բողոքների քննարկման ընթացակարգը,
4) այլ դրույթներ՝ ենթապահառուի հայեցողությամբ:

ԳԼՈՒԽ 3. ՊԱՀԱՌՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

22. Պահառուն (ենթապահառուն) կարող է տնօրինել հաճախորդի պարտատոմսերը, ինչպես նաև իրականացնել այդ պարտատոմսերով սահմանված իրավունքները պահառության պայմանագրում նման իրավասություն սահմանված լինելու դեպքում, ինչպես նաև հաճախորդի կամ վերջինիս կողմից լիազորված անձի կողմից պահառության պայմանագրով սահմանված կարգով ներկայացված գրավոր (այդ թվում՝ նաև էլեկտրոնային) կարգադրության հիման վրա:

23. Ենթապահառուն իրավունք չունի որոշելու և վերահսկելու հաճախորդի կողմից իրեն պատկանող պարտատոմսերի օգտագործման ուղղությունները կամ սահմանելու Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ կամ պահառության պայմանագրով չնախատեսված այլ սահմանափակումներ՝ իր հաճախորդի պարտատոմսերը սեփական հայեցողությամբ տնօրինելու իրավունքների նկատմամբ:

24. Հաճախորդների պարտատոմսերի վրա չի կարող բռնագանձում տարածվել ենթապահառուի պարտավորությունների դիմաց: Ենթապահառուի սնանկության դեպքում հաճախորդներին պատկանող պարտատոմսերը չեն կարող ներառվել ենթապահառուի լուծարային միջոցների մեջ: Ենթապահառուի սեփական պարտատոմսերի վրա չի կարող բռնագանձում տարածվել հաճախորդի պարտավորությունների դիմաց: Հաճախորդի սնանկության դեպքում ենթապահառուի սեփական պարտատոմսերը չեն կարող ներառվել հաճախորդի լուծարային միջոցների մեջ:

25. Ենթապահառուն իրավունք չունի օգտագործելու իր հաճախորդների պարտատոմսերն իր սեփական պարտավորությունները մարելու համար, ինչպես նաև օգտագործելու վերջիններս որպես իր սեփական, իր՝ այլ հաճախորդների կամ երրորդ անձանց նկատմամբ ունեցած պարտավորությունների ապահովման միջոց:

26. Ենթապահառուի մոտ առանձին դեպո հաշիվներում հաշվառման են ենթակա ենթապահառուին սեփականության իրավունքով պատկանող պարտատոմսերը և վերջինիս հաճախորդներին պատկանող պարտատոմսերը:

27. Պահառուի մոտ պարտադիր հաշվառման են ենթակա ենթապահառուին սեփականության իրավունքով պատկանող բոլոր պարտատոմսերը: Պահառուի մոտ առանձին ամփոփ ձևով հաշվառման են ենթակա ենթապահառուի հաճախորդներին պատկանող պարտատոմսերը: Պահառուի և ենթապահառուի մոտ հաշվառված տվյալներն ամփոփ ձևով պետք է լիովին համապատասխանեն միմյանց:

28. Պահառուն (ենթապահառուն) իր յուրաքանչյուր հաճախորդի համար ապահովում է վերջինիս պատկանող պարտատոմսերի առանձնացված հաշվառում:

29. Առանձին դեպո հաշիվներով հաշվառման են ենթակա հաճախորդներին սեփականության իրավունքով պատկանող պարտատոմսերն այն պարտատոմսերից, որոնք պարտատոմսերի սեփականատեր չհանդիսացող անձն օգտագործում, տիրապետում կամ տնօրինում է օրենքով սահմանված իրավասության կամ պարտատոմսերի սեփականատիրոջ հետ կնքված հանձնարարության, գործակալության, կոմիսիայի, հավատարմագրային կառավարման պայմանագրի հիման վրա: Առանձին հաշվառման են ենթակա նաև իրավունքների սահմանափակումներով պարտատոմսերը: Պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքից բացի այլ գույքային իրավունքներ ունեցող անձանց իրավունքները ենթակա են առանձին հաշվառման:

30. Ենթապահառուի մոտ պարտատոմսերով կատարվող ցանկացած գործառնություն, բացառությամբ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորող իրավական ակտերով սահմանված դեպքերի, պետք է արտացոլվի պահառուի համակարգում: Սույն դրույթն ապահովելու համար ենթապահառուն պարտատոմսերով համապատասխան գործառնություն նախաձեռնելիս պետք է այն ներկայացնի կատարման՝ պահառուին և նրանից ստանա գործառնության կատարման հաստատումը:

31. Պարտատոմսերով սահմանված, ինչպես նաև պարտատոմսերով գործարքների հետ կապված իրավունքներն ու պարտականությունները ծագում են, իսկ այդ իրավունքների փոխանցումը, վերապահումը և սահմանափակումը իրականացվում են պահառուի (ենթապահառուի) մոտ վարվող դեպո հաշիվների վրա համապատասխան գրառում անելուց հետո: Դեպո հաշվի վրա համապատասխան իրավունքը հավաստող գրառման բացակայության դեպքում շահագրգիռ անձը կարող է ապացուցել իր իրավունքները՝ ներկայացնելով այդ իրավունքները հավաստող այլ գրավոր ապացույցներ:

32. Ենթապահառուի համար իր մոտ համապատասխան դեպո հաշվին գրառում կատարելու համար հիմք է հանդիսանում պահառուից համաձայնեցված եղանակով և ձևով ստացված գործառնության կատարման հաստատումը, որը հավաստում է, որ պահառուի դեպո հաշվառման համակարգում կատարվել է համապատասխան գրառում՝ պարտատոմսերով հավաստված իրավունքների ամրագրման, փոխանցման, դադարեցման, վերապահման կամ սահմանափակման վերաբերյալ: Սույն դրույթը չի վերաբերում պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորող իրավական ակտերով սահմանված այն դեպքերին, երբ ենթապահառուի մոտ կատարվող գործառնությունները ենթակա չեն արտացոլման պահառուի համակարգում:

33. Պահառուն (ենթապահառուն) իր հաճախորդի պարտատոմսերով գործառնություններ կարող է իրականացնել միայն պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորող իրավական ակտերով (այսուհետ՝ իրավական ակտեր) սահմանված գրավոր, այդ թվում՝ նաև էլեկտրոնային կարգադրությունների հիման վրա: Որպես կարգադրություն կարող են հանդիսանալ հետևյալ փաստաթղթերը՝

1) հաճախորդի կամ նրա լիազորած անձի կողմից սահմանված ձևով լրացված և ներկայացված դեպո հանձնարարականները,
2) պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքներ ունեցող անձանց կողմից սահմանված ձևով լրացված և ներկայացված դեպո հանձնարարականները, ինչպես նաև իրավական ակտերով սահմանված դեպքերում՝ այդ իրավունքները հավաստող այլ փաստաթղթեր,
3) դատական վճռի հիման վրա պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների սահմանափակման, փոխանցման, դադարեցման գործառնությունների կատարման դեպքում՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դատական ակտերը, հարկադիր կատարողի որոշումները:

34. Առանց կարգադրության առկայության՝ պահառուի (ենթապահառուի) կողմից կարող են նախաձեռնվել պարտատոմսերով գործառնություններ միայն իրավական ակտերով սահմանված դեպքերում: Տվյալ դեպքում պարտատոմսերով գործառնությունը կատարվում է պահառուի (ենթապահառուի) պաշտոնատար անձի կողմից կազմված ներքին փաստաթղթի հիման վրա:

35. Պահառուն (ենթապահառուն) իր հաճախորդի պահանջով նրան է տրամադրում նրան պատկանող պարտատոմսերի վերաբերյալ տեղեկանք: Ենթապահառուի կողմից ներդրողին տրամադրվող տեղեկանքը ներդրողի պարտատոմսերով սահմանված սեփականության իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ է: Ենթապահառուն ներդրողի պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքից բացի այլ իրավունքների առկայության դեպքում այդ իրավունքների իրավատերերին տրամադրում է իրենց իրավունքները հավաստող փաստաթղթեր:

36. Հաճախորդի հետ կնքված պահառության պայմանագրի դադարեցման կամ ենթապահառության գործունեության դադարման դեպքում ենթապահառուն հաճախորդի պարտատոմսերը փոխանցում է այլ ենթապահառուի մոտ հաշվառման՝ տրամադրելով սպառիչ տեղեկատվություն տվյալ պարտատոմսերի նկատմամբ իր մոտ գրանցված ցանկացած իրավունքների և սահմանափակումների վերաբերյալ:

37. Ենթապահառության գործունեության դադարման դեպքում առևտրային բանկ չհանդիսացող ենթապահառուն սեփական պարտատոմսերը փոխանցում է այլ ենթապահառուի մոտ հաշվառման՝ տրամադրելով սպառիչ տեղեկատվություն տվյալ պարտատոմսերի նկատմամբ իր մոտ գրանցված ցանկացած իրավունքների և սահմանափակումների վերաբերյալ:

38. Ենթապահառության գործունեության դադարման դեպքում առևտրային բանկ հանդիսացող ենթապահառուին սեփականության իրավունքով պատկանող պարտատոմսերը շարունակում են հաշվառվել կենտրոնական բանկում:

39. Պահառուն և ենթապահառուները պահառության գործունեություն են իրականացնում Հայաստանի Հանրապետության օրենքների, սույն կարգի և հաճախորդների հետ կնքված պայմանագրերի համաձայն և պատասխանատվություն են կրում իրենց մոտ վարվող պարտատոմսերի դեպո հաշիվների գրառումների պահպանման, դրանց գաղտնիության ապահովման, այդ գրառումների մասին ճշգրիտ տվյալների ներկայացման, սույն կարգով սահմանված պահառության գործունեության իրականացման պայմանների, պահանջների և դեպո հաշվառման կարգի խախտման համար: Սույն կարգի պահանջները խախտելու դեպքում ենթապահառուի նկատմամբ կարող են կիրառվել նաև թողարկողի և պահառուի հետ կնքված եռակողմ պայմանագրով սահմանված պատասխանատվության միջոցներ:

ԳԼՈՒԽ 4. ԴԵՊՈ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

40. Պարտատոմսերով հավաստված և պարտատոմսերից բխող սեփականության և այլ գույքային իրավունքները հաշվառելու, այդ իրավունքներն ամրագրելու, փոխանցելու, դադարեցնելու և այլ գործառնությունները գրանցելու համար պահառուն (ենթապահառուն) պետք է ունենա դեպո հաշվառման համակարգ: Դեպո հաշվառման համակարգը կարող է վարվել էլեկտրոնային կամ թղթային եղանակով:

41. Դեպո հաշվառման համակարգի տարրեր են՝

1) պարտատոմսերով գործառնությունների հիմք հանդիսացող փաստաթղթերը և (կամ) կարգադրությունները,
2) դեպո հաշվառման քարտերը, որոնք նախատեսված են դեպո հաշիվների և դեպո հաշվառման այլ տարրերի ընթացիկ վիճակը և այդ տարրերը բնութագրող այլ տեղեկատվությունը արտացոլելու համար,
3) դեպո հաշվառման մատյանները, որոնք պարունակում են հաջորդական գրառումներ և նախատեսված են պարտատոմսերով գործառնությունների կատարումը և դեպո հաշվառման տարրերում փոփոխությունները գրանցելու համար,
4) քաղվածքները, հաշվետվությունները, հաստատումները և (կամ) մերժումները, որոնք պարունակում են կարգադրությունների կատարման արդյունքների, դեպո հաշիվների, դեպո հաշվառման քարտերի և մատյանների վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվություն:

42. Դեպո հաշվառումը կատարվում է պարտատոմսերի անվանական արժեքով:

43. Դեպո հաշվառումն ապահովելու համար պահառուն (ենթապահառուն) վարում է դեպո հաշիվներ, դեպո հաշվառման քարտեր, մատյաններ և պահում դեպո հաշվառմանն առնչվող՝ իր ներքին կարգերով սահմանված այլ փաստաթղթեր:

44. Պահառուն (ենթապահառուն) վարում է հետևյալ տեսակի դեպո հաշվառման քարտեր՝

1) պարտատոմսերի թողարկումների քարտ,
2) հաճախորդների քարտ,
3) դեպո հաշվի քարտ,
4) սեփականության իրավունքից բացի՝ պարտատոմսերի նկատմամբ այլ գույքային իրավունքների հաշվառման քարտ:

45. Պահառուն (ենթապահառուն) վարում է հետևյալ տեսակի դեպո հաշվառման մատյաններ՝

1) ընդունված կարգադրությունների մատյան,
2) գործառնությունների մատյան,
3) ուղարկված քաղվածքների և հաշվետվությունների մատյան, որում գրանցվում են պահառուի (ենթապահառուի) կողմից ուղարկված բոլոր հաշվետվությունները, հաստատումները, քաղվածքները:

46. Պահառուի (ենթապահառուի) կողմից ընդունված բոլոր կարգադրությունները պետք է արտացոլվեն կարգադրությունների մատյանում:

47. Պահառուի (ենթապահառուի) կողմից կատարված և (կամ) կատարման ընթացքում գտնվող բոլոր գործառնությունների մասին տեղեկատվությունը պետք է արտացոլվի գործառնությունների մատյանում:

48. Դեպո հաշվառման համակարգում ցանկացած գործառնության կատարումից հետո տվյալ գործառնության կատարման ընթացակարգում նշված բոլոր անձանց պետք է տրամադրվի գործառնության կատարման հաշվետվություն և (կամ) հաստատում:

49. Գործառնության կատարման հաշվետվությունը և (կամ) հաստատումը պահառուի (ենթապահառուի) կողմից տրամադրված պաշտոնական փաստաթուղթ է, որը հիմք է հանդիսանում ստացողի համար իր հաշվառման համակարգում համապատասխան գրառումներ և հաշվապահական ձևակերպումներ կատարելու համար:

50. Բոլոր տրամադրված հաշվետվությունների և (կամ) հաստատումների մասին տեղեկատվությունը պետք է գրանցվի հաշվետվությունների մատյանում:

51. Պահառուն (ենթապահառուն) սույն կարգով և այլ իրավական ակտերով սահմանված պահառության գործունեության պայմանները և պահանջները բավարարելու համար կարող է իր դեպո հաշվառման համակարգում ներառել նաև այլ տարրեր:

Հավելված 3
Հաստատված է
ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի
2013 թվականի հունիսի 7-ի
թիվ 142-Ն որոշմամբ

ԿԱՐԳ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԳՐԱՎԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ

ԳԼՈՒԽ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի գրավի հետ կապված գործառնությունների կարգը (այսուհետ՝ կարգ) սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի (այսուհետ՝ պարտատոմսեր) գրավադրման և պարտատոմսերի նկատմամբ գրավի դադարման, ինչպես նաև գրավադրված պարտատոմսերի շրջանառության և մարման ընթացակարգերը:

2. Սույն կարգը տարածվում է բոլոր այն պարտատոմսերի վրա, որոնք թողարկվել են Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության կողմից՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 2007 թվականի դեկտեմբերի 27-ի թիվ 1580-Ն որոշման, ինչպես նաև հետագայում թողարկվող և շրջանառվող պետական այլ արժեթղթերի վրա, եթե տվյալ արժեթղթերի շրջանառությունը կանոնակարգող իրավական ակտերով սահմանված կլինի, որ սույն կարգը տարածվում է տվյալ արժեթղթերի վրա:

3. Սույն կարգում կիրառվող հիմնական հասկացություններն են՝

1) ***Բանկ***՝Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ:
2) ***Թողարկող***՝Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարություն:
3) ***Պահառու***՝թողարկողի առջև պարտատոմսերի տեղաբաշխման, շրջանառության և մարման սպասարկման պարտավորությունները կրող և պարտատոմսերի թողարկման գլոբալ հավաստագիրը պահող ու հաշվառող, պահառուական գործունեություն իրականացնող անձ: Պահառուի գործառույթներն իրականացնում է բանկը:
4) ***Ենթապահառու***՝պահառության գործունեություն իրականացնող անձ, որը, ըստ առանձին ներդրողների, հաշվառում է վերջիններիս սեփականության իրավունքով պատկանող պարտատոմսերը: Սույն կարգի իմաստով՝ ենթապահառու են պահառուի հետ ենթապահառության պայմանագիր ստորագրած ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձինք և «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ն: Սույն կարգի իմաստով՝ Գանձապետական պահառուն չի հանդիսանում ենթապահառու: Գանձապետական պահառուի ներդրողներն իրենց պարտատոմսերը գրավադրելու համար պետք է դրանք նախօրոք պահատվության փոխանցեն ենթապահառուի մոտ:

5) ***Գործակալ***՝ենթապահառու, որը, համաձայն թողարկողի և բանկի հետ կնքված պայմանագրի, պարտատոմսերի շուկայում ունի գործակալի կարգավիճակ:
6) ***Գանձապետական պահառու***՝Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության լիազոր մարմնի կողմից պարտատոմսերի անմիջական վաճառքի, ներդրողներին պատկանող պարտատոմսերի հաշվառման և սպասարկման համակարգ:
7) ***Ներդրող***՝պարտատոմսերի սեփականատեր հանդիսացող ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ, որի պարտատոմսերը հաշվառվում են ենթապահառուի մոտ:
8) ***Առևտրային բանկ***՝Հայաստանի Հանրապետությունում գործող բանկ, որը չի հանդիսանում պարտատոմսերի ենթապահառու: Առևտրային բանկին սեփականության իրավունքով պատկանող պարտատոմսերը հաշվառվում են պահառուի մոտ:
9) ***Գործառնության նախաձեռնում***՝դեպո հանձնարարականի և (կամ) սույն կարգով սահմանված այլ փաստաթղթերի ներկայացում ենթապահառուին (պահառուին), որոնց հիման վրա սկսվում է տվյալ գործառնության իրականացումը:
10) ***Դեպո հանձնարարականի վավերության ստուգում***՝ենթապահառուի (պահառուի) կողմից իրեն ներկայացված դեպո հանձնարարականի ստուգում, որի ընթացքում ստուգվում է դեպո հանձնարարականի լրացման ճշտությունը և դեպո հանձնարարականի ներկայացումը համապատասխան լիազորություն ունեցող անձի կողմից:
11) ***Համապատասխան հաշվապահական ձևակերպումներ***՝բանկի կողմից հաստատված «Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգում պարտատոմսերի հաշվապահական հաշվառման մասին կարգի» համաձայն տվյալ գործառնության համար սահմանված հաշվապահական ձևակերպումներ:
12) ***Գրավի իրավունքի այլ գրառումներ***՝ենթապահառուի (պահառուի) դեպո հաշվառման համակարգում դեպո հաշիվներով հաշվապահական ձևակերպումներից բացի կատարվող գրառումներ, որոնք ապահովում են տվյալ գրավի գործառնության հետ կապված համապատասխան գրավառուի իրավունքի հաշվառումը:

4. Պարտատոմսերի գրավատու կարող է հանդիսանալ միայն դրանց սեփականատեր հանդիսացող ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը, այդ թվում՝ ներդրողը, առևտրային բանկը, ենթապահառուն:

5. Պարտատոմսերի գրավառու կարող է լինել ցանկացած ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ: Եթե գրավառու հանդիսացող անձը չունի որևէ ենթապահառուի մոտ դեպո հաշիվ, ապա գրավի պայմանագիրը կնքելուց առաջ նա պարտավոր է գրավատուին սպասարկող ենթապահառուի կամ իր ցանկությամբ որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել պարտատոմսերի դեպո հաշիվ, ինչը թույլ կտա հետագայում նույնականացնել գրավառուին և վերջինիս սպասարկող ենթապահառուին:

6. Գրավի առարկա կարող են հանդիսանալ միայն այն պարտատոմսերը, որոնց նկատմամբ գրավատուի իրավունքները սահմանափակված չեն (ազատ արժեթղթերի դեպո հաշվում առկա պարտատոմսերը), և որոնցով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն կարող են կատարվել գրավադրման գործառնություններ:

7. Պարտատոմսերի գրավադրումը կարող է իրականացվել միայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն գրավատուի և գրավառուի միջև գրավոր պայմանագիր կնքելու և սույն կարգով սահմանված ձևով պարտատոմսերի նկատմամբ գրավի իրավունքը գրանցելու միջոցով: Պարտատոմսերի գրավի հետ կապված գործառնությունները կարող են կատարվել միայն պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքն ամրագրող ենթապահառուի (պահառուի) միջոցով: Պարտատոմսերի նկատմամբ գրավի իրավունքը ծագում է ենթապահառուի (պահառուի) կողմից այն գրանցվելու պահից:

8. Պարտատոմսերի նկատմամբ գրավի իրավունքի գրանցումը և գրավի հետ կապված բոլոր գործառնությունների կատարումը ապահովվում են երկմակարդակ պահառուական համակարգով՝ պահառուի և ենթապահառուի կողմից ստորև նշված կանոնների համաձայն դեպո հաշիվներում համապատասխան գրառումներ կատարելով և գրավի իրավունքը հաշվառելով.

1) գրավատուին անմիջապես սպասարկող պահառուն (ենթապահառուն) գրավադրված պարտատոմսերի հաշվառումն իրականացնում է ըստ առանձին գրավատուների՝ վերջիններիս «գրավով սահմանափակված» դեպո հաշվով, իսկ պահառուն ենթապահառուների գրավատու հանդիսացող ներդրողների գրավադրված պարտատոմսերի հաշվառումը իրականացնում է ամփոփ ձևով՝ իր մոտ վարվող «գրավով սահմանափակված» ներդրողների ամփոփ դեպո հաշվով,
2) գրավատուին (գրավառուին) անմիջապես սպասարկող ենթապահառուն գրավի իրավունքների հաշվառումը վարում է ըստ առանձին գրավատուների, գրավառուների և գրավի առարկա հանդիսացող պարտատոմսերի թողարկման համարների, իսկ պահառուն ենթապահառուների ներդրողների գրա-

վի իրավունքների հաշվառումն իրականացնում է ամփոփ ձևով՝ ըստ գրավատուների և գրավառուների ենթապահառուների և պարտատոմսերի առանձին թողարկման համարների,
3) ենթապահառուն համապատասխան գործառնության ձևակերպումը (գրավի իրավունքի գրառումը) կատարում է պահառուից ստացված գործառնության կատարումը հաստատող փաստաթղթի հիման վրա,
4) պարտատոմսերի գրավադրման ժամանակ գրավատու կարող է լինել գրավառուի հանդեպ հիմնական պարտավորության պարտապանը կամ երրորդ անձը: Պահառուական համակարգը չի իրականացնում պարտապանի և հիմնական պարտավորության հաշվառումը:
9. Պարտատոմսերով կարող են իրականացվել գրավի հետ կապված հետևյալ գործառնությունները՝
1) Պարտատոմսերի գրավադրում, որի արդյունքում սահմանափակվում է պարտատոմսերն ազատ տնօրինելու գրավատուի իրավունքը և գրավադրված պարտատոմսերի նկատմամբ ծագում է գրավառուի գրավի իրավունքը: Պարտատոմսերի գրավադրումը կարող է իրականացվել հանդիպակաց դրամական միջոցների փոխանցմամբ, երբ պարտատոմսերի գրավադրման հետ միաժամանակ գրավառուի կողմից իրականացվում է փոխառության տրամադրումը, կամ առանց հանդիպակաց դրամական միջոցների փոխանցման, երբ պարտատոմսերի գրավադրումը չի ուղեկցվում գրավառուի կողմից միաժամանակ փոխառության տրամադրմամբ:
2) Գրավի դադարում, որի արդյունքում վերականգնվում է գրավադրված պարտատոմսերի նկատմամբ գրավատուի ազատ տնօրինման իրավունքը և դադարում է դրանց նկատմամբ գրավառուի գրավի իրավունքը: Պարտատոմսերի գրավի դադարումը կարող է իրականացվել հանդիպակաց դրամական միջոցների փոխանցմամբ, երբ պարտատոմսերի գրավի դադարման հետ միաժամանակ գրավատուի կողմից իրականացվում է փոխառության մարումը, կամ առանց հանդիպակաց դրամական միջոցների փոխանցման, երբ պարտատոմսերի գրավի դադարումը չի ուղեկցվում գրավատուի կողմից միաժամանակ փոխառության մարմամբ:
3) Գրավի առարկայից հրաժարում հօգուտ գրավառուի, որի արդյունքում դադարում է գրավատուի սեփականության իրավունքը գրավադրված պարտատոմսերի նկատմամբ, և վերջիններս փոխանցվում են գրավառուի սեփականությանն առանց դատարանին դիմելու:
4) Գրավադրված պարտատոմսերի իրացման գումարի հաշվին գրավառուի պահանջների բավարարում, որի արդյունքում գրավատուն վաճառում է պարտատոմսերը երրորդ անձին և ստացված իրացման գումարից բավարարում է գրավառուի պահանջները:
5) Գրավի առարկայի փոխարինում, որի արդյունքում գրավի առարկա հանդիսացող պարտատոմսերի նկատմամբ դադարում է գրավը, և դրանց փոխարեն գրավադրվում են այլ թողարկման պարտատոմսեր:
6) Գրավատուի փոփոխում, որի արդյունքում գրավադրված պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքն անցնում է այլ անձի (նոր գրավատուի)՝ պահպանելով գրավադրված պարտատոմսերի նկատմամբ գրավառուի գրավի իրավունքը:
7) Գրավառուի փոփոխում, երբ հիմնական պարտավորության պարտատիրոջ փոփոխության արդյունքում գրավառուի գրավի իրավունքը փոխանցվում է այլ անձի՝ պահպանելով գրավադրված պարտատոմսերի նկատմամբ գրավատուի սեփականության իրավունքը:
8) Գրավադրված պարտատոմսերի արգելադրում, որի արդյունքում արգելվում է պարտատոմսերի տնօրինումը ցանկացած անձի կողմից՝ պահպանելով գրավադրված պարտատոմսերի նկատմամբ գրավատուի սեփականության իրավունքն ու գրավառուի գրավի իրավունքը և թույլատրելով արգելանքի տակ գտնվող պարտատոմսերի հետ կատարել գործառնություններ միայն դատարանի և (կամ) հարկադիր կատարողի որոշմամբ:
9) Գրավադրված պարտատոմսերի արգելանքից հանում, որի արդյունքում պարտատոմսերը հանվում են արգելանքից և պարտատոմսերը կարող են տնօրինվել գրավադրված պարտատոմսերի համար սահմանված կանոնների համաձայն:
10) Գրավադրված պարտատոմսերի փոխանցում, որի արդյունքում դատական ակտի հիման վրա պարտատոմսերի նկատմամբ կարող են վերականգնվել սեփականության և/կամ գրավի՝ մինչև արգելադրումը եղած իրավունքները կամ դադարեցվել հին և գրանցվել սեփականության և (կամ) գրավի նոր իրավունքներ:
11) Գրավադրված պարտատոմսերի մարում, որի արդյունքում, համաձայն պարտատոմսերի թողարկման պայմանների, իրականացվում է գրավադրված պարտատոմսերի մարում, դադարում են մարված պարտատոմսերի նկատմամբ բոլոր իրավունքները, և առաջանում են համապատասխան գույքային իրավունքներ մարման արդյունքում գոյացած դրամական միջոցների հանդեպ:
12) Գրավադրված պարտատոմսերի դիմաց տոկոսների վճարում, որի արդյունքում, համաձայն պարտատոմսերի թողարկման պայմանների, պարտատոմսերի սեփականատերերին վճարվում է պարտատոմսերի տոկոսային կամ արժեկտրոնային եկամուտը:

10. Պարտատոմսերի գրավադրումը, գրավի դադարումը, գրավի առարկայի փոխանցումը, գրավադրված պարտատոմսերի իրացման գումարի հաշվին գրավառուի պահանջների բավարարումը կարող են իրականացվել միայն պահառուի (գրավատուին սպասարկող ենթապահառուի) մոտ վարվող համապատասխան դեպո հաշվի (ազատ կամ գրավադրված) մնացորդի սահմաններում:

11. Պարտատոմսերի գրավադրումը գրավառուի կողմից միաժամանակ փոխառության տրամադրման դիմաց, ինչպես նաև պարտատոմսերի գրավի դադարումը գրավատուի կողմից միաժամանակ փոխառության մարման դիմաց կարող են իրականացվել միայն այն դեպքերում, երբ հիմնական պարտավորության պարտապանը և գրավատուն միևնույն անձն են, և հիմնական պարտավորությունը փողային պարտավորություն է Հայաստանի Հանրապետության դրամով: Սույն կետում նշված գործառնությունների հետ կապված հաշվարկներն իրականացվում են «առաքում՝ վճարման դիմաց» սկզբունքով հաշվարկների համար սահմանված կանոնների համաձայն:

12. Պարտատոմսերի մարման օրը, մինչև մարման գործընթացի ավարտը, չի կարող իրականացվել պարտատոմսերի տրամադրման հետ կապված որևէ գործառնություն:

13. Գրավի հետ կապված գործառնությունը, կախված գործառնության տեսակից, կարող է նախաձեռնվել գրավատուի, գրավառուի, հարկադիր կատարողի և (կամ) դատարանի կողմից կամ գրավատուի և գրավառուի կողմից միաժամանակ: Գրավի հետ կապված գործառնությունների կատարումն իրականացվում է գրավատուին (գրավառուին) անմիջապես սպասարկող պահառուի (ենթապահառուի կամ պահառուի) միջոցով գրավատուից (գրավառուից) ստացված դեպո հանձնարարականում նշված կատարման օրը, իսկ հարկադիր կատարողի կողմից նախաձեռնման դեպքում՝ սույն կարգով սահմանված ժամկետներում:

14. Գրավի հետ կապված գործառնությունները կարող են կատարվել սույն կարգի 4-րդ և 5-րդ կետերում նշված ցանկացած անձանց միջև՝ միևնույն ենթապահառուի տարբեր ներդրողների, ենթապահառուի և իր ներդրողի, ներդրողի և այլ ենթապահառուի, երկու տարբեր ենթապահառուների, առևտրային բանկերի, առևտրային բանկի և ենթապահառուի, առևտրային բանկի և ենթապահառուի ներդրողի միջև՝ սույն կարգով սահմանված ընթացակարգերի համաձայն: Ընթացակարգերը տարածվում են նաև Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից պարտատոմսերով գրավադրման հետ կապված ինչպես իր սեփական գործառնությունների, այնպես էլ իր ներդրողների հանձնարարությամբ կատարվող գործառնությունների վրա:

15. Ենթապահառուի համար պարտատոմսերով գրավի հետ կապված գործառնություններ կատարելու համար հիմք են հանդիսանում իր ներդրողի կողմից համաձայնեցված եղանակով ներկայացված համապատասխան դեպո հանձնարարականը կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հարկադիր կատարողի (դատարանի) կողմից ներկայացված կատարողական թերթը (դատարանի որոշումը), սույն կարգով սահմանված դեպքերում՝ այլ փաստաթղթերը: Պահառուի համար պարտատոմսերով գրավի հետ կապված գործառնություններ կատարելու համար հիմք են հանդիսանում առևտրային բանկի կամ ենթապահառուի կողմից (այդ թվում՝ նաև իր ներդրողների հանձնարարությամբ) ներկայացված համապատասխան դեպո հանձնարարականը կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հարկադիր կատարողի (դատարանի) կողմից ներկայացված կատարողական թերթը (դատարանի որոշումը), սույն կարգով սահմանված դեպքերում՝ նաև այլ փաստաթղթերը: Դեպո հանձնարարականները ներկայացվում են պահառուին՝ իր կողմից սահմանված կարգով: Եթե միևնույն գրավի պայմանագրով գրավադրվել են տարբեր թողարկումների պարտատոմսեր, ապա գրավի հետ կապված գործառնություններ կատարելու համար, ըստ յուրաքանչյուր պարտատոմսերի թողարկման, ներկայացվում են առանձին դեպո հանձնարարականներ:

16. Պարտատոմսերի գրավադրման, գրավի դադարման, գրավի առարկայից հրաժարման, գրավադրված պարտատոմսերի մարման գործառնություններից բխող իրավունքները, գրավի պայմանագրով անձանց փոփոխությունն իրավունքներում և պարտավորություններում գրավատուների, գրավառուների և երրորդ անձանց համար ուժի մեջ են մտնում պահառուի մոտ դրանց մասին համապատասխան գրառումներ կատարելու և այդ մասին համապատասխան սպասարկող ենթապահառուին տեղեկացնելու (հաստատում ուղարկելու) պահից:

17. Գրավի իրավունքն անմիջապես գրանցող պահառուն (ենթապահառուն) պարտավոր է իր հաճախորդ հանդիսացող գրավառուին տրամադրել նրա օգտին գրավադրված պարտատոմսերի վերաբերյալ տեղեկանք: Գրավատուին սպասարկող պահառուն (ենթապահառուն) պարտավոր է իր հաճախորդ հանդիսացող գրավատուին տրամադրել տեղեկանք իր գրավադրված պարտատոմսերի վերաբերյալ և քաղվածք գրավադրված պարտատոմսերի դեպո հաշվից: Տեղեկանքները պարտատոմսերի նկատմամբ գրավի իրավունքը հավաստող փաստաթղթեր են: Գրավատուին անմիջապես սպասարկող պահառուն (ենթապահառուն) պատասխանատու է գրավի իրավունքի պատշաճ հաշվառման համար:

ԳԼՈՒԽ 2. ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԳՐԱՎԱԴՐՈՒՄ

18. Պարտատոմսերի գրավադրման գործառնության դեպքում պարտատոմսերը գրավատուի ազատ դեպո հաշվից փոխանցվում են գրավատուի գրավադրված դեպո հաշվի վրա՝ այդ պարտատոմսերի նկատմամբ գրավառուի գրավի իրավունքի գրանցմամբ: Եթե պարտատոմսերի գրավադրումն ուղեկցվում է դրամական միջոցների փոխանցմամբ (հանդիպակաց դրամական միջոցների փոխանցմամբ պարտատոմսերի գրավադրում), ապա միաժամանակ իրականացվում է նաև դրամական միջոցների փոխանցում գրավառուից գրավատուին:

19. Առանց հանդիպակաց դրամական միջոցների փոխանցման պարտատոմսերի գրավադրման գործառնություններն իրականացվում են հետևյալ պայմաններում՝

1) Պարտատոմսերի գրավադրումը հօգուտ գրավառուի չի ուղեկցվում միաժամանակ գրավառուի կողմից գրավատուին Հայաստանի Հանրապետության դրամով փոխառության տրամադրմամբ:
2) Պարտատոմսերի գրավադրման գործառնությունը նախաձեռնում է գրավատուն:
3) Եթե գործառնության նախաձեռնողը ներդրող է, ապա նա իրեն սպասարկող ենթապահառուին ներկայացնում է պարտատոմսերի գրավադրման դեպո հանձնարարական, ենթապահառուի պահառության գործունեության հիմնական պայմաններով սահմանված այլ փաստաթղթեր (գրավի պայմանագիր և այլն):
4) Գրավատուի ենթապահառուն իրականացնում է ներկայացված հանձնարարականի համապատասխան ստուգումներ, որոնք ներառում են դեպո հանձնարարականի վավերության ստուգումը և անհրաժեշտ ծավալի պարտատոմսերի առկայության ստուգումը ներդրող-գրավատուի ազատ պարտատոմսերի դեպո հաշվում: Եթե ենթապահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին: Հակառակ դեպքում ենթապահառուն ընդունում է այն կատարման և իր հերթին համապատասխան դեպո հանձնարարական է ներկայացնում պահառուին:
5) Պահառուն, ստանալով դեպո հանձնարարականը, իրականացնում է համապատասխան ստուգումներ, որոնք ներառում են դեպո հանձնարարականի վավերության ստուգումը և անհրաժեշտ ծավալի պարտատոմսերի առկայության ստուգումը համապատասխան ազատ պարտատոմսերի դեպո հաշվում: Ստուգման դրական արդյունքի դեպքում պահառուն կատարում է համապատասխան հաշվապահական ձևակերպումներ և գրավի իրավունքի այլ գրառումներ: Այնուհետև պահառուն գործառնության կատարման հաստատում է ուղարկում գրավատուին սպասարկող ենթապահառուին, իսկ գրավառուին սպասարկող ենթապահառուին ներկայացնում է գրավատուի ենթապահառուից ստացված դեպո հանձնարարականի օրինակը, որը հավաստում է տվյալ գործառնության կատարման փաստը: Գործառնական օրվա ավարտից հետո պահառուն գրավատուի ենթապահառուին ուղարկում է քաղվածք համապատասխան դեպո հաշիվներից, որոնցով շարժ է տեղի ունեցել:
6) Պահառուից ստացված փաստաթղթերի հիման վրա գրավատուին (գրավառուին) սպասարկող ենթապահառուն համապատասխան գրառումներ (հաշվապահական ձևակերպումներ) է կատարում իր մոտ վարվող դեպո հաշվառման համակարգում, որից հետո գործառնությունը համարվում է կատարված, և գրավառուն ու գրավատուն սահմանված փաստաթղթերով (տեղեկանք, քաղվածք) տեղեկացվում են գործառնության կատարման վերաբերյալ:
7) Եթե պահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին, և գործառնությունը համարվում է մերժված:
8) Եթե գրավատուն առևտրային բանկ է կամ ենթապահառու, ապա նա գրավադրման դեպո հանձնարարականը ներկայացնում է անմիջապես պահառուին, որը գործում է սույն կետի 5-րդ, 6-րդ, 7-րդ ենթակետերում սահմանված ընթացակարգերի համաձայն:

20. Հանդիպակաց դրամական միջոցների փոխանցմամբ պարտատոմսերի գրավադրման գործառնություններն իրականացվում են հետևյալ կերպ՝

1) հանդիպակաց դրամական միջոցների փոխանցմամբ պարտատոմսերի գրավադրման գործառնությունը կատարվում է այն դեպքում, երբ գրավառուի կողմից Հայաստանի Հանրապետության դրամով փոխառության/վարկի տրամադրումը գրավատուին և վերջինիս կողմից պարտատոմսերի գրավադրումը հօգուտ գրավառու-վարկատուի իրականացվում են միաժամանակ,
2) հանդիպակաց դրամական միջոցների փոխանցմամբ պարտատոմսերի գրավադրման գործառնությունը նախաձեռնվում է միաժամանակ գրավատուի և գրավառուի կողմից,
3) գրավատուն և գրավառուն իրենց սպասարկող ենթապահառուներին են ներկայացնում համապատասխանաբար «Պարտատոմսերի գրավադրման հանձնարարականը» և «Պարտատոմսերի գրավ

ընդունման հանձնարարականը», ենթապահառուի պահառության գործունեության հիմնական պայմաններով սահմանված այլ փաստաթղթեր,

4) գրավատուի (գրավառուի) ենթապահառուն իրականացնում է ներկայացված փաստաթղթերի համապատասխան ստուգումներ: Ընդ որում, գրավատուի ենթապահառուի կողմից իրականացվող ստուգումը ներառում է դեպո հանձնարարականի վավերության ստուգումը և անհրաժեշտ ծավալի պարտատոմսերի առկայության ստուգումը ներդրող-գրավատուի ազատ պարտատոմսերի դեպո հաշվում, իսկ գրավառուին սպասարկող ենթապահառուի կողմից իրականացվող ստուգումը ներառում է դեպո հանձնարարականի վավերության ստուգումը, անհրաժեշտ դրամական միջոցների առկայության ստուգումը ենթապահառուի մոտ վարվող ներդրող-գրավառուի դրամական հաշվում, կամ գրավառուի դրամական հաշիվն այլ բանկում գտնվելու դեպքում՝ ենթապահառուին համապատասխան դրամական միջոցների փոխանցման կատարման ստուգումը: Եթե ենթապահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին: Հակառակ դեպքում ենթապահառուն ընդունում է այն կատարման և իր հերթին համապատասխան դեպո հանձնարարական է ներկայացնում պահառուին:

5) Պահառուն, ստանալով դեպո հանձնարարականը, իրականացնում է վավերության ստուգում: Անվավերության դեպքում դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին: Ստուգման դրական արդյունքի դեպքում պահառուն փնտրում է իր կողմից ընդունված դեպո հանձնարարականների բազմությունում տվյալ հանձնարարականի զույգ հանդիսացող հանձնարարականը (զույգ հանդիսացող հանձնարարականում տվյալ գործառնությունը բնութագրող բոլոր վավերապայմանները հայելանման արտապատկերում ունեն): Համապատասխան զույգը գտնելու դեպքում պահառուն ստուգում է գրավադրվող պարտատոմսերի բավարար ծավալի առկայությունը գրավատուի ենթապահառուի համապատասխան դեպո հաշվում և դրամական միջոցների առկայությունը բանկում վարվող գրավառուի ենթապահառուի դրամական հաշվի վրա: Ստուգման դրական արդյունքի դեպքում պահառուն կատարում է դրամական միջոցների փոխանցում բանկում վարվող՝ գրավատուի ենթապահառուի դրամական հաշվի վրա, իսկ պահառուական համակարգում՝ համապատասխան հաշվապահական ձևակերպումներ և գրավի իրավունքի այլ գրառումներ: Այնուհետև պահառուն գործառնության կատարման հաստատում է ուղարկում գրավառուին և գրավատուին սպասարկող ենթապահառուին (ենթապահառուներին): Գործառնական օրվա ավարտից հետո պահառուն գրավատուի ենթապահառուին ուղարկում է քաղվածք համապատասխան դեպո հաշիվներից:

6) Պահառուից ստացված փաստաթղթերի հիման վրա ենթապահառուն (ենթապահառուները) համապատասխան գրառումներ (հաշվապահական ձևակերպումներ) է կատարում իր մոտ վարվող դեպո հաշվառման համակարգում, իսկ գրավատուին սպասարկող ենթապահառուն իրականացնում է դրամական միջոցների փոխանցում գրավատուի կողմից նշված դրամական հաշվի վրա, որից հետո գործառնությունը համարվում է կատարված, և գրավառուն ու գրավատուն սահմանված փաստաթղթերով (տեղեկանք, քաղվածք) տեղեկացվում են գործառնության կատարման վերաբերյալ:

7) Եթե պահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականները չեն կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում են այն ներկայացնողներին, և գործառնությունը համարվում է մերժված:

8) Բոլոր այն դեպո հանձնարարականները, որոնց համապատասխան զույգերը պահառուի կողմից սահմանված ժամանակահատվածում (պահառուի գործառնական օրվա ընթացքում) չեն գտնվում, մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում են այն ներկայացնողներին, և գործառնությունը համարվում է մերժված:

9) Եթե գրավատուն և գրավառուն սպասարկվում են միևնույն ենթապահառուի մոտ, ապա ենթապահառուն պարտատոմսերի գրավադրման հանձնարարականը ներկայացնում է պահառուին՝ իր մոտ գրավատուից և գրավառուից զույգ հանդիսացող դեպո հանձնարարականներն ընդունելուց հետո, իսկ պահառուի մոտ դրամական հաշվարկներ չեն իրականացվում, այլ կատարվում են միայն դեպո ձևակերպումներ:

10) Եթե գրավատուն և (կամ) գրավառուն առևտրային բանկ է կամ ենթապահառու, ապա նա դեպո հանձնարարական է ներկայացնում անմիջապես պահառուին, որը գործում է սույն կետի 5-րդ, 6-րդ, 7-րդ, 8-րդ և 9-րդ ենթակետերում նշված ընթացակարգերի համաձայն:

ԳԼՈՒԽ 3. ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԳՐԱՎԻ ԴԱԴԱՐՈՒՄ

21. Պարտատոմսերի գրավի դադարման գործառնությունը կատարվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված պարտատոմսերի գրավի դադարման հետևյալ դեպքերում՝

1) երբ դադարում է հիմնական պարտավորությունը՝ պարտապանի կողմից այն կատարելու հետևանքով,
2) երբ գրավով ապահովված պարտավորությամբ պարտքը երրորդ անձին փոխանցելիս գրավատուն գրավառուին համաձայնություն չի տվել՝ պատասխանատվություն կրելու նոր պարտապանի փոխարեն:
   ա. Գրավի դադարման այլ դեպքերում (գրավ դրված պարտատոմսերն իրացման նպատակով հրապարակային սակարկություններով վաճառելու, իրականում պարտատոմսերի սեփականատերն ուրիշ անձ լինելու դեպքերում) գրավի իրավունքի դադարումը, պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքի փոխանցումը կատարվում է պարտատոմսերի բռնագանձման գործառնությունների միջոցով:

22. Պարտատոմսերի գրավի դադարման գործառնության դեպքում պարտատոմսերը գրավատուի գրավադրված դեպո հաշվից փոխանցվում են գրավատուի ազատ դեպո հաշվի վրա՝ գրավադրված պարտատոմսերի նկատմամբ գրավատուի ազատ տնօրինման իրավունքի վերականգնմամբ և այդ պարտատոմսերի նկատմամբ գրավառուի գրավի իրավունքի դադարումով: Եթե պարտատոմսերի գրավի դադարումն ուղեկցվում է դրամական միջոցների փոխանցմամբ (պարտատոմսերի գրավից ազատում հանդիպակաց դրամական միջոցների փոխանցմամբ), ապա միաժամանակ իրականացվում է դրամական միջոցների փոխանցում գրավատուից գրավառուին:

23. Պարտատոմսերի գրավի դադարման գործառնությունը կարող է կատարվել ինչպես գրավադրված պարտատոմսերի ողջ ծավալի, այնպես էլ դրա մի մասի նկատմամբ:

24. Առանց հանդիպակաց դրամական միջոցների փոխանցման՝ պարտատոմսերի գրավի դադարման գործառնություններն իրականացվում են հետևյալ պայմաններում.

1) գրավառուն նախաձեռնում է պարտատոմսերի գրավի դադարման գործառնությունն առանց գրավատուի կողմից միաժամանակ հիմնական պարտավորության (վարկի) մարման գործառնության իրականացման, ինչպես նաև սույն կարգի 21-րդ կետի 2-րդ ենթակետում սահմանված դեպքում,
2) պարտատոմսերի գրավի դադարման գործառնությունը նախաձեռնվում է գրավառուի կողմից, որը իրեն սպասարկող ենթապահառուին է ներկայացնում «Պարտատոմսերի գրավի դադարման հանձնարարական»,
3) գրավառուի ենթապահառուն իրականացնում է ներկայացված փաստաթղթերի համապատասխան ստուգումներ, որոնք ներառում են դեպո հանձնարարականի վավերության ստուգումը և համապատասխան գրավի իրավունքի անհրաժեշտ ծավալի առկայության ստուգումը դեպո հաշվառման համակարգում (տվյալ գրավառուի օգտին տվյալ գրավատուի կողմից բավարար ծավալի պարտատոմսերի գրավադրված լինելու փաստի ստուգում): Եթե ենթապահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին: Հակառակ դեպքում ենթապահառուն ընդունում է այն կատարման և իր հերթին համապատասխան դեպո հանձնարարական է ներկայացնում պահառուին:
4) Պահառուն ստանալով դեպո հանձնարարականը՝ իրականացնում է համապատասխան ստուգումներ, որոնք ներառում են դեպո հանձնարարականի վավերության ստուգումը և անհրաժեշտ ծավալի պարտատոմսերի առկայության ստուգումը համապատասխան գրավադրված պարտատոմսերի դեպո հաշվում, գրավի իրավունքի անհրաժեշտ ծավալի առկայության ստուգումը: Ստուգման դրական արդյունքի դեպքում պահառուն կատարում է համապատասխան հաշվապահական ձևակերպումներ և գրավի իրավունքի դադարեցման այլ գրառումներ: Այնուհետև պահառուն գործառնության կատարման հաստատում է ուղարկում գրավառուին սպասարկող ենթապահառուին, իսկ գրավատուին սպասարկող ենթապահառուին ներկայացնում է գրավառուի ենթապահառուից ստացված դեպո հանձնարարականի օրինակը, որը հավաստում է տվյալ գործառնության կատարման փաստը: Գործառնական օրվա ավարտից հետո պահառուն գրավատուի ենթապահառուին ուղարկում է քաղվածք համապատասխան դեպո հաշիվներից:
5) Պահառուից ստացված փաստաթղթերի հիման վրա գրավատուին (գրավառուին) սպասարկող ենթապահառուն համապատասխան գրառումներ (հաշվապահական ձևակերպումներ) է կատարում իր մոտ վարվող պահառուական համակարգում, որից հետո գործառնությունը համարվում է կատարված, և գրավառուն ու գրավատուն սահմանված փաստաթղթերով (տեղեկանք, քաղվածք) տեղեկացվում են գործառնության կատարման վերաբերյալ:
6) Եթե պահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին, և գործառնությունը համարվում է մերժված:

7) Եթե գրավառուն առևտրային բանկ է կամ ենթապահառու, ապա նա գրավից ազատման դեպո հանձնարարական է ներկայացնում անմիջապես պահառուին, որը գործում է սույն կետի 4-րդ, 5-րդ, 6-րդ ենթակետերում սահմանված ընթացակարգերի համաձայն:

25. Հանդիպակաց դրամական միջոցների փոխանցմամբ պարտատոմսերի գրավի դադարման գործառնություններն իրականացվում են սույն կետում սահմանված կանոնների և ընթացակարգերի համաձայն՝

1) Գրավառուն նախաձեռնում է պարտատոմսերի գրավի դադարման գործառնությունը, որը միաժամանակ ուղեկցվում է գրավատուի կողմից հիմնական պարտավորության (վարկի) մարման գործառնության իրականացմամբ:
2) Պարտատոմսերի գրավի դադարման գործառնությունը նախաձեռնվում է միաժամանակ գրավատուի և գրավառուի կողմից:
3) Գրավատուն և գրավառուն իրենց սպասարկող ենթապահառուներին են ներկայացնում «Գրավադրված պարտատոմսերի գրավի դադարման հանձնարարական», ենթապահառուի պահառության գործունեության հիմնական պայմաններով սահմանված այլ փաստաթղթեր:
4) Գրավատուի (գրավառուի) ենթապահառուն իրականացնում է ներկայացված փաստաթղթերի համապատասխան ստուգումներ: Ընդ որում, գրավառուի ենթապահառուի կողմից իրականացվող ստուգումը ներառում է դեպո հանձնարարականի վավերության ստուգումը և համապատասխան գրավի իրավունքի անհրաժեշտ ծավալի առկայության ստուգումը, իսկ գրավատուի ենթապահառուի կողմից իրականացվող ստուգումն ընդգրկում է դեպո հանձնարարականի վավերության ստուգումը՝ հօգուտ տվյալ գրավառուի անհրաժեշտ ծավալի պարտատոմսերի առկայության ստուգումը ներդրող-գրավատուի գրավադրված պարտատոմսերի դեպո հաշվում, անհրաժեշտ դրամական միջոցների առկայության ստուգումը ենթապահառուի մոտ վարվող ներդրող-գրավատուի դրամական հաշվում, կամ դրամական հաշիվն այլ բանկում գտնվելու դեպքում՝ ենթապահառուին համապատասխան դրամական միջոցների փոխանցման կատարման ստուգումը: Եթե Ենթապահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին: Հակառակ դեպքում ենթապահառուն ընդունում է այն կատարման և իր հերթին համապատասխան դեպո հանձնարարական է ներկայացնում պահառուին:
5) Պահառուն ստանալով դեպո հանձնարարականը՝ իրականացնում է վավերության ստուգում: Անվավերության դեպքում դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին: Ստուգման դրական արդյունքի դեպքում պահառուն փնտրում է իր կողմից ընդունված դեպո հանձնարարականների բազմությունում տվյալ հանձնարարականի զույգ հանդիսացող հանձնարարականը: Համապատասխան զույգը գտնելու դեպքում պահառուն ստուգում է անհրաժեշտ ծավալի պարտատոմսերի առկայությունը գրավատուի ենթապահառուի համապատասխան գրավադրված պարտատոմսերի դեպո հաշվում, ինչպես նաև բավարար դրամական միջոցների առկայությունը գրավատուին սպասարկող ենթապահառուի՝ բանկում վարվող դրամական հաշվի վրա: Ստուգման դրական արդյունքի դեպքում պահառուն իրականացնում է դրամական միջոցների փոխանցում բանկում վարվող գրավառուին սպասարկող ենթապահառուի դրամական հաշվի վրա և միաժամանակ պահառուական համակարգում իրականացնում է համապատասխան հաշվապահական ձևակերպումներ ու գրավի իրավունքի դադարեցման այլ գրառումներ: Այնուհետև պահառուն գործառնության կատարման հաստատում է ուղարկում գրավառուին և գրավատուին սպասարկող ենթապահառուին (ենթապահառուներին): Գործառնական օրվա ավարտից հետո պահառուն գրավատուի ենթապահառուին ուղարկում է քաղվածք համապատասխան դեպո հաշիվներից:
6) Պահառուից ստացված փաստաթղթերի հիման վրա ենթապահառուն (ենթապահառուները) համապատասխան գրառումներ է կատարում իր մոտ վարվող պահառուական համակարգում, իսկ գրավառուին սպասարկող ենթապահառուն իրականացնում է համապատասխան դրամական փոխանցում գրավառուի կողմից նշված հաշվի վրա, որից հետո գործառնությունը համարվում է կատարված, և գրավառուն ու գրավատուն սահմանված փաստաթղթերով (տեղեկանք, քաղվածք) տեղեկացվում են գործառնության կատարման վերաբերյալ:
7) Եթե պահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականները չեն կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում են այն ներկայացնողներին, և գործառնությունը համարվում է մերժված:
8) Բոլոր այն դեպո հանձնարարականները, որոնց համապատասխան զույգերը պահառուի կողմից սահմանված ժամանակահատվածում (պահառուի գործառնական օրվա ընթացքում) չեն գտնվում,

մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում են այն ներկայացնողներին, և գործառնությունը համարվում է մերժված:

9) Եթե գրավատուն և գրավառուն սպասարկվում են միևնույն ենթապահառուի մոտ, ապա ենթապահառուն պարտատոմսերի գրավի դադարման հանձնարարականը ներկայացնում է պահառուին՝ իր մոտ գրավատուից և գրավառուից զույգ հանդիսացող հանձնարարականները ընդունելուց հետո, իսկ պահառուի մոտ դրամական հաշվարկներ չեն իրականացվում, այլ կատարվում են միայն դեպո հաշվառման ձևակերպումներ:
10) Եթե գրավատուն և (կամ) գրավառուն առևտրային բանկ է կամ ենթապահառու, ապա նա դեպո հանձնարարական է ներկայացնում անմիջապես պահառուին, որը գործում է սույն կետի 5-րդ, 6-րդ, 7-րդ, 8-րդ և 9-րդ ենթակետերում նշված ընթացակարգերի համաձայն:

ԳԼՈՒԽ 4. ԳՐԱՎԻ ԱՌԱՐԿԱ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻՑ ՀՐԱԺԱՐՈՒՄ

26. Գրավի առարկայից հրաժարման գործառնությունը կատարվում է այն դեպքում, երբ գրավառուի հանդեպ հիմնական պարտավորության չկատարման պարագայում, առանց դատարան դիմելու, գրավատուն հրաժարվում է գրավի առարկա հանդիսացող պարտատոմսերից (կամ դրանց մի մասից)՝ հանձնելով դրանք ի սեփականություն գրավառուին: Տվյալ գործառնությունը կարող է կատարվել միայն նոտարական կարգով վավերացված գրավի պայմանագրում կամ նոտարական կարգով վավերացված գրավատուի և գրավառուի միջև առանձին կնքված համաձայնագրում նման պայման սահմանված լինելու դեպքում:

27. Գրավի առարկայից հրաժարման գործառնության դեպքում պարտատոմսերը գրավատուի գրավադրված դեպո հաշվից փոխանցվում են գրավառուի ազատ դեպո հաշվի վրա, այդ պարտատոմսերի նկատմամբ գրավատուի սեփականության իրավունքի և գրավառուի գրավի իրավունքի դադարումով և գրավառուի սեփականության իրավունքի ծագումով:

28. Գրավի առարկայից հրաժարման գործառնությունը կարող է կատարվել ինչպես գրավադրված պարտատոմսերի ողջ ծավալի, այնպես էլ դրա մի մասի նկատմամբ:

29. Գրավի առարկայից հրաժարման գործառնությունը նախաձեռնվում է գրավատուի կողմից:

30. Գրավի առարկայից հրաժարման գործառնությունը կատարվում է հետևյալ կերպ՝

1) գրավատուն իրեն սպասարկող ենթապահառուին է ներկայացնում «Գրավադրված պարտատոմսերից հօգուտ գրավառուի հրաժարման հանձնարարական»:
2) Գրավատուի ենթապահառուն իրականացնում է ներկայացված փաստաթղթի համապատասխան ստուգումներ, որոնք ներառում են դեպո հանձնարարականի վավերության ստուգումը՝ հօգուտ տվյալ գրավառուի անհրաժեշտ ծավալի պարտատոմսերի առկայության ստուգումը ներդրող-գրավատուի գրավադրված պարտատոմսերի դեպո հաշվում: Եթե ենթապահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին: Հակառակ դեպքում ենթապահառուն ընդունում է այն կատարման, և իր հերթին համապատասխան դեպո հանձնարարական է ներկայացնում պահառուին:
3) Պահառուն ստանալով դեպո հանձնարարականը՝ ստուգում է անհրաժեշտ ծավալի պարտատոմսերի առկայությունը գրավատուի ենթապահառուի համապատասխան գրավադրված պարտատոմսերի դեպո հաշվում և գրավի իրավունքի անհրաժեշտ ծավալի առկայությունն ու ստուգման դրական արդյունքի դեպքում կատարում է համապատասխան հաշվապահական ձևակերպումներ և գրավի իրավունքի դադարման այլ գրառումներ: Այնուհետև պահառուն գործառնության կատարման հաստատում է ուղարկում գրավատուին սպասարկող ենթապահառուին, իսկ գրավառուին սպասարկող ենթապահառուին ներկայացնում է գրավատուի ենթապահառուից ստացված դեպո հանձնարարականի օրինակը, որը հավաստում է տվյալ գործառնության կատարման փաստը: Գործառնական օրվա ավարտից հետո պահառուն գրավատուի ենթապահառուին և գրավառուի ենթապահառուին ուղարկում է քաղվածքներ համապատասխան դեպո հաշիվներից:
4) Պահառուից ստացված փաստաթղթերի հիման վրա գրավատուին (գրավառուին) սպասարկող ենթապահառուն համապատասխան գրառումներ (հաշվապահական ձևակերպումներ) է կատարում իր մոտ վարվող դեպո հաշվառման համակարգում, որից հետո գործառնությունը համարվում է կատարված, և գրավառուն ու գրավատուն սահմանված փաստաթղթերով (տեղեկանք, քաղվածք) տեղեկացվում են գործառնության կատարման վերաբերյալ:
5) Եթե պահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին, և գործառնությունը համարվում է մերժված:

6) Եթե գրավատուն առևտրային բանկ է կամ ենթապահառու, ապա նա «Գրավադրված պարտատոմսերից հրաժարման հանձնարարական» է ներկայացնում անմիջապես պահառուին, որը գործում է սույն կետի 3-րդ, 4-րդ և 5-րդ ենթակետերում սահմանված ընթացակարգերի համաձայն:

ԳԼՈՒԽ 5. ԳՐԱՎԱԴՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԻՐԱՑՄԱՆ ԳՈՒՄԱՐԻ ՀԱՇՎԻՆ ԳՐԱՎԱՌՈՒԻ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻ ԲԱՎԱՐԱՐՈՒՄ

31. Առանց դատարան դիմելու գրավադրված պարտատոմսերի իրացման գումարի հաշվին գրավառուի պահանջների բավարարման գործառնությունը կարող է կատարվել այն դեպքում, եթե այդպիսի գործառնություն նախատեսված է նոտարական կարգով վավերացված գրավադրման պայմանագրում կամ նոտարական կարգով վավերացված գրավատուի և գրավառուի միջև առանձին կնքված համաձայնագրում:

32. Տվյալ գործառնությունն իրականացվում է երկու գործառնությունների միջոցով՝ սույն կարգի 24-րդ կետում սահմանված կանոնների և ընթացակարգերի համաձայն գրավառուի կողմից նախաձեռնված գրավի դադարման գործառնության և այնուհետև գրավատուի կողմից գրավը դադարած պարտատոմսերի՝ երրորդ անձին վաճառքի գործառնության: Պարտատոմսերի վաճառքի արդյունքում գրավատուին վճարված դրամական միջոցները այնուհետև վերջինիս կողմից փոխանցվում են գրավառուին:

ԳԼՈՒԽ 6. ԳՐԱՎԻ ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՓՈԽԱՐԻՆՈՒՄ

33. Գրավի առարկա հանդիսացող պարտատոմսերի փոխարինման գործառնությունն իրականացվում է այն դեպքում, երբ գրավի պայմանագրով գրավադրվել են պարտատոմսեր, որոնց մարման (մասնակի մարման) ժամկետը նախորդում է գրավի պայմանագրում սահմանված հիմնական պարտավորության կատարման ժամկետին, կամ գրավի պայմանագրով սահմանված այլ դեպքերում:

34. Գրավի առարկայի փոխարինման դեպքում նախկինում գրավադրված (փոխարինվող) պարտատոմսերի նկատմամբ գրավը դադարում է, որի արդյունքում այդ պարտատոմսերը գրավատուի գրավադրված դեպո հաշվից փոխանցվում են գրավատուի ազատ դեպո հաշվի վրա, այդ պարտատոմսերի նկատմամբ գրավառուի գրավի իրավունքի դադարեցմամբ, միաժամանակ փոխարինող պարտատոմսերը գրավադրվում են, որի արդյունքում այդ պարտատոմսերը գրավատուի ազատ դեպո հաշվից փոխանցվում են գրավատուի գրավադրված դեպո հաշվի վրա՝ փոխարինող պարտատոմսերի նկատմամբ գրավառուի գրավի իրավունքի գրանցմամբ:

35. Գրավի առարկա հանդիսացող պարտատոմսերի փոխարինումը կարող է կատարվել միայն գրավառուի համաձայնության դեպքում, եթե օրենքով կամ գրավի պայմանագրով այլ բան սահմանված չէ:

36. Գրավի առարկայի փոխարինման դեպքում գրավի պայմանագրում անհրաժեշտ է կատարել համապատասխան փոփոխություններ:

37. Գրավառուի համաձայնությամբ գրավի առարկայի փոխարինման գործառնությունն իրականացվում է սույն կետում սահմանված կանոնների և ընթացակարգերի համաձայն՝

1) գրավառուի համաձայնությամբ գրավի առարկայի փոխարինման գործառնությունը նախաձեռնվում է միաժամանակ գրավատուի և գրավառուի կողմից,
2) գրավատուն և գրավառուն իրենց սպասարկող ենթապահառուներին են ներկայացնում «Գրավի փոխարինման հանձնարարական», գրավատուն ներկայացնում է նաև փոփոխված գրավի պայմանագիրը,
3) գրավատուի (գրավառուի) ենթապահառուն իրականացնում է ներկայացված փաստաթղթերի համապատասխան ստուգումներ: Ընդ որում, գրավառուի ենթապահառուի կողմից իրականացվող ստուգումը ներառում է դեպո հանձնարարականի վավերության ստուգումը և փոխարինվող գրավի իրավունքի համապատասխան ծավալի առկայության ստուգումը, իսկ գրավատուի ենթապահառուի կողմից իրականացվող ստուգումը ներառում է դեպո հանձնարարականի վավերության ստուգումը՝ հօգուտ տվյալ գրավառուի անհրաժեշտ ծավալի փոխարինվող պարտատոմսերի առկայության ստուգումը ներդրող-գրավատուի գրավադրված պարտատոմսերի դեպո հաշվում, անհրաժեշտ ծավալի փոխարինող պարտատոմսերի առկայության ստուգումը ենթապահառուի մոտ վարվող ներդրող-գրավատուի ազատ դեպո հաշվում: Եթե գրավատուի (գրավառուի) ենթապահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին: Եթե ստուգման արդյունքը դրական է, ապա գրավատուի ենթապահառուն ընդունում է հանձնարարականը կատարման և միաժամանակ ստուգում է համապատասխան գրավի պայմանագրի դրույթները: Եթե գրավի պայմանագրով նախատեսված է գրավի առարկայի փոխարինում առանց գրավառուի լրացուցիչ համա-

ձայնության, ապա գրավատուի ենթապահառուն գործում է սույն կարգի 38-րդ կետում սահմանված ընթացակարգերի համաձայն: Հակառակ դեպքում գրավատուի ենթապահառուն համապատասխան դեպո հանձնարարական է ներկայացնում պահառուին: Եթե ստուգման արդյունքը դրական է, ապա գրավառուի ենթապահառուն ընդունում է հանձնարարականը կատարման, և իր հերթին համապատասխան դեպո հանձնարարական է ներկայացնում պահառուին:

4) Պահառուն, ստանալով դեպո հանձնարարականը, իրականացնում է վավերության ստուգում: Անվավերության դեպքում դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին: Ստուգման դրական արդյունքի դեպքում պահառուն փնտրում է իր կողմից ընդունված դեպո հանձնարարականների բազմությունում տվյալ հանձնարարականի զույգ հանդիսացող հանձնարարականը: Համապատասխան զույգը գտնելու դեպքում պահառուն ստուգում է անհրաժեշտ ծավալի փոխարինվող պարտատոմսերի առկայությունը համապատասխան գրավադրված պարտատոմսերի դեպո հաշվում և գրավի իրավունքի անհրաժեշտ ծավալի առկայությունը, ինչպես նաև փոխարինող պարտատոմսերի առկայությունը համապատասխան ազատ դեպո հաշվում: Ստուգման դրական արդյունքի դեպքում պահառուն կատարում է համապատասխան հաշվապահական ձևակերպումներ և գրավի իրավունքի վերածնակերպման այլ գրառումներ: Այնուհետև պահառուն գործառնության կատարման հաստատում է ուղարկում գրավառուին և գրավատուին սպասարկող ենթապահառուին (ենթապահառուներին): Գործառնական օրվա ավարտից հետո պահառուն գրավատուի ենթապահառուին ուղարկում է քաղվածք համապատասխան դեպո հաշիվներից:

5) Ստացված հաստատման հիման վրա ենթապահառուն (ենթապահառուները) համապատասխան գրառումներ է կատարում իր մոտ վարվող պահառուական համակարգում, որից հետո գործառնությունը համարվում է կատարված, և գրավառուն ու գրավատուն սահմանված փաստաթղթերով (տեղեկանք, քաղվածք) տեղեկացվում են գործառնության կատարման վերաբերյալ:

6) Եթե պահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականները չեն կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում են այն ներկայացնողներին, և գործառնությունը համարվում է մերժված:

7) Բոլոր այն դեպո հանձնարարականները, որոնց համապատասխան զույգերը պահառուի կողմից սահմանված ժամանակահատվածում (պահառուի գործառնական օրվա ընթացքում) չեն գտնվում, մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում են այն ներկայացնողներին, և գործառնությունը համարվում է մերժված:

8) Եթե գրավատուն և գրավառուն սպասարկվում են միևնույն ենթապահառուի մոտ, ապա ենթապահառուն գրավի առարկայի փոխարինման հանձնարարականը ներկայացնում է պահառուին՝ իր մոտ գրավատուից և գրավառուից զույգ հանդիսացող հանձնարարականներն ընդունելուց հետո:

9) Եթե գրավատուն և (կամ) գրավառուն առևտրային բանկ է կամ ենթապահառու, ապա նա դեպո հանձնարարական է ներկայացնում պահառուին, որը գործում է սույն կետի 4-րդ, 5-րդ, 6-րդ, 7-րդ ենթակետերում նշված ընթացակարգերի համաձայն:

38. Առանց գրավառուի լրացուցիչ համաձայնության՝ գրավի առարկայի փոխարինման գործառնությունն իրականացվում է սույն կետում սահմանված կանոնների և ընթացակարգերի համաձայն՝

1) առանց գրավառուի լրացուցիչ համաձայնության գրավի առարկայի փոխարինման գործառնությունը նախաձեռնվում է միայն գրավատուի կողմից:

2) Գրավատուն իրեն սպասարկող ենթապահառուին է ներկայացնում «Գրավի առարկայի փոխարինման հանձնարարական»:

3) Գրավատուի ենթապահառուն իրականացնում է սույն կարգի 37-րդ կետի 3-րդ ենթակետով սահմանված ստուգումները: Եթե գրավատուի ենթապահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին: Հակառակ դեպքում ենթապահառուն ստուգում է համապատասխան գրավի պայմանագրի դրույթները: Եթե գրավի պայմանագրով նախատեսված է գրավի առարկայի փոխարինում առանց գրավառուի լրացուցիչ համաձայնության, ապա գրավատուի ենթապահառուն իրեն ներկայացված հանձնարարականի և գրավի պայմանագրի կրկնօրինակները կից գրությամբ ներկայացնում է գրավառուի ենթապահառուին՝ խնդրելով տալ գրավի առարկայի փոխարինման հաստատում: Այնուհետև գրավատուի ենթապահառուն գրավառուի ենթապահառուի հետ համաձայնեցված ժամկետում համապատասխան դեպո հանձնարարական է ներկայացնում պահառուին:

4) Գրավառուի ենթապահառուն, ստանալով գրավատուի ենթապահառուից գրությունը կից փաստաթղթերով և համոզվելով, որ տվյալ գործառնությունը կարող է իրականացվել առանց գրավառուի

համաձայնության, պահառուին ներկայացնում է «Գրավի փոխարինման հանձնարարական»: Եթե գրավառուի ենթապահառուի համոզմամբ տվյալ գործառնությունը չի կարող իրականացվել առանց գրավառուի համաձայնության, նա պարտավոր է անհապաղ այդ մասին տեղեկացնել գրավատուի ենթապահառուին, որից հետո տարաձայնությունները կարգավորվում են անմիջապես գրավատուի և գրավառուի կողմից:

5) Պահառուն, ենթապահառուներից ստանալով դեպո հանձնարարականները, գործում է սույն կարգի 37-րդ կետի 4-րդ, 5-րդ, 6-րդ, 7-րդ ենթակետերում նշված ընթացակարգերի համաձայն:

39. Եթե ենթապահառուն կամ առևտրային բանկը ինքն է գրավատու կամ գրավառու, ապա նա, ինչպես նաև պահառուն, գործում է սույն գլխում նկարագրված ընթացակարգերի համաձայն:

ԳԼՈՒԽ 7. ԳՐԱՎԱՏՈՒԻ ՓՈՓՈԽՈՒՄ

40. Գրավատուի փոփոխման գործառնությունը կատարվում է այն դեպքում, երբ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով գրավադրված պարտատոմսերի նկատմամբ գրավատուի սեփականության իրավունքն անցնում է այլ անձի:

41. Գրավադրված պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքը կարող է անցնել այլ անձի Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ գույքի օտարման պայմանագրի հիման վրա (առուվաճառք, նվիրատվություն և այլն) կամ իրավահաջորդության դեպքերում: Գրավադրված պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքն այլ անձին անցնելու դեպքում գրավադրված պարտատոմսերի նկատմամբ գրավառուի գրավի իրավունքը պահպանում է իր ուժը:

42. Գրավատուի փոփոխման դեպքում գրավադրված պարտատոմսերը գրավատուի գրավադրված պարտատոմսերի դեպո հաշվից փոխանցվում են նոր գրավատուի գրավադրված պարտատոմսերի դեպո հաշվի վրա՝ միաժամանակ միևնույն գրավառուի անունով գրավի իրավունքի համապատասխան վերագրանցմամբ:

43. Գրավատուն կարող է վաճառել կամ նվիրել գրավադրված պարտատոմսերը միայն գրավառուի համաձայնության դեպքում, եթե օրենքով կամ գրավի պայմանագրով այլ բան սահմանված չէ: Գրավադրված պարտատոմսերը ժառանգելու, իրավաբանական անձի վերակազմակերպման դեպքերում գրավառուի համաձայնությունը չի պահանջվում:

44. Պարտատոմսերի գրավատուի փոփոխման գործառնությունը նախաձեռնվում է գրավատուի կամ իրավահաջորդության դեպքում՝ պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունք ձեռք բերած անձի (նոր գրավատուի) կողմից:

45. Տվյալ գործառնության իրականացման ժամանակ գրավատուին անմիջապես սպասարկող ենթապահառուն (պահառուն) պարտավոր է իրականացնել ներկայացված փաստաթղթերի հետևյալ ստուգումները՝

1) գրավադրված պարտատոմսերն օտարման արդյունքում այլ անձի սեփականությանն անցնելու դեպքում գրավադրված պարտատոմսերի գրավատուի փոփոխման դեպո հանձնարարականի վրա պետք է առկա լինեն գրավառուի համաձայնությունն արտացոլող գրառում՝ վավերացված գրավառուին սպասարկող ենթապահառուի (պահառուի) կողմից (տվյալ համաձայնությունը չի պահանջվում, եթե օրենքով կամ գրավի պայմանագրով սահմանված է, որ գրավառուի համաձայնությունը չի պահանջվում) և պարտատոմսերի նոր սեփականատեր հանդիսացող անձի (նոր գրավատուի) համաձայնությունն արտացոլող գրառում՝ վավերացված նոր գրավատուին սպասարկող ենթապահառուի (պահառուի) կողմից.
2) գրավադրված պարտատոմսերն իրավահաջորդության արդյունքում այլ անձի սեփականությանը անցնելու դեպքում գրավադրված պարտատոմսերի գրավատուի փոփոխման դեպո հանձնարարականին կից պետք է ներկայացված լինեն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված իրավահաջորդությունը հավաստող փաստաթղթեր:

46. Գրավատուի փոփոխման գործառնությունն իրականացվում է հետևյալ կերպ՝

1) պարտատոմսերի գրավատուն կամ իրավահաջորդության դեպքում պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունք ձեռք բերած անձը (նոր գրավատուն) գրավատուին սպասարկող ենթապահառուին է ներկայացնում «Գրավատուի փոփոխման հանձնարարական», անհրաժեշտության դեպքում սույն կարգի 45-րդ կետում սահմանված այլ փաստաթղթեր:
2) Գրավատուի ենթապահառուն իրականացնում է ներկայացված փաստաթղթերի համապատասխան ստուգումներ, որոնք ներառում են սույն կարգի 45-րդ կետով սահմանված ստուգումները, ինչպես նաև հօգուտ տվյալ գրավառուի անհրաժեշտ ծավալի պարտատոմսերի առկայության ստուգումը գրավատուի գրավադրված պարտատոմսերի դեպո հաշվում: Եթե գրավատուի ենթապահառուի

կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին: Եթե ստուգման արդյունքը դրական է, ապա գրավատուի ենթապահառուն համապատասխան դեպո հանձնարարական է ներկայացնում պահառուին՝ կցելով ներկայացված այլ փաստաթղթերի կրկնօրինակները:

3) Պահառուն ստանալով դեպո հանձնարարականը՝ ստուգում է անհրաժեշտ ծավալի պարտատոմսերի առկայությունը գրավատուի ենթապահառուի համապատասխան գրավադրված պարտատոմսերի դեպո հաշվում և գրավի իրավունքի անհրաժեշտ ծավալի առկայությունը, և ստուգման դրական արդյունքի դեպքում կատարում է համապատասխան հաշվապահական ձևակերպումներ ու գրավի իրավունքի վերածնակերպման այլ գրառումներ: Այնուհետև պահառուն գործառնության կատարման հաստատում է ուղարկում գրավատուին սպասարկող ենթապահառուին, իսկ գրավառուին սպասարկող ենթապահառուին և նոր գրավատուին սպասարկող ենթապահառուին ներկայացնում է գրավատուի ենթապահառուից ստացված դեպո հանձնարարականի օրինակը, որը հավաստում է տվյալ գործառնության կատարման փաստը՝ կից ներկայացնելով նաև ներկայացված այլ փաստաթղթերի կրկնօրինակները: Գործառնական օրվա ավարտից հետո պահառուն գրավատուի ենթապահառուին և նոր գրավատուի ենթապահառուին ուղարկում է քաղվածքներ համապատասխան դեպո հաշիվներից:

4) Պահառուից ստացված փաստաթղթերի հիման վրա գրավատուի ենթապահառուն, նոր գրավատուի ենթապահառուն, գրավառուի ենթապահառուն համապատասխան գրառումներ են կատարում իրենց մոտ վարվող պահառուական համակարգում, որից հետո գործառնությունը համարվում է կատարված, և գրավառուն, գրավատուն և նոր գրավատուն սահմանված փաստաթղթերով (տեղեկանք, քաղվածք, փաստաթղթերի կրկնօրինակներ) տեղեկացվում են գործառնության կատարման վերաբերյալ:

5) Եթե պահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին, և գործառնությունը համարվում է մերժված:

6) Եթե գրավատուն առևտրային բանկ է կամ ենթապահառու, ապա նա դեպո հանձնարարականը և անհրաժեշտության դեպքում այլ փաստաթղթերը ներկայացնում է անմիջապես պահառուին, որն իրականացնում է սույն կետի 2-րդ ենթակետում նշված ստուգումները և դրական արդյունքի դեպքում կատարում է սույն կետի 3-րդ ենթակետում սահմանված այլ գործողությունները:

ԳԼՈՒԽ 8. ԳՐԱՎԱՌՈՒԻ ՓՈՓՈԽՈՒՄ

47. Գրավառուի փոփոխումը գրավառուի կողմից գրավի պայմանագրից բխող իր իրավունքների փոխանցումն է այլ անձի (նոր գրավառուի)՝ պահանջը զիջելու միջոցով պարտատիրոջ իրավունքները այլ անձի անցնելու կանոններին համաձայն:

48. Գրավառուի կողմից գրավի պայմանագրից բխող իր իրավունքները նոր գրավառուին զիջելը վավեր է, եթե նոր գրավառուին զիջվել է գրավով ապահովված հիմնական պարտավորությամբ պարտապանի նկատմամբ պահանջի իրավունքը:

49. Գրավառուի իրավունքները նոր գրավառուին անցնելու համար գրավատուի համաձայնությունը չի պահանջվում, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով կամ պայմանագրով:

50. Գրավառուի փոփոխման դեպքում փոփոխվում են միայն գրավի իրավունքի գրառումները՝ նախկին գրավառուի գրավի իրավունքը դադարում է, այդ գրավի իրավունքը վերագրանցվում է նոր գրավառուի վրա:

51. Գրավառուի փոփոխման գործառնությունը նախաձեռնվում է նախկին գրավառուի կողմից, որը իրեն սպասարկող ենթապահառուին է ներկայացնում գրավառուի փոփոխման դեպո հանձնարարական, ինչպես նաև գրավադրված պարտատոմսերի նկատմամբ նոր գրավառուի իրավունքները հավաստող փաստաթղթեր:

52. Տվյալ գործառնության իրականացման ժամանակ գրավառուին անմիջապես սպասարկող ենթապահառուն (պահառուն) պարտավոր է իրականացնել հետևյալ ստուգումները՝

1) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն կազմված պահանջի զիջման (ցեսիայի) պայմանագրի առկայությունը, ըստ որի՝ գրավով ապահովված հիմնական պարտավորությամբ պարտապանի նկատմամբ պահանջի իրավունքը զիջվում է նոր պարտապանին (նոր գրավառուին),

2) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն կազմված գրավի պայմանագրում գրավառուի փոփոխումն արտացոլող համապատասխան պայմանագրի փոփոխության առկայությունը,

3) եթե օրենքով կամ գրավի պայմանագրով գրավառուի փոփոխման գործառնության համար պահանջվում է գրավատուի համաձայնությունը, ապա գրավառուի փոփոխման դեպո հանձնարարա-

կանի վրա պետք է առկա լինի գրավատուի համաձայնությունն արտացոլող գրառում՝ վավերացված գրավատուին սպասարկող ենթապահառուի (պահառուի) կողմից:

53. Գրավառուի փոփոխման գործառնությունն իրականացվում է սույն կետում սահմանված կանոնների և ընթացակարգերի համաձայն՝

1) պարտատոմսերի գրավառուն կամ նոր գրավառուն գրավառուին սպասարկող ենթապահառուին է ներկայացնում «Գրավառուի փոփոխման հանձնարարական»՝ կից այլ անհրաժեշտ փաստաթղթերով,
2) Գրավառուի ենթապահառուն իրականացնում է ներկայացված փաստաթղթերի համապատասխան ստուգումներ, որոնք ներառում են 52-րդ կետով սահմանված ստուգումները, ինչպես նաև համապատասխան գրավի իրավունքի անհրաժեշտ ծավալի առկայության ստուգումը: Եթե գրավառուի ենթապահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին: Եթե ստուգման արդյունքը դրական է, ապա գրավառուի ենթապահառուն համապատասխան դեպո հանձնարարական է ներկայացնում պահառուին՝ կցելով ներկայացված այլ փաստաթղթերի կրկնօրինակները,
3) Պահառուն ստանալով դեպո հանձնարարականը՝ ստուգում է անհրաժեշտ ծավալի պարտատոմսերի առկայությունը գրավատուի ենթապահառուի համապատասխան գրավադրված պարտատոմսերի դեպո հաշվում և գրավի իրավունքի անհրաժեշտ ծավալի առկայությունը ու ստուգման դրական արդյունքի դեպքում կատարում է գրավի իրավունքի վերածնակերպման գրառումներ: Այնուհետև պահառուն գործառնության կատարման հաստատում է ուղարկում գրավառուին սպասարկող ենթապահառուին, իսկ գրավատուին սպասարկող ենթապահառուին և նոր գրավառուին սպասարկող ենթապահառուին ներկայացնում է նախկին գրավառուի ենթապահառուից ստացված դեպո հանձնարարականի օրինակները, որոնք հավաստում են տվյալ գործառնության կատարման փաստը՝ կից ներկայացնելով նաև ներկայացված այլ փաստաթղթերի կրկնօրինակները:
4) Պահառուից ստացված փաստաթղթերի հիման վրա գրավատուի ենթապահառուն, նախկին գրավառուի ենթապահառուն, նոր գրավառուի ենթապահառուն համապատասխան գրառումներ են կատարում իրենց մոտ վարվող պահառուական համակարգում, որից հետո գործառնությունը համարվում է կատարված, և գրավառուն, գրավատուն և նոր գրավառուն սահմանված փաստաթղթերով (տեղեկանք, փաստաթղթերի կրկնօրինակներ) տեղեկացվում են գործառնության կատարման վերաբերյալ:
5) Եթե պահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին, և գործառնությունը համարվում է մերժված:
6) Եթե գրավառուն առևտրային բանկ է կամ ենթապահառու, ապա նա դեպո հանձնարարական և անհրաժեշտ այլ փաստաթղթեր է ներկայացնում անմիջապես պահառուին, որն իրականացնում է սույն կետի 2-րդ ենթակետում նշված ստուգումները և դրական արդյունքի դեպքում կատարում է սույն կետի 3-րդ ենթակետում սահմանված այլ գործողությունները:

ԳԼՈՒԽ 9. ԳՐԱՎԱԴՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՐՈՒՄ

54. Գրավադրված պարտատոմսերի մարման գործառնությունը կատարվում է այն դեպքում, երբ գրավով ապահովված պարտավորությունները ժամանակին չկատարելու, գրավի առարկան ժամանակին չփոխարինելու կամ այլ դեպքերում պարտատոմսերը տվյալ թողարկման մարման, մասնակի մարման օրվա դրությամբ մնում են գրավադրված:

55. Գրավադրված պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է տվյալ թողարկման տեղաբաշխված պարտատոմսերի ողջ ծավալի մարման գործառնության հետ միաժամանակ և նախաձեռնվում է պահառուի կողմից:

56. Գրավադրված պարտատոմսերի մարման դեպքում գրավի առարկա են դառնում մարման արդյունքում գոյացած դրամական միջոցները, և իրականացվում է գրավի իրավունքի վերածնակերպում (վերահաշվառում) որպես դրամական միջոցների նկատմամբ գրավի իրավունքի: Մարման արդյունքում գոյացած դրամական միջոցները մուտքագրվում են գրավատու ենթապահառուի կամ առևտրային բանկի՝ բանկում վարվող «Գրավադրված պարտատոմսերի մարումից առաջացած միջոցներ» դրամական հաշվի վրա:

57. Եթե մարվող պարտատոմսերի գրավատուն և գրավառուն առևտրային բանկեր են կամ ենթապահառուներ, ապա դրամական միջոցների նկատմամբ գրավի իրավունքը հաշվառվում է բանկի կողմից՝ սույն կարգի 59-րդ կետով սահմանված ընթացակարգերի համաձայն:

58. Եթե մարվող պարտատոմսերի գրավատուն և (կամ) գրավառուն առևտրային բանկ կամ ենթապահառու չեն, ապա դրամական միջոցների նկատմամբ գրավի իրավունքը հաշվառվում է գրավատուի և գրավառուի համաձայնությամբ որևէ առևտրային բանկի կողմից սույն կարգի 60-րդ կետով սահմանված ընթացակարգերի համաձայն:

59. Գրավադրված պարտատոմսերի մարման արդյունքում գոյացած դրամական միջոցների նկատմամբ գրավի իրավունքի հաշվառումը բանկի կողմից իրականացվում է հետևյալ կերպ՝

1) գրավադրված պարտատոմսերի մարման արդյունքում գոյացած դրամական միջոցները փոխանցվում են «Գրավադրված պարտատոմսերի մարումից առաջացած միջոցներ» հաշվից բանկում գրավատու ենթապահառուի հատուկ գրավային դեպոզիտային հաշվի վրա, և իրականացվում է գրավի իրավունքի վերածնակերպում (վերահաշվառում)՝ որպես դրամական միջոցների նկատմամբ գրավի իրավունքի: Հաշվառումը վարվում է ըստ յուրաքանչյուր գրավատուի, գրավառուի և պարտատոմսերի թողարկումների: Գրավատուն և գրավառուն տեղեկացվում են գրավադրված պարտատոմսերի մարման արդյունքում գոյացած դրամական միջոցների գրավադրման վերաբերյալ: Գրավատուն ստանում է նաև քաղվածք իր հատուկ գրավային դեպոզիտային հաշվից:
2) Հատուկ դեպոզիտային հաշվի ռեժիմը նույնն է, ինչ գրավատուի գրավադրված պարտատոմսերի դեպո հաշվի ռեժիմը, իսկ այդ հաշվում առկա գրավադրված դրամական միջոցներով կարող են կատարվել սույն կարգի 3-րդ, 4-րդ, 5-րդ և 6-րդ գլուխներում սահմանված գործառնությունները նույն պայմաններով:
3) Գրավի դադարման գործառնության դեպքում բանկը գրավառուի հանձնարարականի հիման վրա դրամական միջոցները փոխանցում է հատուկ դեպոզիտային հաշվից գրավատուի՝ բանկում վարվող թղթակցային կամ բանկային հաշվի վրա:
4) Գրավից հրաժարման դեպքում բանկը գրավատուի հանձնարարականի հիման վրա դրամական միջոցները փոխանցում է հատուկ դեպոզիտային հաշվից գրավառուի՝ բանկում վարվող թղթակցային կամ բանկային հաշվի վրա:
5) Գրավի բռնագանձման դեպքում բանկը հարկադիր կատարողից ստացված կատարողական թերթի հիման վրա դրամական միջոցները փոխանցում է հատուկ դեպոզիտային հաշվից հարկադիր կատարողի կողմից նշված բանկային հաշվի վրա:

60. Գրավադրված պարտատոմսերի մարման արդյունքում գոյացած դրամական միջոցների նկատմամբ գրավի իրավունքի հաշվառումն առևտրային բանկի կողմից իրականացվում է հետևյալ կերպ՝

1) բանկը գրավադրված պարտատոմսերի մարման արդյունքում գոյացած դրամական միջոցները «Գրավադրված պարտատոմսերի մարումից առաջացած միջոցներ» դրամական հաշվից փոխանցում է բանկում բացված գրավատուի ենթապահառուի հատուկ միջանկյալ հաշվի վրա և տեղեկացնում գրավատուի և գրավառուի ենթապահառուներին: Միաժամանակ բանկն իրականացնում է գրավի իրավունքի վերածնակերպում (վերահաշվառում)՝ որպես դրամական միջոցների նկատմամբ գրավի իրավունքի:
2) Ոչ ուշ, քան հինգ բանկային օրվա ընթացքում, գրավատուի ենթապահառուն պարտավոր է բանկ ներկայացնել համաձայնագիր, ըստ որի գրավատուն և գրավառուն համաձայնում են առ այն, որ գրավի առարկա հանդիսացող պարտատոմսերի մարումից առաջացած դրամական միջոցները հաշվառվեն երրորդ անձ հանդիսացող առևտրային բանկում: Համաձայնագիրը պետք է վավերացված լինի տվյալ առևտրային բանկի կողմից, ինչպես նաև գրավատուի և գրավառուի և նրանց սպասարկող ենթապահառուների կողմից: Համաձայնագրին կից ներկայացվում է միջանկյալ հաշվից դրամական միջոցները փոխանցելու վճարման հանձնարարական:
3) Ստացված համաձայնագրի և վճարման հանձնարարականի հիման վրա բանկը դրամական միջոցները փոխանցում է միջանկյալ հաշվից գրավի իրավունքը հաշվառող առևտրային բանկի թղթակցային հաշվի վրա, հանում է դրամական միջոցների նկատմամբ գրավի իրավունքն իր հաշվառումից, որի մասին տեղեկացնում է գրավատուի և գրավառուի ենթապահառուներին:
4) Գրավի իրավունքը հաշվառող առևտրային բանկը բանկային փոխանցման և իրեն ներկայացված համաձայնագրի օրինակի հիման վրա մուտքագրում է դրամական միջոցներն իր մոտ բացված գրավատուի հատուկ գրավային դեպոզիտային հաշվի վրա և հետագայում իրականացնում է այդ գրավի հաշվառման սպասարկումը գրավատուի և գրավառուի հանձնարարականների հիման վրա, իսկ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ դատարանի և (կամ) հարկադիր կատարողի որոշման հիման վրա:
5) Եթե հինգ բանկային օրվա ընթացքում գրավատուի ենթապահառուի կողմից չի ներկայացվում սույն կետի 2-րդ ենթակետում նշված համաձայնագիրը, ապա բանկը իրավասու է գրավադրված գումարները փոխանցել նոտարի դեպոզիտ՝ միաժամանակ տրամադրելով նոտարին տեղեկություններ գրավադրված գումարների հետ կապված գրավատուի և գրավառուի ենթապահառուների վերաբերյալ:

ԳԼՈՒԽ 10. ԳՐԱՎԱԴՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԴԻՄԱՑ ՏՈԿՈՍՆԵՐԻ ՎՃԱՐՈՒՄ

61. Գրավադրված պարտատոմսերի դիմաց տոկոսների վճարման գործառնությունը կատարվում է այն դեպքում, երբ ըստ պարտատոմսերի թողարկման պայմանների՝ տվյալ պարտատոմսերի դիմաց թողարկման պայմաններով սահմանված ժամկետներում վճարվում է արժեկտրոնային կամ տոկոսային եկամուտ (այսուհետ՝ տոկոսներ):

62. Գրավադրված պարտատոմսերի դիմաց տոկոսների վճարումն իրականացվում է տվյալ թողարկման տեղաբաշխված պարտատոմսերի ողջ ծավալի տոկոսների վճարման գործառնության հետ միաժամանակ և նախաձեռնվում է պահառուի կողմից:

63. Գրավառուի գրավի իրավունքը տարածվում է գրավադրված պարտատոմսերից ստացված տոկոսների վրա՝ գրավի պայմանագրով նախատեսված դեպքերում: Գրավի պայմանագրում նման պայման սահմանված չլինելու դեպքում տոկոսային կամ արժեկտրոնային եկամուտը պետք է ազատ տնօրինվի գրավատուի կողմից:

64. Գրավադրված պարտատոմսերի դիմաց տոկոսների վճարման գործառնությունն իրականացվում է հետևյալ կերպ՝

1) պահառուի կողմից տոկոսները հաշվեգրվում են բանկում վարվող գրավատուի ենթապահառուի հատուկ գրավային դեպոզիտային հաշվի վրա: Գրավատուի ենթապահառուն տեղեկացվում է այդ հաշվի վրա տոկոսների հաշվեգրման վերաբերյալ:
2) եթե գրավի պայմանագրով նախատեսված չէ գրավի իրավունքի տարածում գրավադրված պարտատոմսերի դիմաց ստացված տոկոսների վրա, ապա գրավատուի ենթապահառուն ներկայացնում է այդ միջոցները բանկում իր թղթակցային կամ բանկային հաշվի վրա փոխանցման վճարման հանձնարարական՝ վավերացված նաև գրավառուի ենթապահառուի կողմից: Բանկի կողմից վճարման հանձնարարականը կատարելուց հետո գրավատուի ենթապահառուն իրականացնում է այդ տոկոսների վճարումն իր հաճախորդ գրավատուին՝ մուտքագրելով տոկոսների գումարն իր մոտ վարվող գրավատուի դրամական հաշվի վրա, կամ եթե գրավատուի դրամական հաշիվը գտնվում է այլ բանկում՝ իրականացնելով փոխանցում այդ հաշվի վրա:
3) եթե գրավի պայմանագրով նախատեսված է գրավի իրավունքի տարածում գրավադրված պարտատոմսերի դիմաց ստացված տոկոսների վրա, ապա գործում են սույն կարգի 9-րդ գլխի՝ պարտատոմսերի մարման արդյունքում գոյացած դրամական միջոցների համար սահմանված կանոնները:

ԳԼՈՒԽ 11. ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԲՌՆԱԳԱՆՁՈՒՄ

Պարտատոմսերի բռնագանձման գործառնությունները կատարվում են օրենքով սահմանված կարգով:

Հավելված 4
Հաստատված է
ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի
2013 թվականի հունիսի 7-ի
թիվ 142-Ն որոշմամբ

ԿԱՐԳ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ԵՎ ՀԱՇՎԱՐԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ ԿԻՐԱՌՎՈՂ ՀԱՇՎԵՀԱՄԱՐՆԵՐԻ ԿՈԴԱՎՈՐՄԱՆ

ԳԼՈՒԽ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կարգը սահմանում է Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգում, ինչպես նաև ենթապահառուների մոտ կիրառվող դեպո հաշվեհամարների կոդավորման սկզբունքները:

2. Սույն կարգի իմաստով՝

1) ***Պարտատոմս***՝ Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության լիազորած մարմնի կողմից թողարկված պարտատոմսեր և այլ արժեթղթեր, որոնց հաշվառումն իրականացվում է համակարգի կողմից:
2) ***Համակարգ***՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգ:
3) ***Մասնակից***՝ համակարգում դեպո հաշիվ ունեցող անձ:

Համակարգի մասնակիցներ են՝

ա. Պահառու՝ Կենտրոնական բանկ,

բ. Թողարկող՝ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարություն, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ,

գ. Ենթապահառու,

դ. Ենթապահառու չհանդիսացող բանկեր և այլ մասնակիցներ (Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշմամբ):

4) ***Պահառու***՝ թողարկողի առջև պարտատոմսերի տեղաբաշխման, շրջանառության և մարման սպասարկման պարտավորությունները կրող, պարտատոմսերի թողարկման գլոբալ հավաստագիրը պահող և հաշվառող, պահառուական գործունեություն իրականացնող ենթակառուցվածք, որը վարում է համակարգի մասնակիցների դեպո հաշիվները: Պահառուի գործառույթներն իրականացնում է Կենտրոնական բանկը:
5) ***Ներդրող***՝ պարտատոմսերի սեփականատեր հանդիսացող և ենթապահառուի մոտ պարտատոմսերի դեպո հաշիվ ունեցող ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ:
6) ***Ենթապահառու***՝ պահառության գործունեություն իրականացնող անձ, որը վարում է ներդրողների դեպո հաշիվները: Սույն կարգի իմաստով ենթապահառու են՝ պահառուի հետ ենթապահառության պայմանագիր ստորագրած ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձինք, Գանձապետական պահառուն և «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ն (այսուհետ՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիա): Գանձապետական պահառուն և Կենտրոնական դեպոզիտարիան ենթապահառուական ծառայություններ մատուցում են միայն ներդրողների համար:
7) ***Դեպո հաշիվ***՝ պարտատոմսերի հաշվառման համար նախատեսված պահառուի/ենթապահառուի գրառումների բազմություն, որը միավորված է ընդհանուր հատկանիշներով:
8) ***Ակտիվային դեպո հաշիվ***՝ դեպո հաշիվ, որում պարտատոմսերը հաշվառվում են ըստ պահպանման տեղի:
9) ***Պասիվային դեպո հաշիվ***՝ դեպո հաշիվ, որում պարտատոմսերը հաշվառվում են ըստ պատկանելության:
10) ***Անալիտիկ դեպո հաշիվ***՝ դեպո հաշիվ, որում հաշվառվում են առանձին մասնակցի կամ ներդրողի իրավունքները բոլոր թողարկումների պարտատոմսերի նկատմամբ, որոնք ունեն միևնույն կարգավիճակը (պասիվային հաշիվների համար), կամ որում հաշվառվում են բոլոր թողարկումների պարտատոմսերն ըստ պարտատոմսերի առանձին պահպանման տեղի (ակտիվային հաշիվների համար):
11) **Ենթահաշիվ**՝ անալիտիկ հաշվի ներքո բացված հաշիվ, որում հաշվառվում են տվյալ կարգավիճակի առանձին թողարկման պարտատոմսերը: Ենթահաշիվը դեպո հաշվառման նվազագույն անբաժանելի միավորն է:
12) **Կենտրոնական բանկ**՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ:

3. Պարտատոմսերի հաշվառումն իրականացվում է պահառուի և ենթապահառուների մոտ վարվող համապատասխան դեպո հաշիվներով՝ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված «Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի պահառության գործունեության կարգի» համաձայն:

ԳԼՈՒԽ 2. ՊԱՀԱՌՈՒԻ ՄՈՏ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԱՆԱԼԻՏԻԿ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԸ

4. Անալիտիկ հաշվառման նպատակով պահառուի մոտ բացվում են անալիտիկ հաշիվներ (ակտիվային և պասիվային):

1) Պահառուի մոտ կիրառվում են դեպո հաշիվների հետևյալ տեսակները՝

ա. Պահառուի հաճախորդների սեփական պարտատոմսերի դեպո հաշիվներ (ենթապահառուի, ենթապահառու չհանդիսացող առևտրային բանկերի սեփական պարտատոմսերի դեպո հաշիվներ),

բ. ենթապահառուի ներդրողներին պատկանող պարտատոմսերի ամփոփ դեպո հաշիվներ,

գ. թողարկողի դեպո հաշիվներ,

դ. պահառուի դեպո հաշիվներ,

ե. Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշմամբ՝ Պահառուի հաճախորդ հանդիսացող այլ մասնակիցների դեպո հաշիվներ:

5. Հաշվեհամարների կառուցվածքը և դրանց տարրերի կոդերը:

Հաշվեհամարներն ունեն հետևյալ կառուցվածքը՝

Հաշիվ			
X1X2X3X4X5	X6	X7	X8
I	II	III	IV

Հաշվեհամարների կառուցվածքում՝		
I	X1X2X3X4X5-- նիշերը	հաշվետիրոջ կոդն է
II	X6-- նիշը	կարգավիճակի կոդն է
III	X7-- նիշը	դեպո հաշվի տեսակի կոդն է
IV	X8-- նիշը	ստուգիչ նիշն է

6. Հաշվետիրոջ կոդը տրվում է պահառուի կողմից՝ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցների, վերջիններիս հաճախորդների հաշվեհամարների, ինչպես նաև տեղեկատվական համակարգերի մասնակիցների կոդավորման կարգի» համաձայն:

X6-X7 նիշերը թվային են (0-9 թվեր):

7. Ստուգիչ նիշը հաշվարկվում է Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված կարգով (հավելված 1, կցվում է):

1) Հաշվեհամարների կառուցվածքի տարրերը (նիշերը) կարող են ընդունել հետևյալ կոդերը.

Հաշիվ			
X1X2X3X4X5	X6	X7	X8
I	II	III	IV

Հաշվեհամարների կառուցվածքում՝		
I	Հաշվից կախված ընդունում է հետևյալ կոդերը	- Պահառուի կոդ - Թողարկողի կոդ - Պահառուի մոտ՝ ենթապահառուի, ենթապահառու չհանդիսացող առևտրային բանկի և այլ մասնակցի կոդ - Կենտրոնական բանկի որպես երկրորդային շուկայի մասնակցի կոդ
II	Հաշվից կախված ընդունում է հետևյալ կարգավիճակները	«Ընդունված հաշվառման» կարգավիճակ - 0 «Տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսեր» կարգավիճակ - 1 «Հետ գնված պարտատոմսեր» կարգավիճակ - 2 «Մարված պարտատոմսեր» կարգավիճակ – 3 «Ազատ» կարգավիճակ – 4 «Գրավով սահմանափակված» կարգավիճակ - 5 «Արգելադրված (կալանված)» կարգավիճակ – 6 «Գրավադրված արգելադրված (կալանված)» կարգավիճակ – 8
III	Հաշվից կախված ընդունում է հետևյալ հաշվի տեսակի կոդը	«Պահառուի պարտատոմսեր» հաշիվների խմբի իդենտիֆիկատորի կոդ - 0 «Թողարկողի պարտատոմսեր» հաշիվների խմբի իդենտիֆիկատորի կոդ - 1 «Սեփական պարտատոմսեր» հաշվի տեսակի կոդ – 2 «Ներդրողներին պատկանող պարտատոմսեր» ամփոփ դեպո հաշվի տեսակի կոդ – 3 «Ռեպո գործարքների ապահովվածության համար պետական արժեթղթեր» հաշվի տեսակի կոդ-4 «Հակադարձ ռեպո գործարքների կատարման համար պետական արժեթղթեր» հաշվի տեսակի կոդ – 5
IV	Ստուգիչ նիշ	

ԳԼՈՒԽ 3. ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ԴԵՊՈ ՀԱՇԻՎՆԵՐԸ

8. Թողարկողի դեպո հաշիվ՝ պասիվային հաշիվ է, որը բացում և վարում է պահառուն՝ թողարկողի կողմից թողարկված պարտատոմսերը հաշվառելու համար:

9. Պարտատոմսերը հաշվառվում են ըստ հետևյալ կարգավիճակով հաշիվների (X6 մասնիկը)՝

1) տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսեր՝ պարտատոմսեր, որոնք թողարկողի կողմից թողարկվել են և ներկայացված են տեղաբաշխման համար,
2) հետգնված պարտատոմսեր՝ պարտատոմսեր, որոնք հետ են գնվել թողարկողի կողմից մինչև մարման օրը,
3) մարված պարտատոմսեր՝ պարտատոմսեր, որոնք դուրս են եկել շրջանառությունից, և որոնց դիմաց հասանելիք գումարը վճարվել է:

10. Թողարկողի դեպո հաշիվներն ունեն հետևյալ կառուցվածքը՝

Հաշիվ			
X1 X2 X3X4X5	X6	X7	X8
*	**	***	****

** Թողարկողի կոդ*
*** «Տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսեր» կարգավիճակ - 1*
«Դետ գնված պարտատոմսեր» կարգավիճակ - 2
«Մարված պարտատոմսեր» կարգավիճակ - 3
**** «Թողարկողի պարտատոմսեր» հաշիվների խմբի իդենտիֆիկատոր - 1*
***** Ստուգիչ նիշ*

ԳԼՈՒԽ 4. ՊԱՀԱՌՈՒԻ ԴԵՊՈ ՀԱՇԻՎԸ

11. Պահառուի դեպո հաշիվ՝ ակտիվային հաշիվ է, որտեղ հաշվառվում է թողարկողի կողմից թողարկված և պահառուի կողմից հաշվառման վերցված պարտատոմսերի ծավալը: Ընդ որում, թողարկված պարտատոմսերի հանրագումարը պետք է համընկնի գլոբալ հավաստագրերում (կամ թողարկողի հրամաններում) նշված պարտատոմսերի ընդհանուր ծավալի հետ:

12. Պահառուի դեպո հաշիվն ունի հետևյալ կառուցվածքը՝

Հաշիվ			
X1 X2 X3X4X5	X6	X7	X8
*	**	***	****

** Պահառուի կոդ - 10500*
*** «Ընդունված հաշվառման» կարգավիճակ - 0*
**** «Պահառուի պարտատոմսեր» հաշիվների խմբի իդենտիֆիկատոր - 0*
***** Ստուգիչ նիշ*

ԳԼՈՒԽ 5. ՊԱՀԱՌՈՒԻ ՄՈՏ ԵՆԹԱՊԱՀԱՌՈՒՆԵՐԻ, ԵՆԹԱՊԱՀԱՌՈՒ ՉՀԱՆԴԻՍԱՑՈՂ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԵՎ ԱՅԼ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ԴԵՊՈ ՀԱՇԻՎՆԵՐԸ

13. Պահառուի մոտ յուրաքանչյուր ենթապահառուի համար վարվում է 2 տեսակի դեպո հաշիվ՝ ենթապահառուի սեփական պարտատոմսերի դեպո հաշիվ և տվյալ ենթապահառուի ներդրողներին պատկանող պարտատոմսերի ամփոփ դեպո հաշիվ: Ընդ որում.

1) Ենթապահառու չհանդիսացող առևտրային բանկերի համար վարվում է միայն իրենց սեփական պարտատոմսերի դեպո հաշիվ,
2) Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և Գանձապետական պահառուի համար բացվում է միայն ներդրողներին պատկանող պարտատոմսերի ամփոփ դեպո հաշիվ,
3) Այլ մասնակիցների համար դեպո հաշիվները բացվում են Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշման համաձայն՝ ըստ սույն կետում նշված հաշիվների տեսակների:

14. Պահառուի մոտ ենթապահառուի, ենթապահառու չհանդիսացող առեւտրային բանկի և այլ մասնակցի, ինչպես նաև Կենտրոնական բանկի, որպես երկրորդային շուկայի մասնակցի, դեպո հաշիվն ունի հետևյալ կառուցվածքը.

1) Պահառուի մոտ ենթապահառուի, ենթապահառու չհանդիսացող առեւտրային բանկի և այլ մասնակցի դեպո հաշիվն ունի հետևյալ կառուցվածքը՝

Հաշիվ			
X1X2X3X4X5	X6	X7	X8
I	II	III	IV

Որտեղ՝		
I		- Պահառուի մոտ ենթապահառուի, ենթապահառու չհանդիսացող առևտրային բանկի և այլ մասնակցի կոդը
II	Սույն հաշվի համար ընդունում է հետևյալ կարգավիճակները	«Ազատ» կարգավիճակ – 4 «Գրավով սահմանափակված» կարգավիճակ - 5 «Արգելադրված (կալանված)» կարգավիճակ – 6 «Գրավադրված արգելադրված (կալանված)» կարգավիճակ – 8
III	Սույն հաշվի համար ընդունում է հետևյալ հաշվի տեսակի կոդը	«Սեփական պարտատոմսեր» հաշվի տեսակի կոդ – 2 «Ներդրողներին պատկանող պարտատոմսեր» ամփոփ դեպո հաշվի տեսակի կոդ - 3
IV	Ստուգիչ նիշ	

2) Կենտրոնական բանկի դեպո հաշիվը, որպես երկրորդային շուկայի մասնակցի, ունի հետևյալ կառուցվածքը.

Հաշիվ			
X1X2X3X4X5	X6	X7	X8
I	II	III	IV

Որտեղ		
I		Կենտրոնական բանկի՝ որպես երկրորդային շուկայի մասնակից - կոդը
II	Սույն հաշվի համար ընդունում է հետևյալ կարգավիճակները	«Ազատ» կարգավիճակ – 4 «Գրավով սահմանափակված» կարգավիճակ - 5 «Արգելադրված (կալանված)» կարգավիճակ – 6 «Գրավադրված արգելադրված (կալանված)» կարգավիճակ – 8
III	Սույն հաշվի համար ընդունում է հետևյալ հաշվի տեսակի կոդը	«Սեփական պարտատոմսեր» հաշվի տեսակի կոդ – 2 «Ներդրողներին պատկանող պարտատոմսեր» ամփոփ դեպո հաշվի տեսակի կոդ - 3 «Ռեպո գործարքների ապահովվածության համար պետական արժեթղթեր» հաշվի տեսակի կոդ – 4 «Հակադարձ ռեպո գործարքների կատարման համար պետական արժեթղթեր» հաշվի տեսակի կոդ – 5
IV	Ստուգիչ նիշ	

15. Պարտատոմսերի հաշվառումն իրականացվում է ըստ հետևյալ կարգավիճակով հաշիվների (X6 մասնիկը)՝

1) «ազատ» կարգավիճակում համարվում են այն պարտատոմսերը, որոնց հետ գործառնությունների իրականացման սահմանափակում չկա,
2) «գրավով սահմանափակված» կարգավիճակում համարվում են այն պարտատոմսերը, որոնք գրավադրված են գրավատուի կողմից (համաձայն գրավադրման/պայմանագրի),
3) «արգելադրված (կալանված)» կարգավիճակում համարվում են ազատ պարտատոմսերը, որոնց օգտագործման վրա արգելանք է դրված դատարանի որոշմամբ (դատավճռով),
4) «գրավադրված արգելադրված (կալանված)» կարգավիճակում համարվում են գրավադրված պարտատոմսերը, որոնց օգտագործման վրա արգելանք է դրված դատարանի որոշմամբ (դատավճռով):

ԳԼՈՒԽ 7. ԵՆԹԱՀԱՇԻՎՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

16. Յուրաքանչյուր անալիտիկ հաշվի ներքո բացվում են ենթահաշիվներ՝ ըստ յուրաքանչյուր թողարկման պարտատոմսերի:

Ենթահաշիվները կազմված են տվյալ պարտատոմսի 12-նիշանոց պետական գրանցման համարի 3-րդից մինչև 12-րդ նիշերը ներառյալ (առաջին երկու նիշերը ներկայացնում են երկիրը (էյէմ (AM)) և ենթահաշիվների մեջ չեն ներառվում)՝ ընդամենը 10 նիշ (արժեթղթի ունիկալ համարը և ստուգիչ նիշը):

ԳԼՈՒԽ 8. ԵՆԹԱՊԱՀԱՌՈՒԻ ՄՈՏ ՎԱՐՎՈՂ ԴԵՊՈ ՀԱՇԻՎՆԵՐԸ

17. Ենթապահառուի մոտ պարտատոմսերը հաշվառելու նպատակով բացվում են դեպո հաշիվներ՝ ըստ առանձին ներդրողների և ենթապահառուի սեփական պարտատոմսերի դեպո հաշիվ: Ենթապահառուի մոտ բացվող դեպո հաշիվների երկարությունը 13 նիշ է, որոնք պարտադիր են: Գործարքների կատարման հանձնարարականներում, ինչպես նաև հաղորդագրությունների ֆորմատների համապատասխան դաշտերում, նշվում են տվյալ ենթապահառուի սեփական պարտատոմսերի և/կամ տվյալ ենթապահառուին պատկանող ներդրողի (ներդրողների) 13-նիշանոց դեպո հաշիվները:

18. Ենթապահառուի մոտ վարվող դեպո հաշիվներն ունեն հետևյալ կառուցվածքը՝

Հաշիվ			
X1X2X3X4X5	X6	X7X8 X9 X10X11X12	X13
*	**	***	****

** Ենթապահառուի կոդ*

*** Հաշվի կարգավիճակ*

**** Տվյալ ենթապահառուի ներդրողի կոդ*

***** Ստուգիչ նիշ*

X6 մասնիկը կարող է ունենալ հետևյալ կոդերը՝

4 ազատ,
5 գրավով սահմանափակված,
6 արգելադրված (կալանված),
7 առևտրի համար նախատեսված,
8 գրավադրված արգելադրված (կալանված):

X7X8X9X10X11X12 - տվյալ ենթապահառուի ներդրողի կոդն է, որը տրվում է ենթապահառուի կողմից, ընդ որում.
X7X8 մասնիկները ցույց են տալիս ներդրողի տեսակը.
X7 մասնիկը ցույց է տալիս ներդրողի կարգավիճակը՝

1 ռեզիդենտ ներդրողներ,
2 ոչ ռեզիդենտ ներդրողներ:

X8 մասնիկը ցույց է տալիս ներդրողի խումբն ըստ պատկանելիության՝

1 բանկային հաստատություններ,
2 արժեթղթերի շուկայի մասնակիցներ (այդ թվում՝ ներդրումային ֆոնդեր),
3 ֆինանսավարկային կազմակերպություններ (ոչ բանկային հաստատություններ),
4 այլ իրավաբանական անձ,
5 այլ ֆիզիկական անձ:

Ներդրողների կոդը տրվում է ենթապահառուի կողմից: Յուրաքանչյուր ենթապահառու ինքն է որոշում իր ներդրողների կոդերի կառուցվածքը՝ հաշվի առնելով, որ ներդրողի կոդը չի կարող հավասար լինել «000000», որն արտացոլում է ենթապահառուին պատկանող սեփական պարտատոմսերը:
X13 - ստուգիչ նիշն է, որը հաշվարկվում է համաձայն սույն կարգի հավելված 1:

19. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից, որպես ենթապահառու՝ բացվող ենթահաշիվների կառուցվածքը կարող է տարբերվել սույն կարգով ենթապահառուի մոտ վարվող դեպո հաշիվների համար սահմանված կառուցվածքից: Սակայն Կենտրոնական դեպոզիտարիան առնվազն ապահովում է՝

1) հաշվառման իրականացումը՝ ըստ ներդրողների և վերջիններիս պետական արժեթղթերի և դրանց կարգավիճակի,
2) պետական պարտատոմսերի հաշվառումն անվանական ծավալով,
3) Կենտրոնական բանկի համակարգերով գործառնությունների կատարման ժամանակ տվյալ համակարգում կիրառվող հաղորդագրությունների համար Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված սկզբունքով հաղորդագրությունների կիրառումը, այդ թվում՝ անհրաժեշտ տեսքով հաշիվների ներկայացումը:

Ստուգիչ նիշի ձևավորման ալգորիթմը

Ստուգիչ նիշի հաշվարկման ժամանակ իրականացվում են հետևյալ հաջորդական քայլերը՝

1. Լատինական այբուբենի յուրաքանչյուր տառին համապատասխանում են թվային արժեքներ սկսած 10-ից՝

A=10	G=16	M=22	S=28	Y=34
B=11	H=17	N=23	T=29	Z=35
C=12	I=18	O=24	U=30	
D=13	J=19	P=25	V=31	
E=14	K=20	Q=26	W=32	
F=15	L=21	R=27	X=33	

2. Հաշվեհամարի նիշերից յուրաքանչյուրը բազմապատկվում է իրեն համապատասխանող կշռային գործակցով (1 և 2 թվերով):
3. Բազմապատկման արդյունքները գումարվում են, ընդ որում, յուրաքանչյուր նիշ գումարվում է որպես առանձին թիվ (տե՛ս օրինակը):
4. Ստուգիչ նիշը ստանալու համար գումարման արդյունքում ստացված թվին հաջորդող և առանց մնացորդի 10-ին բաժանվող թվից հանվում է վերոհիշյալ գումարման արդյունքը:

Բազմապատկման արդյունքների գումարման արդյունքում առանց մնացորդի 10-ին բաժանվող թիվ (օրինակ՝ 30, 40 և այլն) ստանալու դեպքում ստուգիչ նիշը հավասար է 0-ի:

Հաշվեհամարի ստուգիչ նիշի հաշվարկ՝

Օրինակ 1. **121002795823K**

1	2	1	0	0	2	7	9	5	8	2	3	K	" *Կոդ*
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		" *(բազմապատկում)*
1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		" *կշռային գործակիցներ*
1	4	1	0	0	4	7	18	5	16	2	6		" *բազմապատկման արդյունքներ*

1+4+1+0+0+4+7+1+8+5+1+6+2+6=46

K=50-46=4

Հաշվեհամարը՝ **1210027958234**

Օրինակ 2. **214001000000K**

2	1	4	0	0	1	0	0	0	0	0	0	K	" *Կոդ*
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		" *(բազմապատկում)*
1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		" *կշռային գործակիցներ*
2	2	4	0	0	2	0	0	0	0	0	0		" *բազմապատկման արդյունքներ*

2+2+4+0+0+2+0+0+0+0+0+0=10

Քանի որ գումարման արդյունքում ստացված թիվը (10) առանց մնացորդի բաժանվում է 10-ի, ստուգիչ նիշը հավասար է 0-ի:

Հաշվեհամարը՝ **2140010000000**

Ստուգիչ նիշի ստուգման ալգորիթմ

Հաշվեհամարում ստուգիչ նիշի ստուգումն իրականացվում է հետևյալ հաջորդական քայլերի միջոցով՝

1. Հաշվեհամարի նիշերը (ներառյալ՝ ստուգիչ նիշը) բազմապատկվում են իրենց համապատասխանող կշռային գործակցով (2 և 1 թվերով):

2. Բազմապատկման արդյունքները գումարվում են, ընդ որում՝ յուրաքանչյուր նիշ գումարվում է որպես առանձին թիվ (տե՛ս օրինակը):

Եթե ստացված արդյունքն առանց մնացորդի բաժանվում է 10-ի, ապա ստուգիչ նիշը ճիշտ է հաշվարկված:

Օրինակ՝ **1210027958234**

1	2	1	0	0	2	7	9	5	8	2	3	4	“*Կոդ*
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	“ *(բազմապատկում)*
1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	“ *կշռային գործակիցներ*
1	4	1	0	0	4	7	18	5	16	2	6	4	“ *բազմապատկման արդյունքներ*

1+4+1+0+0+4+7+1+8+5+1+6+2+6+4=50

Քանի որ գումարը (50) առանց մնացորդի բաժանվում է 10-ի, ստուգիչ նիշը ճիշտ է հաշվարկված:

Հավելված 5
Հաստատված է
ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի
2013 թվականի հունիսի 7-ի
թիվ 142-Ն որոշմամբ

ԿԱՐԳ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԵՐԿՐՈՐԴԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ

ԳԼՈՒԽ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի (այսուհետ՝ պարտատոմսեր) երկրորդային շուկայում շրջանառության կարգը:

2. Սույն կարգում կիրառվող հիմնական հասկացություններն են.

1) ***Բանկ***՝Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ:
2) ***Թողարկող***՝Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարություն:
3) ***Պարտատոմս***՝Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկվող կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսեր, ինչպես նաև հետագայում թողարկվող և շրջանառվող պետական այլ պարտատոմսեր, եթե տվյալ տեսակի պարտատոմսի շրջանառությունը կանոնակարգող իրավական ակտերով սահմանված կլինի, որ սույն կարգը տարածվում է տվյալ պարտատոմսի վրա:
4) ***Գործակալ***՝թողարկողի և բանկի հետ պարտատոմսերի շուկայում գործակալի գործառույթների կատարման մասին պայմանագիր կնքած անձ:
5) ***Դեպո հաշիվ***՝պարտատոմսերի հաշվառման համար նախատեսված պահառուի (ենթապահառուի) գրառումների բազմություն, որը միավորված է ընդհանուր հատկանիշներով:
6) ***Պահառու***՝պարտատոմսերի տեղաբաշխման, շրջանառության և մարման սպասարկման պարտավորություններ կրող, պահառուական գործունեություն իրականացնող ենթակառուցվածք: Պահառուի գործառույթներն իրականացնում է բանկը:
7) ***Ենթապահառու***՝պահառուական գործունեություն իրականացնող ենթակառուցվածք, որում հաշվառվում են ներդրողներին՝ սեփականության իրավունքով պատկանող պարտատոմսերն՝ ըստ առանձին սեփականատերերի: Սույն կարգի իմաստով՝ ենթապահառու են պահառուի հետ ենթապահառության պայմանագիր ստորագրած ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձինք և կենտրոնական դեպոզիտարիան: Սույն կարգի իմաստով՝ Գանձապետական պահառուն չի հանդիսանում ենթապահառու: Գանձապետական պահառուի ներդրողների պարտատոմսերով երկրորդային շուկայի գործառնություններ իրականացնելու համար պարտատոմսերը պետք է պահատվության փոխանցվեն ենթապահառուի մոտ՝ դեպո հաշվարկները կատարելով «ազատ առաքման» սկզբունքով:
8) ***Ներդրող***՝պարտատոմսերի սեփականատեր հանդիսացող ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ, որի պարտատոմսերը հաշվառվում են ենթապահառուի մոտ:
9) ***Առևտրային բանկ***՝Հայաստանի Հանրապետությունում գործող բանկ, որը չի հանդիսանում պարտատոմսերի շուկայում գործակալ, և որին սեփականության իրավունքով պատկանում են պարտատոմսերը:
10) ***Գանձապետական պահառու***՝Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության լիազոր մարմնի կողմից պարտատոմսերի անմիջական վաճառքի, ներդրողներին պատկանող պարտատոմսերի հաշվառման և սպասարկման համակարգ:
11) ***Բրոքերային գործունեություն***՝հանձնարարության, կոմիսիայի կամ գործակալության պայմանագրի հիման վրա այլ անձի (անձանց) հաշվին պարտատոմսերի առուվաճառքի գործունեությունն է:
12) ***Բորսայական առևտուր***՝«Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով ֆոնդային բորսաներում պարտատոմսերի առուվաճառքի գործարքների կնքումն է:
13) ***Պարտատոմսերի արտաբորսայական առևտուր***՝պարտատոմսերով երկրորդային շուկայում բրոքերային գործունեություն իրականացնող անձանց միջոցով ֆոնդային բորսայից դուրս կամ անմիջապես ներդրողների միջև առուվաճառքի գործարքների կնքումն է:

14) ***Դեպո հաշվարկներ***՝ենթապահառուների և պահառուի կողմից իրականացվող գործառնությունների բազմությունն է, որի արդյունքում իրականացվում է պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքի փոխանցում գործարքի մասնակիցների միջև «առաքում՝ վճարման դիմաց» կամ «ազատ առաքման» սկզբունքով:
15) ***Դեպո հանձնարարականի վավերության ստուգում***՝ ենթապահառուի (պահառուի) կողմից իրեն ներկայացված դեպո հանձնարարականի ստուգում, որի ընթացքում ստուգվում է դեպո հանձնարարականի լրացման ճշտությունը և դեպո հանձնարարականի ներկայացումը համապատասխան լիազորություն ունեցող անձի կողմից:
16) ***Առաքող***՝պարտատոմսերի երկրորդային շուկայի գործարքի կողմ հանդիսացող անձ, որը սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող պարտատոմսերը փոխանցում է գործարքի մյուս կողմին:
17) ***Ստացող***՝պարտատոմսերի երկրորդային շուկայի գործարքի կողմ հանդիսացող անձ, որի սեփականությանը փոխանցում են գործարքի մյուս կողմին պատկանող պարտատոմսերը:

ԳԼՈՒԽ 2. ԵՐԿՐՈՐԴԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ

3. Պարտատոմսերի շրջանառությունը երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի օտարման հատուցելի և անհատույց գործարքների իրականացումն է: Պարտատոմսերի օտարման հատուցելի գործարքները պարտատոմսերի առուվաճառքի, ռեպո (հակադարձ ռեպո), պարտատոմսերի փոխանակման, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ թույլատրված գույքի հատուցելի օտարման այլ գործարքներն են: Պարտատոմսերի օտարման անհատույց գործարքները պարտատոմսերի նվիրատվության, ժառանգելու գործարքներն են, ինչպես նաև իրավաբանական անձի վերակազմակերպման հետևանքով պարտատոմսերի օտարումն է:

4. Պարտատոմսերի օտարման գործարքներն իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և սույն կարգով սահմանված ձևով՝ հետևյալ փուլերով՝ գործարքի կնքում, դեպո հաշվարկների, անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև փողային հաշվարկների (այսուհետ՝ դրամական հաշվարկների) իրականացում, գործարքի կողմերի տեղեկացում: Պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքը փոխանցված է համարվում (պարտատոմսերը օտարված են համարվում) դեպո հաշվարկների կատարման արդյունքում պահառուի (ենթապահառուի) կողմից սույն կարգի համաձայն սեփականատիրոջ դեպո հաշիվներում այն գրանցելու պահից:

5. Պարտատոմսերի երկրորդային շուկայի մասնակիցներ են՝ ներդրողները, գործակալները, առևտրային բանկերը, ինչպես նաև «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված ներդրումային ծառայություններ մատուցող այլ անձինք: Պարտատոմսերի երկրորդային շուկայի ենթակառուցվածքներն են՝ պահառուն և ենթապահառուները:

6. Պարտատոմսերի ռեպո (հակադարձ ռեպո) գործարքները կարող են կնքվել գործարքի մասնակիցների միջև փոխհամաձայնեցված կարգով:

7. Պարտատոմսերի առուվաճառքի գործարքները կարող են կնքվել բորսայական կամ արտաբորսայական առևտրի միջոցով: Առուվաճառքի գործարքների կնքման դեպքում գործարքի նախաձեռնող է գնորդը (ստացողը) կամ վաճառողը (առաքողը), որը ներկայացնում է համապատասխան հայտ կամ կնքում է պայմանագիր, որտեղ նշվում է գործարքի գինը և (կամ) ծավալը, ինչպես նաև եկամտաբերությունը, որի չափով գործարքի մասնակիցը ցանկանում է գնել կամ վաճառել պարտատոմսեր:

8. Առուվաճառքի, ռեպո (հակադարձ ռեպո) գործարքների առարկա կարող են հանդիսանալ միայն այն պարտատոմսերը, որոնց նկատմամբ դրանց սեփականատիրոջ իրավունքները սահմանափակված չեն (ազատ արժեթղթերի կարգավիճակով դեպո հաշվում առկա պարտատոմսերը):

9. Պարտատոմսերով դեպո հաշվարկները կարող են կատարվել գործարքի մասնակիցների դեպո հաշիվները վարող ենթապահառուների (պահառուի) միջոցով՝ սույն կարգով սահմանված ընթացակարգերի համաձայն: Գործարքի մասնակիցների միջև դրամական հաշվարկները կարող են կատարվել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ կանխիկ կամ անկանխիկ եղանակով: Անկանխիկ եղանակով կատարվող դրամական հաշվարկները կատարվում են սույն կարգով սահմանված ընթացակարգերի համաձայն:

10. Ենթապահառուների և (կամ) առևտրային բանկերի միջև դեպո հաշվարկները կարող են իրականացվել բացառապես նրանց պահառուի մոտ վարվող համապատասխան դեպո հաշիվներով, իսկ դրամական հաշվարկները կարող են իրականացվել միայն հայկական դրամով՝ բանկում վարվող նրանց թղթակցային (բանկային) հաշիվներով:

11. Եթե առուվաճառքի պայմանագրով նախատեսված է դրամական հաշվարկների իրականացում կանխիկ եղանակով, անկանխիկ եղանակով՝ կանխավճարի կամ ապառիկ վաճառքի պայմաններով, ապա

դեպո հաշվարկներն իրականացվում են «ազատ առաքման» սկզբունքով, սույն կարգի 16-րդ կետում սահմանված ընթացակարգերի համաձայն:

12. Եթե առուվաճառքի պայմանագրով նախատեսված է դրամական հաշվարկների իրականացում անկանխիկ եղանակով, պարտատոմսերի և դրամական միջոցների միաժամանակ առաքման պայմանով, ապա դեպո և դրամական հաշվարկներն իրականացվում են «առաքում՝ վճարման դիմաց» սկզբունքով, սույն կարգի 15-րդ կետում սահմանված ընթացակարգերի համաձայն:

13. Պարտատոմսերի ռեպո (հակադարձ ռեպո) գործարքների դեպո և դրամական հաշվարկներն իրականացվում են առուվաճառքի գործարքների հաշվարկների համար սույն կարգով սահմանված կանոնների համաձայն:

14. Պարտատոմսերի առուվաճառքի, ռեպո (հակադարձ ռեպո) գործարքներից բացի, պարտատոմսերով երկրորդային շուկայի այլ գործարքների դեպո հաշվարկներն իրականացվում են «ազատ առաքման» սկզբունքով, սույն կարգի 16-րդ կետում սահմանված ընթացակարգերի համաձայն:

ԳԼՈՒԽ 3. ԵՐԿՐՈՐԴԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐՈՎ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ՀԱՇՎԱՐԿՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

15. Պարտատոմսերի առուվաճառքի «առաքում՝ վճարման դիմաց» սկզբունքով դեպո և դրամական հաշվարկներն իրականացվում են հետևյալ կանոնների և ընթացակարգերի համաձայն՝

1) Առուվաճառքի կողմեր հանդիսացող առաքողը (պարտատոմսեր վաճառողը) և ստացողը (պարտատոմսերի գնորդը) կամ նրանց կողմից լիազորված անձինք իրենց սպասարկող ենթապահառուներին ներկայացնում են, համապատասխանաբար, «Պարտատոմսերի վաճառքի» և «Պարտատոմսերի գնման» դեպո հանձնարարականներ: Դեպո հանձնարարականները ներկայացվում են ենթապահառուի և վերջինիս հաճախորդի միջև փոխհամաձայնեցված եղանակով ենթապահառուի կողմից դեպո հանձնարարականների ընդունման համար սահմանված գործառնական ժամերի ընթացքում: Եթե դեպո հանձնարարականն ընդունվել է ենթապահառուի կողմից սահմանված ժամերից հետո, ապա այն համարվում է ներկայացված հաջորդ աշխատանքային օրը: Ենթապահառուի կողմից դեպո հանձնարարականը կատարվում է դրանում նշված կատարման օրը՝ սույն կարգով սահմանված ստուգման արդյունքը դրական լինելու դեպքում: Դեպո հանձնարարականում կատարման օր նշված չլինելու դեպքում այն կատարվում է ներկայացման օրը: Եթե ենթապահառուն չի կարող կատարել հաճախորդի կողմից ներկայացված դեպո հանձնարարականը դրանում նշված կատարման օրը, նա վերադարձնում է հաճախորդին դեպո հանձնարարականը առանց կատարման՝ նշելով մերժման պատճառը:
2) Առաքողի ենթապահառուն իրականացնում է ներկայացված դեպո հանձնարարականի վավերության ստուգում և անհրաժեշտ ծավալի պարտատոմսերի առկայություն առաքողի ազատ պարտատոմսերի դեպո հաշվում: Ստացողի ենթապահառուն իրականացնում է ներկայացված դեպո հանձնարարականի վավերության ստուգում և անհրաժեշտ դրամական միջոցների առկայության ստուգում ենթապահառուի մոտ վարվող ստացողի դրամական հաշվում կամ ստացողի դրամական հաշիվն այլ բանկում գտնվելու դեպքում՝ ենթապահառուին համապատասխան դրամական միջոցների փոխանցման կատարման ստուգում: Եթե ենթապահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին: Հակառակ դեպքում ենթապահառուն ընդունում է այն կատարման և իր հերթին համապատասխան դեպո հանձնարարական է ներկայացնում պահառուին:
3) Պահառուն ստանալով դեպո հանձնարարականը՝ իրականացնում է վավերության ստուգում: Անվավերության դեպքում դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին: Ստուգման դրական արդյունքի դեպքում պահառուն փնտրում է իր կողմից ընդունված դեպո հանձնարարականների բազմությունում տվյալ հանձնարարականի զույգ հանդիսացող հանձնարարականը (զույգ հանդիսացող հանձնարարականում տվյալ գործառնությունը բնութագրող բոլոր վավերապայմանները հայելանման արտապատկերում ունեն): Համապատասխան զույգը գտնելու դեպքում պահառուն ստուգում է առաքվող պարտատոմսերի բավարար ծավալի առկայությունն առաքողի ենթապահառուի համապատասխան ազատ պարտատոմսերի դեպո հաշվում և դրամական միջոցների առկայությունը բանկում վարվող ստացողի ենթապահառուի դրամական հաշվի վրա: Ստուգման դրական արդյունքի դեպքում պահառուն կատարում է դրամական միջոցների փոխանցում բանկում վարվող՝ ստացողի ենթապահառուի դրամական հաշվից առաքողի ենթապահառուի դրամական հաշվի վրա, իսկ պահառուական համակարգում առաքվող պարտատոմսերի փոխանցում առաքողի ենթապահառուի ազատ պարտատոմսերի դեպո հաշ-

վից ստացողի ենթապահառուի ազատ պարտատոմսերի համապատասխան դեպո հաշվի վրա: Այնուհետև պահառուն գործառնության կատարման հաստատում է ուղարկում առաքողին և ստացողին սպասարկող ենթապահառուներին: Գործառնական օրվա ավարտից հետո պահառուն ենթապահառուներին քաղվածքներ է ուղարկում համապատասխան դեպո հաշիվներից:

4) Պահառուից ստացված հաստատման հիման վրա նույն գործառնական օրվա ընթացքում ստացողի ենթապահառուն մուտքագրում է պարտատոմսերը ստացողի ազատ պարտատոմսերի դեպո հաշվի վրա՝ միաժամանակ ելքագրելով պարտատոմսերի առքի համար հաշվառված դրամական միջոցները: Առաքողի ենթապահառուն ելքագրում է վաճառքի համար հաշվառված առաքողի պարտատոմսերը և միաժամանակ վճարում վաճառված պարտատոմսերի դիմաց ստացված դրամական միջոցները առաքողին, իսկ առաքողի դրամական հաշիվն այլ ենթապահառուի մոտ կամ առևտրային բանկում գտնվելու դեպքում՝ իրականացնում դրամական միջոցների փոխանցում առաքողի կողմից նշված դրամական հաշվի վրա: Այնուհետև գործառնությունը համարվում է կատարված, և առաքողն ու ստացողը սահմանված ժամկետներում ենթապահառուներից ստացված քաղվածքներով տեղեկացվում են գործառնության կատարման վերաբերյալ: Սույն ենթակետի իմաստով՝ գործողությունները համարվում են կատարված միաժամանակ, եթե դրանք կատարվել են միևնույն գործառնական օրվա ընթացքում:
5) Եթե պահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականները չեն կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում են այն ներկայացնողներին, և գործառնությունը համարվում է մերժված:
6) Բոլոր այն դեպո հանձնարարականները, որոնց համապատասխան զույգերը պահառուի կողմից սահմանված ժամանակահատվածում (պահառուի գործառնական օրվա ընթացքում) չեն գտնվում, մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում են այն ներկայացնողներին, և գործառնությունը համարվում է մերժված:
7) Եթե առաքողը և ստացողը սպասարկվում են միևնույն ենթապահառուի մոտ, ապա դեպո և դրամական հաշվարկները սահմանափակվում են տվյալ ենթապահառուով, որը առաքողից և ստացողից զույգ հանդիսացող դեպո հանձնարարականներն ընդունելուց հետո իրականացնում է հաշվարկները սույն կետի 4-րդ ենթակետում սահմանված ընթացակարգերի համաձայն:
8) Եթե առուվաճառքի գործարքի կողմերը ներդրողը և վերջինիս սպասարկող ենթապահառուն են, ապա ենթապահառուն, ընդունելով ներդրողի «Պարտատոմսերի վաճառքի» («Պարտատոմսերի գնման») դեպո հանձնարարականը, դրա հիման վրա կազմում և ներկայացնում է պահառուին «ազատ առաքման» դեպո հանձնարարական, որի հիման վրա պահառուն գործում է սույն կարգի 16-րդ կետի 3-րդ ենթակետով սահմանված ընթացակարգերի համաձայն: Ենթապահառուն, պահառուից ստանալով գործառնության կատարման հաստատումը, իրականացնում է դեպո և դրամական հաշվարկները սույն կետի 4-րդ ենթակետում սահմանված ընթացակարգերի համաձայն:
9) Եթե առաքողը և (կամ) ստացողը առևտրային բանկ է կամ ենթապահառու, ապա նա դեպո հանձնարարական է ներկայացնում անմիջապես պահառուին, որը գործում է սույն կետի 3-րդ, 5-րդ և 6-րդ ենթակետերում նշված ընթացակարգերի համաձայն:
10) Եթե առուվաճառքի գործարքները ներդրողների կարգադրությամբ կնքվում են պարտատոմսերի երկրորդային շուկայի բրոքերների միջոցով, ապա ներդրողների անունից «Պարտատոմսերի վաճառքի» և «Պարտատոմսերի գնման» դեպո հանձնարարականները ներկայացվում են ենթապահառուներին (իսկ բրոքերը ենթապահառու լինելու դեպքում՝ պահառուին) բրոքերների կողմից:

16. Պարտատոմսերի «ազատ առաքման» սկզբունքով պարտատոմսերի երկրորդային շուկայի գործարքների դեպո հաշվարկներն իրականացվում են հետևյալ կանոնների և ընթացակարգերի համաձայն՝

1) Գործարքի առաքող կողմը կամ վերջինիս կողմից լիազորված անձը իրեն սպասարկող ենթապահառուին ներկայացնում է «Պարտատոմսերի ազատ առաքման» դեպո հանձնարարական՝ սույն կարգի 15-րդ կետի 1-ին ենթակետում սահմանված կանոնների համաձայն:
2) Առաքողի ենթապահառուն իրականացնում է ներկայացված դեպո հանձնարարականի վավերության ստուգում և անհրաժեշտ ծավալի պարտատոմսերի առկայություն առաքողի ազատ պարտատոմսերի դեպո հաշվում: Եթե ենթապահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին: Հակառակ դեպքում ենթապահառուն ընդունում է այն կատարման և իր հերթին համապատասխան դեպո հանձնարարական է ներկայացնում պահառուին:
3) Պահառուն ստանալով դեպո հանձնարարականը՝ իրականացնում է վավերության ստուգում և անհրաժեշտ ծավալի պարտատոմսերի առկայության ստուգում առաքողի ենթապահառուի համապատասխան ազատ պարտատոմսերի դեպո հաշվում: Ստուգման դրական արդյունքի դեպքում պահա-

ռուն կատարում է առաքվող պարտատոմսերի փոխանցում առաքողի ենթապահառուի ազատ պարտատոմսերի դեպո հաշվից ստացողի ենթապահառուի ազատ պարտատոմսերի համապատասխան դեպո հաշվի վրա: Այնուհետև պահառուն գործառնության կատարման հաստատում է ուղարկում առաքողի ենթապահառուին, իսկ ստացողին սպասարկող ենթապահառուին ներկայացնում է առաքողի ենթապահառուից ստացված դեպո հանձնարարականի օրինակը, որը հավաստում է տվյալ գործառնության կատարման փաստը: Դեպո հանձնարարականի օրինակը չի ուղարկվում ստացողին սպասարկող ենթապահառուին, եթե գործառնության մի կողմը ներդրող է, իսկ մյուս կողմը՝ վերջինիս սպասարկող ենթապահառու: Գործառնական օրվա ավարտից հետո պահառուն ենթապահառուներին քաղվածքներ է ուղարկում համապատասխան դեպո հաշիվներից:

4) Պահառուից ստացված հաստատման հիման վրա նույն գործառնական օրվա ընթացքում ստացողի ենթապահառուն մուտքագրում է պարտատոմսերը ստացողի ազատ պարտատոմսերի դեպո հաշվի վրա, իսկ առաքողի ենթապահառուն ելքագրում է առաքման համար հաշվառված առաքողի պարտատոմսերը:
5) Եթե պահառուի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողներին, և գործառնությունը համարվում է մերժված:
6) Եթե առաքողը և ստացողը սպասարկվում են միևնույն ենթապահառուի մոտ, ապա դեպո հաշվարկները սահմանափակվում են տվյալ ենթապահառուով, որն առաքողի դեպո հանձնարարականն ընդունելուց հետո իրականացնում է հաշվարկները սույն կետի 4-րդ ենթակետում սահմանված ընթացակարգերի համաձայն:
7) Եթե առաքողն առևտրային բանկ է կամ ենթապահառու, ապա նա դեպո հանձնարարական է ներկայացնում անմիջապես պահառուին, որը գործում է սույն կետի 3-րդ և 5-րդ ենթակետերում նշված ընթացակարգերի համաձայն:

Հավելված 6

Հաստատված է
ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի
2013 թվականի հունիսի 7-ի
թիվ 142-Ն որոշմամբ

ԿԱՐԳ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐՈՎ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ԿԻՐԱՌՎՈՂ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՆՎԱՋԱԳՈՒՅՆ ՎԱՎԵՐԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1. Սույն կարգը սահմանում է այն վավերապայմանները, որոնք պարտադիր պետք է առկա լինեն պետական պարտատոմսերով գործառնություններ իրականացնելու համար հիմք հանդիսացող փաստաթղթերում:

2. Պետական պարտատոմսերով գործառնությունների կատարման համար հիմք հանդիսացող փաստաթղթերը պետք է պարունակեն սույն կարգի հավելված 1-ում սահմանված վավերապայմանները:

3. Սույն կարգի Հավելված 1-ում առանձին փաստաթղթերի համար սահմանված վավերապայմանների առկայությունը տվյալ փաստաթղթում պարտադիր է, և այդ վավերապայմանը ենթակա է պարտադիր լրացման սույն կարգի Հավելված 1-ում ներկայացված աղյուսակի «լրացման կարգը» սյունակում «պարտադիր» նշված լինելու դեպքում և ենթակա չէ պարտադիր լրացման «լրացման կարգը» սյունակում «ոչ պարտադիր» նշված լինելու դեպքում: Էլեկտրոնային հաղորդագրությունների ֆորմատներում ոչ պարտադիր լրացման ենթակա վավերապայմանները կարող են բացակայել:

4. Պետական պարտատոմսերով գործառնությունների կատարման համար հիմք հանդիսացող փաստաթղթերը, բացի սույն կարգով սահմանված վավերապայմաններից, կարող են անհրաժեշտության դեպքում պարունակել նաև ենթապահառուի (պահառուի) կողմից սահմանված այլ վավերապայմաններ:

5. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում պետական պարտատոմսերով գործառնությունների կատարման համար հիմք հանդիսացող փաստաթղթերի բլանկները պարտադիր պետք է լինեն հայերեն, իսկ օտար լեզվով դրանց թարգմանությունը կատարվում է ըստ անհրաժեշտության:

«Պետական պարտատոմսերում գործառնություններում կիրառվող փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանների մասին» կարգի

Հավելված 1

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐՈՎ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ԿԻՐԱՌՎՈՂ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆ ՎԱՎԵՐԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

1. Պետական պարտատոմսերով գործառնություններում կիրառվող փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանները

Փաստաթղթի անվանումը	Նվազագույն վավերապայմանները	Լրացման կարգը	Նշումներ
1. Պետական պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման աճուրդի հայտ	1) հայտի համարը	պարտադիր	
	2) պարտատոմսերի պետական գրանցման համարը	պարտադիր	
	3) հայտի ներկայացման (ընդունման) ամսաթիվը	պարտադիր	
	4) հայտ ներկայացնողի անվանումը	պարտադիր	
	5) հայտ ներկայացնողի դեպո հաշվի համարը կամ կոդը	պարտադիր	նշվում է պահառուի (ենթապահառուի) կողմից հայտ ներկայացնողին տրամադրված կոդը կամ վերջինիս ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	6) մրցակցային առաջարկության ծավալը թվերով	ոչ պարտադիր	տվյալ վավերապայմանը կարող է կրկնվել մինչև 20 անգամ գանձապետական պահառուի հայտում տվյալ վավերապայմանը բացակայում է
	7) մրցակցային առաջարկության գինը թվերով (կարճաժամկետ պարտատոմսերի համար) ա. մրցակցային առաջարկության եկամտաբերությունը թվերով (արժեկտրոնային պարտատոմսերի համար)	ոչ պարտադիր	տվյալ վավերապայմանը կարող է կրկնվել մինչև 20 անգամ. այն լրացվում է սույն կետի 6-րդ ենթակետում նշված վավերապայմանի լրացման դեպքում գանձապետական պահառուի հայտում տվյալ վավերապայմանը բացակայում է
	8) ոչ մրցակցային առաջարկության ծավալը	ոչ պարտադիր	
	9) հայտ ներկայացնողի վավերացումը	պարտադիր	
2. Պետական պարտատոմսերի առուվաճառքի (գնման/վաճառքի) դեպո հանձնարարական	1) դեպո հանձնարարականի համարը	պարտադիր	
	2) դեպո հանձնարարականի ներկայացման (ընդունման) ամսաթիվը	պարտադիր	
	3) առաքողին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի առաքողը ներդրող լինելու դեպքում
	4) առաքողի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի առաքող հանդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	5) առաքողի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող առաքողի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	6) կրեդիտագրվող դրամական հաշվի համարը	պարտադիր	տվյալ դաշտում նշվում է առաքողի դրամական հաշվի համարը, որի վրա պետք է փոխանցվեն առաքողին հասանելիք դրամական միջոցները
	7) ստացողին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի ստացողը ներդրող լինելու դեպքում
	8) ստացողի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի ստացող հանդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	9) ստացողի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող ստացողի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	10) դեբետագրվող դրամական հաշվի համարը	պարտադիր	դրամական հաշվի համարը, որից պետք է փոխանցվեն ստացողի կողմից առաքողին վճարվող դրամական միջոցները
	11) պարտատոմսերի պետական գրանցման համարը	պարտադիր	

Փաստաթղթի անվանումը	Նվազագույն վավերապայմանները	Լրացման կարգը	Նշումներ
2. Պետական պարտատոմսերի առուվաճառքի (գնման/վաճառքի) դեպո հաճախորդական	12) պարտատոմսերի անվանական ծավալը թվերով	պարտադիր	
	13) պարտատոմսերի անվանական ծավալը բառերով	ոչ պարտադիր	
	14) գործարքի գումարը թվերով և արժույթի կոդը	պարտադիր	տվյալ դաշտում նշվում է պարտատոմսերի գնման գինը
	15) գործարքի գումարը և արժույթը բառերով	ոչ պարտադիր	
	16) նպատակը	պարտադիր	տվյալ դաշտում նշվում է «առք» կամ «վաճառք»
	17) կատարման ամսաթիվը	ոչ պարտադիր	տվյալ դաշտում նշվում է գործարքի կատարման ամսաթիվը
	18) դեպո հաճախորդական ներկայացնողի վավերացումը	պարտադիր	
3. Պետական պարտատոմսերի ազատ առաքման դեպո հաճախորդական	1) դեպո հաճախորդականի համարը	պարտադիր	
	2) դեպո հաճախորդականի ներկայացման (ընդունման) ամսաթիվը	պարտադիր	
	3) առաքողին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի առաքողը ներդրող լինելու դեպքում
	4) առաքողի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի առաքող հաճախորդի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	5) առաքողի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող առաքողի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	6) ստացողին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի ստացողը ներդրող լինելու դեպքում
	7) ստացողի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի ստացող հաճախորդի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	8) ստացողի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող ստացողի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	9) պարտատոմսերի պետական գրանցման համարը	պարտադիր	
	10) պարտատոմսերի անվանական ծավալը թվերով	պարտադիր	
	11) պարտատոմսերի անվանական ծավալը բառերով	ոչ պարտադիր	
	12) նպատակը	պարտադիր	
	13) կատարման ամսաթիվը	ոչ պարտադիր	տվյալ դաշտում նշվում է գործարքի կատարման ամսաթիվը
	14) դեպո հաճախորդական ներկայացնողի վավերացումը	պարտադիր	
4. Պետական պարտատոմսերի գրավադրման դեպո հաճախորդական	1) դեպո հաճախորդականի համարը	պարտադիր	
	2) դեպո հաճախորդականի ներկայացման (ընդունման) ամսաթիվը	պարտադիր	
	3) գրավատուին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավատուն ներդրող լինելու դեպքում
	4) գրավատուի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավատու հաճախորդի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	5) գրավատուի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող գրավատուի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	6) կրեդիտագրվող դրամական հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է գրավատուի դրամական հաշվի համարը, որի վրա պետք է փոխանցվի գրավառուի կողմից գրավատուին տրամադրվող փոխառության (վարկի) գումարը
	7) գրավառուին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավառուն ներդրող լինելու դեպքում

Փաստաթղթի անվանումը	Նվազագույն վավերապայմանները	Լրացման կարգը	Նշումներ
4. Պետական պարտատոմսերի գրավադրման դեպո հաճախարարական	8) գրավառուի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավառու հանդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	9) գրավառուի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող գրավառուի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	10) դեբետագրվող դրամական հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է դրամական հաշվի համարը, որից պետք է փոխանցվի գրավառուի կողմից գրավատուին տրամադրվող փոխառության (վարկի) գումարը
	11) պարտատոմսերի պետական գրանցման համարը	պարտադիր	
	12) պարտատոմսերի անվանական ծավալը թվերով	պարտադիր	
	13) պարտատոմսերի անվանական ծավալը բառերով	ոչ պարտադիր	
	14) գործարքի գումարը թվերով և արժույթի կոդը	պարտադիր	տվյալ դաշտում նշվում է փոխառության (վարկի) գումարը
	15) գործարքի գումարը և արժույթը բառերով	ոչ պարտադիր	
	16) նպատակը	պարտադիր	
	17) կատարման ամսաթիվը	ոչ պարտադիր	տվյալ դաշտում նշվում է գործարքի կատարման ամսաթիվը
	18) դեպո հաճախարարական ներկայացնողի վավերացումը	պարտադիր	
5. Պետական պարտատոմսերի գրավադրման միակողմանի դեպո հաճախարարական	1) դեպո հաճախարարականի համարը	պարտադիր	
	2) դեպո հաճախարարականի ներկայացման (ընդունման) ամսաթիվը	պարտադիր	
	3) գրավատուին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավատուն ներդրող լինելու դեպքում
	4) գրավատուի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավատու հանդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	5) գրավատուի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող գրավատուի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	6) գրավառուին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավառուն ներդրող լինելու դեպքում
	7) գրավառուի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավառու հանդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	8) գրավառուի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող գրավառուի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	9) պարտատոմսերի պետական գրանցման համարը	պարտադիր	
	10) պարտատոմսերի անվանական ծավալը թվերով	պարտադիր	
	11) պարտատոմսերի անվանական ծավալը բառերով	ոչ պարտադիր	
	12) նպատակը	պարտադիր	
	13) կատարման ամսաթիվը	ոչ պարտադիր	տվյալ դաշտում նշվում է գործարքի կատարման ամսաթիվը
	14) դեպո հաճախարարական ներկայացնողի վավերացումը	պարտադիր	
6. Պետական պարտատոմսերի գրավից հանման դեպո հաճախարարական	1) դեպո հաճախարարականի համարը	պարտադիր	
	2) դեպո հաճախարարականի ներկայացման (ընդունման) ամսաթիվը	պարտադիր	
	3) գրավատուին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավատուն ներդրող լինելու դեպքում
	4) գրավատուի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավատու հանդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը

Փաստաթղթի անվանումը	Նվազագույն վավերապայմանները	Լրացման կարգը	Նշումներ
6. Պետական պարտատոմսերի գրավից հանման դեպո հանձնարարական	5) գրավատուի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող գրավատուի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	6) դեբետագրվող դրամական հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է դրամական հաշվի համարը, որից պետք է վճարվի գրավատուի կողմից գրավառուին վերադարձվող փոխառության (վարկի) գումարը
	7) գրավառուին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավառուն ներդրող լինելու դեպքում
	8) գրավառուի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավառու հանդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	9) գրավառուի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող գրավառուի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	10) կրեդիտագրվող դրամական հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է գրավառուի դրամական հաշվի համարը, որի վրա պետք է փոխանցվի գրավատուի կողմից գրավառուին վերադարձվող փոխառության (վարկի) գումարը
	11) պարտատոմսերի պետական գրանցման համարը	պարտադիր	
	12) պարտատոմսերի անվանական ծավալը թվերով	պարտադիր	
	13) պարտատոմսերի անվանական ծավալը բառերով	ոչ պարտադիր	
	14) գործարքի գումարը թվերով և արժույթի կոդը	պարտադիր	տվյալ դաշտում նշվում է վերադարձվող փոխառության (վարկի) գումարը
	15) գործարքի գումարը և արժույթը բառերով	ոչ պարտադիր	
	16) նպատակը	պարտադիր	
	17) կատարման ամսաթիվը	ոչ պարտադիր	տվյալ դաշտում նշվում է գործարքի կատարման ամսաթիվը
	18) դեպո հանձնարարական ներկայացնողի վավերացումը	պարտադիր	
7. Պետական պարտատոմսերի գրավից հանման միակողմանի դեպո հանձնարարական	1) դեպո հանձնարարականի համարը	պարտադիր	
	2) դեպո հանձնարարականի ներկայացման (ընդունման) ամսաթիվը	պարտադիր	
	3) գրավատուին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավատուն ներդրող լինելու դեպքում
	4) գրավատուի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավատու հանդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	5) գրավատուի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող գրավատուի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	6) գրավառուին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավառուն ներդրող լինելու դեպքում
	7) գրավառուի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավառու հանդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	8) գրավառուի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող գրավառուի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	9) պարտատոմսերի պետական գրանցման համարը	պարտադիր	
	10) պարտատոմսերի անվանական ծավալը թվերով	պարտադիր	
	11) պարտատոմսերի անվանական ծավալը բառերով	ոչ պարտադիր	
	12) նպատակը	պարտադիր	
	13) կատարման ամսաթիվը	ոչ պարտադիր	տվյալ դաշտում նշվում է գործարքի կատարման ամսաթիվը
	14) դեպո հանձնարարական ներկայացնողի վավերացումը	պարտադիր	

Փաստաթղթի անվանումը	Նվազագույն վավերապայմանները	Լրացման կարգը	Նշումներ
8. Գրավադրված պարտատոմսերից հրաժարման դեպո հաճախորդական	1) դեպո հաճախորդականի համարը	պարտադիր	
	2) դեպո հաճախորդականի ներկայացման (ընդունման) ամսաթիվը	պարտադիր	
	3) գրավատուին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավատուն ներդրող լինելու դեպքում
	4) գրավատուի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավատու հաճդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	5) գրավատուի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող գրավատուի գրավադրված կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	6) գրավառուին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավառուն ներդրող լինելու դեպքում
	7) գրավառուի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավառու հաճդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	8) գրավառուի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող գրավառուի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	9) պարտատոմսերի պետական գրանցման համարը	պարտադիր	
	10) պարտատոմսերի անվանական ծավալը թվերով	պարտադիր	
	11) պարտատոմսերի անվանական ծավալը բառերով	ոչ պարտադիր	
	12) նպատակը	պարտադիր	
	13) կատարման ամսաթիվը	ոչ պարտադիր	տվյալ դաշտում նշվում է գործարքի կատարման ամսաթիվը
	14) դեպո հաճախորդական ներկայացնողի վավերացումը	պարտադիր	
9. Գրավի առարկա հաճդիսացող պետական պարտատոմսերի փոխարինման դեպո հաճախորդական	1) դեպո հաճախորդականի համարը	պարտադիր	
	2) դեպո հաճախորդականի ներկայացման (ընդունման) ամսաթիվը	պարտադիր	
	3) գրավատուին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավատուն ներդրող լինելու դեպքում
	4) գրավատուի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավատու հաճդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	5) գրավատուի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող գրավատուի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	6) գրավառուին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավառուն ներդրող լինելու դեպքում
	7) գրավառուի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավառու հաճդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	8) գրավառուի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող գրավառուի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	9) փոխարինվող պարտատոմսերի պետական գրանցման համարը	պարտադիր	
	10) փոխարինվող պարտատոմսերի անվանական ծավալը թվերով	պարտադիր	
	11) փոխարինվող պարտատոմսերի անվանական ծավալը բառերով	ոչ պարտադիր	
	12) փոխարինող պարտատոմսերի պետական գրանցման համարը	պարտադիր	
	13) փոխարինող պարտատոմսերի անվանական ծավալը թվերով	պարտադիր	

Փաստաթղթի անվանումը	Նվազագույն վավերապայմանները	Լրացման կարգը	Նշումներ
9. Գրավի առարկա հանդիսացող պետական պարտատոմսերի փոխարինման դեպո հանձնարարական	14) փոխարինող պարտատոմսերի անվանական ծավալը բառերով	ոչ պարտադիր	
	15) նպատակը	պարտադիր	
	16) կատարման ամսաթիվը	ոչ պարտադիր	տվյալ դաշտում նշվում է գործարքի կատարման ամսաթիվը
	17) դեպո հանձնարարական ներկայացնողի վավերացումը	պարտադիր	
10. Պետական պարտատոմսերի գրավատուի փոխարինման դեպո հանձնարարական	1) դեպո հանձնարարականի համարը	պարտադիր	
	2) դեպո հանձնարարականի ներկայացման (ընդունման) ամսաթիվը	պարտադիր	
	3) գրավատուին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի փոխարինվող գրավատուն ներդրող լինելու դեպքում
	4) գրավատուի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի փոխարինվող գրավատու հանդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	5) գրավատուի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող փոխարինվող գրավատուի գրավադրված կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	6) նոր գրավատուին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի նոր գրավատուն ներդրող լինելու դեպքում
	7) նոր գրավատուի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի նոր գրավատու հանդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	8) նոր գրավատուի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող նոր գրավատուի գրավադրված կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	9) գրավառուին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավառուն ներդրող լինելու դեպքում
	10) գրավառուի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավառու հանդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	11) գրավառուի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող գրավառուի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	12) պարտատոմսերի պետական գրանցման համարը	պարտադիր	
	13) պարտատոմսերի անվանական ծավալը թվերով	պարտադիր	
	14) պարտատոմսերի անվանական ծավալը բառերով	ոչ պարտադիր	
	15) նպատակը	պարտադիր	
	16) կատարման ամսաթիվը	ոչ պարտադիր	տվյալ դաշտում նշվում է գործարքի կատարման ամսաթիվը
	17) դեպո հանձնարարական ներկայացնողի վավերացումը և օրենսդրությամբ պահանջվող այլ անձանց վավերացումները	պարտադիր	
11. Պետական պարտատոմսերի գրավառուի փոխարինման դեպո հանձնարարական	1) դեպո հանձնարարականի համարը	պարտադիր	
	2) դեպո հանձնարարականի ներկայացման (ընդունման) ամսաթիվը	պարտադիր	
	3) գրավատուին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավատուն ներդրող լինելու դեպքում
	4) գրավատուի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի գրավատու հանդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	5) գրավատուի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող գրավատուի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	6) գրավառուին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի նախկին գրավառուն ներդրող լինելու դեպքում

Փաստաթղթի անվանումը	Նվազագույն վավերապայմանները	Լրացման կարգը	Նշումներ
11. Պետական պարտատոմսերի գրավառուի փոխարինման դեպո հաճախորդական	7) գրավառուի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի նախկին գրավառու հանդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	8) գրավառուի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող նախկին գրավառուի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	9) նոր գրավառուին սպասարկող ենթապահառուի անվանումը	ոչ պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի նոր գրավառուն ներդրող լինելու դեպքում
	10) նոր գրավառուի անվանումը	պարտադիր	լրացվում է պարտատոմսերի նոր գրավառու հանդիսացողի (ներդրողի, առևտրային բանկի, ենթապահառուի) անվանումը կամ անուն, ազգանունը
	11) նոր գրավառուի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	լրացվում է ենթապահառուի (առևտրային բանկի) մոտ վարվող նոր գրավառուի ազատ կարգավիճակով դեպո հաշվի համարը
	12) պարտատոմսերի պետական գրանցման համարը	պարտադիր	
	13) պարտատոմսերի անվանական ծավալը թվերով	պարտադիր	
	14) պարտատոմսերի անվանական ծավալը բառերով	ոչ պարտադիր	
	15) նպատակը	պարտադիր	
	16) կատարման ամսաթիվը	ոչ պարտադիր	տվյալ դաշտում նշվում է գործարքի կատարման ամսաթիվը
	17) դեպո հաճախորդական ներկայացնողի վավերացումը և օրենսդրությամբ պահանջվող այլ անձանց վավերացումները	պարտադիր	
12. Քաղվածք դեպո հաշվից	1) քաղվածք տրամադրող ենթապահառուի (պահառուի) անվանումը	պարտադիր	
	2) քաղվածքի համարը	պարտադիր	
	3) դեպո հաշվետիրոջ անվանումը	պարտադիր	
	4) հաճախորդի դեպո հաշվի համարը	պարտադիր	
	5) նախորդ քաղվածքի ամսաթիվը	պարտադիր	
	6) քաղվածքի ամսաթիվը	պարտադիր	
	7) դեպո հաշվի սկզբնական մնացորդը	պարտադիր	
	8) դեպո հաշվի շարժ դեբետագրված (կրեդիտագրված) գումարը (թվերով)	պարտադիր	
	9) դեպո հաշվի վերջնական մնացորդը	պարտադիր	
	10) դեպո ենթահաշվի համարը	պարտադիր	
	11) դեպո ենթահաշվի սկզբնական մնացորդը	պարտադիր	
	12) դեպո ենթահաշվի շարժ դեբետագրված (կրեդիտագրված) գումարը (թվերով) թղթակցող դեպո հաշիվը գործարքի ամսաթիվը գործառնության հիմքը	պարտադիր	«գործառնության հիմքը» դաշտում լրացվում է տվյալ գործառնության համար հիմք հանդիսացող փաստաթղթի համարը
	13) դեպո ենթահաշվով ընդհանուր շարժը դեբետագրված (կրեդիտագրված) գումարը (թվերով)	պարտադիր	
	14) դեպո ենթահաշվի վերջնական մնացորդը	պարտադիր	
	15) քաղվածքի տրամադրման ամսաթիվը	պարտադիր	
	16) քաղվածք տրամադրող ենթապահառուի (պահառուի) վավերացումը	պարտադիր	
13. Տեղեկանք հաճախորդի պարտատոմսերի վերաբերյալ (դեպո հաշիվներից)	1) տեղեկանքը տրամադրող ենթապահառուի (պահառուի) անվանումը	պարտադիր	
	2) հաճախորդի անվանումը (անուն, ազգանունը)	պարտադիր	
	3) տեղեկանքի ամսաթիվը	պարտադիր	նշվում է այն ամսաթիվը, որի դրությամբ տրամադրվում են տեղեկանքում պարունակվող տեղեկությունները
	4) պարտատոմսերի պետական գրանցման համարը	պարտադիր	
	5) պարտատոմսերի անվանական ծավալը թվերով	պարտադիր	
	6) պարտատոմսերի թողարկման ամսաթիվը	պարտադիր	

13. Տեղեկանք հաճախորդի պարտատոմսերի վերաբերյալ (դեպո հաշիվներից)	7) մինչև պարտատոմսերի մարումը օրերի քանակը	պարտադիր	
	8) տեղեկանքի տրամադրման ամսաթիվը	պարտադիր	
	9) տեղեկանք տրամադրող ենթապահառուի (պահառուի) վավերացումը	պարտադիր	

2. Սույն հավելվածի աղյուսակում «վավերացում» վավերապայմանը ներառում է համապատասխան լիազոր անձի ստորագրությունը, էլեկտրոնային եղանակով փաստաթղթի ներկայացման դեպքում՝ անվտանգության արարողակարգերով սահմանված էլեկտրոնային ստորագրությունը, գաղտնաբառը, թեստային բանալին և այլն:

3. Սույն հավելվածի աղյուսակի 2-րդ սյունակում 12-րդ կետի 10-14-րդ ենթակետերը (դաշտերը) կրկնվում են տվյալ դեպո հաշվի ներքո բացված ենթահաշիվների քանակի չափով:

4. Սույն հավելվածի աղյուսակի 2-րդ սյունակում 12-րդ կետի 12-րդ ենթակետում նշված վավերապայմանները կրկնվում են քաղվածքի ժամանակահատվածում տվյալ դեպո ենթահաշվով կատարված գործառնությունների քանակի չափով:

5. Սույն հավելվածի աղյուսակի 2-րդ սյունակում 13-րդ կետի 5-րդ ենթակետում պարտատոմսերի ծավալը նշվում է ըստ տվյալ պարտատոմսի բոլոր հնարավոր կարգավիճակների (ազատ, գրավադրված և այլն):

Ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) պայմանագրով կնքված գործարքի արժույթի վերաբերյալ[*]

Հաշվի առնելով վերջին ժամանակներում ՀՀ տարածքում գործող առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ (այսուհետ՝ Կենտրոնական բանկ) հասցեագրված բազմաթիվ հարցադրումները՝ կապված ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) գործարքի արժույթի և տվյալ գործարքի գնահշման հետ,

ելնելով այն հանգամանքից, որ ֆինանսական վարձակալությունը (լիզինգը), տարբերվելով գույքի օգտագործման այլ գործարքներից, իր բնույթով նման է վարկավորմանը և այս տեսանկյունից նույնաբովանդակ ֆինանսական գործիքների (վարկ և ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ)) համար տարբեր պայմանների նախատեսումն անհարկի անհավասարություն է ստեղծում երկու ֆինանսական գործիքների միջև, ինչի արդյունքում խոչընդոտում է ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի)՝ որպես ֆինանսական գործիքի զարգացումը,

նկատի ունենալով նաև այն, որ «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 34-րդ հոդվածի 1-ին մասի «ժա» կետի և «Վարկային կազմակերպությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի «ը» կետի համաձայն բանկերին ու վարկային կազմակերպություններին ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) իրականացումը վերապահված է որպես ֆինանսական գործառնություն,

վերլուծելով վարկի՝ որպես ֆինանսական գործիքի արժութային կարգավորումը, համաձայն որի («Արժութային կարգավորման և արժութային վերահսկողության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 7-րդ հոդվածի 8-րդ մաս), բանկերն ու վարկային կազմակերպությունները վարկերը կարող են տրամադրել նաև արտարժույթով,

հիմք ընդունելով այն, որ վարկերի տրամադրման նկատմամբ ներկայում կիրառվող արժութային սահմանափակում է հանդիսանում միայն սպառողական վարկերի տրամադրման նկատմամբ սահմանված ՀՀ արժույթով լինելու սահմանափակումը, և հաշվի առնելով այն, որ Հայաստանում տրամադրված վարկերի դիմաց վճարվող տոկոսագումարները պետք է լինեն ՀՀ դրամով,

հաշվի առնելով այն, որ ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) օրենսդրական կարգավորումը չի տարանջատում ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) իրականացման դիմաց վճար և տոկոսագումար, այլ նախատեսում է ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) դիմաց վճարներ,

հաշվի առնելով նաև ՀՀ տարածքում ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ) իրականացնող կազմակերպությունների հետ տեղի ունեցած քննարկումները, լիզինգային գործարքների հետ կապված ներկայում ձևավորված պրակտիկան և ելնելով տվյալ խնդրի պարզաբանման անհրաժեշտությունից,

ղեկավարվելով «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 87-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «բ» ենթակետով՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը ***պաշտոնապես պարզաբանում է.***

1. Բանկերի և վարկային կազմակերպությունների կողմից իրականացվող ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) գործարքները.

1) այն դեպքում, երբ դրանք կնքվում են վարձատուի և իրավաբանական անձի կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ միջև՝ կարող են իրականացվել և գնահշվել արտարժույթով.
2) այն դեպքում, երբ դրանք կնքվում են վարձատուի և գյուղատնտեսական վարկային ակումբների, գյուղացիական տնտեսությունների կամ գյուղատնտեսական գործունեությամբ զբաղվող անձանց միջև նրանց գյուղատնտեսական գործունեության ֆինանսավորման նպատակով՝ կարող են իրականացվել և գնահշվել արտարժույթով.
3) այն դեպքում, երբ դրանք կնքվում են վարձատուի և ֆիզիկական անձանց միջև, իրականացվում և գնահշվում են միայն ՀՀ դրամով՝ բացառությամբ այն դեպքի, երբ դրանք կնքվում են վարձատուի և ֆիզիկական անձանց միջև՝ որպես ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) պայմանագրի առարկա ունենալով անշարժ գույքը: Այս դեպքում անշարժ գույքի ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) գործարքները կարող են իրականացվել և գնահշվել արտարժույթով:

[*] *Ոչ պաշտոնական հրատարակություն:*
Ընդունված է ՀՀ ԿԲ խորհրդի կողմից 2013 թ. հունիսի 11-ին (ՀՀՊՏ N19 (463), 1.07.2013):

2. Բանկերի կամ վարկային կազմակերպությունների ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) գործարքով նախատեսված վարձակալի վճարները կարող են իրականացվել արտարժույթով սույն պարզաբանման 1-ին կետի 1-ին և 2-րդ ենթակետերով սահմանված դեպքերում: Սույն պարզաբանման 1-ին կետի 3-րդ ենթակետով սահմանված դեպքում ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) գործարքով նախատեսված վարձակալի վճարներն իրականացվում են միայն ՀՀ դրամով՝ բացառությամբ սույն պարզաբանման 1-ին կետի 3-րդ ենթակետով նախատեսված անշարժ գույքի ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) գործարքներով նախատեսված վարձակալի վճարների, որոնք կարող են իրականացվել նաև արտարժույթով:

3. Այն դեպքում, երբ ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) գործարքի առարկա հանդիսացող գույքը ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) պայմանագրի հիման վրա ձեռք է բերվում.

1) Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս, ապա այդ գործարքը կարող է իրականացվել արտարժույթով,
2) Հայաստանի Հանրապետության տարածքում, ապա այդ գործարքն իրականցվում է ՀՀ դրամով (բացառությամբ «Արժութային կարգավորման և արժութային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքով ՀՀ տարածքում արտարժույթով իրականացվող գործարքների համար սահմանված դեպքերի):

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ Ա. ՋԱՎԱԴՅԱՆ
13 հունիսի 2013 թ., N2

ԴՐԱՄԱՎԱՐԿԱՅԻՆ ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

(ՀՈՒՆԻՍ 2013)

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի «ՀՀ ԿԲ տեղեկագիր» ամենամսյա պարբերականի «Դրամավարկային ամփոփագիր» բաժինը ներառում է դրամավարկային, արտաքին, հարկաբյուջետային և իրական հատվածների, ՀՀ վճարահաշվարկային և ֆինանսական համակարգերի ցուցանիշների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

Իրական հատվածի (բացառությամբ բնականոն գնաճի) և արտաքին հատվածում ընդգրկված ապրանքների արտահանման ու ներմուծման վերաբերյալ տեղեկատվության աղբյուրը ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայությունն է (http://www.armstat.am), իսկ հարկաբյուջետային, արտաքին հատվածի, դրամավարկային և ֆինանսական վիճակագրության, բնականոն գնաճի և ՀՀ վճարահաշվարկային համակարգի վերաբերյալ տեղեկատվության աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկը: Դրամավարկային և ֆինանսական վիճակագրությունում ընդգրկված է դրամավարկային ցուցանիշների, ֆինանսական շուկայի և ֆինանսական համակարգի հիմնական ցուցանիշների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

Վճարային հաշվեկշիռը, միջազգային ներդրումային դիրքը և արտաքին պարտքը կազմվում և հրապարակվում են եռամսյակային կտրվածքով՝ փետրվար, մայիս, օգոստոս և նոյեմբեր ամիսների տեղեկագրերում:

Դրամավարկային ցուցանիշները կազմված են համաձայն ՀՀ ԿԲ «ՀՀ դրամավարկային և ֆինանսական վիճակագրության ձեռնարկի», որը տեղադրված է ՀՀ ԿԲ «Տնային էջի» «Վիճակագրություն» բաժնում:

Դրամավարկային ցուցանիշների, միջազգային պահուստների և արտաքին պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ենթակա է վերանայման եռամսյակային և տարեկան կտրվածքով՝ նշված ցուցանիշներում ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնություններն ընդգրկելու նպատակով: Եռամսյակային տվյալները վերանայվում են (համարվում են վերջնական) հաշվետու եռամսյակի ավարտից երկու ամիս հետո, իսկ տարեկան տվյալները՝ հաշվետու տարվա ավարտից երեք ամիս հետո:

Վիճակագրական տվյալների հրապարակման ժամանակացույցը տեղադրված է ՀՀ ԿԲ «Տնային էջի» «Վիճակագրություն» բաժնում:

Հարցերի և առաջարկությունների համար դիմել
Վիճակագրության վարչություն
Հեռախոս՝ (374 10) 592-562
Ֆաքս՝ (374 10) 592-564
էլ. փոստ՝ sd.mpd@cba.am

«Դրամավարկային ամփոփագիրը», ինչպես նաև ՀՀ ԿԲ այլ հրապարակումները տեղադրվում են ՀՀ կենտրոնական բանկի «Տնային էջում», որի հասցեն է՝
http://www.cba.am

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

Իրական հատվածի ցուցանիշներ 75
Մակրոտնտեսական ցուցանիշներ
Գների ինդեքսներ
Գնաճ
Գնաճին առավելապես նպաստած ապրանքախմբերը
Բնականոն գնաճ
Բնականոն գնաճին առավելապես նպաստած ապրանքատեսակները
Արտաքին հատվածի ցուցանիշներ 78
Ապրանքների արտահանում և ներմուծում
Ըստ երկրների ՀՀ բանկային համակարգի միջոցով ֆիզիկական անձանց փոխանցումները
Ըստ երկրների ՀՀ բանկային համակարգի միջոցով ֆիզիկական անձանց ոչ առևտրային նպատակով կատարված փոխանցումները
Իրական և անվանական արդյունավետ փոխարժեք
Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պահուստների կառուցվածքը
ՀՀ կենտրոնական բանկի արտաքին պարտավորությունների կառուցվածքը
Պետական բյուջեի ցուցանիշներ 83
Կենտրոնական բանկի և Գանձապետարանի փոխհարաբերությունները
Դրամավարկային ցուցանիշներ 84
Փողի ագրեգատներ և փողի բազմարկիչներ
Սեզոնայնորեն հարթեցված փողի ագրեգատներ
ՀՀ կենտրոնական բանկի ամփոփ ցուցանիշներ
ՀՀ առևտրային բանկերի ամփոփ ցուցանիշներ
ՀՀ վարկային կազմակերպությունների ամփոփ ցուցանիշներ
ՀՀ ավանդային կազմակերպությունների ամփոփ ցուցանիշներ
ՀՀ ավանդային կազմակերպությունների զուտ արտաքին ակտիվներ
Դոլարայնացման մակարդակը Հայաստանի Հանրապետությունում
Ֆինանսական շուկա 94
Տոկոսադրույքներ
Բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքը
Ֆինանսական շուկայում ՀՀ ԿԲ գործառնությունների տոկոսադրույքները
Ֆինանսական շուկայում ՀՀ ԿԲ գործառնությունների ծավալը
ՀՀ ԿԲ կողմից կնքված արժութային սվոպ գործառնությունների ծավալները և միջին տոկոսադրույքները
Ռեպո շուկայի շրջանառությունը
Առևտրային բանկերի կողմից տնտեսությունից ներգրավված ավանդների և տրամադրված վարկերի ծավալները և տոկոսադրույքները
Բանկերի և վարկային կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով և արտարժույթով տրամադրված վարկերի տոկոսադրույքներն ըստ մարզերի
Պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման ծավալները և եկամտաբերությունը
Պետական միջին ժամկետայնության արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման ծավալները և եկամտաբերությունը
Պետական երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման ծավալները և եկամտաբերությունը
ՊՊ երկրորդային շուկայում իրականացված գործառնությունները
Պետական (գանձապետական) պարտատոմսերում ներդրողների կառուցվածքը
ՀՀ ԿԲ կողմից արժութային շուկայում իրականացված գործառնությունները
Առևտրային բանկերի կողմից արժութային շուկայում իրականացված գործառնությունները
ՀՀ ֆոնդային բորսայում արտարժութային գործառնությունների ծավալները
Արժութային շուկայում ձևավորված ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլար միջին փոխարժեքը
Արժութային շուկայում ձևավորված ՀՀ դրամ/եվրո միջին փոխարժեքը
Արժութային շուկայում ձևավորված ՀՀ դրամ/ՌԴ ռուբլի միջին փոխարժեքը

Վարկային ներդրումներ 114
Առևտրային բանկերի վարկերն ըստ տնտեսության հատվածների
Առևտրային բանկերի վարկային ներդրումներն ըստ ժամկետայնության
Առևտրային բանկերի վարկային գործառնությունների գործիքակազմը
Առևտրային բանկերի կողմից ռեզիդենտներին տրված վարկերի ճյուղային կառուցվածքը
Առևտրային բանկերի չաշխատող ակտիվների տեսակարար կշիռն ըստ ոլորտների
ՀՀ առևտրային բանկերի ընդհանուր միջբանկային ավանդները և վարկերը
Վարկային կազմակերպությունների վարկերն ըստ տնտեսության հատվածների
Վարկային կազմակերպությունների վարկային ներդրումներն ըստ ժամկետայնության
Վարկային կազմակերպությունների վարկային գործառնությունների գործիքակազմը
Վարկային կազմակերպությունների կողմից ռեզիդենտներին տրված վարկերի ճյուղային կառուցվածքը
Առևտրային բանկերի ավանդներ 125
Առևտրային բանկերի ավանդներն ըստ տնտեսության հատվածների
Ֆինանսական կազմակերպությունների հիմնական ցուցանիշներ 127
Ֆինանսական կազմակերպությունների քանակը և կառուցվածքը
ՀՀ առևտրային բանկերի հիմնական ցուցանիշները և դրանց փոփոխությունը
Բանկային համակարգի գործունեության հիմնական տնտեսական նորմատիվների մեծությունը
ՀՀ վարկային կազմակերպությունների հիմնական ցուցանիշները և դրանց փոփոխությունը
Վարկային կազմակերպությունների ընդհանուր կապիտալի համարժեքության նորմատիվի մեծությունը
Ներդրումային ծառայություններ մատուցող ընկերությունների հիմնական ցուցանիշներ
Ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձանց կողմից կնքված գործարքներ
Հավատարմագրային կառավարման վերցված միջոցներ
Պահառության վերցված արժեթղթեր
Գրավատների ցուցանիշներ
Արտարժույթի փոխանակման կետերի կողմից իրականացված գործառնություններ
Վճարահաշվարկային համակարգ 133
Կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային համակարգերով կատարված դրամական փոխանցումներ
ՀՀ տարածքում անկանխիկ վճարային գործիքներով բանկային համակարգում իրականացված փոխանցումներ
ՀՀ առևտրային բանկերի և օտարերկրյա բանկերի կողմից թողարկված վճարային քարտերով իրականացված գործառնությունները ՀՀ տարածքում՝ ըստ սպասարկման միջոցների
ՀՀ բանկերի կողմից թողարկված քարտերով իրականացված գործառնություններն արտասահմանում

ՄԱԿՐՈՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՅՈՒՅԱՆԻՇՆԵՐ

Ամվանում	*2013թ. մայիս*	*2013թ. մայիսի իրական աճի ինդեքսը 2012թ. մայիսի նկատմամբ (%)*	*2013թ. հունիս*	*2013թ. հունիսի իրական աճի ինդեքսը 2012թ. հունիսի նկատմամբ (%)*
Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ	-	98.7	-	101.3
Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալը *(մլն ՀՀ դրամ)*	90153.9	92.6	103338.2	109.2
Էլեկտրաէներգիայի արտադրությունը *(մլն կվտ/ժամ)*	509.8	79.6	615.3	92.8
Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքը *(մլն ՀՀ դրամ)*	44189.6	98.7	55947.0	104.4
Առևտրի շրջանառության ծավալը *(մլն ՀՀ դրամ)*	174217.0	100.5	184936.5	100.1
Շինարարության ծավալը *(մլն ՀՀ դրամ)*	28752.7	84.1	34233.2	91.7
Ծառայությունների ծավալը *(մլն ՀՀ դրամ)*	82678.9	101.1	89038.1	98.5
Մեկ աշխատողի միջին ամսական անվանական աշխատավարձ *(ՀՀ դրամ)*	144124[1]	100.4[1]	144336	102.3

ԳՆԵՐԻ ԻՆԴԵՔՍՆԵՐ

2013 թ.	*Սպառողական գների ինդեքս*	*Արդյունաբերական արտադրանքի գների ինդեքս*	*Գների ինդեքս կապիտալ շինարարությունում*	*Գյուղատնտեսական մթերքների իրացման գների ինդեքս*
Նախորդ ամսվա նկատմամբ (%)				
Հունվար	102.9	102.0	100.3	100.1
Փետրվար	99.6	98.4	101.0	100.3
Մարտ	100.4	99.3	97.5	99.6
Ապրիլ	99.9	99.1	101.4	99.1
Մայիս	100.0	100.3	101.7[1]	100.2
Հունիս	99.9	99.8	99.7	96.1
2013 թ. հունվար – հունիսը 2012 թ. հունվար – հունիսի համեմատությամբ	104.1	104.8	102.3	91.9

ԳՆԱՁ

Ժամանակաշրջան	*2011*	*2012*	*2013*	*2013*	*2013*
Նախորդ ամսվա նկատմամբ (%)				*Նախորդ տարվա դեկտեմբերի նկատմամբ (%)*	*Նախորդ տարվա նույն ամսվա նկատմամբ (%)*
Հունվար	3.4 [2]	3.6	2.9	2.9	2.6
Փետրվար	0.9 [2]	-0.9	-0.4	2.5	3.1
Մարտ	0.8	0.1	0.4	2.9	3.4
Ապրիլ	-0.2	-0.6	-0.1	2.8	3.9
Մայիս	0.0	-1.3	0.0	2.8	5.2
Հունիս	-1.4	-1.3	-0.1	2.7	6.5
Հուլիս	-3.0	-1.5			
Օգոստոս	-0.6	-0.4			
Սեպտեմբեր	0.8	0.8			
Հոկտեմբեր	0.3	1.2			
Նոյեմբեր	1.2	1.4			
Դեկտեմբեր	2.5	2.1			
Տարեկան *(նախորդ տարվա դեկտեմբերի նկատմամբ)*	4.7	3.2			
Տարեկան *(նախորդ տարվա նկատմամբ)*	7.7	2.6			

ԳՆԱՁԻՆ ԱՌԱՎԵԼԱՊԵՍ ՊԱՍՏԱՏՎԱԾ ԱՊՐԱՆՔԱԽՄԲԵՐԸ [3]

Անվանում	*2013 թ. հունիսը 2013 թ. մայիսի նկատմամբ (%)*	*Նպաստումը գնաճին (տոկոսային կետ) [3]*
ՍԳԻ	**99.9**	
Պարենային ապրանքներ (ներառյալ՝ ոգելից խմիչք և ծխախոտ), որից՝	**99.5**	**-0.29**
Կաթնամթերք	102.0	0.08
Մսամթերք	100.6	0.06
Հրուշակեղեն	100.7	0.01
Հացամթերք	100.1	0.01
Սուրճ, թեյ, կակաո	100.3	0.01
Շաքարավազ	99.0	-0.01
Միրգ	99.6	-0.02
Բանջարեղեն և կարտոֆիլ	91.9	-0.51
Ոչ պարենային ապրանքներ, որից՝	**99.9**	**-0.02**
Հագուստ և գործվածք	100.4	0.01
Կոշկեղեն	100.2	0.00
Վառելիք	99.5	0.00
Մշակույթի ապրանքներ	98.8	0.00
Ոսկերչական ապրանքներ	97.6	0.00
Գեղահարդարման ապրանքներ	99.5	-0.01
Անձնական օգտագործման մեքենաներ և վառելանյութ	99.3	-0.02
Ծառայություններ, որից՝	**100.9**	**0.28**
Տրանսպորտի	104.5	0.15
Բուժսպասարկման	102.8	0.10
Կենցաղային բնույթի	100.3	0.00
Բնակարանային, կոմունալ	100.0	0.00
Հանրային սննդի	99.5	-0.01

ԲՆԱԿԱՆՈՆ ԳՆԱՁ[3]

ժամանակաշրջան	2010	2011	2012	2013
նախորդ ամսվա նկատմամբ (%)				
Հունվար	0.48	0.71[4]	0.65	0.79
Փետրվար	0.74	0.42[4]	0.08	0.21
Մարտ	0.82	0.64[4]	0.04	0.53
Ապրիլ	0.70	0.45[4]	0.02	0.51
Մայիս	0.04	0.32[4]	-0.16	0.38
Հունիս	-0.22	0.37[4]	0.35	0.54
Հուլիս	-0.42	0.21[4]	0.14	
Օգոստոս	0.17	0.27[4]	-0.06	
Սեպտեմբեր	0.63	0.42[4]	0.67	
Հոկտեմբեր	1.21	0.36[4]	0.73	
Նոյեմբեր	1.18	0.41	0.37	
Դեկտեմբեր	0.63	0.55	0.58	
նախորդ տարվա նույն ամսվա նկատմամբ (%)				
Հունվար	6.20	6.28[4]	5.27	3.63
Փետրվար	7.59	5.75[4]	4.91	3.73
Մարտ	7.14	5.68[4]	4.27	4.20
Ապրիլ	6.35	5.42[4]	3.81	4.71
Մայիս	5.92	5.75[4]	3.30	5.30
Հունիս	5.40	6.32[4]	3.26	5.50
Հուլիս	5.16	6.95[4]	3.19	
Օգոստոս	4.96	7.01[4]	2.85	
Սեպտեմբեր	4.86	7.01[4]	3.10	
Հոկտեմբեր	5.53	6.09[4]	3.48	
Նոյեմբեր	6.16	5.37	3.47	
Դեկտեմբեր	6.26	5.29	3.50	

ԲՆԱԿԱՆՈՆ ԳՆԱՃԻՆ ԱՌԱՎԵԼԱՊԵՍ ՆՊԱՍՏԱԾ ԱՊՐԱՆՔԱՏԵՍԱԿՆԵՐԸ[3]

Անվանում	Նպաստումը բնականոն գնաճին (տոկոսային կետ)
նախորդ տարվա նույն ամսվա նկատմամբ	
Բնականոն գնաճ. *այդ թվում՝*	**5.50**
Ալյուր բարձր տեսակի	0.34
Ջու	0.34
Օդային տրանսպորտով ուղևորների միջքաղաքային փոխադրման ուղեվարձ	0.30
Հավի բուդ	0.25
Ծառայություններ առողջարանների և այլ առողջարանային հաստատությունների, կացության, բուժման և սպասարկման ապահովմամբ	0.22
Բուսական յուղ արևածաղկի	0.19
Ծառայություններ կենցաղային ապրանքների վարձակալության հանձնման (վարձույթի)	0.17
Մածուն	0.17
Թռչնի միս	0.15
Ծառայություններ ատամնաբուժական, ատամների բուժման	0.15
Ծառայություններ հիվանդանոցների վիրաբուժական բաժանմունքների	0.15
Կարագ	0.13
Ծխախոտ «Գառնի»	0.12
Շաքարավազ	-0.13
Խոզի միս	-0.13

[1] Տվյալները վերանայվել են ՀՀ ԱՎԾ կողմից:

[2] Ըստ ՀՀ ԱՎԾ նախնական տվյալների:

[3] Ըստ ՀՀ ԿԲ հաշվարկների՝ ՀՀ ԱՎԾ տվյալների հիման վրա:

[4] Տվյալները վերանայվել են ՀՀ ԿԲ կողմից՝ սպառողական զամբյուղի կառուցվածքի փոփոխության հետ կապված:

ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄ ԵՎ ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄ

Անվանում	*2013 թ. հունվար – մայիս (մլն ԱՄՆ դոլար)*	*2013 թ. հունվար – մայիսը 2012 թ. հունվար – մայիսի նկատմամբ (%)*	*2013 թ. հունվար – հունիս (մլն ԱՄՆ դոլար)*	*2013 թ. հունվար – հունիսը 2012 թ. հունվար – հունիսի նկատմամբ (%)*
Արտահանում *(ՖՕԲ)*	561.0	109.2	699.7	109.9
Ներմուծում *(ՍԻՖ)*	1632.5	97.5	1971.5	97.9
Առևտրային հաշվեկշռի պակասուրդ	1071.5	92.4	1271.7	92.4

ԸՍՏ ԵՐԿՐՆԵՐԻ ՀՀ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԻՋՈՑՈՎ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐԸ

հազար ԱՄՆ դոլար

Երկիր	**2012 թվական**					
	Հունվար – հունիս			**Հունվար-դեկտեմբեր**		
	Ներհոսք	Արտահոսք	Զուտ ներհոսք	Ներհոսք	Արտահոսք	Զուտ ներհոսք
Ռուսաստանի Դաշնություն	644846	116398	528447	1644850	251163	1393686
ԱՄՆ	62186	57963	4223	127681	115347	12334
Ուկրաինա	8913	9140	-227	20783	21114	-331
Ղազախստան	11108	792	10316	26427	1734	24694
Գերմանիա	12330	17172	-4842	26847	33177	-6330
Իսպանիա	3606	4335	-729	7534	11186	-3651
Ֆրանսիա	8650	11206	-2555	19917	25268	-5351
ԱՄԷ	8784	22065	-13281	23392	53989	-30597
Չինաստան	3766	33129	-29362	7108	82770	-75662
Թուրքիա	1507	13865	-12358	3799	31221	-27421
Այլ երկրներ	157881	123349	34532	329130	235711	93420
Ընդամենը	**923577**	**409414**	**514163**	**2237468**	**862679**	**1374789**

հազար ԱՄՆ դոլար

Երկիր	**2013 թվական**					
	Հունիս			**Հունվար-հունիս**		
	Ներհոսք	Արտահոսք	Զուտ ներհոսք	Ներհոսք	Արտահոսք	Զուտ ներհոսք
Ռուսաստանի Դաշնություն	153395	40273	113123	675913	115832	560081
ԱՄՆ	10369	8372	1997	82287	60054	22233
Ուկրաինա	1709	1388	321	8839	10623	-1784
Ղազախստան	2125	169	1956	11624	1041	10582
Գերմանիա	1993	2716	-722	11191	18257	-7066
Իսպանիա	631	671	-40	4555	5126	-571
Ֆրանսիա	1807	1013	794	9578	12022	-2444
ԱՄԷ	2112	3091	-979	18551	22438	-3887
Չինաստան	211	6189	-5977	2621	37122	-34501
Թուրքիա	254	2392	-2138	1667	12964	-11297
Այլ երկրներ	20381	31969	-11588	146978	95873	51105
Ընդամենը	**194989**	**98242**	**96747**	**973803**	**391352**	**582451**

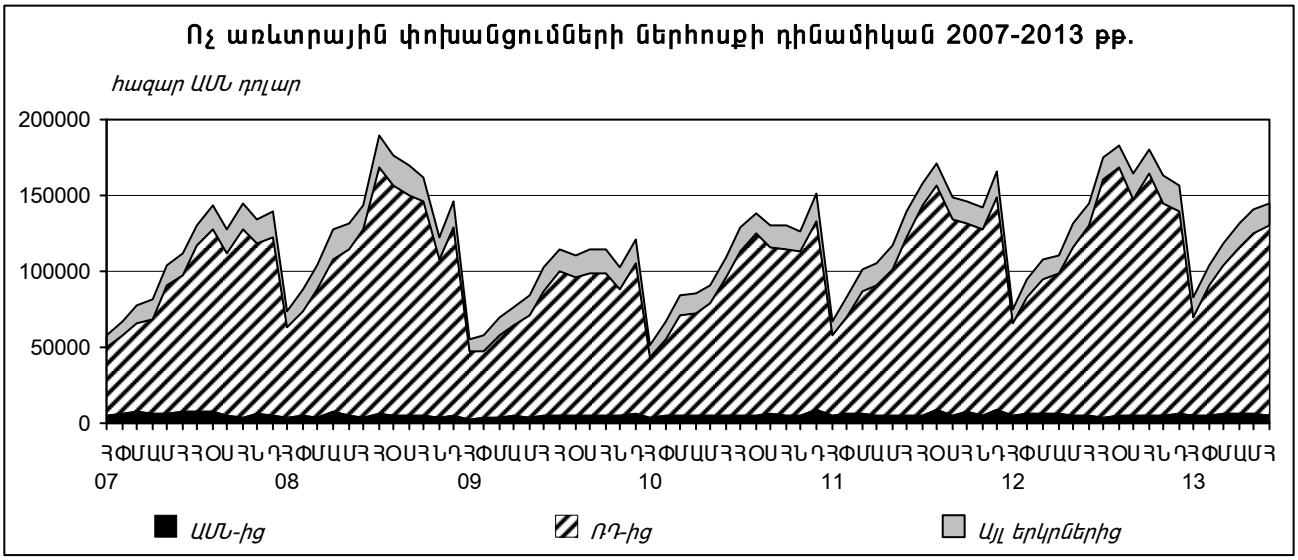
ԸՍՏ ԵՐԿՐՆԵՐԻ ՀՀ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԻՋՈՑՈՎ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐԸ

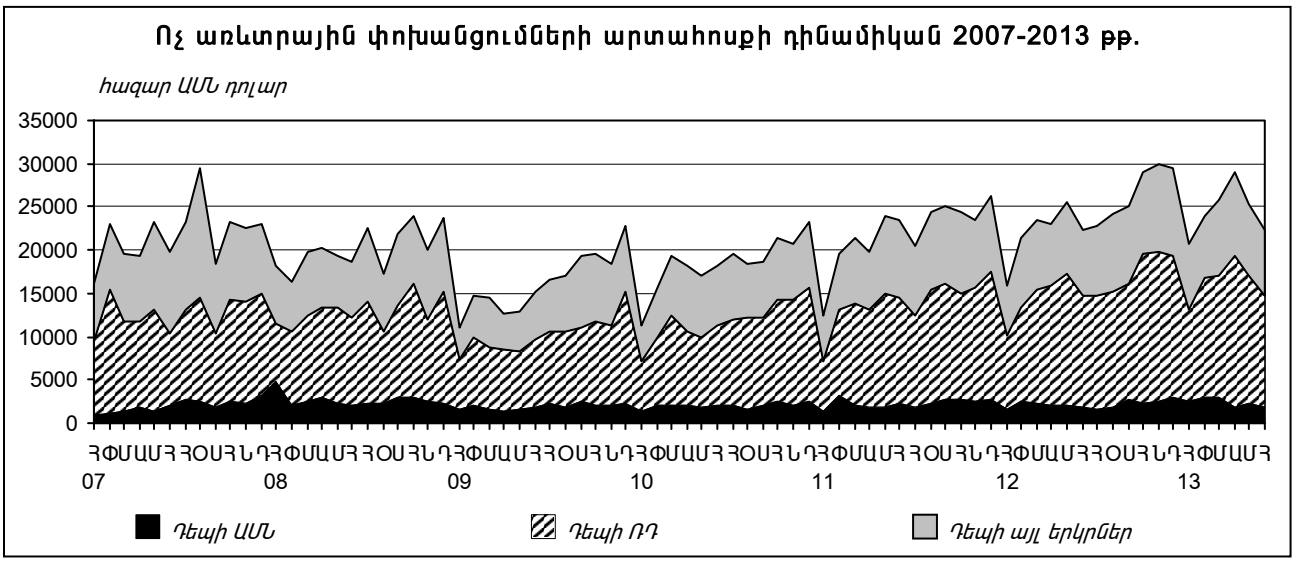
հազար ԱՄՆ դոլար

Երկիր	2012 թվական					
	Հունվար – հունիս			Հունվար-դեկտեմբեր		
	Ներհոսք	Արտահոսք	Զուտ ներհոսք	Ներհոսք	Արտահոսք	Զուտ ներհոսք
Ռուսաստանի Դաշնություն	551937	74645	477292	1444955	164588	1280367
ԱՄՆ	35275	12196	23079	66554	25936	40617
Ուկրաինա	8088	6982	1106	19094	15397	3698
Ղազախստան	8805	731	8074	22532	1575	20957
Գերմանիա	5098	4036	1062	11827	7962	3866
Իսպանիա	3215	1368	1846	6315	3842	2473
Ֆրանսիա	5183	2356	2828	12089	5292	6797
ԱՄԷ	3834	3261	573	7596	7309	287
Չինաստան	2519	4966	-2446	2967	10646	-7679
Թուրքիա	819	1887	-1068	1615	4209	-2593
Այլ երկրներ	39698	19486	20212	91717	45493	46224
Ընդամենը	**664471**	**131914**	**532557**	**1687263**	**292249**	**1395014**

հազար ԱՄՆ դոլար

Երկիր	2013 թվական					
	Հունիս			Հունվար-հունիս		
	Ներհոսք	Արտահոսք	Զուտ ներհոսք	Ներհոսք	Արտահոսք	Զուտ ներհոսք
Ռուսաստանի Դաշնություն	124905	12948	111957	616342	85501	530841
ԱՄՆ	5169	1883	3287	36793	14676	22117
Ուկրաինա	1451	1251	200	7919	6910	1010
Ղազախստան	1884	169	1715	10363	898	9465
Գերմանիա	876	640	235	6247	3724	2523
Իսպանիա	551	222	330	2809	1994	816
Ֆրանսիա	921	343	578	6777	2653	4124
ԱՄԷ	1107	516	591	4864	3422	1442
Չինաստան	97	911	-813	721	4960	-4240
Թուրքիա	146	365	-220	974	1825	-852
Այլ երկրներ	7487	3149	4338	44508	23068	21440
Ընդամենը	**144594**	**22397**	**122197**	**738318**	**149631**	**588686**

ԻՐԱԿԱՆ ԵՎ ԱՆՎԱՆԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏ ՓՈՒԱՐԺԵՔ (ԻՆԴԵՔՍ) [1,2]

2012	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ	Ս	Հ	Ն	Դ
Իրական արդյունավետ փոխարժեք, ինդեքս (1997=100)	133.2	128.6	127.5	122.7	124.2	120.3	119.4	118.1	117.0	117.8	119.6	120.6
Անվանական արդյունավետ փոխարժեք, ինդեքս (1997=100)	218.3	214.0	213.7	207.5	212.7	208.8	210.8	210.4	208.2	208.1	209.2	207.7
2013	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ	Ս	Հ	Ն	Դ
Իրական արդյունավետ փոխարժեք, ինդեքս (1997=100)	122.6	121.2	120.8	120.2	120.2	122.2						
Անվանական արդյունավետ փոխարժեք, ինդեքս (1997=100)	205.9	205.4	204.9	204.4	205.0	206.9						

[1] 2013 թ. հունվարին ամբողջ շարքը վերանայվել է, քանի որ հաշվարկի մեջ ընդգրկվել են 12 (նախկինում՝ 11) գործընկեր երկրների տվյալները՝ բացառելով մարդասիրական օգնությունը, բնական գազի, նավթի և ադամանդի առևտուրը, 2007-2011 թթ. կշիռներով (նախկինում՝ 2003-2007 թթ.), 1997=100:

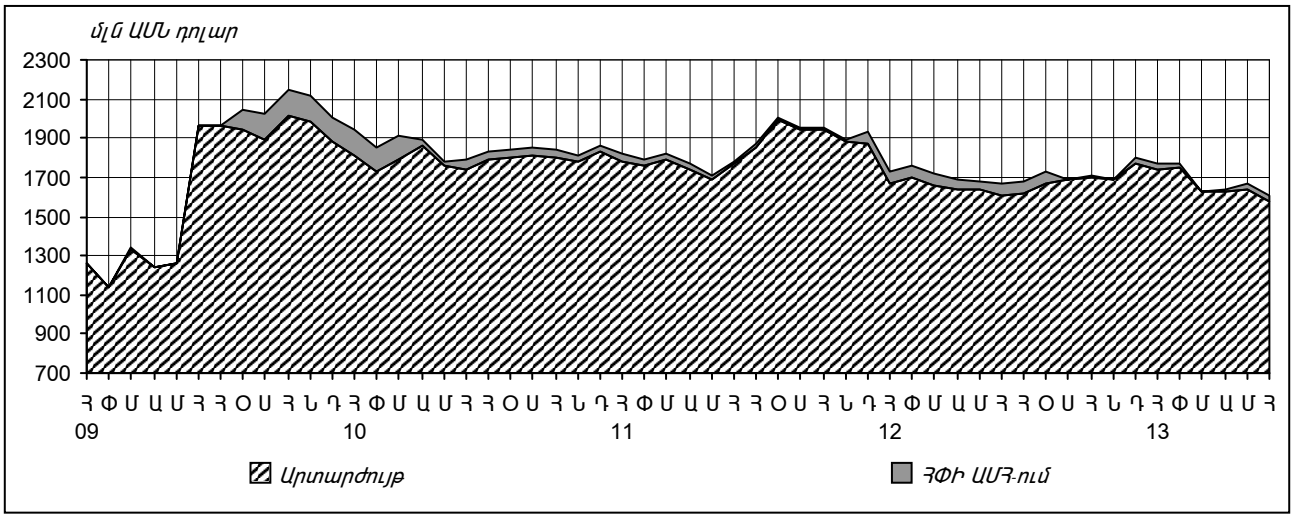
[2] Բոլոր տվյալները ներկայացված են ըստ ԿԲ նախնական գնահատումների և պարբերաբար ենթակա են վերանայման:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՀՈՒՍՏՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ [1]

մլն ԱՄՆ դոլար

Ցուցանիշներ	2012	2013					
	Դ [3]	Հ	Փ	Մ [3]	Ա	Մ	Հ [4]
Համախառն միջազգային պահուստներ	**1799.4**	**1768.0**	**1771.6**	**1631.2**	**1638.2**	**1669.7**	**1605.7**
Ոսկի	0	0	0	0	0	0	0
ՀՓԻ ԱՄՀ-ում	31.7	31.8	21.6	1.7	13.7	34.4	34.0
Պահուստային դիրքը ԱՄՀ-ում	0	0	0	0	0	0	0
Արտարժույթ [2]	1767.7	1736.2	1749.9	1629.6	1624.5	1635.3	1571.7

[1] Հաշվարկված է փաստացի փոխարժեքներով:
[2] Ընդգրկված են միայն փոխարկելի արտարժույթով ակտիվները:
[3] Ներառված են ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:
[4] Տվյալները նախնական են: Ներառված չեն ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

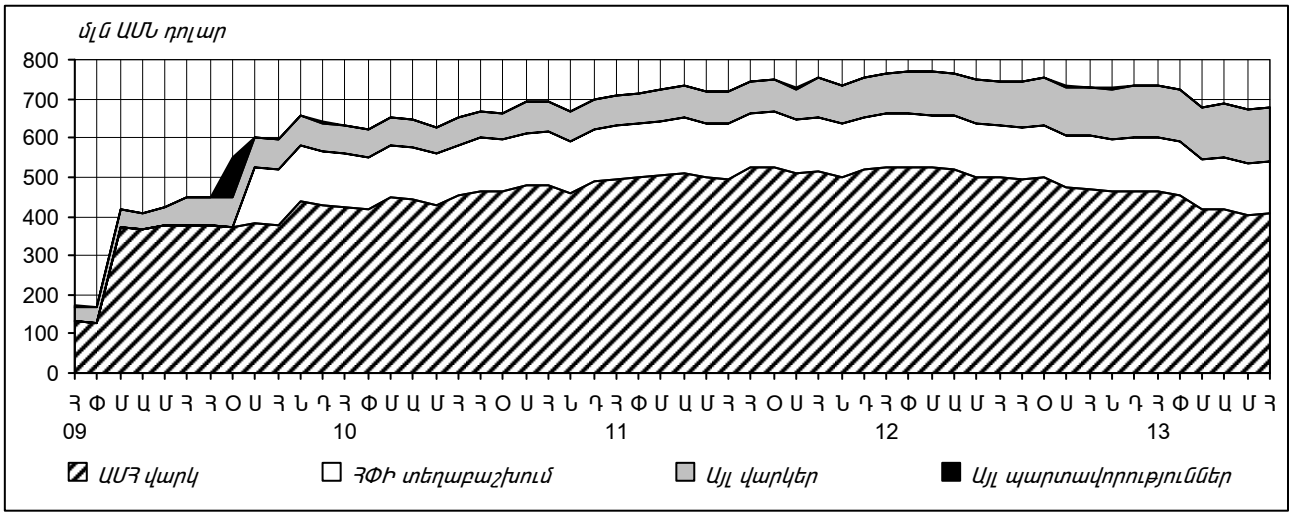

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ [1]

մլն ԱՄՆ դոլար

Ցուցանիշներ	2012	2013					
	Դ [2]	Հ	Փ	Մ [2]	Ա	Մ	Հ [3]
Համախառն արտաքին պարտավորություններ	**731.6**	**735.8**	**721.6**	**679.6**	**687.3**	**671.1**	**675.8**
ԱՄՀ վարկ	464.3	466.0	454.5	415.3	416.9	402.4	408.2
ՀՓԻ տեղաբաշխում	135.2	135.6	134.8	131.9	132.8	131.9	132.3
Այլ վարկեր	131.8	134.1	132.2	132.1	136.8	136.3	134.8
Այլ պարտավորություններ	0.3	0.1	0.1	0.2	0.8	0.5	0.4

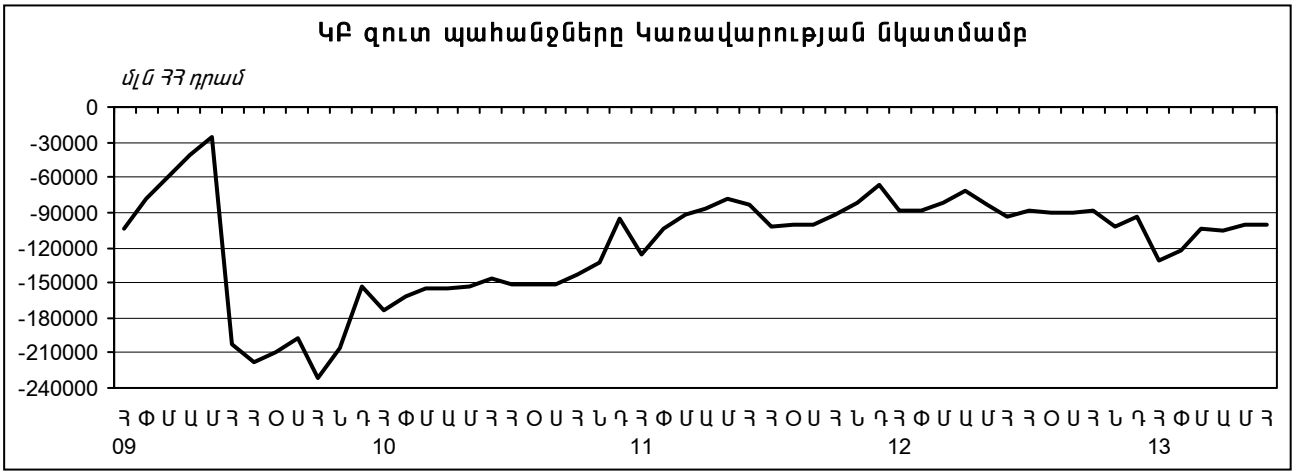
[1] *Հաշվարկված է փաստացի փոխարժեքներով: Ընդգրկված են փոխարկելի արտարժույթով և ՀՀ դրամով պարտավորությունները:*
[2] *Ներառված են ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:*
[3] *Տվյալները նախնական են: Ներառված չեն ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:*

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԵՎ ԳԱՆՁԱՊԵՏԱՐԱՆԻ ՓՈԽՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

մլն ՀՀ դրամ

	Պահանջներ Կառավարության նկատմամբ		Կառավարության հաշիվներ և ավանդներ					Զուտ պահանջներ Կառավարության նկատմամբ
	Վերջնաժամկետ պարտատոմսեր	Ընդամենը	Ի վերջինիս՝ դրամական միջոցներ և վերջինիս դրամական միջոցների համարժեքներ	Վերջինիս՝ դրամական միջոցների համարժեքներ	ՀՀ-ի միջոցներ հաշվում	ՀՀ-ի վարկային միջոցներ հաշվում	Ընդամենը	
2012								
Դեկտեմբեր	15940	15940	106563	2146	1	572	109283	**-93342**
2013								
Հունվար	15784	15784	143768	2195	0	577	146540	**-130755**
Փետրվար	14383	14383	133612	2161	0	580	136353	**-121970**
Մարտ	12888	12888	114893	1894	0	594	117381	**-104493**
Ապրիլ	12818	12818	115478	1775	0	583	117836	**-105018**
Մայիս	13378	13378	111394	1556	0	592	113541	**-100163**
Հունիս	13148	13148	112382	1321	0	581	114284	**-101136**

ՓՈՂԻ ԱԳՐԵԳԱՏՆԵՐ ԵՎ ՓՈՂԻ ԲԱԶՄԱՐԿԻՉՆԵՐ

	Փողի բազա [1] *(մլրդ ՀՀ դրամ)*	**Շրջանառությունում կանխիկ դրամ** *(մլրդ ՀՀ դրամ)*	**Ցպահանջ ավանդներ դրամով** *(մլրդ ՀՀ դրամ)*	**M1** [2] *(մլրդ ՀՀ դրամ)*	**Ժամկետային ավանդներ դրամով** *(մլրդ ՀՀ դրամ)*	**M2** [3] *(մլրդ ՀՀ դրամ)*	**Արտարժութային ավանդներ** *(մլրդ ՀՀ դրամ)*	**M2X** [4] *(մլրդ ՀՀ դրամ)*	**Փողի բազայի վրա** [5]	**Հնհնհոգեթռա ցլմոցռսկ** [6]
2012										
Դեկտեմբեր	683846	384065	161727	545793	192190	737983	608382	1346365	1.97	1.23
2013										
Հունվար	655927	351781	156998	508779	200378	709158	610987	1320145	2.01	1.22
Փետրվար	679554	342222	168718	510940	202542	713481	633431	1346912	1.98	1.22
Մարտ	645019	344020	158137	502157	211289	713445	650421	1363867	2.11	1.27
Ապրիլ	679618	346048	166212	512260	215608	727868	640145	1368013	2.01	1.22
Մայիս	714781	353291	159824	513115	214635	727751	656506	1384256	1.94	1.22
Հունիս	659174	351789	162354	514143	217085	731228	651890	1383118	2.10	1.32

[1] Փողի բազան ընդգրկում է ԿԲ-ից դուրս կանխիկ ՀՀ դրամը, ՀՀ ԿԲ-ում առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվները (դրամով և արտարժույթով) և ռեզիդենտների այլ հաշիվները (դրամով և արտարժույթով):

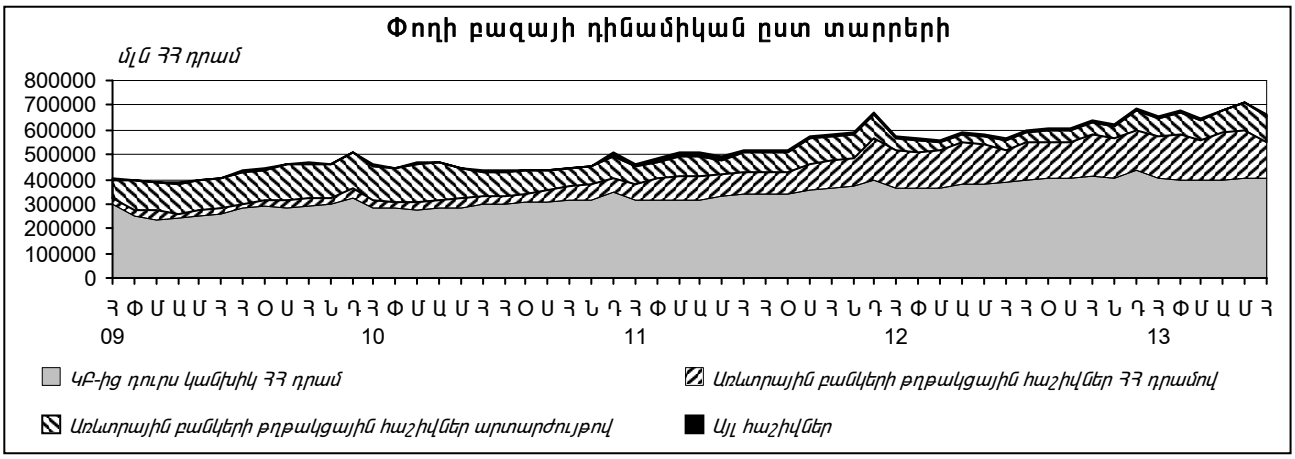
[2] M1-ն ընդգրկում է շրջանառությունում կանխիկ ՀՀ դրամը և ռեզիդենտների՝ ՀՀ դրամով ցպահանջ ավանդները (ներառյալ՝ հաշիվները) և փոխառությունները:

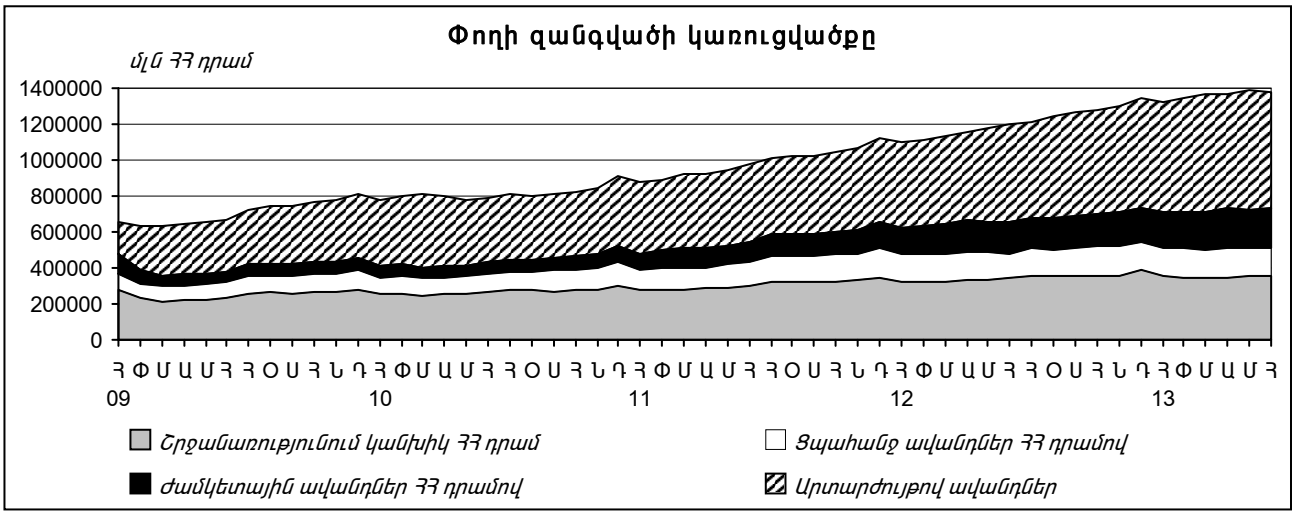
[3] M2-ը դրամային զանգվածն է, ընդգրկում է M1-ը և ռեզիդենտների՝ ՀՀ դրամով ժամկետային ավանդները և փոխառությունները:

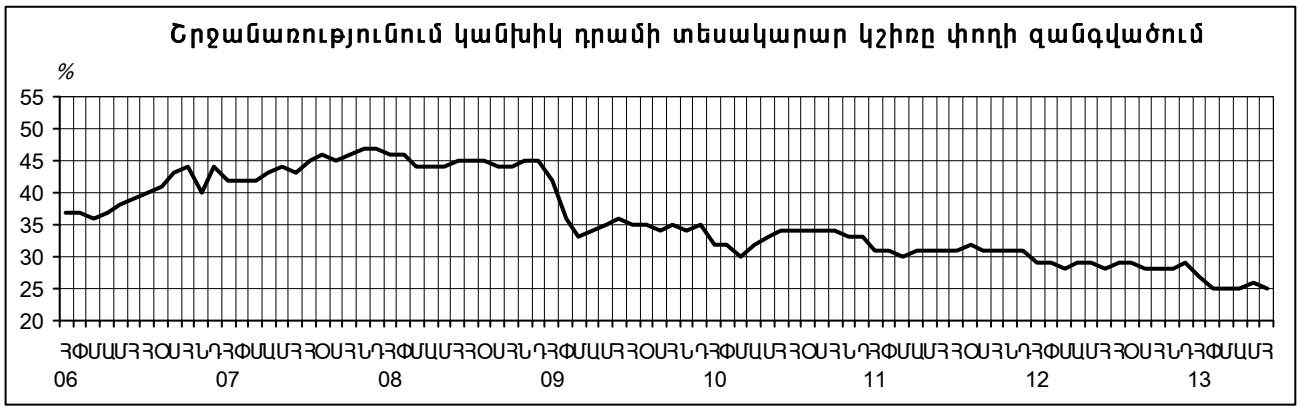
[4] M2X-ը փողի զանգվածն է, ընդգրկում է M2-ը և ռեզիդենտների՝ արտարժույթով ավանդները (ներառյալ՝ հաշիվները) և փոխառությունները:

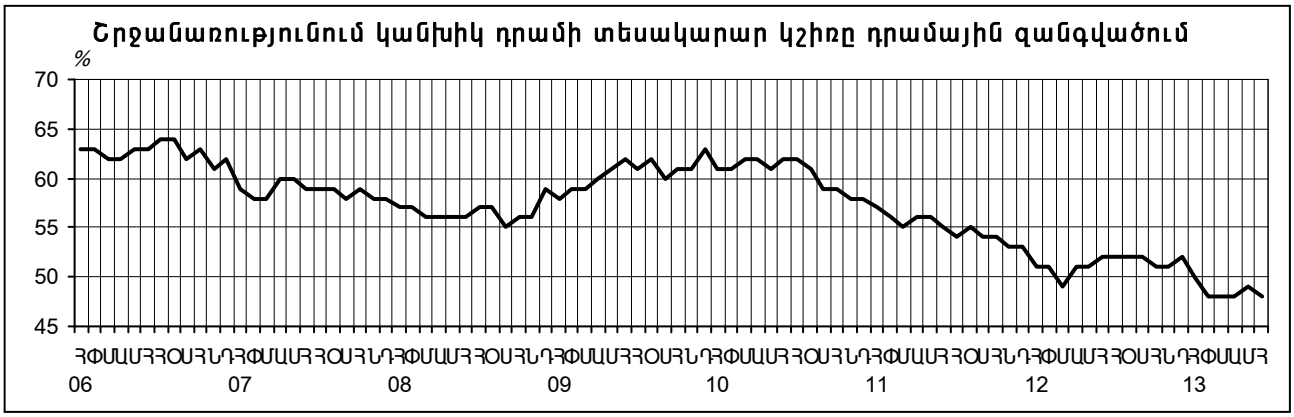
[5] Փողի զանգվածի (M2X) և փողի բազայի հարաբերակցությունն ամսվա վերջի դրությամբ:

[6] Դրամային զանգվածի (M2) և փողի բազայի դրամային բաղադրիչների հանրագումարի հարաբերակցությունն ամսվա վերջի դրությամբ:

Փողի բազայի դինամիկան ըստ տարրերի
մլն ՀՀ դրամ
800000
700000
600000
500000
400000
300000
200000
100000
0
09
10
11
12
13
ԿԲ-ից դուրս կանխիկ ՀՀ դրամ
Առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներ ՀՀ դրամով
Առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներ արտարժույթով
Այլ հաշիվներ

Փողի զանգվածի կառուցվածքը
մլն ՀՀ դրամ
1400000
1200000
1000000
800000
600000
400000
200000
0
09
10
11
12
13
Շրջանառությունում կանխիկ ՀՀ դրամ
Ցպահանջ ավանդներ ՀՀ դրամով
Ժամկետային ավանդներ ՀՀ դրամով
Արտարժույթով ավանդներ

Շրջանառությունում կանխիկ դրամի տեսակարար կշիռը փողի զանգվածում
%
55
50
45
40
35
30
25
20
06
07
08
09
10
11
12
13

Շրջանառությունում կանխիկ դրամի տեսակարար կշիռը դրամային զանգվածում
%
70
65
60
55
50
45
06
07
08
09
10
11
12
13

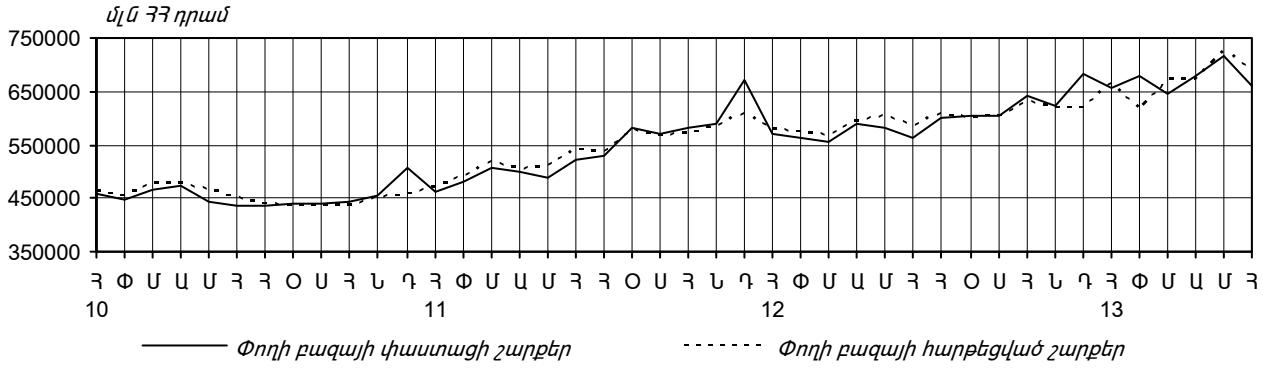
ՄԵԶՈՆԱՅՆՈՐԵՆ ՀԱՐԹԵՑՎԱԾ ՓՈՂԻ ԱԳՐԵԳԱՏՆԵՐ[1]

մլն ՀՀ դրամ

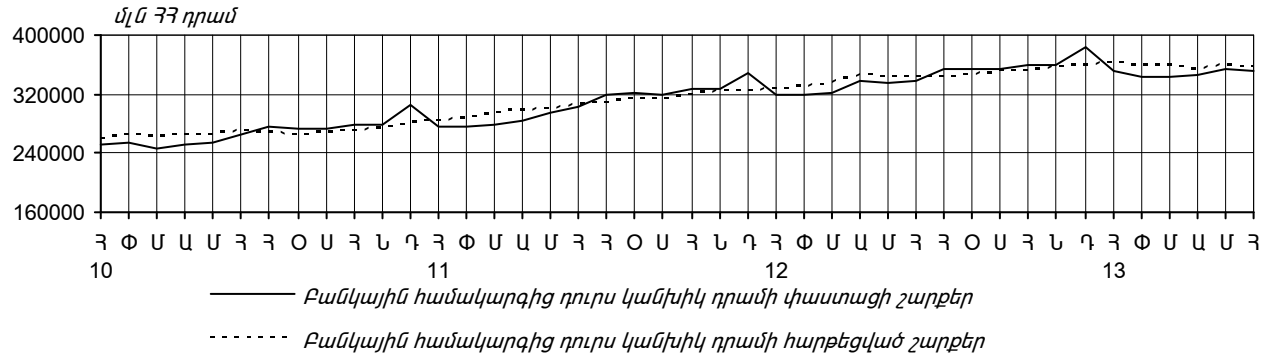
ժամկետ	Փողի բազա	Շրջանառությունում կանխիկ ՀՀ դրամ	M1	M2	M2X
2012					
Դեկտեմբեր	617342	360707	512404	705716	1305151
2013					
Հունվար	662640	362484	517741	718184	1318291
Փետրվար	614118	360681	512785	704347	1303694
Մարտ	669943	359772	520405	722906	1364359
Ապրիլ	672394	354607	531004	743913	1386781
Մայիս	725593	359614	528332	737374	1396309
Հունիս	689953	357508	524823	744116	1391933

[1] Փողի ագրեգատները ներկայացված են սեզոնայնությունից զտված տեսքով:
Ընդ որում, յուրաքանչյուր տարի փողի ագրեգատների հարթեցված շարքերը վերանայվում են և հրապարակվում «ՀՀ ԿԲ տեղեկագիր» ամենամսյա պարբերականի յուրաքանչյուր տարվա առաջին համարում:
Շարքերի սեզոնային հարթեցումն իրականացվել է՝ օգտագործելով Census X-12-ARIMA հարթեցման եղանակը:

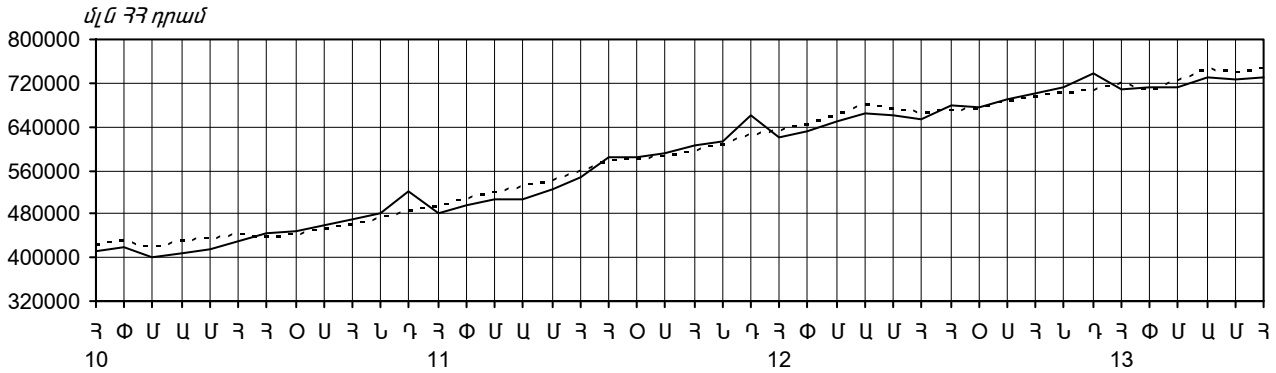
Փողի բազայի փաստացի և հարթեցված մակարդակները

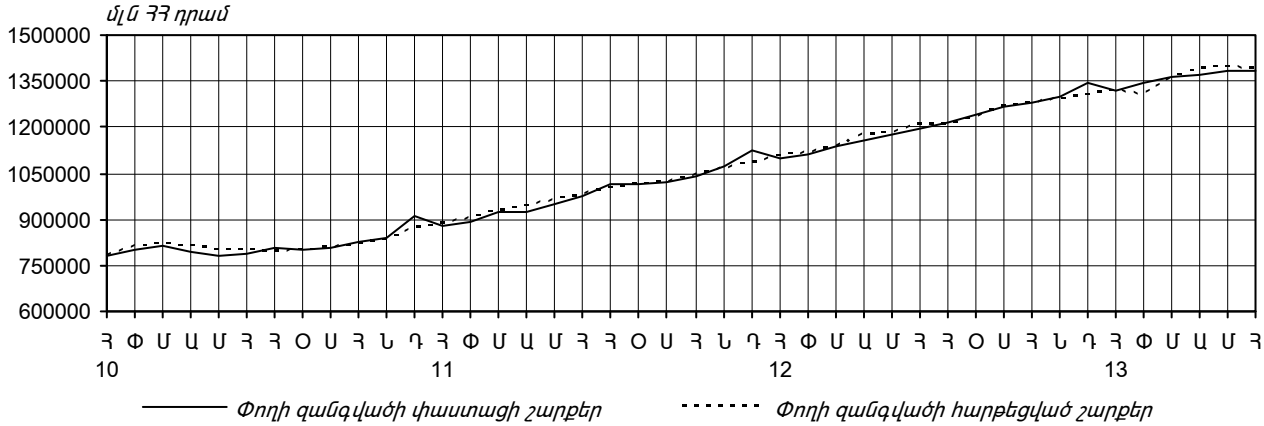
Բանկային համակարգից դուրս կանխիկ դրամի փաստացի և հարթեցված մակարդակները

Դրամային զանգվածի փաստացի և հարթեցված մակարդակները

Փողի զանգվածի փաստացի և հարթեցված մակարդակները

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԱՄՓՈՓ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

մլն ՀՀ դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	2012	2013					
	Դ [2]	Հ	Փ	Մ [2]	Ա	Մ	Հ [3]
(մնացորդը ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ)							
ԶՈՒՏ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՀՈՒՍՏՆԵՐ [1]	***418075***	***403117***	***418057***	***380025***	***379304***	***399430***	***369948***
ԶՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	***265771***	***252810***	***261498***	***264993***	***300314***	***315352***	***289226***
Կառավարություն	-93342	-130755	-121970	-104493	-105018	-100163	-101136
Բանկեր	152943	175166	168021	153065	187425	182925	158492
այդ թվում՝ ռեպո համաձայնագրեր	71582	69550	61442	66577	81609	81555	79111
ՀՀ ԿԲ կողմից արտարժույթի ներգրավման սվոպ	0	0	0	0	0	0	0
Դրամական միջոցների ներգրավում (-)	-25009	0	0	-21004	0	0	-23004
Դրամական միջոցների ներգրավման սակարկություններ (-)	0	0	0	0	0	0	0
Հակադարձ ռեպո (-)	0	0	0	0	0	0	0
ՀՀ ԿԲ կողմից արտարժույթի տրամադրման սվոպ (-)	0	0	0	0	0	0	0
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր (-)	0	0	0	0	0	0	0
Զուտ այլ ակտիվներ	206170	208398	215447	216422	217906	232589	231870
ՓՈՂԻ ԲԱԶԱ	***683846***	***655927***	***679554***	***645019***	***679618***	***714781***	***659174***
ԿԲ-ից դուրս կանխիկ ՀՀ դրամ	440117	400669	397751	395633	399356	404296	404169
Առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներ ՀՀ դրամով	154525	175808	183424	161970	193685	190018	147631
Առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներ արտարժույթով	86033	73547	93138	84366	82950	116352	104552
Այլ հաշիվներ	3171	5903	5241	3050	3626	4116	2822
Այլ հաշիվներ ՀՀ դրամով	3162	5900	5218	3047	3599	4033	2809
Այլ հաշիվներ արտարժույթով	9	3	23	3	27	83	13
(փոփոխություններ նախորդ ժամանակահատվածի նկատմամբ)							
ԶՈՒՏ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՀՈՒՍՏՆԵՐ	***-***	***-14958***	***14939***	***-38031***	***-721***	***20126***	***-29482***
ԶՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	***-***	***-12961***	***8688***	***3496***	***35320***	***15038***	***-26125***
Կառավարություն	-	-37413	8785	17478	-525	4855	-973
Բանկեր	-	22223	-7145	-14957	34361	-4500	-24433
այդ թվում՝ ռեպո համաձայնագրեր	-	-2032	-8108	5135	15031	-54	-2444
Դրամական միջոցների ներգրավում (-)	-	-25009	0	21004	-21004	0	23004
Դրամական միջոցների ներգրավման սակարկություններ (-)	-	0	0	0	0	0	0
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր (-)	-	0	0	0	0	0	0
Զուտ այլ ակտիվներ	-	2229	7048	975	1485	14683	-719
ՓՈՂԻ ԲԱԶԱ	***-***	***-27919***	***23628***	***-34536***	***34599***	***35164***	***-55608***
ԿԲ-ից դուրս կանխիկ ՀՀ դրամ	-	-39448	-2918	-2119	3723	4940	-127
Առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներ ՀՀ դրամով	-	21283	7616	-21454	31715	-3668	-42387
Առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներ արտարժույթով	-	-12486	19591	-8771	-1416	33402	-11800
Այլ հաշիվներ	-	2732	-661	-2192	576	490	-1294
Այլ հաշիվներ ՀՀ դրամով	-	2738	-682	-2171	552	434	-1225
Այլ հաշիվներ արտարժույթով	-	-6	20	-20	24	56	-70
(տոկոսային փոփոխություններ նախորդ ժամանակահատվածի նկատմամբ)							
ԶՈՒՏ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՀՈՒՍՏՆԵՐ	***-***	***-3.6***	***3.7***	***-9.1***	***-0.2***	***5.3***	***-7.4***
ԶՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	***-***	***-4.9***	***3.4***	***1.3***	***13.3***	***5.0***	***-8.3***
Կառավարություն	-	-40.1	6.7	14.3	-0.5	4.6	-1.0
Բանկեր	-	14.5	-4.1	-8.9	22.4	-2.4	-13.4
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր (-)	-	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Զուտ այլ ակտիվներ	-	1.1	3.4	0.5	0.7	6.7	-0.3
ՓՈՂԻ ԲԱԶԱ	***-***	***-4.1***	***3.6***	***-5.1***	***5.4***	***5.2***	***-7.8***
ԿԲ-ից դուրս կանխիկ ՀՀ դրամ	-	-9.0	-0.7	-0.5	0.9	1.2	0.0
Առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներ ՀՀ դրամով	-	13.8	4.3	-11.7	19.6	-1.9	-22.3
Առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներ արտարժույթով	-	-14.5	26.6	-9.4	-1.7	40.3	-10.1
Այլ հաշիվներ	-	86.1	-11.2	-41.8	18.9	13.5	-31.4

[1] Զուտ միջազգային պահուստները (ԶՄՊ) իրենցից ներկայացնում են փոխարկելի արտարժույթով արտաքին ակտիվների և փոխարկելի արտարժույթով ու դրամով արտաքին պարտավորությունների տարբերությունը: ԶՄՊ-ն հաշվարկված է ծրագրային փոխարժեքներով՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 385.00 դրամ, 1 ՀՓԻ = 1.5403 ԱՄՆ դոլար, 1 եվրո = 1.4182 ԱՄՆ դոլար, 1 ՄԲ ֆունտ ստեռլինգ = 1.4511 ԱՄՆ դոլար:

[2] Ներառված են ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

[3] Տվյալները նախնական են: Ներառված չեն ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԱՄՓՈՓ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

մլն ՀՀ դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	2012	2013					
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ
ԶԱԱ (փոխարկելի արտարժույթով)	**-555464**	**-565495**	**-581574**	**-535599**	**-537192**	**-568877**	**-547613**
Արտաքին ակտիվներ փոխարկելի արտարժույթով	187731	217653	197478	251126	188328	189657	269763
Արտաքին պարտավորություններ փոխարկելի արտարժույթով (-)	-680228	-721001	-714208	-724619	-659998	-686787	-751076
Արտաքին պարտավորություններ ՀՀ դրամով (-)	-62967	-62146	-64844	-62107	-65521	-71747	-66300
ԶՆԱ	**1514994**	**1527708**	**1583259**	**1550898**	**1554250**	**1598278**	**1579568**
Զուտ պահանջներ Կառավարության նկատմամբ	110373	107899	107527	109518	105895	102785	114329
Պահանջներ Կառավարության նկատմամբ	178815	177017	175150	176427	176489	178404	184421
Պարտավորություններ Կառավարության նկատմամբ (-)	-68442	-69118	-67624	-66909	-70594	-75619	-70093
Զուտ պահանջներ ԿԲ նկատմամբ	164678	145170	186447	167301	162986	190055	161586
Պահանջներ ԿԲ նկատմամբ	320789	297911	331681	318496	329381	356771	327052
Պարտավորություններ ԿԲ նկատմամբ (-)	-156111	-152741	-145234	-151195	-166395	-166716	-165466
Տնտեսություն	1586532	1603526	1634722	1618249	1628052	1653061	1652248
Ձեռնարկություններ	954550	968470	991781	948043	942772	954723	939156
Դրամով	161012	160387	156783	155485	161278	158029	158430
Արտարժույթով	790525	804459	830878	788823	776765	791996	776872
Արժեթղթեր	3012	3624	4121	3735	4729	4698	3854
Տնային տնտեսություններ	568802	572903	579033	603266	615240	627465	629334
Դրամով	379946	382833	384984	397046	408884	415550	418468
Արտարժույթով	188856	190070	194050	206220	206355	211915	210867
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններ	31222	29387	28286	29705	30834	31514	42837
Դրամով	4195	2992	3474	4613	4072	4302	4870
Արտարժույթով	27027	26395	24813	25091	26762	27211	37967
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	31958	32766	35621	37235	39206	39359	40920
Դրամով	22269	23770	26122	27295	28563	28027	29706
Արտարժույթով	9690	8996	9499	9940	10643	11332	11214
Զուտ այլ ակտիվներ	-346590	-328886	-345437	-344170	-342684	-347623	-348594
Արտաքին ակտիվներ ՀՀ դրամով	23808	33956	33126	31712	26223	26632	22209
Արտաքին ակտիվներ (ոչ փոխարկելի արտարժույթով)	629	569	572	640	734	637	606
Արտաքին պարտավորություններ (ոչ փոխարկելի արտարժույթով) (-)	-12	-21	-314	-41	-41	-471	-390
Ներդրումներ փայաբաժիններում	2755	2663	2674	2673	2673	2673	2673
Միջբանկային պահանջներ	55569	47450	54136	55259	51094	73381	63529
Այլ ակտիվներ	151733	150982	155787	159568	153173	151546	157015
Միջբանկային պարտավորություններ (-)	-55674	-47547	-53963	-54884	-50129	-74153	-64750
Բանկերի կողմից թողարկված պարտատոմսեր (-)	-667	-659	-667	-682	-663	-675	-1085
Կապիտալ հաշիվներ (-)	-397761	-394790	-395176	-409740	-408309	-406217	-410691
Այլ պարտավորություններ (-)	-126970	-121489	-141614	-128675	-117439	-120976	-117710
ԱՎԱՆԴՆԵՐ	**959529**	**962213**	**1001685**	**1015299**	**1017058**	**1029400**	**1031955**
Դրամով ավանդներ	352731	353992	370611	369652	381922	375929	381626
Ցպահանջ ավանդներ	159328	153307	164936	156019	163622	157616	161106
Ժամկետային ավանդներ	193404	200685	205675	213633	218301	218313	220520
Արտարժույթով ավանդներ	606798	608221	631074	645647	635136	653472	650330
Ցպահանջ ավանդներ	149085	137719	145482	138788	135191	141436	144555
Ժամկետային ավանդներ	457713	470502	485593	506859	499945	512035	505775

ՀՀ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

մլն ՀՀ դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	2012	2013					
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ
ԶԱԱ (փոխարկելի արտարժույթով)	**-48014**	**-47105**	**-47401**	**-47292**	**-46906**	**-51433**	**-52860**
Արտաքին ակտիվներ փոխարկելի արտարժույթով	981	1163	1022	1190	626	803	696
Արտաքին պարտավորություններ փոխարկելի արտարժույթով (-)	-35880	-35127	-36098	-36840	-35658	-38950	-40208
Արտաքին պարտավորություններ ՀՀ դրամով (-)	-13115	-13141	-12325	-11643	-11875	-13287	-13348
ԶՆԱ	**67178**	**67640**	**68235**	**69064**	**68902**	**72089**	**73640**
Զուտ պահանջներ Կառավարության նկատմամբ	-7655	-7807	-7940	-8150	-8579	-8747	-7902
Պահանջներ Կառավարության նկատմամբ	2455	2350	2653	2887	2766	2868	3398
Պարտավորություններ Կառավարության նկատմամբ (-)	-10110	-10157	-10593	-11037	-11345	-11615	-11300
Զուտ պահանջներ ավանդային կազմակերպությունների նկատմամբ	25680	26380	28596	24928	24097	27087	27300
Պահանջներ ավանդային կազմակերպությունների նկատմամբ	45180	46214	48957	46296	47437	50189	51109
Պարտավորություններ ավանդային կազմ-ների նկատմամբ (-)	-19500	-19834	-20361	-21368	-23340	-23102	-23809
Տնտեսություն	114339	115245	118616	124071	125404	128323	128825
Ֆեռնարկություններ	31216	31352	32272	34210	33946	35070	35315
Դրամով	11992	11701	12148	12258	12390	12398	12558
Արտարժույթով	19212	19230	19697	21512	21420	22533	22625
Արժեթղթեր	12	421	427	440	136	139	132
Տնային տնտեսություններ	81271	82140	84804	88230	89927	91705	91841
Դրամով	58127	59021	60995	63338	64690	65475	65858
Արտարժույթով	23145	23120	23808	24892	25237	26229	25983
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններ	1484	1468	1466	1499	1448	1465	1445
Դրամով	89	78	69	69	59	57	61
Արտարժույթով	1395	1390	1397	1430	1389	1407	1383
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	367	284	75	132	83	83	225
Դրամով	366	283	73	131	82	83	225
Արտարժույթով	1	1	1	1	1	0	0
Զուտ այլ ակտիվներ	-65185	-66178	-71038	-71785	-72021	-74574	-74582
Արտաքին ակտիվներ ՀՀ դրամով	55	76	72	69	81	170	165
Արտաքին ակտիվներ (ոչ փոխարկելի արտարժույթով)	1	2	2	2	2	2	1
Արտաքին պարտավորություններ (ոչ փոխարկելի արտարժույթով) (-)	0	0	0	0	0	0	0
Ներդրումներ փայաբաժիններում	1678	1678	1678	1678	1690	1678	1678
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	3770	3788	3886	3996	4159	4190	4401
Այլ ակտիվներ	5953	6228	6360	6468	7111	7086	6617
Պարտավորություններ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ (-)	-3770	-3788	-3886	-3996	-4159	-4190	-4401
Թողարկված պարտատոմսեր (-)	-1441	-1455	-1466	-978	-1944	-1961	-972
Կապիտալ հաշիվներ (-)	-63108	-63950	-68582	-69839	-70468	-72607	-73151
Այլ պարտավորություններ (-)	-8323	-8756	-9101	-9185	-8492	-8942	-8921
ՓՈԽԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	**19165**	**20535**	**20834**	**21771**	**21995**	**20655**	**20781**
ՀՀ դրամով փոխառություններ	11950	12200	12914	13216	13468	12225	12571
Ցպահանջ փոխառություններ	454	452	463	528	514	514	544
Ժամկետային փոխառություններ	11496	11747	12451	12688	12954	11711	12027
Արտարժույթով փոխառություններ	7214	8335	7920	8555	8528	8430	8210
Ցպահանջ փոխառություններ	36	37	37	38	37	38	37
Ժամկետային փոխառություններ	7178	8299	7883	8518	8491	8393	8174

ՀՀ ԱՎԱՆԴԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ[1]

մլն ՀՀ դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	2012	2013					
	Դ[6]	Հ	Փ	Մ[6]	Ա	Մ	Հ[7]
(մնացորդը ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ)							
ԶՈՒՏ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ [2]	***-185403***	***-209483***	***-210918***	***-202866***	***-204794***	***-220881***	***-230525***
ԶՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	***1531768***	***1529628***	***1557830***	***1566733***	***1572807***	***1605137***	***1613643***
Կառավարություն	9376	-30663	-22384	-3125	-7701	-6125	5290
Տնտեսություն	1693706	1712109	1746513	1734786	1744585	1773272	1772908
Ձեռնարկություններ և կազմակերպություններ	985766	999822	1024054	982253	976718	989793	974471
որից՝ կուտակված տոկոսներ	16036	17097	18124	14143	14374	15376	15244
Տնային տնտեսություններ	651468	656451	665332	693033	706773	720834	722908
որից՝ կուտակված տոկոսներ	7608	8345	8486	9887	10126	10483	10257
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններ	32705	30856	29752	31203	32282	32978	44282
որից՝ կուտակված տոկոսներ	189	180	156	184	181	179	534
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	23767	24980	27376	28297	28812	29666	31248
որից՝ կուտակված տոկոսներ	67	44	52	81	84	82	85
Զուտ այլ ակտիվներ	-171315	-151818	-166299	-164928	-164077	-162010	-164556
ԴՐԱՄԱՅԻՆ ԶԱՆԳՎԱԾ [3]	***737983***	***709158***	***713481***	***713445***	***727868***	***727751***	***731228***
ՓՈՂԻ ԶԱՆԳՎԱԾ [4]	***1346365***	***1320145***	***1346912***	***1363867***	***1368013***	***1384256***	***1383118***
Շրջանառությունում կանխիկ ՀՀ դրամ	384065	351781	342222	344020	346048	353291	351789
Ցպահանջ ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով [5]	161727	156998	168718	158137	166212	159824	162354
որից՝ կուտակված տոկոսներ	177	133	204	172	168	248	197
Ժամկետային ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով	192190	200378	202542	211289	215608	214635	217085
որից՝ կուտակված տոկոսներ	4208	4430	4483	4755	5048	5125	5440
Արտարժույթով ավանդներ և փոխառություններ	608382	610987	633431	650421	640145	656506	651890
Ցպահանջ [5]	148515	136742	144417	137835	133987	138739	141612
որից՝ կուտակված տոկոսներ	41	38	56	37	52	79	32
Ժամկետային	459867	474245	489014	512586	506158	517767	510278
որից՝ կուտակված տոկոսներ	5566	5802	5951	6808	6873	7324	7335
(փոփոխություններ նախորդ ժամանակահատվածի նկատմամբ)							
ԶՈՒՏ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	***-***	***-24080***	***-1435***	***8052***	***-1928***	***-16087***	***-9644***
ԶՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	***-***	***-2140***	***28203***	***8902***	***6074***	***32330***	***8505***
Կառավարություն	-	-40039	8279	19258	-4576	1576	11416
Տնտեսություն	-	18403	34404	-11727	9799	28687	-364
Ձեռնարկություններ և կազմակերպություններ	-	14056	24231	-41800	-5536	13075	-15322
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	1061	1027	-3981	231	1003	-133
Տնային տնտեսություններ	-	4983	8881	27701	13741	14061	2073
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	737	142	1401	239	357	-226
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններ	-	-1850	-1104	1451	1078	697	11303
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	-9	-24	28	-2	-2	355
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	-	1214	2396	920	516	854	1582
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	-23	8	29	3	-2	3
Զուտ այլ ակտիվներ	-	19496	-14481	1371	851	2067	-2546
ԴՐԱՄԱՅԻՆ ԶԱՆԳՎԱԾ	***-***	***-28825***	***4324***	***-36***	***14422***	***-117***	***3477***
ՓՈՂԻ ԶԱՆԳՎԱԾ	***-***	***-26220***	***26767***	***16954***	***4147***	***16243***	***-1139***
Շրջանառությունում կանխիկ ՀՀ դրամ	-	-32284	-9559	1798	2029	7243	-1502
Ցպահանջ ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով	-	-4729	11720	-10581	8075	-6388	2530
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	-44	71	-32	-3	80	-51
Ժամկետային ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով	-	8189	2163	8747	4319	-972	2449
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	222	53	272	293	76	316
Արտարժույթով ավանդներ և փոխառություններ	-	2605	22444	16991	-10276	16360	-4616
Ցպահանջ	-	-11773	7675	-6582	-3848	4752	2872
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	-2	18	-19	15	27	-47
Ժամկետային	-	14378	14769	23572	-6428	11608	-7488
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	236	148	857	66	451	11

(տոկոսային փոփոխություններ նախորդ ժամանակահատվածի նկատմամբ)							
ԶՈՒՏ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	**-**	***-13.0***	***-0.7***	***3.8***	***-1.0***	***-7.9***	***-4.4***
ԶՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	**-**	***-0.1***	***1.8***	***0.6***	***0.4***	***2.1***	***0.5***
Կառավարություն	-	427.0	27.0	86.0	-146.4	20.5	186.4
Տնտեսություն	-	1.1	2.0	-0.7	0.6	1.6	0.0
Ձեռնարկություններ և կազմակերպություններ	-	1.4	2.4	-4.1	-0.6	1.3	-1.5
Տնային տնտեսություններ	-	0.8	1.4	4.2	2.0	2.0	0.3
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններ	-	-5.7	-3.6	4.9	3.5	2.2	34.3
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	-	5.1	9.6	3.4	1.8	3.0	5.3
Զուտ այլ ակտիվներ	-	11.4	-9.5	0.8	0.5	1.3	-1.6
ԴՐԱՄԱՅԻՆ ԶԱՆԳՎԱԾ	**-**	***-3.9***	***0.6***	***0.0***	***2.0***	***0.0***	***0.5***
ՓՈՂԻ ԶԱՆԳՎԱԾ	**-**	***-1.9***	***2.0***	***1.3***	***0.3***	***1.2***	***-0.1***
Շրջանառությունում կանխիկ ՀՀ դրամ	-	-8.4	-2.7	0.5	0.6	2.1	-0.4
Ցպահանջ ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով	-	-2.9	7.5	-6.3	5.1	-3.8	1.6
Ժամկետային ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով	-	4.3	1.1	4.3	2.0	-0.5	1.1
Արտարժույթով ավանդներ և փոխառություններ	-	0.4	3.7	2.7	-1.6	2.6	-0.7
Ցպահանջ	-	-7.9	5.6	-4.6	-2.8	3.5	2.1
Ժամկետային	-	3.1	3.1	4.8	-1.3	2.3	-1.4

[1] Ընդգրկված են ՀՀ կենտրոնական բանկի, առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների ցուցանիշները:

[2] ԶԱՄ-ն իրենից ներկայացնում է փոխարկելի արտարժույթով ակտիվների և փոխարկելի արտարժույթով ու դրամով արտաքին պարտավորությունների տարբերությունը: Կենտրոնական բանկի ԶՄՊ-ն հաշվարկված է ծրագրային փոխարժեքներով (1 ԱՄՆ դոլար = 385.00 դրամ, 1 ՀՓԻ = 1.5403 ԱՄՆ դոլար, 1 եվրո = 1.4182 ԱՄՆ դոլար, 1 ՄԲ ֆունտ ստեռլինգ = 1.4511 ԱՄՆ դոլար), առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների ԶԱՄ-ն՝ փաստացի փոխարժեքներով:

[3] Ընդգրկում է կանխիկը շրջանառությունում, ռեզիդենտների՝ դրամով ցպահանջ և ժամկետային ավանդներն ու փոխառությունները:

[4] Ընդգրկում է կանխիկը շրջանառությունում, ռեզիդենտների՝ դրամով ցպահանջ և ժամկետային ավանդներն ու փոխառությունները, արտարժութային ավանդներն ու փոխառությունները:

[5] Ներառյալ՝ հաշիվները:

[6] Ներառված են ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

[7] Տվյալները նախնական են: Ներառված չեն ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

ՀՀ ԱՎԱՆԴԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԶՈՒՏ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ[1]

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	2012	2013					
	Դ[3]	Հ	Փ	Մ[3]	Ա	Մ	Հ[4]
Կենտրոնական բանկի զուտ արտաքին ակտիվներ[2]	430999	419858	429805	398457	390937	416679	381188
Համախառն արտաքին ակտիվներ	726275	719082	725086	682906	673394	696675	658209
Համախառն արտաքին պարտավորություններ (-)	-295275	-299224	-295280	-284449	-282457	-279997	-277021
Առևտրային բանկերի զուտ արտաքին ակտիվներ	-531039	-530991	-548189	-503288	-510276	-542078	-525188
Համախառն արտաքին ակտիվներ	212168	252178	231177	283478	215285	216927	292578
Համախառն արտաքին պարտավորություններ (-)	-743207	-783169	-779366	-786766	-725560	-759005	-817766
Վարկային կազմակերպությունների զուտ արտաքին ակտիվներ	-47958	-47028	-47327	-47221	-46824	-51261	-52693
Համախառն արտաքին ակտիվներ	1037	1240	1096	1261	709	976	862
Համախառն արտաքին պարտավորություններ (-)	-48995	-48268	-48423	-48483	-47532	-52237	-53556
Ընդամենը	**-147998**	**-158161**	**-165711**	**-152053**	**-166162**	**-176660**	**-196694**

[1] ՀՀ կենտրոնական բանկի, առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների զուտ արտաքին ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են ինչպես փոխարկելի, այնպես էլ ոչ փոխարկելի արտարժույթներով և դրամով համախառն արտաքին ակտիվների և համախառն արտաքին պարտավորությունների տարբերությունը:

[2] ՀՀ ԿԲ զուտ արտաքին ակտիվները հաշվարկված են փաստացի փոխարժեքներով:

[3] Ներառված են ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

[4] Տվյալները նախնական են: Ներառված չեն ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

ԴՈԼԱՐԱՅՆԱՑՄԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ

%

	D1	D2	D3	D4	D5
2012					
Հունվար	43.7	61.7	55.3	75.5	61.1
Փետրվար	43.6	61.2	54.6	74.3	62.0
Մարտ	43.0	60.0	53.9	73.3	62.2
Ապրիլ	42.9	60.6	55.0	73.6	62.6
Մայիս	44.1	61.8	55.6	74.1	63.3
Հունիս	45.4	63.3	55.2	74.9	64.0
Հուլիս	44.4	62.6	55.7	74.4	63.8
Օգոստոս	45.4	63.6	53.9	74.7	63.9
Սեպտեմբեր	45.5	63.3	55.3	74.6	63.9
Հոկտեմբեր	45.0	62.6	54.3	74.3	63.7
Նոյեմբեր	45.2	62.5	54.1	73.7	64.1
Դեկտեմբեր	45.0	63.0	51.9	73.4	64.2
2013					
Հունվար	46.1	62.8	55.2	73.1	64.4
Փետրվար	46.8	62.7	51.8	72.8	64.9
Մարտ	47.4	63.4	53.4	73.3	63.8
Ապրիլ	46.5	62.2	54.2	72.7	62.9
Մայիս	47.1	63.2	53.9	72.7	63.2
Հունիս	46.9	62.8	51.7	72.3	62.9

D1-ը ռեզիդենտների արտարժութային ավանդների և փողի զանգվածի հարաբերակցությունն է:

D2-ը ռեզիդենտների արտարժութային ավանդների և ռեզիդենտների ընդհանուր ավանդների հարաբերակցությունն է:

D3-ը ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց արտարժույթով ցպահանջ ավանդների կշիռն է ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց ընդհանուր ցպահանջ ավանդներում:

D4-ը ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց արտարժույթով ժամկետային ավանդների կշիռն է ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց ընդհանուր ժամկետային ավանդներում:

D5-ը ռեզիդենտ իրական հատվածին արտարժույթով տրամադրված վարկերի և ռեզիդենտ իրական հատվածին տրամադրված ընդհանուր վարկերի հարաբերակցությունն է:

ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐ

Ցուցանիշներ	2012[4]	2013					
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ
ԱՎԱՆԴՆԵՐ							
Մինչև 1 տարի ժամկետով							
Իրավաբանական անձանց							
ՀՀ դրամով	9.4	9.4	9.8	9.3	9.4	9.3	9.8
ԱՄՆ դոլարով	6.9	9.5	9.2	6.4	4.7	4.9	4.9
Ֆիզիկական անձանց							
ՀՀ դրամով	11.0	10.8	11.0	11.0	10.9	10.9	10.7
ԱՄՆ դոլարով	6.1	5.9	5.8	6.1	6.7	5.5	6.0
1 տարուց ավելի ժամկետով							
Իրավաբանական անձանց							
ՀՀ դրամով	9.9	10.7	8.7	11.7	8.7	11.3	10.1
ԱՄՆ դոլարով	6.5	9.1	7.8	6.9	7.4	8.1	8.0
Ֆիզիկական անձանց							
ՀՀ դրամով	13.1	13.1	12.9	12.8	13.0	12.6	12.6
ԱՄՆ դոլարով	8.2	8.2	8.2	7.9	7.8	7.9	7.9
ՎԱՐԿԵՐ							
Մինչև 1 տարի ժամկետով							
Իրավաբանական անձանց							
ՀՀ դրամով	12.0	11.5	11.7	12.3	12.3	12.2	12.8
ԱՄՆ դոլարով	10.2	9.7	9.8	9.4	9.7	9.9	10.1
Ֆիզիկական անձանց [1]							
ՀՀ դրամով	21.5	21.7	20.6	21.6	21.6	21.7	21.6
ԱՄՆ դոլարով	16.9	16.4	16.6	17.0	16.5	16.5	16.1
1 տարուց ավելի ժամկետով							
Իրավաբանական անձանց							
ՀՀ դրամով	14.8	14.1	15.4	15.1	14.0	13.7	15.1
ԱՄՆ դոլարով	11.3	11.4	11.5	10.9	10.8	11.4	11.1
Ֆիզիկական անձանց [1]							
ՀՀ դրամով	18.2	18.4	18.4	18.2	16.4	17.5	18.1
ԱՄՆ դոլարով	15.3	15.8	14.9	15.2	15.2	15.1	14.8
Ֆիզիկական անձանց հիփոթեքային վարկեր							
ՀՀ դրամով	12.8	11.8	12.2	12.5	12.6	12.4	12.0
ԱՄՆ դոլարով	12.6	12.2	12.2	12.2	12.5	12.6	12.4
Սպառողական վարկեր							
ՀՀ դրամով	20.1	20.4	19.8	20.3	19.0	19.8	20.0
ԱՄՆ դոլարով	17.0	16.7	16.3	16.8	16.5	16.3	16.3
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված պարտատոմսերի եկամտաբերությունը [2,3]	-	-	-	-	-	-	-
Պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերի եկամտաբերությունը [3]	10.4	10.2	9.9	9.5	9.2	9.4	9.0
Պետական միջինժամկետ պարտատոմսերի եկամտաբերությունը [3]	14.3	14.8	14.2	15.3	14.2	13.0	13.9
Պետական երկարաժամկետ պարտատոմսերի եկամտաբերությունը [3]	16.3	-	16.0	16.4	-	15.4	15.8

[1] Ներառում է ֆիզիկական անձանց հիփոթեքային, սպառողական և այլ վարկերի տոկոսադրույքները, ինչպես նաև ֆիզիկական անձ տնտեսավարող սուբյեկտներին տրամադրված վարկերի տոկոսադրույքները:
[2] Ներառված են բոլոր ժամկետայնության արժեթղթերը:
[3] Ներկայացված են առաջնային շուկայում տեղաբաշխված արժեթղթերի միջին կշռված եկամտաբերությունները:
[4] Ներկայացված են տարվա վերջին ամսվա տոկոսադրույքները:

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՏՈԿՈՍԻ ՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅՔԸ

Ժամկետներ	Բանկային տոկոս
03.12.2002-03.02.2003	19.0
04.02.2003-30.03.2003	18.0
31.03.2003-05.05.2003	19.0
06.05.2003-12.06.2003	18.0
13.06.2003-29.06.2003	17.0
30.06.2003-02.11.2003	18.0
03.11.2003-08.12.2003	17.0
09.12.2003-02.02.2004	18.0
03.02.2004-03.03.2004	17.0
04.03.2004-04.05.2004	18.0
05.05.2004-03.06.2004	17.0
04.06.2004-02.11.2004	16.0
03.11.2004-07.12.2004	15.0
08.12.2004-02.05.2005	16.0
03.05.2005-27.06.2005	17.0
28.06.2005-07.08.2005	18.0
08.08.2005-31.10.2005	17.0
01.11.2005-08.03.2006	16.0
09.03.2006-05.07.2006	15.0
06.07.2006-31.07.2006	14.0
01.08.2006-28.08.2006	15.0
29.08.2006-02.11.2006	14.0
03.11.2006-28.12.2006	13.0
29.12.2006-28.02.2007	14.0
01.03.2007-01.07.2007	13.0
02.07.2007-02.12.2007	12.0
03.12.2007-06.10.2008	11.0
07.10.2008-20.01.2010	12.0
21.01.2010-08.11.2010	13.0
09.11.2010-	12.0

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՀՀ ԿԲ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԸ

%

Գործողության ժամկետը	Գործառնության տեսակը		
	Վերաֆինանսավորման տոկոսադրույք (ռեպո)	Ներգրավվող ավանդներ	Լոմբարդային ռեպո[1]
03.10.2006-02.04.2007	4.75	1.75	7.75
03.04.2007-02.07.2007	4.50	1.50	7.50
03.07.2007-02.10.2007	4.75	1.75	7.75
03.10.2007-04.11.2007	5.00	2.00	8.00
05.11.2007-04.12.2007	5.25	2.25	8.25
05.12.2007-04.02.2008	5.75	2.75	8.75
05.02.2008-04.03.2008	6.00	3.00	9.00
04.03.2008-02.04.2008	6.25	3.25	9.25
03.04.2008-05.05.2008	6.50	3.50	9.50
06.05.2008-03.06.2008	6.75	3.75	9.75
04.06.2008-02.07.2008	7.00	4.00	10.00
03.07.2008-04.08.2008	7.25	4.25	10.25
05.08.2008-02.09.2008	7.50	4.50	10.50
03.09.2008-02.12.2008	7.75	4.75	10.75
03.12.2008-13.01.2009	7.25	4.25	10.25
14.01.2009-10.02.2009	7.00	4.00	10.00
11.02.2009-03.03.2009	6.75	3.75	9.75
04.03.2009-07.04.2009	7.75	4.75	10.75
08.04.2009-12.05.2009	7.50	4.50	10.50
13.05.2009-22.05.2009	7.25	4.25	10.25
23.05.2009-09.06.2009	6.25	3.25	9.25
10.06.2009-08.07.2009	6.00	3.00	9.00
08.07.2009-11.08.2009	5.50	2.50	8.50
12.08.2009-08.09.2009	5.25	2.25	8.25
09.09.2009-06.10.2009	5.00	2.00	8.00
07.10.2009-10.11.2009	5.00	2.00	8.00
11.11.2009-20.01.2010	5.00	2.00	8.00
21.01.2010-16.02.2010	5.50	2.50	8.50
17.02.2010-09.03.2010	6.00	3.00	9.00
10.03.2010-18.03.2010	6.50	3.50	9.50
19.03.2010-13.04.2010	6.50	3.50	11.50
14.04.2010-11.05.2010	7.00	4.00	12.00
12.05.2010-08.06.2010	7.25	4.25	12.25
09.06.2010-08.02.2011	7.25	4.25	10.25
09.02.2011-04.03.2011	7.75	4.75	10.75
05.03.2011-12.04.2011	8.25	5.25	11.25
13.04.2011-06.09.2011	8.50	5.50	11.50
07.09.2011-05.06.2012	8.00	5.00	11.00
06.06.2012-04.09.2012	8.00	5.50	10.50
05.09.2012-06.11.2012	8.00	6.00	10.00
07.11.2012-11.12.2012	8.00	6.50	9.50
12.12.2012-12.02.2013	8.00	6.50	9.50
13.02.2013-26.03.2013	8.00	6.50	9.50
27.03.2013-14.05.2013	8.00	6.50	9.50
15.05.2013-25.06.2013	8.00	6.50	9.50
26.06.2013-	8.00	6.50	9.50

[1] Մինչև 2010 թ. փետրվարը այս գործառնությունը կոչվել է լոմբարդային վարկ:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՀՀ ԿԲ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾԱՎԱԼԸ

մլն ՀՀ դրամ

ժամկետը	Հիմնական ռեպո [1]	Կառուցվածքային ռեպո [1]	Հավասարակշռող կոնտանգոյին ռեպո [1]	Սերտիֆիկատ [1]	Անկանխիկ սակարկություններ [1]	Լոմբարդային ռեպո [1]	Ընդհանուր պահանջարկի ռեպո	Ընդհանուր պարտ. ձեռքբ.
2012								
Դեկտեմբեր	342809.4	500.0	12000.0	53100.0	-	521.5	3122.7	-
2013								
Հունվար	282096.6	500.0	10000.0	28700.0	-	-	1000.0	-
Փետրվար	261190.4	500.0	10000.0	32950.0	17000.0	-	-	-
Մարտ	220538.9	500.0	10000.0	44400.0	22800.0	944.6	1000.0	-
Ապրիլ	290688.2	500.0	-	48250.0	17000.0	9895.9	-	-
Մայիս	369275.2	500.0	-	87150.0	-	1.6	1000.0	-
Հունիս	269114.3	500.0	11350.0	40900.0	15000.0	28754.8	-	-

[1] *Մարումները հանված չեն:*

ՀՀ ԿԲ ԿՈՂՄԻՑ ԿՆՔՎԱԾ ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՍՎՈՊ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾԱՎԱԼՆԵՐԸ ԵՎ ՄԻՋԻՆ ՏՈԿՈՄԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԸ

հազար ԱՄՆ դոլար

ժամկետ	Արտարժույթի տրամադրման սվոպի ծավալը [1]	Միջին կշռված տոկոսադրույքը	Արտարժույթի ներգրավման սվոպի ծավալը [1]	Միջին կշռված տոկոսադրույքը
2012				
Դեկտեմբեր	-	-	-	-
2013				
Հունիս	-	-	-	-

[1] *Մարումները հանված չեն:*

ՌԵՊՈ ՇՈՒԿԱՅԻ ՇՈՋԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ[1]

Ցուցանիշներ	մինչև 7 օր		8 – 14 օր		15 – 28 օր		29 օր և ավելի		Ընդամենը		որից՝ միջբանկային գործարքներ	
	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%
2013												
Հունվար	***30213.61***	***9.25***	***29073.15***	***9.53***	***8409.41***	***9.64***	***7069.18***	***9.14***	***74765.35***	***9.39***	***4828.27***	***8.94***
Առավելագույն տոկոսադրույք		11.00		11.00		11.00		11.00		11.00		9.25
Նվազագույն տոկոսադրույք		8.00		8.35		8.25		8.00		8.00		8.75
Ստանդարտ շեղում		0.34		0.52		0.55		0.99		0.52		0.14
Փետրվար	***26178.76***	***9.38***	***25916.67***	***9.52***	***10754.10***	***9.50***	***870.20***	***10.00***	***63719.73***	***9.47***	***2900.00***	***8.17***
Առավելագույն տոկոսադրույք		11.00		11.00		11.00		10.00		11.00		8.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		7.50		9.00		8.50		10.00		7.50		7.50
Ստանդարտ շեղում		0.45		0.43		0.56		-		0.47		0.58
Մարտ	***30325.87***	***9.20***	***31703.70***	***9.51***	***10994.94***	***9.80***	***4900.50***	***9.96***	***77925.01***	***9.46***	***17374.77***	***8.85***
Առավելագույն տոկոսադրույք		11.75		11.00		11.00		11.00		11.75		10.75
Նվազագույն տոկոսադրույք		8.11		8.20		9.25		9.00		8.11		8.11
Ստանդարտ շեղում		0.62		0.50		0.55		0.51		0.57		0.52
Ապրիլ	***23840.43***	***9.28***	***33811.44***	***9.65***	***18820.05***	***9.55***	***11851.71***	***9.14***	***88323.63***	***9.46***	***8934.22***	***8.91***
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.50		10.75		10.75		11.00		11.00		10.75
Նվազագույն տոկոսադրույք		8.20		8.10		8.00		8.00		8.00		8.00
Ստանդարտ շեղում		0.35		0.54		0.48		0.91		0.52		0.74
Մայիս	***20287.97***	***9.26***	***34198.41***	***9.53***	***17957.26***	***9.54***	***6747.97***	***9.34***	***79191.60***	***9.45***	***6243.90***	***8.52***
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.75		10.75		10.75		10.50		10.75		9.00
Նվազագույն տոկոսադրույք		8.25		8.10		8.50		9.00		8.10		8.10
Ստանդարտ շեղում		0.37		0.50		0.50		0.63		0.50		0.31
Հունիս	***31626.14***	***9.03***	***39999.93***	***9.54***	***13764.97***	***9.49***	***2740.36***	***10.34***	***88131.40***	***9.37***	***17064.83***	***8.63***
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.50		10.75		10.75		10.50		10.75		10.75
Նվազագույն տոկոսադրույք		8.25		8.10		8.25		6.50		6.50		6.50
Ստանդարտ շեղում		0.37		0.46		0.52		1.22		0.51		0.99
Ընդամենը	***162472.78***	***9.22***	***194703.29***	***9.55***	***80700.72***	***9.57***	***34179.93***	***9.42***	***472056.72***	***9.43***	***60360.41***	***8.76***
Առավելագույն տոկոսադրույք		11.75		11.00		11.00		11.00		11.75		10.75
Նվազագույն տոկոսադրույք		7.50		8.10		8.00		6.50		6.50		6.50
Ստանդարտ շեղում		0.43		0.49		0.52		0.87		0.52		0.65

[1] *Չի ներառում ռեպո շուկայում ՀՀ ԿԲ գործառնությունները:*

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԳՐԱՎՎԱԾ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱՄԱԴՐՎԱԾ ՎԱՐԿԵՐԻ ԾԱՎԱԼ ՆԵՐԸ ԵՎ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ (ՀՈՒՆԻՍ 2013)

հազար միավոր

Ցուցանիշներ	Մինչև 15 օր					16-30 օր					31-60 օր				
	Ծավալ	Տոկոսադրույքներ				Ծավալ	Տոկոսադրույքներ				Ծավալ	Տոկոսադրույքներ			
		Նվազագույն	Միջին կշռված	Առավելագույն	Ստանդ. շեղում		Նվազագույն	Միջին կշռված	Առավելագույն	Ստանդ. շեղում		Նվազագույն	Միջին կշռված	Առավելագույն	Ստանդ. շեղում
Վարկեր															
Իրավաբանական անձանց															
ՀՀ դրամով	6185397	9.8	10.1	18.1	2.4	2810118	11.0	14.7	24.0	3.3	11571107	10.6	12.0	22.0	3.3
ԱՄՆ դոլարով	4627	9.5	10.6	14.0	2.1	9910	8.6	9.8	18.5	3.5	21407	4.0	9.9	12.0	2.9
Եվրոյով	20	12.0	12.1	16.0	2.3	111	10.5	10.7	18.0	3.4	57	9.0	9.8	11.0	1.2
Ֆիզիկական անձանց															
ՀՀ դրամով	131388	11.3	16.2	24.0	3.7	2034352	11.1	20.7	24.0	3.6	1079554	7.2	21.6	23.8	3.9
ԱՄՆ դոլարով	238	14.0	15.8	20.8	1.9	1616	12.0	18.6	22.0	2.9	900	7.0	15.4	22.0	3.6
Եվրոյով	8	14.2	17.7	21.0	3.2	86	13.0	14.8	20.0	2.6	56	12.0	13.2	19.8	2.5
Ավանդներ															
Իրավաբանական անձանցից															
ՀՀ դրամով	1656700	5.0	8.5	8.9	1.3	3918066	4.5	9.0	12.0	1.9	4494217	0.0	10.5	13.5	3.1
ԱՄՆ դոլարով	3703	2.5	2.5	4.0	1.1	21188	1.3	4.6	4.8	1.5	1797	1.5	3.4	4.5	1.1
Եվրոյով	0	0	0	0	0	28	3.0	3.0	3.0	0.0	50	3.6	3.6	3.6	0.0
Ֆիզիկական անձանցից															
ՀՀ դրամով	35203	1.0	4.6	12.9	4.1	736912	4.5	6.5	12.1	2.2	956559	4.0	7.8	12.1	2.1
ԱՄՆ դոլարով	105	0.3	6.4	9.0	3.3	6274	0.5	2.8	9.0	2.4	10249	1.1	3.5	9.0	2.3
Եվրոյով	5	0.1	2.4	7.0	3.9	737	0.1	0.9	7.0	1.6	1421	0.1	2.6	7.0	1.5

Ցուցանիշներ	61-90 օր					91-180 օր					181 օրից 1 տարի				
	Ծավալ	Տոկոսադրույքներ				Ծավալ	Տոկոսադրույքներ				Ծավալ	Տոկոսադրույքներ			
		Նվազագույն	Միջին կշռված	Առավելագույն	Ստանդ. շեղում		Նվազագույն	Միջին կշռված	Առավելագույն	Ստանդ. շեղում		Նվազագույն	Միջին կշռված	Առավելագույն	Ստանդ. շեղում
Վարկեր															
Իրավաբանական անձանց															
ՀՀ դրամով	1137538	13.0	14.2	18.0	1.3	1815622	12.6	15.1	22.0	2.1	5748059	12.0	15.5	22.3	2.1
ԱՄՆ դոլարով	2758	9.8	10.2	15.0	1.6	17950	9.4	10.1	18.4	2.9	24892	8.0	10.1	15.0	1.7
Եվրոյով	94	12.0	12.5	19.0	3.6	1005	8.6	9.2	19.2	4.5	1099	8.0	9.7	17.0	3.4
Ֆիզիկական անձանց															
ՀՀ դրամով	1532775	12.0	21.8	23.7	3.0	9826774	8.0	22.4	24.0	2.9	9261351	12.0	20.9	23.5	2.5
ԱՄՆ դոլարով	695	12.0	18.3	22.0	2.8	6491	9.7	16.3	22.0	3.1	3551	11.3	14.6	23.3	3.2
Եվրոյով	43	6.0	16.2	21.0	5.3	101	8.5	18.2	21.2	3.4	219	8.9	13.3	22.3	3.2
Ավանդներ															
Իրավաբանական անձանցից															
ՀՀ դրամով	270453	0.0	10.1	12.5	4.0	812216	6.0	9.3	13.5	2.1	3335786	0.0	10.4	13.0	2.6
ԱՄՆ դոլարով	550	3.0	5.1	9.0	2.8	6265	3.0	6.1	8.3	1.6	63329	2.5	5.0	12.0	2.5
Եվրոյով	0	0	0	0	0	801	0.0	3.5	4.5	2.1	255	1.0	3.0	3.0	1.2
Ֆիզիկական անձանցից															
ՀՀ դրամով	277780	5.0	9.9	13.5	2.2	3315827	6.1	10.8	12.8	1.8	5586709	8.3	11.8	13.7	1.3
ԱՄՆ դոլարով	1492	1.0	5.4	9.2	2.2	17744	1.6	5.7	9.2	2.0	47306	2.8	7.1	10.0	1.5
Եվրոյով	323	0.5	3.1	7.0	1.6	1077	0.3	3.9	6.0	1.6	2322	0.3	4.7	7.0	1.6

Ցուցանիշներ	1- 5 տարի					5 տարուց ավելի				
	Ծավալ	Տոկոսադրույքներ				Ծավալ	Տոկոսադրույքներ			
		Նվազագույն	Միջին կշռված	Առավելագույն	Ստանդ. շեղում		Նվազագույն	Միջին կշռված	Առավելագույն	Ստանդ. շեղում
Վարկեր										
Իրավաբանական անձանց										
ՀՀ դրամով	8780207	12.0	15.1	21.5	1.7	252751	10.0	14.6	19.2	3.0
ԱՄՆ դոլարով	64716	9.2	10.9	18.0	1.6	16458	9.0	12.1	18.0	2.6
Եվրոյով	1687	8.0	10.4	24.0	5.1	213	11.0	11.4	16.8	2.9
Ֆիզիկական անձանց										
ՀՀ դրամով	22770880	7.5	18.9	23.7	3.1	4539629	7.4	14.0	23.5	3.0
ԱՄՆ դոլարով	17550	6.0	16.0	19.6	2.1	11902	6.0	12.9	18.5	1.7
Եվրոյով	956	12.0	17.5	21.4	2.6	352	12.0	14.4	18.0	2.1
Ավանդներ										
Իրավաբանական անձանցից										
ՀՀ դրամով	1167763	6.8	11.8	14.3	2.1	969276	5.5	8.1	8.8	1.6
ԱՄՆ դոլարով	11468	4.0	7.6	9.5	1.8	2000	10.0	10.0	10.0	0.0
Եվրոյով	120	5.5	5.5	5.5	0.0	0	0	0	0	0
Ֆիզիկական անձանցից										
ՀՀ դրամով	6574606	9.1	12.6	14.2	1.2	19533	7.0	10.8	14.5	2.2
ԱՄՆ դոլարով	48379	3.6	7.9	10.0	1.5	68	5.1	7.2	12.0	1.6
Եվրոյով	2775	0.3	5.5	8.0	1.4	0	0	0	0	0

ԲԱՆԿԵՐԻ ԵՎ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՈՒՆԻՄ ԱՄՍՎԱ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ՏՐԱՄԱԴՐՎԱԾ ՎԱՐԿԵՐԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐՆ ԸՍՏ ՄԱՐԶԵՐԻ [1]

Մարզ	ՀՀ դրամ											
	Ընդամենը				որից՝ բանկեր				որից՝ վարկային կազմակերպություններ			
	մինչև 1 տարի	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	միջին տոկոսադրույք	մինչև 1 տարի	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	միջին տոկոսադրույք	մինչև 1 տարի	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	միջին տոկոսադրույք
Գեղարքունիք	20.4	18.5	15.1	18.3	20.2	18.2	14.9	18.0	23.9	18.8	16.3	18.7
Արագածոտն	21.3	20.9	12.8	18.8	21.1	19.3	12.2	16.8	22.2	22.6	17.8	22.2
Արարատ	19.7	18.5	13.8	17.8	19.6	17.6	13.5	17.2	23.2	20.3	14.5	19.2
Արմավիր	20.2	17.9	11.0	17.6	20.0	15.8	10.9	15.9	22.1	22.4	11.0	22.0
Լոռի	20.9	19.0	14.7	18.7	20.9	17.7	14.7	17.8	20.7	22.0	-	21.9
Սյունիք	19.7	20.2	12.4	19.5	19.6	19.2	12.0	18.4	20.6	21.3	13.5	20.9
Տավուշ	21.7	20.7	11.6	19.3	21.7	19.2	11.6	17.7	21.4	22.1	-	22.1
Վայոց ձոր	21.9	19.1	10.6	16.4	21.8	18.0	10.0	15.8	23.2	19.8	11.0	16.8
Կոտայք	20.3	20.0	13.6	19.2	20.2	18.8	13.4	18.3	24.0	22.1	14.9	21.7
Շիրակ	16.5	17.4	12.0	15.8	22.3	19.3	13.5	19.5	21.7	22.6	-	22.5
Երևան	22.2	20.4	13.5	20.2	15.4	17.0	11.6	15.1	23.3	19.7	15.9	20.3
Ընդամենը	**17.2**	**17.8**	**12.3**	**16.6**	**16.4**	**16.9**	**11.9**	**15.8**	**23.0**	**21.1**	**14.9**	**20.6**

Մարզ	Արտարժույթ											
	Ընդամենը				որից՝ բանկեր				որից՝ վարկային կազմակերպություններ			
	մինչև 1 տարի	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	միջին տոկոսադրույք	մինչև 1 տարի	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	միջին տոկոսադրույք	մինչև 1 տարի	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	միջին տոկոսադրույք
Գեղարքունիք	15.4	15.3	15.0	15.3	15.4	15.1	15.0	15.2	-	18.4	-	18.4
Արագածոտն	15.6	16.1	13.8	15.1	15.6	15.7	13.8	14.9	-	18.1	-	18.1
Արարատ	13.3	12.8	10.7	11.8	12.9	12.7	10.6	11.7	16.0	13.5	17.0	14.4
Արմավիր	10.6	13.8	11.9	11.6	10.6	13.5	11.8	11.4	19.9	15.6	19.0	15.9
Լոռի	15.4	13.9	12.4	13.8	15.4	13.3	12.4	13.4	-	16.6	-	16.6
Սյունիք	12.2	11.0	14.0	11.5	12.2	10.7	14.0	11.3	-	16.5	-	16.5
Տավուշ	15.9	16.1	11.1	15.1	15.5	15.4	11.1	14.3	18.0	17.4	-	17.4
Վայոց ձոր	10.5	15.1	13.0	12.1	10.5	15.2	13.0	12.1	-	14.0	-	14.0
Կոտայք	14.8	12.9	12.4	12.8	14.8	12.9	12.4	12.7	-	15.3	13.1	13.8
Շիրակ	13.4	14.2	12.7	13.7	13.4	14.0	12.7	13.6	-	17.9	-	17.9
Երևան	9.8	11.1	9.8	10.4	9.8	10.9	9.7	10.3	21.7	17.3	17.0	17.3
Ընդամենը	**10.1**	**11.6**	**10.3**	**10.8**	**10.1**	**11.4**	**10.2**	**10.6**	**18.4**	**16.9**	**16.5**	**16.9**

[1] Ներկայացված են վարկերի միջին կշռված տոկոսադրույքներն ըստ վարկային ռեգիստրի տվյալների:
Վարկային ռեգիստրում հաշվառվում են 1.5 մլն ՀՀ դրամին համարժեք գումարը գերազանցող բոլոր տեսակի պարտավորությունները, ինչպես նաև դասակարգված բոլոր տեսակի պարտավորությունները՝ առանց սահմանաչափի:
Վարկերի մեջ ներառված են միայն վարկերը և վարկային գծերը:

ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՐՃԱԺԱՄԿԵՏ ՊԱՐՏԱՏՈՄՊԵՐԻ ԱՌԱՋՆԱՅԻՆ ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ ԾԱՎԱԼՆԵՐԸ ԵՎ ԵԿԱՄՏԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ [1]

ժամկետ		1 – 3 ամիս (ներառյալ 91-օրյա)					
		Թողարկման ծավալը (մլն դրամ)	Պահանջարկի ծավալը (մլն դրամ)	Տեղաբաշխման ծավալը (մլն դրամ)	Միջին եկամտաբ. (%)	Նվազագույն տոկոսադրույքը	Առավելագույն տոկոսադրույքը
2012	Դեկտեմբեր	1500.0	2110.0	1500.0	9.90	9.90	9.90
2013	Հունվար	500.0	1550.0	500.0	9.32	9.32	9.32
	Մարտ	500.0	1263.0	500.0	8.99	8.99	8.99
	Ապրիլ	500.0	724.0	500.0	8.90	8.90	8.90
	Մայիս	500.0	-	-	-	-	-
	Հունիս	500.0	703.0	500.0	8.71	8.71	8.71

ժամկետ		3 – 6 ամիս (ներառյալ 182-օրյա)					
		Թողարկման ծավալը (մլն դրամ)	Պահանջարկի ծավալը (մլն դրամ)	Տեղաբաշխման ծավալը (մլն դրամ)	Միջին եկամտաբ. (%)	Նվազագույն տոկոսադրույքը	Առավելագույն տոկոսադրույքը
2012	Դեկտեմբեր	1500.0	653.0	653.0	10.10	10.10	10.10
2013	Հունվար	500.0	1675.0	500.0	9.40	9.40	9.40
	Մարտ	500.0	779.0	500.0	9.14	9.14	9.14
	Ապրիլ	500.0	864.0	500.0	9.00	9.00	9.00
	Մայիս	1000.0	2898.0	147.0	9.00	9.00	9.00
	Հունիս	500.0	1401.1	500.0	8.67	8.67	8.67

ժամկետ		6 – 9 ամիս (ներառյալ 273-օրյա)					
		Թողարկման ծավալը (մլն դրամ)	Պահանջարկի ծավալը (մլն դրամ)	Տեղաբաշխման ծավալը (մլն դրամ)	Միջին եկամտաբ. (%)	Նվազագույն տոկոսադրույքը	Առավելագույն տոկոսադրույքը
2012	Դեկտեմբեր	1500.0	1927.0	1500.0	10.75	10.75	10.75
2013	Հունվար	500.0	2020.0	500.0	10.00	10.00	10.00
	Փետրվար	500.0	1448.0	500.0	9.50	9.50	9.50
	Մարտ	500.0	1400.0	500.0	9.12	9.12	9.12
	Ապրիլ	2000.0	2839.0	2000.0	9.24	9.20	9.28
	Մայիս	1410.2	1410.2	1410.2	9.36	9.36	9.36
	Հունիս	500.0	1353.9	500.0	9.02	9.02	9.02

ժամկետ		9 – 12 ամիս (ներառյալ 364-օրյա)					
		Թողարկման ծավալը (մլն դրամ)	Պահանջարկի ծավալը (մլն դրամ)	Տեղաբաշխման ծավալը (մլն դրամ)	Միջին եկամտաբ. (%)	Նվազագույն տոկոսադրույքը	Առավելագույն տոկոսադրույքը
2012	Դեկտեմբեր	1500.0	1200.0	1200.0	10.72	10.72	10.72
2013	Հունվար	2000.0	5287.0	2000.0	10.64	10.52	10.77
	Փետրվար	2000.0	4475.3	2000.0	10.05	10.00	10.09
	Մարտ	3000.0	6389.2	3000.0	9.64	9.44	9.78
	Ապրիլ	1000.0	1827.0	1000.0	9.39	9.39	9.39
	Մայիս	1382.0	1382.0	1382.0	9.39	9.39	9.39
	Հունիս	1000.0	3145.8	1000.0	9.20	9.08	9.32

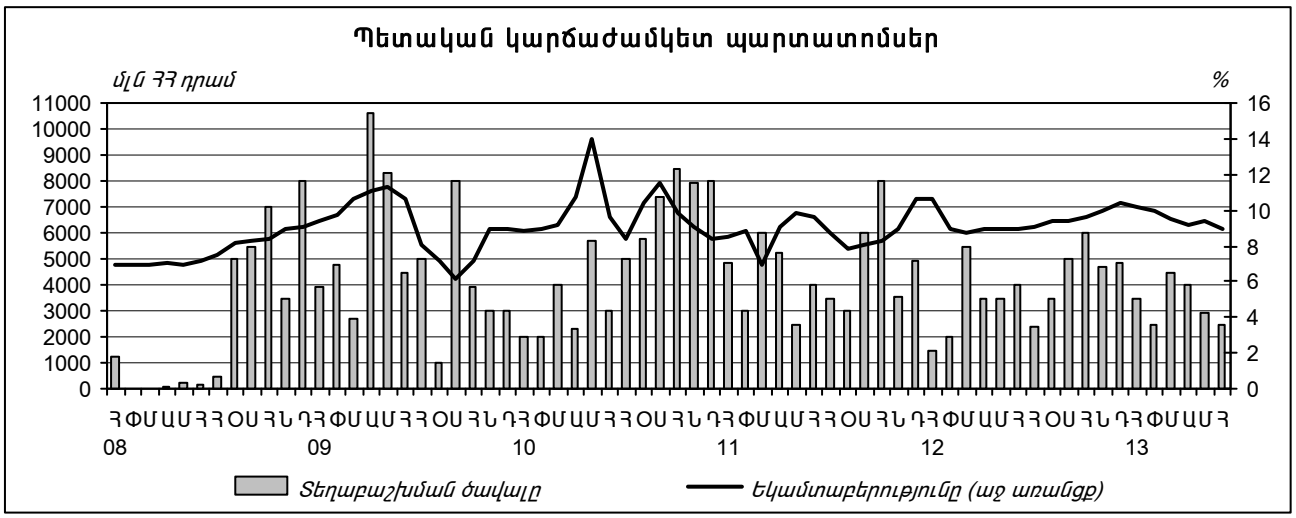
ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԻՋԻՆ ԺԱՄԿԵՏԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐԺԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՊԱՐՏԱՏՈՄՄԵՐԻ ԱՌԱՋՆԱՅԻՆ ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ ԾԱՎԱԼՆԵՐԸ ԵՎ ԵԿԱՄՏԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ [1]

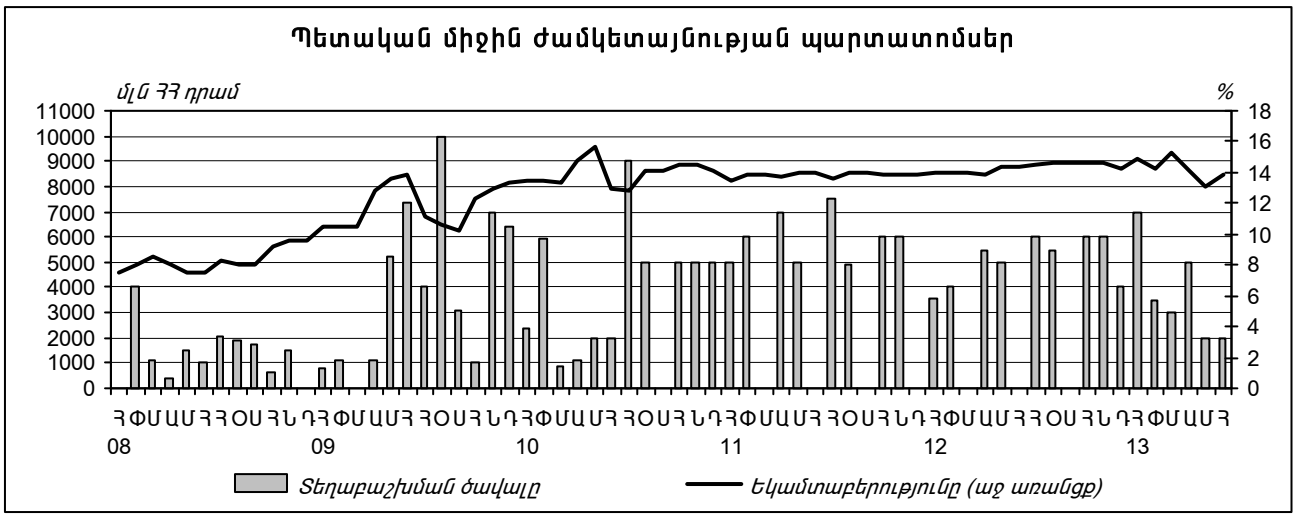
Ժամկետ		Թողարկման ծավալը (մլն դրամ)	Պահանջարկի ծավալը (մլն դրամ)	Տեղաբաշխման ծավալը (մլն դրամ)	Միջին եկամտաբ. (%)	Նվազագույն տոկոսադրույքը	Առավելագույն տոկոսադրույքը
2012	Դեկտեմբեր	4000.0	5990.0	4000.0	14.30	14.26	14.34
2013	Հունվար	7000.0	9613.1	7000.0	14.83	14.28	15.38
	Փետրվար	3500.0	6393.1	3500.0	14.22	14.22	14.22
	Մարտ	3000.0	8280.0	3000.0	15.28	15.28	15.28
	Ապրիլ	5000.0	15365.1	5000.0	14.17	13.62	14.98
	Մայիս	2000.0	10540.0	2000.0	13.05	13.05	13.05
	Հունիս	2000.0	9010.0	2000.0	13.86	13.86	13.86

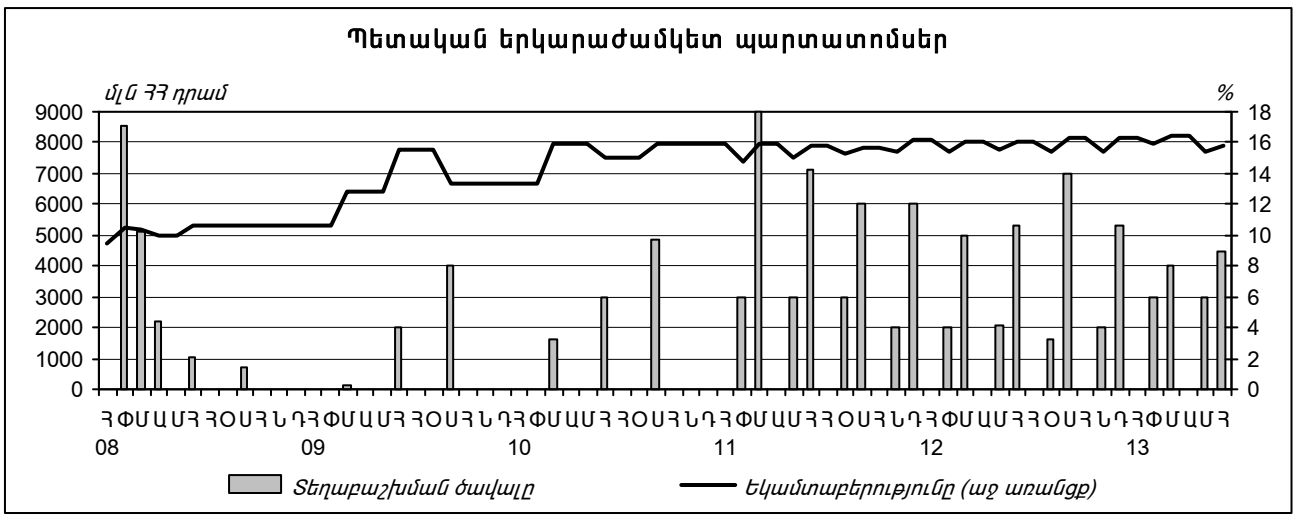
ՊԵՏԱԿԱՆ ԵՐԿԱՐԱԺԱՄԿԵՏ ԱՐԺԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՊԱՐՏԱՏՈՄՄԵՐԻ ԱՌԱՋՆԱՅԻՆ ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ ԾԱՎԱԼՆԵՐԸ ԵՎ ԵԿԱՄՏԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ [1]

Ժամկետ		Թողարկման ծավալը (մլն դրամ)	Պահանջարկի ծավալը (մլն դրամ)	Տեղաբաշխման ծավալը (մլն դրամ)	Միջին եկամտաբ. (%)	Նվազագույն տոկոսադրույքը	Առավելագույն տոկոսադրույքը
2012	Դեկտեմբեր	7000.0	6720.0	5310.0	16.35	16.00	16.46
2013	Փետրվար	3000.0	4230.0	3000.0	15.97	15.97	15.97
	Մարտ	4000.0	6552.4	4000.0	16.43	16.43	16.43
	Մայիս	3000.0	7535.1	3000.0	15.43	15.43	15.43
	Հունիս	4500.0	13165.2	4500.0	15.83	15.83	15.83

[1] Եկամտաբերությունը հաշվարկված է տվյալ ժամկետայնության արժեթղթերի եկամտաբերությունների կշռված միջինով:

Պետական կարճաժամկետ պարտատոմսեր
մլն ՀՀ դրամ
%
11000
10000
9000
8000
7000
6000
5000
4000
3000
2000
1000
0
16
14
12
10
8
6
4
2
0
ՀՓՄԱՄՀՀՕՍՀՆ ԴՀՓՄԱՄՀՀՕՍՀՆ ԴՀՓՄԱՄՀՀՕՍՀՆ ԴՀՓՄԱՄՀՀՕՍՀՆ ԴՀՓՄԱՄՀՀՕՍՀՆ ԴՀՓՄԱՄՀ
08
09
10
11
12
13
Տեղաբաշխման ծավալը
Եկամտաբերությունը (աջ առանցք)

Պետական միջին ժամկետայնության պարտատոմսեր
մլն ՀՀ դրամ
%
11000
10000
9000
8000
7000
6000
5000
4000
3000
2000
1000
0
18
16
14
12
10
8
6
4
2
0
ՀՓՄԱՄՀՀՕՍՀՆ ԴՀՓՄԱՄՀՀՕՍՀՆ ԴՀՓՄԱՄՀՀՕՍՀՆ ԴՀՓՄԱՄՀՀՕՍՀՆ ԴՀՓՄԱՄՀՀՕՍՀՆ ԴՀՓՄԱՄՀ
08
09
10
11
12
13
Տեղաբաշխման ծավալը
Եկամտաբերությունը (աջ առանցք)

Պետական երկարաժամկետ պարտատոմսեր
մլն ՀՀ դրամ
%
9000
8000
7000
6000
5000
4000
3000
2000
1000
0
18
16
14
12
10
8
6
4
2
0
ՀՓՄԱՄՀՀՕՍՀՆ ԴՀՓՄԱՄՀՀՕՍՀՆ ԴՀՓՄԱՄՀՀՕՍՀՆ ԴՀՓՄԱՄՀՀՕՍՀՆ ԴՀՓՄԱՄՀՀՕՍՀՆ ԴՀՓՄԱՄՀ
08
09
10
11
12
13
Տեղաբաշխման ծավալը
Եկամտաբերությունը (աջ առանցք)

ՊՊ ԵՐԿՐՈՐԴԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ [1]

Ցուցանիշներ	մինչև 6 ամիս		6 ամսից 1 տարի		1 – 2 տարի		2 – 5 տարի		5 – 7 տարի		7 – 10 տարի		Ընդամենը	
	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%
2013														
Հունվար	*0.64*	*9.57*	*0.74*	*10.47*	*1833.11*	*12.08*	*6675.20*	*13.42*	*2401.49*	*16.34*	*1315.00*	*10.00*	*12226.16*	*13.42*
Առավելագույն տոկոսադրույք		9.90		10.75		14.25		15.76		16.50		10.00		16.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		9.20		9.65		11.00		7.89		9.37		10.00		7.89
Ստանդարտ շեղում		0.30		0.42		1.17		2.02		1.13		0.00		2.44
Փետրվար	*707.35*	*8.97*	*619.52*	*10.07*	*1664.47*	*13.27*	*2989.98*	*15.47*	*1702.17*	*16.33*	*0.24*	*14.75*	*7683.74*	*14.15*
Առավելագույն տոկոսադրույք		9.90		10.75		14.50		16.40		16.50		15.01		16.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		8.25		9.95		10.40		7.89		9.37		14.48		7.89
Ստանդարտ շեղում		0.38		0.30		1.26		2.10		1.73		0.16		2.34
Մարտ	*485.65*	*8.52*	*664.12*	*9.61*	*2091.26*	*11.50*	*2745.43*	*15.02*	*10522.31*	*15.34*	*1204.26*	*10.00*	*17713.02*	*14.07*
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.75		10.75		14.50		16.40		16.50		15.00		16.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		6.75		8.99		10.00		7.89		9.37		10.00		6.75
Ստանդարտ շեղում		0.70		0.39		1.34		1.48		1.32		0.90		2.22
Ապրիլ	*211.71*	*8.04*	*784.09*	*9.28*	*6983.23*	*11.77*	*6637.13*	*11.37*	*14027.65*	*16.04*	*10295.13*	*10.00*	*38938.93*	*12.70*
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.75		11.19		14.33		16.31		16.47		15.00		16.47
Նվազագույն տոկոսադրույք		6.75		8.90		10.00		7.89		14.48		10.00		6.75
Ստանդարտ շեղում		0.75		0.81		1.29		1.53		0.62		2.58		2.15
Մայիս	*1635.59*	*9.89*	*100.18*	*9.38*	*403.84*	*13.30*	*3413.59*	*13.74*	*4708.71*	*14.41*	*4384.00*	*10.00*	*14645.92*	*12.36*
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.75		11.19		13.92		16.05		16.05		10.00		16.05
Նվազագույն տոկոսադրույք		8.00		9.15		11.19		7.89		9.37		10.00		7.89
Ստանդարտ շեղում		0.71		0.70		1.06		1.88		1.45		0.00		2.19
Հունիս	*1896.89*	*9.65*	*201.31*	*9.22*	*803.06*	*12.64*	*6879.96*	*13.59*	*10371.85*	*15.04*	*0.00*	*-*	*20153.06*	*13.88*
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.75		13.92		13.92		15.99		15.97		-		15.99
Նվազագույն տոկոսադրույք		8.00		9.02		11.19		7.89		9.37		-		7.89
Ստանդարտ շեղում		0.55		1.11		1.10		1.59		0.95		-		2.78
Ընդամենը	*4937.82*	*9.45*	*2369.95*	*9.58*	*13778.96*	*12.05*	*29341.29*	*13.39*	*43734.18*	*15.49*	*17198.64*	*10.00*	*111360.84*	*13.27*
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.75		13.92		14.50		16.40		16.50		15.01		16.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		6.75		8.90		10.00		7.89		9.37		10.00		6.75
Ստանդարտ շեղում		0.73		1.63		1.24		1.73		1.13		1.48		2.54

[1] *ԿԲ կողմից իրականացված գործառնություններն ընդգրկված չեն:*

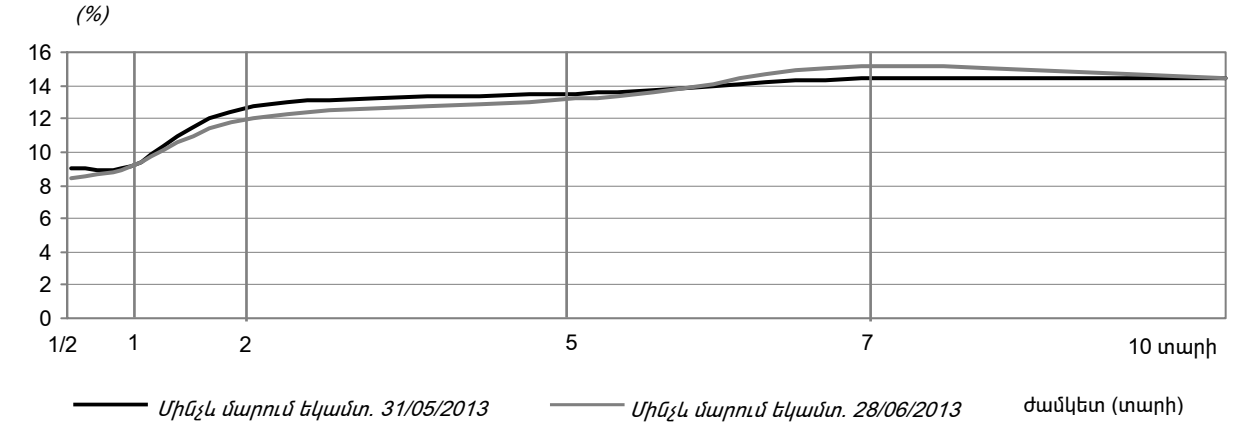
ՊԵՏԱԿԱՆ (ԳԱՆՁԱՊԵՏԱԿԱՆ) ՊԱՐՏԱՏՈՄՄԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂ ՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ [1]

մլն ՀՀ դրամ

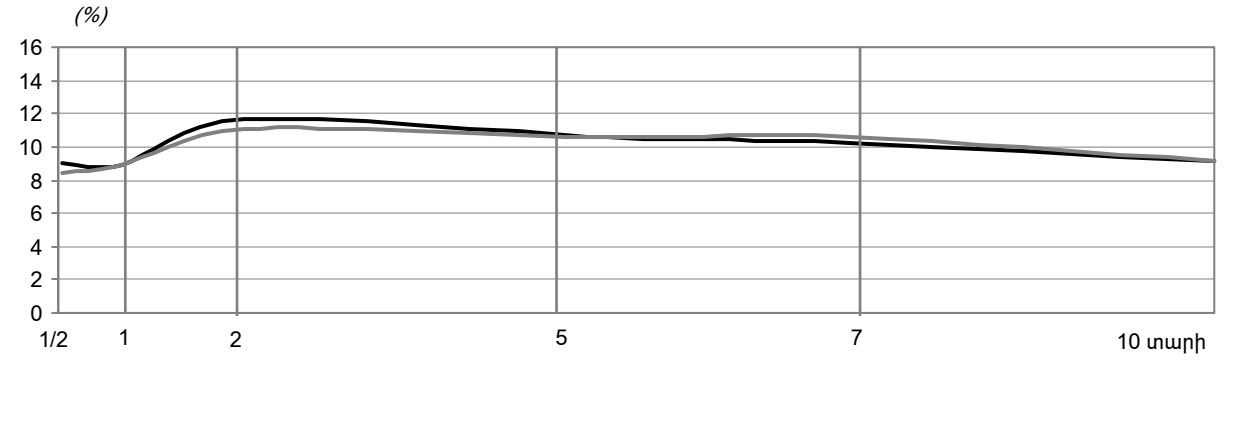
Ներդրողներ	2012	2013					
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ
Ռեզիդենտներդ, այդ թվում՝	249633	253940	255503	249614	252141	253558	257525
ՀՀ բանկեր	130485	136694	156638	136432	122187	125195	133939
Ոչ բանկ գործակալներ և դիլերներ	905	1070	1177	1769	1767	1742	1895
Ոչ բանկ ներդրողներ	25086	26061	24510	23810	24266	23933	23767
ՀՀ ԿԲ	93157	90114	73178	87603	103921	102688	97923
Ոչ ռեզիդենտներ	201	201	203	215	192	192	192
Ընդամենը	**249833**	**254140**	**255706**	**249828**	**252333**	**253749**	**257716**

[1] Տվյալները ներկայացված են անվանական արժեքով ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ և ներառում են ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված պետական պարտատոմսերը:
[2] Չեն ներառվում ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից հետգնված պարտատոմսերը:

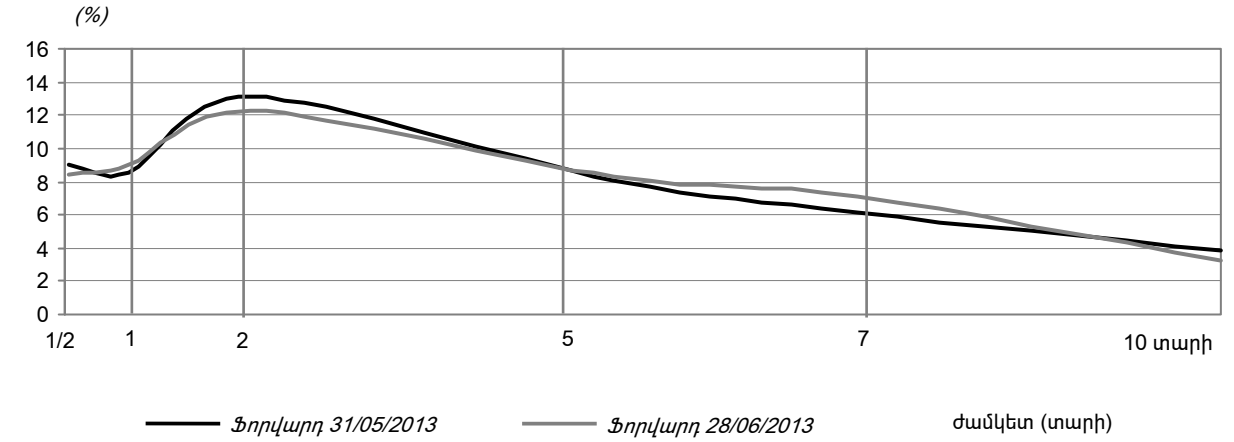
Եկամտաբերության կոր (մինչև մարում)

Սփոթ եկամտաբերության կոր

Ֆորվարդ եկամտաբերության կոր

ՀՀ ԿԲ ԿՈՂՄԻՑ ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

ժամկետ	Առք		Վաճառք	
	Գումար *(հազար ԱՄՆ դոլար)*	Փոխարժեք *(ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլար)*	Գումար *(հազար ԱՄՆ դոլար)*	Փոխարժեք *(ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլար)*
2012				
Հունվար	-	-	14100	388.59
Փետրվար	-	-	14900	388.92
Մարտ	-	-	7950	390.10
Ապրիլ	-	-	15280	391.98
Մայիս	-	-	51810	402.04
Հունիս	-	-	27130	414.69
Հուլիս	11800	410.03	-	-
Օգոստոս	7150	409.90	-	-
Սեպտեմբեր	16950	407.53	-	-
Հոկտեմբեր	4600	405.70	-	-
Նոյեմբեր	3800	405.55	-	-
Դեկտեմբեր	21470	403.62	-	-
2013				
Հունվար	500	405.45	-	-
Փետրվար	-	-	-	-
Մարտ	0	-	44800	414.26
Ապրիլ	7730	410.47	-	-
Մայիս	500	414.20	-	-
Հունիս	12400	410.42	-	-

ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ[1]

Արժույթը	Արտարժույթի առք							
	Միջբանկ.		*Բորսա*		*Ներբանկ.*		*Ընդամենը՝ առք*	
	Ծավալ *(մլն միավոր)*	Փոխարժեք	Ծավալ *(մլն միավոր)*	Փոխարժեք	Ծավալ *(մլն միավոր)*	Փոխարժեք	**Ծավալ *(մլն միավոր)***	**Փոխարժեք**
2013								
ԱՄՆ դոլար								
Հունվար	13.09	405.85	36.45	406.94	354.05	405.40	**403.59**	**405.55**
Փետրվար	12.10	407.05	49.75	407.17	351.48	406.48	**413.32**	**406.48**
Մարտ	2.82	416.09	79.90	415.21	370.99	413.74	**453.71**	**414.01**
Ապրիլ	9.83	415.61	39.71	416.39	405.40	415.45	**454.94**	**415.54**
Մայիս	21.68	416.18	54.16	416.31	346.56	415.05	**422.40**	**415.27**
Հունիս	10.68	412.39	46.59	412.09	362.51	412.06	**419.78**	**412.07**
Ընդամենը	70.20	412.02	306.55	412.80	2190.99	411.47	**2567.74**	**411.65**
Եվրո								
Հունվար	-	-	-	-	32.70	539.70	**32.70**	**539.70**
Փետրվար	0.06	543.15	-	-	25.46	542.86	**25.52**	**542.87**
Մարտ	-	-	-	-	23.60	535.70	**23.60**	**535.70**
Ապրիլ	0.03	538.60	-	-	24.45	539.13	**24.49**	**539.13**
Մայիս	-	-	-	-	26.06	538.03	**26.06**	**538.03**
Հունիս	0.03	547.50	-	-	26.43	541.81	**26.46**	**541.82**
Ընդամենը	0.12	542.93	-	-	158.70	539.60	**158.82**	**539.61**

Արժույթը	Արտարժույթի վաճառք							
	Միջբանկ.		*Բորսա*		*Ներբանկ.*		*Ընդամենը՝ վաճառք*	
	Ծավալ *(մլն միավոր)*	Փոխարժեք	Ծավալ *(մլն միավոր)*	Փոխարժեք	Ծավալ *(մլն միավոր)*	Փոխարժեք	**Ծավալ *(մլն միավոր)***	**Փոխարժեք**
2013								
ԱՄՆ դոլար								
Հունվար	13.09	405.85	36.95	406.92	378.24	406.71	**428.28**	**406.70**
Փետրվար	12.10	407.05	49.75	407.17	382.79	407.52	**444.64**	**407.47**
Մարտ	2.82	416.09	35.10	416.42	407.45	414.82	**445.37**	**414.95**
Ապրիլ	9.83	415.61	47.44	415.43	421.71	416.87	**478.99**	**416.70**
Մայիս	21.68	416.18	54.66	416.31	396.62	416.16	**472.96**	**416.18**
Հունիս	10.68	412.39	58.99	411.74	390.33	413.47	**459.98**	**413.22**
Ընդամենը	70.20	412.02	282.88	412.39	2377.14	412.72	**2730.22**	**412.67**
Եվրո								
Հունվար	-	-	-	-	45.99	541.44	**45.99**	**541.44**
Փետրվար	0.06	543.15	-	-	51.42	544.88	**51.48**	**544.88**
Մարտ	-	-	-	-	52.54	538.97	**52.54**	**538.97**
Ապրիլ	0.03	538.60	-	-	50.74	542.73	**50.77**	**542.73**
Մայիս	-	-	-	-	49.66	541.33	**49.66**	**541.33**
Հունիս	0.03	547.50	-	-	48.31	544.79	**48.34**	**544.80**
Ընդամենը	0.12	542.93	-	-	298.66	542.34	**298.78**	**541.87**

[1] *Չի ներառում ԿԲ արժութային գործառնությունները:*

ՀՀ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱՅՈՒՄ ԱՐՏԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾԱՎԱԼՆԵՐԸ

ժամկետ	Գործարքների քանակը	Գործարքների միջին կշռված փոխարժեքը	Գործարքների ծավալը (հազար միավոր)	
			ընդամենը	այդ թվում՝ բանկեր
2013				
ԱՄՆ դոլար				
Հունվար	221	406.92	36949	35971
Փետրվար	342	407.16	49745	48925
Մարտ	455	415.21	79900	79900
Ապրիլ	318	415.43	47440	46540
Մայիս	327	416.31	54660	54410
Հունիս	368	411.74	58990	58890
Ընդամենը	**2031**	**412.65**	**327684**	**324636**
Եվրո				
Հունվար	-	-	-	-
Փետրվար	-	-	-	-
Մարտ	-	-	-	-
Ապրիլ	-	-	-	-
Մայիս	-	-	-	-
Հունիս	-	-	-	-
Ընդամենը	**-**	**-**	**-**	**-**

ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՁԵՎԱՎՈՐՎԱԾ ՀՀ ԴՐԱՄ / ԱՄՆ ԴՈԼԱՐ ՄԻՋԻՆ ՓՈԽԱՐԺԵՔԸ

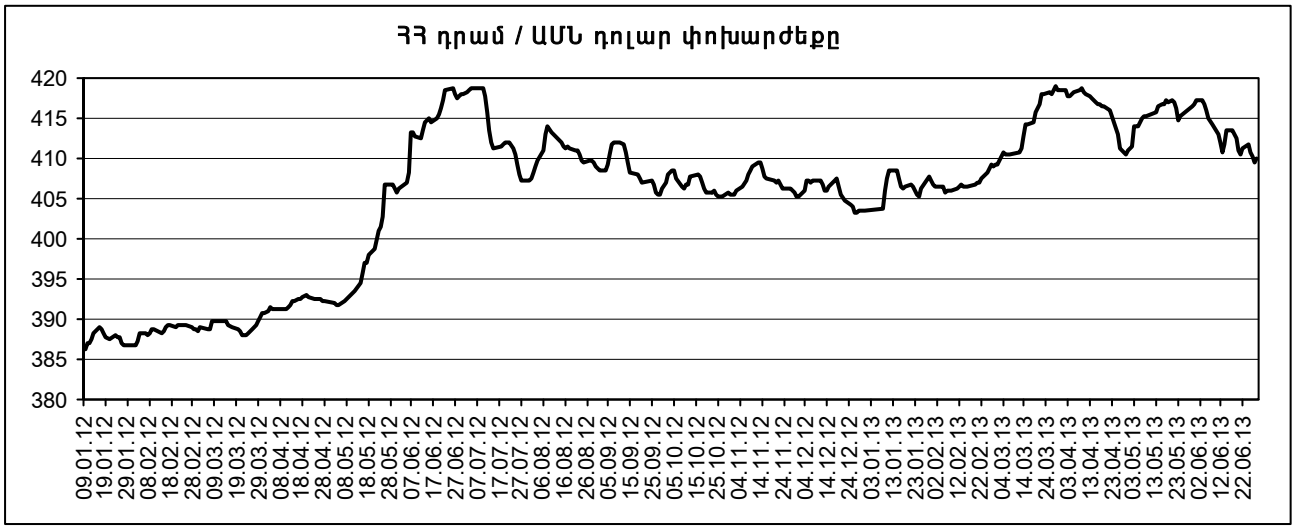
Ամսաթիվ	2012	2013					
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ
1	-	-	406.57	409.24	418.58	-	417.19
2	-	-	-	-	417.63	411.50	-
3	405.92	-	-	-	417.84	413.97	417.17
4	407.16	-	406.54	410.67	418.06	413.97	416.84
5	407.36	-	405.79	410.60	418.25	-	416.02
6	407.09	-	406.03	410.53	-	414.95	414.92
7	407.24	-	406.01	410.58	-	415.17	414.14
8	-	403.87	406.10	-	418.51	415.25	-
9	-	406.01	-	-	418.77	-	-
10	407.13	407.47	-	-	418.31	-	413.06
11	406.76	408.59	406.29	410.71	418.02	-	411.94
12	405.98	-	406.49	411.21	417.65	-	410.83
13	405.89	-	406.74	412.75	417.40	415.81	411.64
14	406.60	408.54	406.60	414.28	-	416.56	413.43
15	-	407.58	406.55	414.24	416.90	416.64	-
16	-	406.62	-	-	416.77	416.69	-
17	407.34	406.30	-	-	416.65	417.15	413.52
18	407.42	406.54	-	414.52	416.57	417.05	412.51
19	406.50	-	406.67	415.75	416.39	-	410.96
20	405.52	-	406.93	416.81	-	417.16	410.41
21	404.75	406.84	407.08	417.95	-	417.08	411.28
22	-	406.39	407.49	418.09	416.02	416.15	-
23	-	405.44	-	-	414.39	414.82	-
24	404.19	405.15	-	-	-	415.35	411.64
25	403.90	406.29	408.16	418.15	412.94	-	410.70
26	403.13	-	409.13	418.02	411.33	-	410.29
27	403.27	-	409.02	418.51	-	-	409.60
28	403.58	-	409.22	419.08	-	-	409.90
29	403.58	407.75	-	418.58	410.45	416.47	409.90
30	403.58	407.32	-	418.58	410.98	416.71	-
31	403.58	406.64	-	-	-	417.22	-
ժամանակահատվածի վերջ	**403.58**	**406.64**	**409.22**	**418.58**	**410.98**	**417.22**	**409.90**
ժամանակահատվածի միջին	**405.54**	**406.67**	**407.02**	**414.71**	**416.29**	**415.78**	**412.63**

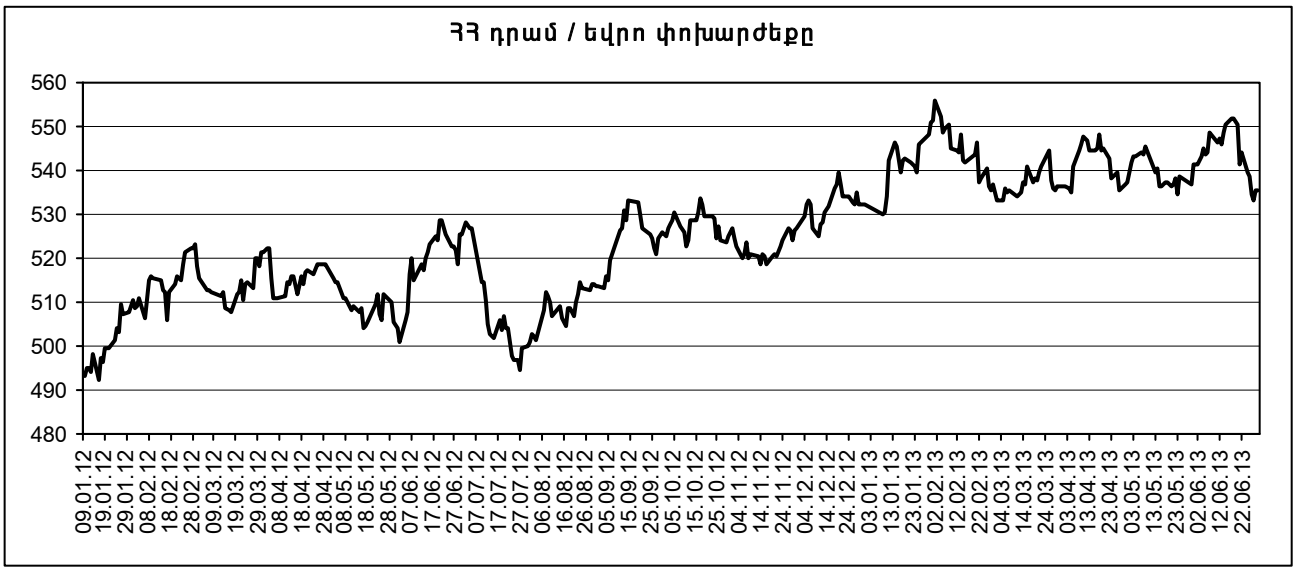
ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՁԵՎԱՎՈՐՎԱԾ ՀՀ ԴՐԱՄ / ԵՎՐՈ ՄԻՋԻՆ ՓՈԽԱՐԺԵՔԸ

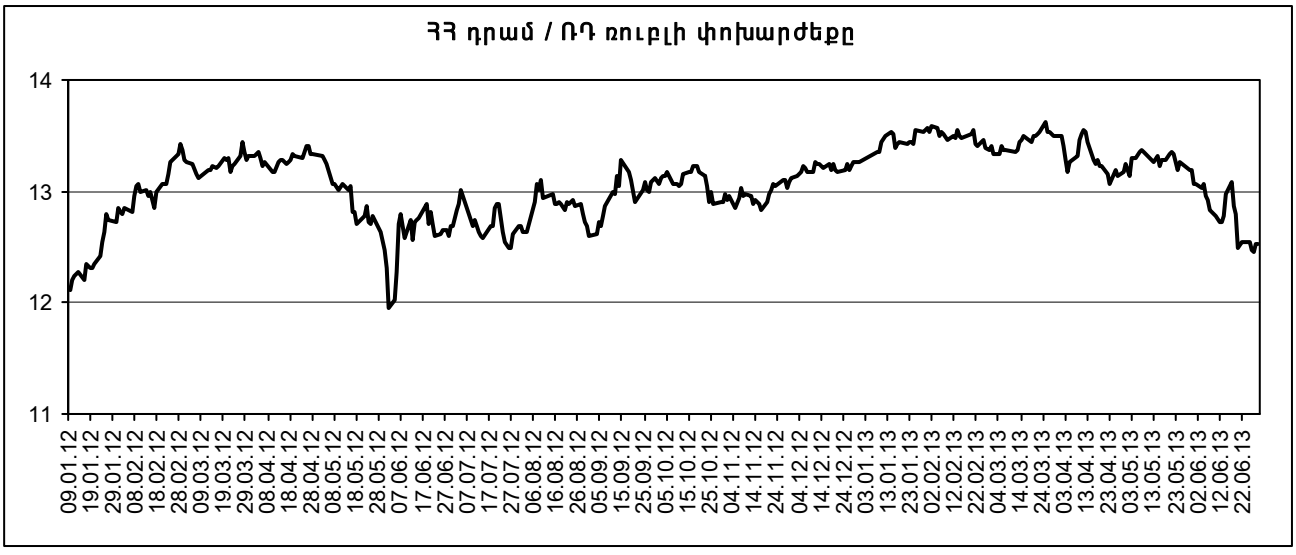
Ամսաթիվ	2012	2013					
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ
1	-	-	555.90	533.08	536.54	-	541.55
2	-	-	-	-	536.36	541.86	-
3	529.36	-	-	-	535.96	543.17	543.24
4	532.12	-	552.12	533.34	534.78	543.17	544.98
5	533.19	-	548.79	536.08	540.71	-	543.53
6	532.39	-	549.68	535.08	-	543.92	544.08
7	526.89	-	550.67	535.48	-	543.67	548.61
8	-	529.80	544.78	-	544.61	545.60	-
9	-	530.57	-	-	545.99	-	-
10	525.12	533.95	-	-	547.78	-	546.19
11	527.61	542.12	544.39	534.09	547.44	-	547.06
12	528.34	-	544.05	534.98	546.95	-	545.75
13	530.25	-	548.16	537.44	544.50	539.51	548.72
14	531.91	546.54	542.41	536.66	-	540.61	550.52
15	-	545.38	541.85	541.12	544.64	536.59	-
16	-	539.75	-	-	544.93	536.49	-
17	535.90	542.25	-	-	548.19	537.33	551.64
18	536.78	542.89	-	537.14	544.46	537.20	551.73
19	539.38	-	543.64	538.31	545.14	-	550.28
20	536.62	-	546.14	537.81	-	536.59	541.41
21	534.31	541.83	537.26	539.45	-	536.74	543.92
22	-	541.51	538.25	540.80	542.61	538.29	-
23	-	540.94	-	-	538.17	534.45	-
24	533.98	539.42	-	-	-	538.42	539.50
25	532.78	545.81	540.32	544.39	539.38	-	538.67
26	532.49	-	536.37	537.82	535.63	-	534.69
27	535.14	-	535.49	535.86	-	-	533.01
28	532.24	-	536.65	535.33	-	-	535.25
29	532.24	548.02	-	536.54	536.83	536.91	535.25
30	532.24	551.02	-	536.54	537.36	541.47	-
31	532.24	551.53	-	-	-	541.59	-
ժամանակահատվածի վերջ	**532.24**	**551.53**	**536.65**	**536.54**	**537.36**	**541.59**	**535.25**
ժամանակահատվածի միջին	**532.33**	**541.96**	**544.05**	**537.02**	**541.77**	**539.68**	**543.62**

ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՁԵՎԱՎՈՐՎԱԾ ՀՀ ԴՐԱՄ / ՌԴ ՌՈՒԲԼԻ ՄԻՋԻՆ ՓՈԽԱՐԺԵՔԸ

Ամսաթիվ	2012	2013					
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ
1	-	-	13.58	13.34	13.49	-	13.07
2	-	-	-	-	13.41	13.14	-
3	13.13	-	-	-	13.29	13.30	13.03
4	13.17	-	13.57	13.34	13.18	13.30	13.06
5	13.22	-	13.50	13.40	13.26	-	12.96
6	13.21	-	13.53	13.38	-	13.35	12.93
7	13.17	-	13.52	13.37	-	13.38	12.83
8	-	13.35	13.47	-	13.32	13.36	-
9	-	13.35	-	-	13.47	-	-
10	13.17	13.45	-	-	13.52	-	12.78
11	13.27	13.49	13.49	13.36	13.55	-	12.72
12	13.24	-	13.48	13.37	13.53	-	12.73
13	13.24	-	13.55	13.44	13.45	13.27	12.78
14	13.21	13.53	13.50	13.46	-	13.31	12.98
15	-	13.51	13.48	13.50	13.28	13.23	-
16	-	13.39	-	-	13.25	13.28	-
17	13.24	13.42	-	-	13.29	13.28	13.08
18	13.19	13.44	-	13.44	13.22	13.28	12.87
19	13.24	-	13.51	13.49	13.22	-	12.79
20	13.19	-	13.55	13.49	-	13.34	12.50
21	13.17	13.43	13.43	13.52	-	13.35	12.54
22	-	13.45	13.41	13.53	13.15	13.34	-
23	-	13.45	-	-	13.07	13.19	-
24	13.19	13.43	-	-	-	13.27	12.54
25	13.24	13.55	13.46	13.62	13.20	-	12.54
26	13.20	-	13.39	13.54	13.14	-	12.47
27	13.23	-	13.38	13.53	-	-	12.45
28	13.27	-	13.41	13.50	-	-	12.53
29	13.27	13.53	-	13.49	13.18	13.19	12.53
30	13.27	13.57	-	13.49	13.24	13.19	-
31	13.27	13.54	-	-	-	13.07	-
ժամանակահատվածի վերջ	**13.27**	**13.54**	**13.41**	**13.49**	**13.24**	**13.07**	**12.53**
ժամանակահատվածի միջին	**13.22**	**13.46**	**13.48**	**13.46**	**13.31**	**13.27**	**12.76**

ՀՀ դրամ / ԱՄՆ դոլար փոխարժեքը
420
415
410
405
400
395
390
385
380
09.01.12
19.01.12
29.01.12
08.02.12
18.02.12
28.02.12
09.03.12
19.03.12
29.03.12
08.04.12
18.04.12
28.04.12
08.05.12
18.05.12
28.05.12
07.06.12
17.06.12
27.06.12
07.07.12
17.07.12
27.07.12
06.08.12
16.08.12
26.08.12
05.09.12
15.09.12
25.09.12
05.10.12
15.10.12
25.10.12
04.11.12
14.11.12
24.11.12
04.12.12
14.12.12
24.12.12
03.01.13
13.01.13
23.01.13
02.02.13
12.02.13
22.02.13
04.03.13
14.03.13
24.03.13
03.04.13
13.04.13
23.04.13
03.05.13
13.05.13
23.05.13
02.06.13
12.06.13
22.06.13

ՀՀ դրամ / եվրո փոխարժեքը
560
550
540
530
520
510
500
490
480
09.01.12
19.01.12
29.01.12
08.02.12
18.02.12
28.02.12
09.03.12
19.03.12
29.03.12
08.04.12
18.04.12
28.04.12
08.05.12
18.05.12
28.05.12
07.06.12
17.06.12
27.06.12
07.07.12
17.07.12
27.07.12
06.08.12
16.08.12
26.08.12
05.09.12
15.09.12
25.09.12
05.10.12
15.10.12
25.10.12
04.11.12
14.11.12
24.11.12
04.12.12
14.12.12
24.12.12
03.01.13
13.01.13
23.01.13
02.02.13
12.02.13
22.02.13
04.03.13
14.03.13
24.03.13
03.04.13
13.04.13
23.04.13
03.05.13
13.05.13
23.05.13
02.06.13
12.06.13
22.06.13

ՀՀ դրամ / ՌԴ ռուբլի փոխարժեքը
14
13
12
11
09.01.12
19.01.12
29.01.12
08.02.12
18.02.12
28.02.12
09.03.12
19.03.12
29.03.12
08.04.12
18.04.12
28.04.12
08.05.12
18.05.12
28.05.12
07.06.12
17.06.12
27.06.12
07.07.12
17.07.12
27.07.12
06.08.12
16.08.12
26.08.12
05.09.12
15.09.12
25.09.12
05.10.12
15.10.12
25.10.12
04.11.12
14.11.12
24.11.12
04.12.12
14.12.12
24.12.12
03.01.13
13.01.13
23.01.13
02.02.13
12.02.13
22.02.13
04.03.13
14.03.13
24.03.13
03.04.13
13.04.13
23.04.13
03.05.13
13.05.13
23.05.13
02.06.13
12.06.13
22.06.13

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ՎԱՐԿԵՐՆ ԸՍՏ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐԻ [1]

մլն ՀՀ դրամ

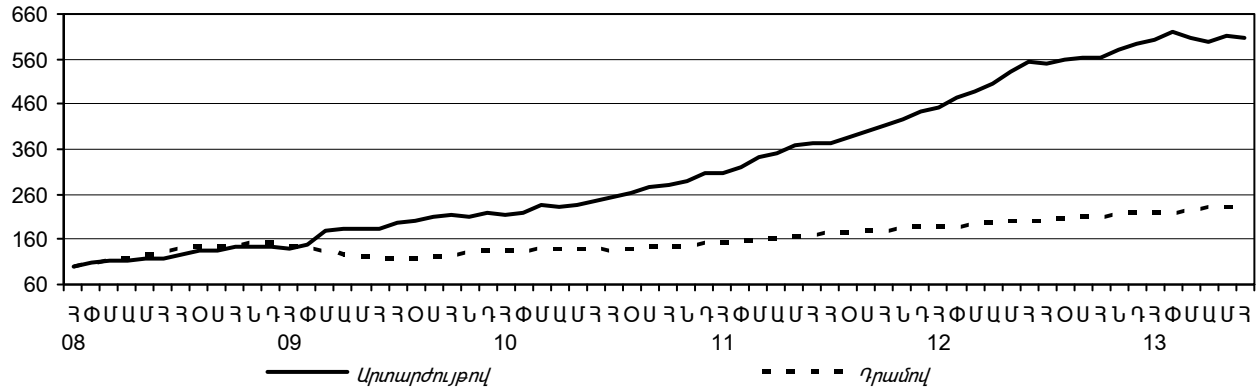
Վարկեր	**2012**	**2013**					
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ
Ռեզիդենտներին	**1559856**	**1574501**	**1604005**	**1590738**	**1598982**	**1622801**	**1622859**
Դրամով	560566	562682	564034	576061	594186	597125	602771
Արտարժույթով	999289	1011818	1039971	1014677	1004796	1025676	1020087
Այդ թվում՝							
Ձեռնարկություններին	935669	947921	969697	930356	923857	934861	920260
Դրամով	158761	158161	154589	153056	158781	155461	155883
Մասնավոր	156303	155806	152515	151035	156702	152534	152967
Պետական	2459	2356	2074	2022	2080	2927	2916
Արտարժույթով	776907	789760	815108	777300	765076	779400	764377
Մասնավոր	758752	771457	797590	758192	746635	762493	744698
Պետական	18155	18303	17518	19108	18441	16907	19679
Տնային տնտեսություններին [2]	561906	565317	571295	594271	606003	617922	619976
Դրամով	375477	377866	379961	391248	402924	409478	412454
Արտարժույթով	186429	187450	191334	203023	203079	208444	207522
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին	31043	29217	28139	29531	30662	31344	42313
Դրամով	4169	2972	3455	4584	4047	4281	4850
Արտարժույթով	26874	26245	24684	24948	26615	27063	37463
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններին	31237	32046	34874	36579	38459	38674	40310
Դրամով	22159	23683	26029	27173	28433	27905	29584
Արտարժույթով	9078	8363	8845	9406	10026	10769	10726
Ոչ ռեզիդենտներին [3]	**45824**	**47860**	**54544**	**65441**	**84110**	**72178**	**65055**
Դրամով	12708	13409	13524	13436	13060	13934	13906
Արտարժույթով	33116	34451	41020	52004	71050	58244	51149
Ընդամենը վարկեր (առանց կուտակված տոկոսների)	**1605680**	**1622361**	**1658549**	**1656179**	**1683092**	**1694979**	**1687914**
Ընդամենը կուտակված տոկոսներ	**23472**	**25185**	**26458**	**23959**	**24312**	**25767**	**25728**
Ընդամենը վարկեր (կուտակված տոկոսներով)	**1629151**	**1647546**	**1685007**	**1680137**	**1707404**	**1720746**	**1713642**

[1] Առանց կուտակված տոկոսների: Վարկերի մեջ ներառված են նաև ֆակտորինգային, լիզինգային գործառնությունները և ռեպո համաձայնագրերը:

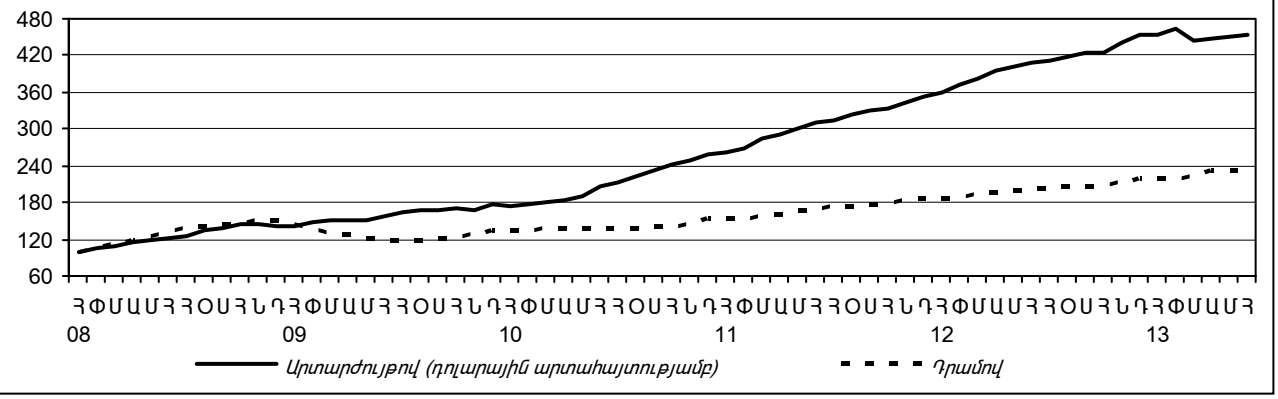
[2] Ներառյալ բանկի աշխատակիցներին և բանկի հետ կապված անձանց տրված վարկերը:

[3] Ընդգրկված են ոչ ռեզիդենտ ձեռնարկություններին, տնային տնտեսություններին և ոչ բանկ ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված վարկերը:

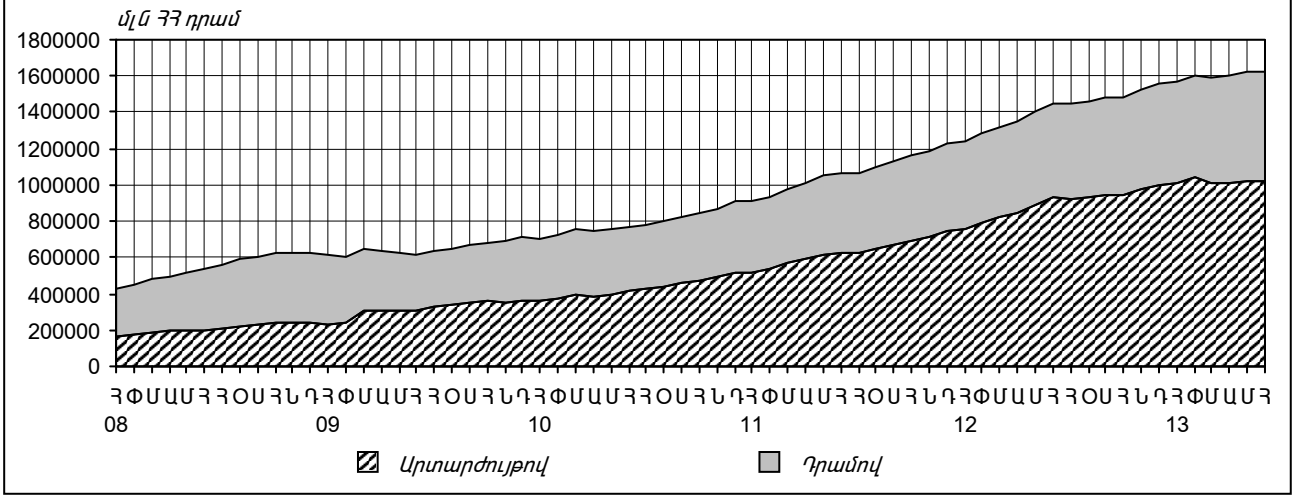
Առևտրային բանկերի կողմից ռեզիդենտներին տրված վարկերի վարքագիծն ըստ արժույթի (2008 թ. հունվարը = 100)

Առևտրային բանկերի կողմից ռեզիդենտներին տրված վարկերի վարքագիծն ըստ արժույթի (2008 թ. հունվարը = 100)

Առևտրային բանկերի կողմից ռեզիդենտներին տրված վարկերն ըստ արժույթի

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐՆ ԸՍՏ ԺԱՄԿԵՏԱՅՆՈՒԹՅԱՆ[1]

Ցուցանիշներ	2012	2013					
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ
մնացորդը (մլն ՀՀ դրամ)							
ժամկետային վարկային ներդրումներ	1527886	1538765	1564222	1562455	1567840	1643389	1575360
այդ թվում՝ կարճաժամկետ	355892	359598	368669	392330	397378	450678	384013
երկարաժամկետ	1171994	1179167	1195553	1170125	1170462	1192711	1191347
Երկարաձգված վարկային ներդրումներ	54354	52241	54053	58374	59051	58031	71050
այդ թվում՝ կարճաժամկետ	47068	44927	47232	51242	44643	48445	61608
երկարաժամկետ	7286	7314	6821	7131	14408	9586	9441
ժամկետանց վարկային ներդրումներ	8626	10721	13462	13029	17099	21345	22611
այդ թվում՝ կարճաժամկետ	8449	10520	13218	12777	16744	21029	22214
երկարաժամկետ	177	201	243	252	355	315	397
Ընդամենը՝ վարկային ներդրումներ	**1590866**	**1601727**	**1631737**	**1633858**	**1643991**	**1722764**	**1669021**
կշիռն ընդհանուր վարկային ներդրումներում (%)							
ժամկետային վարկային ներդրումներ	96.0	96.1	95.9	95.6	95.4	95.4	94.4
Երկարաձգված վարկային ներդրումներ	3.4	3.3	3.3	3.6	3.6	3.4	4.2
ժամկետանց վարկային ներդրումներ	0.5	0.7	0.8	0.8	1.0	1.2	1.4
Ընդամենը՝ վարկային ներդրումներ	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**
այդ թվում՝ կարճաժամկետ	25.9	25.9	26.3	27.9	27.9	30.2	28.0
երկարաժամկետ	74.1	74.1	73.7	72.1	72.1	69.8	72.0

[1] Ներառված չեն միջբանկային պահանջները:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԱՅԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾԻՔԱԿԱԶՄԸ

Ժամկետ	Ակրեդիտիվներ[1]		Բանկային երաշխիքներ[2]		Ֆակտորինգ		Ֆինանսական վարձակալություն	
	մլն ՀՀ դրամ	կշիռը[3] (%)	մլն ՀՀ դրամ	կշիռը[3] (%)	մլն ՀՀ դրամ	կշիռը[3] (%)	մլն ՀՀ դրամ	կշիռը[3] (%)
2012								
Հունվար	2477	0.1	43323	2.2	6366	0.3	2364	0.1
Փետրվար	2588	0.1	39177	1.9	5042	0.2	2286	0.1
Մարտ	2166	0.1	41550	2.0	5017	0.2	4042	0.2
Ապրիլ	2369	0.1	42304	2.0	5629	0.3	3998	0.2
Մայիս	2143	0.1	42446	2.0	5981	0.3	4067	0.2
Հունիս	3556	0.2	38278	1.7	6817	0.3	4123	0.2
Հուլիս	3573	0.2	37943	1.7	6755	0.3	4016	0.2
Օգոստոս	3609	0.2	38422	1.7	6529	0.3	4268	0.2
Սեպտեմբեր	3012	0.1	36025	1.5	6117	0.3	4252	0.2
Հոկտեմբեր	2744	0.1	33864	1.4	5944	0.3	4259	0.2
Նոյեմբեր	14071	0.6	34641	1.4	7396	0.3	4168	0.2
Դեկտեմբեր	12307	0.5	36959	1.5	8204	0.3	4179	0.2
2013								
Հունվար	16386	0.7	35352	1.4	8286	0.3	4158	0.2
Փետրվար	16735	0.7	38560	1.5	7969	0.3	4130	0.2
Մարտ	14106	0.5	40289	1.6	9157	0.4	4224	0.2
Ապրիլ	9915	0.4	41427	1.6	9506	0.4	4089	0.2
Մայիս	10433	0.4	41529	1.6	9225	0.4	4078	0.2
Հունիս	10152	0.4	41136	1.6	10548	0.4	3938	0.1

[1] Ներառված են ինչպես ակրեդիտիվների գծով հաճախորդների նկատմամբ պահանջները, այնպես էլ ակրեդիտիվների գծով հաճախորդների սառեցված հաշիվները:
[2] Ներառված են երաշխավորությունների գծով հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունները:
[3] Ներկայացված է կշիռը բանկերի ընդհանուր ակտիվներում:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՌԵՋԻԴԵՆՏՆԵՐԻՆ ՏՐՎԱԾ ՎԱՐԿԵՐԻ ՃՅՈՒՂԱՅԻՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ [1]

մլն ՀՀ դրամ

Ճյուղեր	Մայիս 2013			Հունիս 2013		
	ՀՀ դրամ	արտարժույթ	ընդամենը	ՀՀ դրամ	արտարժույթ	ընդամենը
Ռեզիդենտներին տրված վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, արժութային սվոպ, ռեպո համաձայնագրեր ըստ ճյուղերի, այդ թվում՝	**622600**	**1060220**	**1682820**	**617150**	**1056313**	**1673462**
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն, այդ թվում՝	**39040**	**79928**	**118968**	**39650**	**77083**	**116733**
բուսաբուծություն	18420	33444	51865	18741	32863	51604
անասնապահություն	19239	31405	50644	19227	31013	50241
անտառային տնտեսություն և փայտամթերումներ	15	341	356	28	338	367
ձկնորսություն և ձկնաբուծություն	1027	11399	12426	1056	9569	10624
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում, այդ թվում՝	**4000**	**31089**	**35089**	**3824**	**35022**	**38846**
մետաղական հանքաքարի արդյունահանում	702	15822	16525	695	20000	20695
շինանյութի արդյունահանում	1178	2971	4149	1142	2674	3815
Մշակող արդյունաբերություն, այդ թվում՝	**35941**	**129916**	**165857**	**35840**	**130126**	**165966**
սննդի արդյունաբերություն, այդ թվում՝	15699	42972	58672	15710	39422	55132
մսի մշակում և պահածոյացում	2023	3046	5069	1956	3100	5056
մրգերի և բանջարեղենի մշակում և պահածոյացում	3347	8732	12079	3221	6172	9393
կաթնամթերքի արտադրություն	2123	6772	8895	2506	6519	9026
հացի և ալյուրե հրուշակեղենի արտադրություն	2614	11465	14080	2738	10969	13707
խմիչքների արդյունաբերություն	6348	28588	34936	6275	27880	34155
ծխախոտի արդյունաբերություն	0	1	1	0	1	1
մանածագործական արտադրատեսակների և հագուստի արտադրություն	372	2173	2545	359	2207	2566
կաշվե արտադրատեսակների արտադրություն	350	487	838	353	577	930
փայտանյութի, թղթի, փայտե և թղթե արտադրատեսակների արտադրություն (բացի կահույքից)	445	3104	3549	456	2976	3432
պոլիգրաֆիական գործունեություն	1048	2361	3410	1029	2280	3309
քիմիական նյութերի արտադրություն	637	7841	8478	634	7159	7793
դեղագործական արտադրատեսակների արտադրություն	58	786	845	56	727	783
ռետինե և պլաստմասսայե արտադրատեսակների արտադրություն	1321	3373	4695	1239	3726	4965
ոչ մետաղական արտադրատեսակների արտադրություն	2469	14832	17301	2330	17007	19338
հիմնային մետաղների արտադրություն	60	4470	4530	124	4292	4415
մետաղե պատրաստի արտադրատեսակների արտադրություն, բացի մեքենաներից և սարքավորումներից	3141	9342	12483	3241	9077	12318
համակարգիչների, էլեկտրոնային, օպտիկական և էլեկտրական սարքավորումների արտադրություն	234	2802	3036	260	2763	3023
կահույքի արտադրություն	1050	1619	2670	1096	1600	2695
մեքենաների և սարքավորումների նորոգում և տեղակայում	324	747	1070	279	3645	3924
էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում, այդ թվում՝	**21613**	**100461**	**122074**	**21518**	**100740**	**122257**
էլեկտրաէներգիայի արտադրություն, փոխանցում և բաշխում	20171	65387	85557	20077	66259	86336
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	**198**	**1767**	**1966**	**123**	**1651**	**1774**
Շինարարություն, այդ թվում՝	16847	86937	103784	17157	86223	103380
բնակելի և ոչ բնակելի շենքերի շինարարություն	13554	70410	83963	13928	69406	83334
ճանապարհների և երկաթուղիների շինարարություն	2145	10465	12610	2036	11270	13306
Առևտուր, այդ թվում՝	**77004**	**261749**	**338754**	**77659**	**256869**	**334528**
ավտոմեքենաների, մոտոցիկլետների և դրանց պահեստամասերի առևտուր և նորոգում	1201	7785	8986	1135	7746	8881
մեծածախ առևտուր	27265	142927	170192	27971	139493	167465
մանրածախ առևտուր	47005	105693	152698	46983	104202	151186
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն, այդ թվում՝	**8716**	**33274**	**41991**	**8606**	**32596**	**41201**
տաքսու ծառայություններ	3855	5101	8956	3839	5327	9166
ավտոճանապարհային բեռնափոխադրումներ և փոխադրման ծառայություններ	2673	10044	12716	2593	9984	12577
օդային տրանսպորտի գործունեություն	1401	16493	17894	1416	15645	17061
պահեստավորում և պահպանում	190	288	478	189	273	462
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում, այդ թվում՝	**10945**	**42971**	**53916**	**11255**	**42396**	**53651**
հյուրանոցների և համանման բնակատեղերի տրամադրման ծառայություններ	4806	20285	25091	4837	20026	24864
հանրային սննդի կազմակերպում	5530	20847	26377	5818	20443	26260

մլն ՀՀ դրամ

Ճյուղեր	Մայիս 2013			Հունիս 2013		
	ՀՀ դրամ	արտարտ	ընդամենը	ՀՀ դրամ	արտարտ	ընդամենը
Տեղեկատվություն և կապ, այդ թվում՝	**1791**	**7781**	**9572**	**1702**	**7910**	**9613**
հրատարակչական գործ	187	774	961	205	802	1007
հեռուստառադիոծրագրերի կազմում և հեռարձակում	698	1478	2176	576	1486	2062
հեռահաղորդակցություն	518	3813	4331	547	3801	4349
համակարգչային ծրագրավորում և հարակից գործունեություն	159	231	390	153	219	373
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն, այդ թվում՝	**54804**	**56165**	**110969**	**45416**	**57508**	**102924**
առևտրային բանկեր	25594	44641	70236	11528	45429	56956
վարկային կազմակերպություններ	2290	7474	9764	2633	7100	9733
ապահովագրական ընկերություններ	5316	0	5316	5397	0	5397
ներդրումային ընկերություններ	19189	2663	21852	18396	2840	21237
այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	2415	1387	3801	4903	1523	6426
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն, այդ թվում՝	**1493**	**14220**	**15713**	**1406**	**14028**	**15434**
սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի առք և վաճառք	836	2190	3026	752	2044	2796
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն, այդ թվում՝	**1024**	**4040**	**5065**	**1046**	**4032**	**5078**
իրավաբանական և հաշվապահական գործունեություն	121	263	384	108	292	400
ճարտարապետական և ճարտարագիտական գործունեություն	41	860	901	60	829	888
գիտական հետազոտություններ և մշակումներ	39	0	39	38	0	38
գովազդային գործունեություն	760	915	1676	774	930	1704
Կրթություն, այդ թվում՝	**420**	**2353**	**2773**	**430**	**2559**	**2989**
բարձրագույն կրթություն	261	1955	2215	256	1852	2108
Առողջապահություն	**1834**	**4774**	**6608**	**1737**	**5035**	**6772**
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ	**1717**	**4354**	**6071**	**1667**	**4389**	**6056**
Տնտեսության այլ ճյուղեր, այդ թվում՝	**9467**	**73812**	**83279**	**10413**	**73799**	**84212**
ոսկերչական արտադրատեսակների և զարդերի արտադրություն	336	3050	3385	272	2897	3169
զբոսաշրջություն	484	396	879	480	386	866
Հիփոթեկային վարկեր, այդ թվում՝	**64515**	**67955**	**132469**	**64838**	**67935**	**132773**
անշարժ գույքի ձեռքբերման հիփոթեկային վարկեր	49510	52839	102348	49860	53137	102997
անշարժ գույքի վերանորոգման հիփոթեկային վարկեր	11874	10290	22164	11871	10433	22304
Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	**271230**	**56673**	**327903**	**272865**	**56411**	**329276**
քարտային վարկեր	55121	53058	108179	54932	53236	108167
ավտովարկեր	17125	28	17152	17390	26	17417
կենցաղային և համակարգչային տեխնիկայի ձեռքբերման վարկեր	19886	1	19887	20280	1	20281
ոսկու գրավով վարկեր	106308	623	106932	103949	543	104493
այլ սպառողական վարկեր	72713	2949	75662	76313	2605	78918

[1] Աղյուսակի մասով պատմական շարքերը տեղադրված են ՀՀ ԿԲ տնային էջի «Վիճակագրություն» բաժնի «Դրամավարկային և ֆինանսական վիճակագրություն» ենթաբաժնում:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ՉԱՇԽԱՏՈՂ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿՇԻՌՆ ԸՍՏ ՈԼՈՐՏՆԵՐԻ [1]

%

	31.12.2012	31.01.2013	28.02.2013	31.03.2013	30.04.2013	31.05.2013	30.06.2013
Չաշխատող և հետհաշվեկշիռ դուրս գրված ակտիվներ	**3.31**	**4.39**	**5.35**	**4.84**	**5.38**	**5.76**	**5.22**
1. Ռեզիդենտների չաշխատող և հետհաշվեկշիռ դուրս գրված ակտիվներ [2]	**3.30**	**4.33**	**5.28**	**4.77**	**5.31**	**5.69**	**5.15**
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	0.28	0.49	0.50	0.21	0.40	0.41	0.41
Մշակող արդյունաբերություն, այդ թվում՝	0.59	0.69	0.68	0.62	0.68	0.71	0.66
սննդի արդյունաբերություն	0.24	0.30	0.26	0.15	0.19	0.16	0.13
քիմիական նյութերի արտադրություն	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
մետաղե պատրաստի արտադրատեսակների արտադրություն՝ բացի մեքենաներից և սարքավորումներից	0.01	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03
էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	0.08	0.10	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04
Շինարարություն	0.14	0.25	0.80	0.26	0.67	0.69	0.98
Առևտուր	0.65	0.77	1.14	1.65	1.29	1.33	1.03
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	0.23	0.23	0.25	0.23	0.28	0.30	0.25
Տեղեկատվություն և կապ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Տնտեսության այլ ճյուղեր	0.20	0.23	0.22	0.23	0.23	0.18	0.15
Հիփոթեկային վարկեր	0.29	0.36	0.41	0.36	0.42	0.46	0.42
Սպառողական վարկեր	0.58	0.80	0.90	0.79	0.91	0.95	0.95
2. Ոչ ռեզիդենտների չաշխատող և հետհաշվեկշիռ դուրս գրված ակտիվներ (ընդամենը)	**0.01**	**0.06**	**0.07**	**0.07**	**0.07**	**0.07**	**0.07**

[1] Չաշխատող ակտիվներում ներառված են դեբիտորական պարտքերի գումարները:

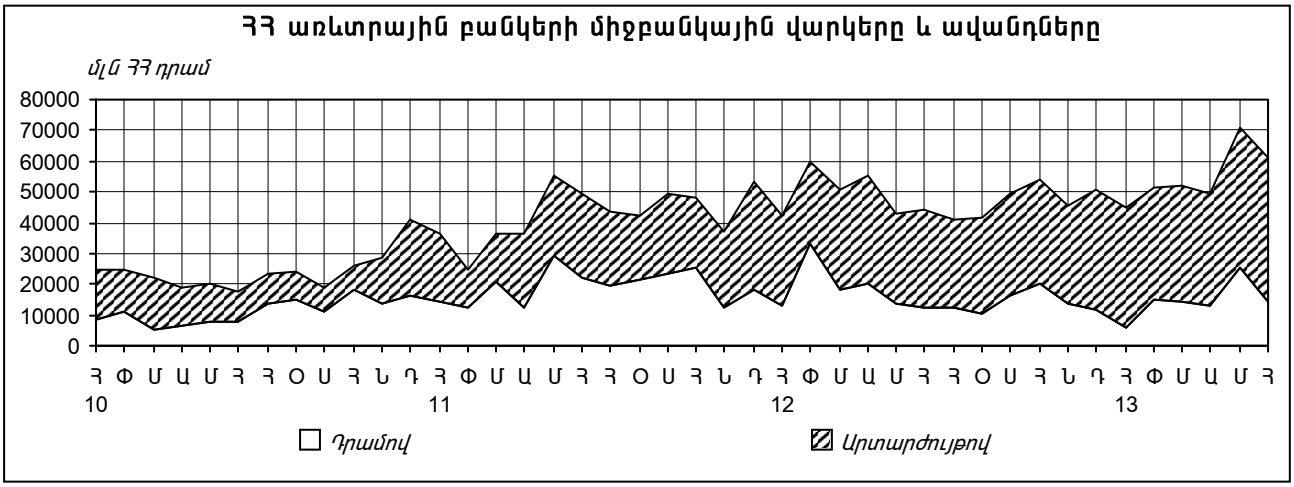
[2] 2011 թվականի հուլիսից ռեզիդենտների ճյուղային բաշխվածությունը վերանայվել է համաձայն NACE-ի ստանդարտների:

ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՋԲԱՆԿԱՅԻՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԸ ԵՎ ՎԱՐԿԵՐԸ

մլն ՀՀ դրամ

Ժամկետ	Միջբանկային ավանդներ			Միջբանկային վարկեր [1]		
	ՀՀ դրամով	արտարժ.	ընդամենը	ՀՀ դրամով	արտարժ.	ընդամենը
2012						
Հունվար	307	0	307	12939	28792	41731
Փետրվար	310	0	310	33171	26618	59789
Մարտ	313	0	313	17885	32513	50398
Ապրիլ	316	0	316	19857	35065	54922
Մայիս	319	0	319	13353	29221	42575
Հունիս	322	0	322	11979	31902	43881
Հուլիս	325	0	325	11848	28591	40438
Օգոստոս	328	0	328	10240	31375	41616
Սեպտեմբեր	331	0	331	15990	32810	48800
Հոկտեմբեր	334	0	334	19916	33449	53366
Նոյեմբեր	0	0	0	13348	32286	45635
Դեկտեմբեր	0	0	0	11586	38842	50427
2013						
Հունվար	0	0	0	6070	38818	44888
Փետրվար	0	0	0	14922	36381	51303
Մարտ	0	0	0	14268	37834	52101
Ապրիլ	0	0	0	13149	36220	49369
Մայիս	0	0	0	25669	44987	70656
Հունիս	0	0	0	14548	46356	60904

[1] *Ներառյալ միջբանկային ռեպո համաձայնագրերը:*

ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԱՐԿԵՐՆ ԸՍՏ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐԻ [1]

մլն ՀՀ դրամ

Վարկեր	2012	2013					
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ
Ռեզիդենտներին	**113436**	**113883**	**117273**	**122539**	**124181**	**127017**	**127581**
Դրամով	70009	70482	72695	75071	76490	77240	77964
Արտարժույթով	43427	43400	44578	47468	47691	49777	49617
Այդ թվում՝							
Ձեռնարկություններին	31037	30759	31686	33580	33622	34718	34982
Դրամով	11916	11623	12071	12165	12301	12303	12461
Մասնավոր	10849	10754	11203	11298	11435	11437	11595
Պետական	1067	869	868	867	866	866	865
Արտարժույթով	19121	19136	19614	21415	21321	22415	22521
Մասնավոր	19121	19136	19614	21415	21321	22415	22521
Պետական	0	0	0	0	0	0	0
Տնային տնտեսություններին [2]	80560	81382	84056	87339	89039	90765	90945
Դրամով	57639	58499	60482	62707	64048	64801	65222
Արտարժույթով	22921	22883	23574	24632	24991	25963	25723
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին	1474	1459	1457	1489	1438	1455	1435
Դրամով	89	78	69	69	59	57	61
Արտարժույթով	1385	1381	1389	1420	1379	1398	1374
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններին	366	283	74	131	83	79	220
Դրամով	364	282	73	131	82	78	220
Արտարժույթով	1	1	1	1	1	0	0
Ոչ ռեզիդենտներին [3]	**68**	**88**	**81**	**84**	**143**	**144**	**138**
Դրամով	47	67	64	64	70	70	66
Արտարժույթով	20	21	16	20	73	74	72
ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝ ՎԱՐԿԵՐ	**113504**	**113970**	**117354**	**122623**	**124325**	**127161**	**127719**

[1] Առանց կուտակված տոկոսների: Վարկերի մեջ ներառված են նաև ֆակտորինգային, լիզինգային գործառնությունները և ռեպո համաձայնագրերը:

[2] Ներառյալ վարկային կազմակերպության աշխատակիցներին և վարկային կազմակերպության հետ կապված անձանց տրված վարկերը:

[3] Ընդգրկված են ոչ ռեզիդենտ ֆինանսական կազմակերպություններին, ձեռնարկություններին, տնային տնտեսություններին և շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին տրամադրված վարկերը:

ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐՆ ԸՍՏ ԺԱՄԿԵՏԱՅՆՈՒԹՅԱՆ

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ [1]	2012	2013					
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ
մնացորդը (մլն ՀՀ դրամ)							
Ժամկետային վարկային ներդրումներ	111817	112040	113515	120832	122457	125368	125939
այդ թվում՝ կարճաժամկետ	27541	27895	28639	30368	31177	31505	30764
երկարաժամկետ	84275	84145	84876	90464	91280	93862	95175
Երկարաձգված վարկային ներդրումներ	1362	1477	1372	1212	1228	1203	1116
այդ թվում՝ կարճաժամկետ	821	943	896	744	755	141	148
երկարաժամկետ	541	534	477	468	474	1063	969
Ժամկետանց վարկային ներդրումներ	295	349	2222	402	523	453	481
այդ թվում՝ կարճաժամկետ	289	343	2217	394	516	451	481
երկարաժամկետ	6	6	5	8	7	2	-
Ընդամենը՝ վարկային ներդրումներ	**113474**	**113867**	**117110**	**122446**	**124208**	**127024**	**127536**
կշիռն ընդհանուր վարկային ներդրումներում (%)							
Ժամկետային վարկային ներդրումներ	98.5	98.4	96.9	98.7	98.6	98.7	98.7
Երկարաձգված վարկային ներդրումներ	1.2	1.3	1.2	1.0	1.0	1.0	0.9
Ժամկետանց վարկային ներդրումներ	0.3	0.3	1.9	0.3	0.4	0.4	0.4
Ընդամենը՝ վարկային ներդրումներ	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**
այդ թվում՝ կարճաժամկետ	25.2	25.6	27.1	25.7	26.1	25.3	24.6
երկարաժամկետ	74.8	74.4	72.9	74.3	73.9	74.7	75.4

[1] Ներառված չեն պահանջները վարկային կազմակերպություններին և բանկերին:

ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՅԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾԻՔԱԿԱԶՄԸ

Ժամկետ	Երաշխավորություններ[1]		Ֆակտորինգ		Ֆինանսական վարձակալություն	
	մլն ՀՀ դրամ	կշիռը[2] (%)	մլն ՀՀ դրամ	կշիռը[2] (%)	մլն ՀՀ դրամ	կշիռը[2] (%)
2012						
Հունվար	0	0.0	0	0.0	6565	5.1
Փետրվար	313	0.0	0	0.0	6415	4.9
Մարտ	434	0.0	0	0.0	6378	4.8
Ապրիլ	732	0.0	0	0.0	6516	4.8
Մայիս	664	0.0	0	0.0	6866	4.8
Հունիս	678	0.0	0	0.0	7182	4.8
Հուլիս	538	0.0	0	0.0	7981	5.2
Օգոստոս	678	0.0	0	0.0	7961	5.1
Սեպտեմբեր	658	0.0	0	0.0	8212	5.2
Հոկտեմբեր	727	0.0	0	0.0	8229	5.1
Նոյեմբեր	535	0.0	0	0.0	8283	5.1
Դեկտեմբեր	459	0.0	0	0.0	8264	4.9
2013						
Հունվար	575	0.0	0	0.0	8241	4.8
Փետրվար	1055	0.0	0	0.0	8595	4.9
Մարտ	1435	0.0	0	0.0	9259	5.1
Ապրիլ	1485	0.0	0	0.0	9170	5.0
Մայիս	1630	0.0	0	0.0	8824	4.7
Հունիս	1689	0.0	0	0.0	9192	4.8

[1] Ներառված են հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունները:
[2] Ներկայացված է կշիռը վարկային կազմակերպությունների ընդհանուր ակտիվներում:

ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՌԵԶԻԴԵՆՏՆԵՐԻՆ ՏՐՎԱԾ ՎԱՐԿԵՐԻ ՃՅՈՒՂԱՅԻՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ[1]

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	Մայիս 2013			Հունիս 2013		
	ՀՀ դրամ	արտարժույթ	ընդամենը	ՀՀ դրամ	արտարժույթ	ընդամենը
Ռեզիդենտներին տրված վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, արժութային սվոպ, ռեպո համաձայնագրեր ըստ ճյուղերի, այդ թվում՝	**120132**	**52836**	**172968**	**122086**	**53664**	**175750**
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն, այդ թվում՝	**31077**	**5097**	**36174**	**30882**	**5122**	**36004**
բուսաբուծություն	15301	1649	16950	15151	1726	16877
անասնապահություն	15379	2934	18313	15311	2944	18254
անտառային տնտեսություն և փայտամթերումներ	5	3	8	6	3	9
ձկնորսություն և ձկնաբուծություն	389	416	804	410	450	860
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում, այդ թվում՝	**136**	**3612**	**3748**	**131**	**3538**	**3668**
մետաղական հանքաքարի արդյունահանում	19	3239	3258	18	3178	3195
շինանյութի արդյունահանում	116	343	459	113	330	443
Մշակող արդյունաբերություն, այդ թվում՝	**6665**	**2990**	**9656**	**6955**	**3114**	**10069**
սննդի արդյունաբերություն, այդ թվում՝	3064	612	3676	3169	747	3916
մսի մշակում և պահածոյացում	288	181	469	285	325	609
մրգերի և բանջարեղենի մշակում և պահածոյացում	1102	30	1132	1107	31	1138
կաթնամթերքի արտադրություն	229	73	302	266	75	341
հացի և ալյուրե հրուշակեղենի արտադրություն	476	223	700	479	226	705
խմիչքների արդյունաբերություն	534	636	1171	609	616	1225
ծխախոտի արդյունաբերություն	2	-	2	2	-	2
մանածագործական արտադրատեսակների և հագուստի արտադրություն	307	130	437	301	141	442
կաշվե արտադրատեսակների արտադրություն	157	34	191	158	38	196
փայտանյութի, թղթի, փայտե և թղթե արտադրատեսակների արտադրություն (բացի կահույքից)	73	207	280	74	204	279
պոլիգրաֆիական գործունեություն	8	54	62	9	51	60
քիմիական նյութերի արտադրություն	6	17	22	5	15	21
դեղագործական արտադրատեսակների արտադրություն	713	45	758	697	43	740
ռետինե և պլաստմասսայե արտադրատեսակների արտադրություն	256	303	559	409	289	698
ոչ մետաղական արտադրատեսակների արտադրություն	315	159	475	310	162	472
հիմնային մետաղների արտադրություն	1	11	11	0	10	11
մետաղե պատրաստի արտադրատեսակների արտադրություն (բացի մեքենաներից և սարքավորումներից)	236	166	402	234	156	389
համակարգիչների, էլեկտրոնային, օպտիկական և էլեկտրական սարքավորումների արտադրություն	263	3	265	257	3	260
կահույքի արտադրություն	259	343	602	252	374	626
մեքենաների և սարքավորումների նորոգում և տեղակայում	161	272	434	160	264	424
էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում, այդ թվում՝	**868**	**3161**	**4029**	**867**	**3557**	**4424**
էլեկտրաէներգիայի արտադրություն, փոխանցում և բաշխում	867	2963	3830	867	3364	4230
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	**13**	**1**	**15**	**13**	**1**	**14**
Շինարարություն, այդ թվում՝	**1305**	**4775**	**6079**	**1280**	**4748**	**6029**
բնակելի և ոչ բնակելի շենքերի շինարարություն	830	3632	4462	818	3547	4365
ճանապարհների և երկաթուղիների շինարարություն	130	1089	1219	127	1149	1276
Առևտուր, այդ թվում՝	**8740**	**12285**	**21025**	**8824**	**12140**	**20964**
ավտոմեքենաների, մոտոցիկլետների և դրանց պահեստամասերի առևտուր և նորոգում	82	137	219	86	125	211
մեծածախ առևտուր	460	2489	2949	455	2416	2871
մանրածախ առևտուր	8146	9614	17761	8237	9563	17800
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն, այդ թվում՝	**2002**	**1554**	**3556**	**1972**	**1438**	**3410**
տաքսու ծառայություններ	1407	996	2403	1379	886	2265
ավտոճանապարհային բեռնափոխադրումներ և փոխադրման ծառայություններ	573	432	1005	571	429	1000
օդային տրանսպորտի գործունեություն	0	1	1	0	1	1
պահեստավորում և պահպանում	17	105	122	17	103	119
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում, այդ թվում՝	**368**	**2381**	**2749**	**367**	**2296**	**2663**
հյուրանոցների և համանման բնակատեղերի տրամադրման ծառայություններ	140	1516	1656	141	1444	1585
հանրային սննդի կազմակերպում	223	864	1087	221	851	1071

մլն ՀՀ դրամ

Ճյուղեր	Մայիս 2013			Հունիս 2013		
	ՀՀ դրամ	արտարժույթ	ընդամենը	ՀՀ դրամ	արտարժույթ	ընդամենը
Տեղեկատվություն և կապ, այդ թվում՝	**101**	**206**	**307**	**100**	**196**	**297**
հրատարակչական գործ	9	58	68	10	56	66
հեռուստառադիոծրագրերի կազմում և հեռարձակում	8	91	99	9	87	95
հեռահաղորդակցություն	19	19	38	17	18	36
համակարգչային ծրագրավորում և հարակից գործունեություն	63	38	101	63	36	99
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն,այդ թվում՝	**42986**	**3103**	**46089**	**44258**	**4122**	**48380**
այդ թվում՝ վարկեր, ավանդներ	42947	3102	46049	43903	3678	47581
այդ թվում՝ թղթակցային հաշիվներ	-	-	-	-	-	-
առևտրային բանկեր	38826	3101	41927	39740	4121	43861
այդ թվում՝ վարկեր, ավանդներ	38826	3041	41867	39740	4062	43802
այդ թվում՝ թղթակցային հաշիվներ	-	-	-	-	-	-
վարկային կազմակերպություններ	4160	-	4160	4376	-	4376
ապահովագրական ընկերություններ	-	-	-	-	-	-
ներդրումային ընկերություններ	-	-	-	-	-	-
այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	-	1	1	-	0	0
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն, այդ թվում՝	**3**	**411**	**414**	**2**	**408**	**411**
սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի առք և վաճառք	1	407	408	1	404	406
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն, այդ թվում՝	**81**	**95**	**176**	**79**	**87**	**166**
իրավաբանական և հաշվապահական գործունեություն	44	16	60	45	12	57
ճարտարապետական և ճարտարագիտական գործունեություն	7	11	18	6	11	17
գիտական հետազոտություններ և մշակումներ	1	-	1	1	-	1
գովազդային գործունեություն	26	63	89	25	59	84
Կրթություն, այդ թվում՝	**136**	**20**	**156**	**136**	**19**	**155**
բարձրագույն կրթություն	133	11	145	133	11	144
Առողջապահություն	**716**	**230**	**946**	**713**	**224**	**936**
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ	**143**	**231**	**374**	**139**	**223**	**361**
Տնտեսության այլ ճյուղեր, այդ թվում՝	**1779**	**1799**	**3578**	**1901**	**1747**	**3649**
ոսկերչական արտադրատեսակների և զարդերի արտադրություն	55	439	494	60	421	481
զբոսաշրջություն	3	25	29	4	24	28
Հիփոթեկային վարկեր, այդ թվում՝	**6924**	**10872**	**17796**	**6990**	**10660**	**17651**
անշարժ գույքի ձեռքբերման հիփոթեկային վարկեր	4961	4501	9463	5040	4400	9440
անշարժ գույքի վերանորոգման հիփոթեկային վարկեր	1957	6161	8119	1945	6054	7999
Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	**16089**	**13**	**16103**	**16477**	**23**	**16500**
քարտային վարկեր	0	-	0	0	-	0
ավտովարկեր	325	-	325	340	-	340
կենցաղային և համակարգչային տեխնիկայի ձեռքբերման վարկեր	1682	2	1684	1708	2	1710
ոսկու գրավով վարկեր	3128	1	3129	3094	3	3097
այլ սպառողական վարկեր	10733	10	10743	11236	18	11254

[1] Աղյուսակի մասով պատմական շարքերը տեղադրված են ՀՀ ԿԲ տնային էջի «Վիճակագրություն» բաժնի «Դրամավարկային և ֆինանսական վիճակագրություն» ենթաբաժնում:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԱՎԱՆԴՆԵՐՆ ԸՍՏ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐԻ [1]

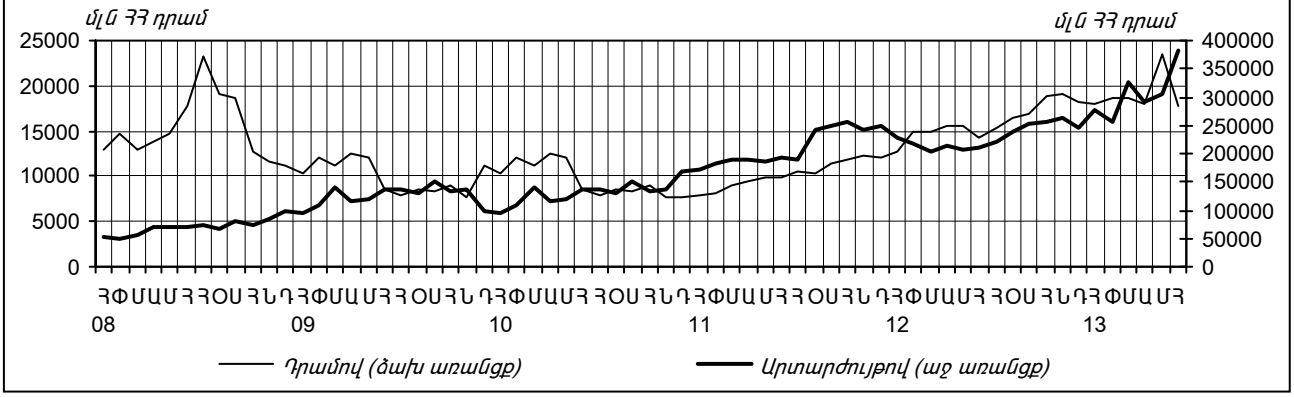
մլն ՀՀ դրամ

Ավանդներ	2012	2013					
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ
Ոչ ռեզիդենտներից [2]	**262391**	**293639**	**276136**	**345155**	**310508**	**330458**	**400499**
Արտարժույթով	244200	275548	257428	326558	292632	306975	382633
Դրամով	18191	18091	18708	18597	17876	23483	17866
Ռեզիդենտներից	**949754**	**952006**	**991210**	**1003743**	**1005174**	**1016874**	**1019180**
Դրամով	***348487***	***349553***	***366060***	***364869***	***376861***	***370667***	***376120***
Ցպահանջ (ներառյալ հաշիվներ)	159147	153184	164738	155856	163460	157372	160913
Ձեռնարկություններից	71379	71821	71747	67348	71117	63613	62951
Մասնավոր	66441	64807	65338	62639	66467	58872	57197
Պետական	4939	7013	6410	4708	4650	4740	5754
Տնային տնտեսություններից	63223	55770	65032	61116	63369	63185	67233
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններից	21829	21463	24156	24181	25161	26385	27350
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	2716	4130	3802	3211	3812	4189	3379
Ժամկետային	189339	196369	201322	209013	213402	213294	215207
Ձեռնարկություններից	18979	19851	18415	23261	23287	21448	20999
Մասնավոր	17845	18685	17447	21253	17838	19702	19825
Պետական	1134	1166	969	2009	5449	1746	1175
Տնային տնտեսություններից	134116	139805	143600	146416	149639	152347	155482
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններից	12355	12741	12540	13351	13964	13399	12660
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	23489	23422	26218	25236	25805	25494	25459
Ռեպո համաձայնագրերի գծով պարտավորություններ ռեզիդենտ իրական հատվածի հանդեպ	400	549	549	749	707	607	606
Արտարժույթով	***601267***	***602452***	***625150***	***638874***	***628313***	***646207***	***643060***
Ցպահանջ (ներառյալ հաշիվներ)	149044	137680	145425	138751	135139	141357	144523
Ձեռնարկություններից	72153	59734	66052	59047	50472	53986	60857
Մասնավոր	70936	58413	65019	58222	49074	52582	58343
Պետական	1217	1320	1033	825	1398	1404	2513
Տնային տնտեսություններից	68314	68650	69829	70117	75130	73989	72116
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններից	6905	7676	7472	7636	7712	10048	8031
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	1672	1620	2072	1951	1824	3334	3519
Ժամկետային	452223	464772	479725	500123	493174	504851	498537
Ձեռնարկություններից	55176	57501	64142	66970	64588	69636	60509
Մասնավոր	53451	55753	62144	64935	58438	59692	51246
Պետական	1725	1748	1998	2035	6151	9944	9264
Տնային տնտեսություններից	372695	383096	389025	406831	402400	410341	410790
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններից	15413	15755	17353	17690	18232	16470	17891
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	8939	8420	9205	8632	7953	8404	9347
Ընդամենը՝ ավանդներ (առանց կուտակված տոկոսների)	**1212145**	**1245645**	**1267346**	**1348898**	**1315686**	**1347332**	**1419678**
Ընդամենը՝ կուտակված տոկոսներ	**12962**	**13954**	**14593**	**15775**	**16494**	**17403**	**16743**
Ընդամենը՝ ավանդներ (կուտակված տոկոսներով)	**1225107**	**1259598**	**1281939**	**1364673**	**1332176**	**1364735**	**1436422**

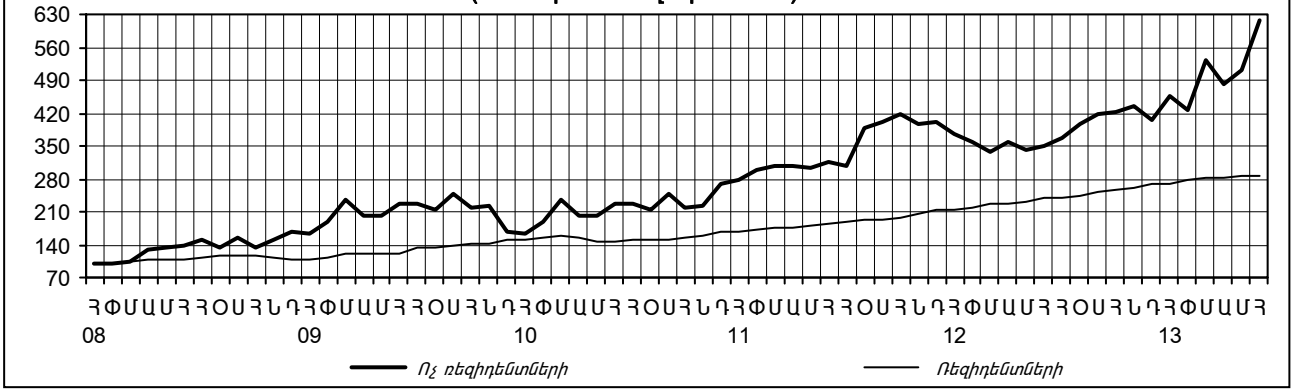
[1] Առանց կուտակված տոկոսների:

[2] Ընդգրկված են ոչ ռեզիդենտ ձեռնարկությունների, տնային տնտեսությունների, շահույթ չհետապնդող կազմակերպությունների և ֆինանսական կազմակերպությունների ցպահանջ (ներառյալ հաշիվները) և ժամկետային ավանդները:

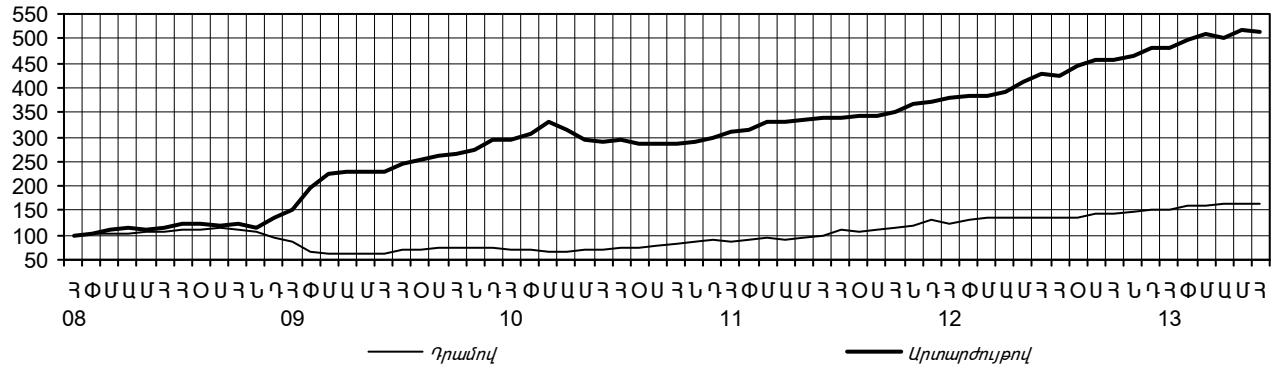
Ոչ ռեզիդենտների ավանդներն ըստ արժույթի

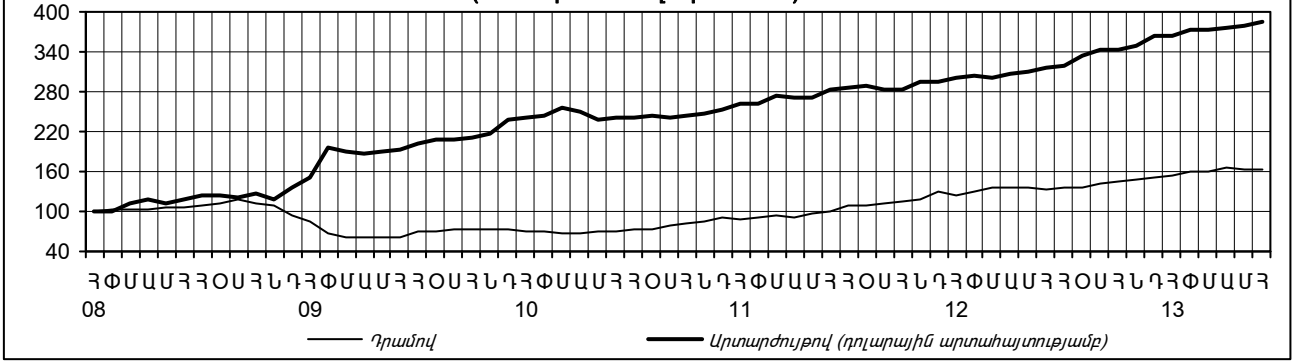
Ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների ավանդների վարքագիծը (2008 թ. հունվար = 100)

Ռեզիդենտների ավանդների վարքագիծն ըստ արժույթի (2008 թ. հունվար =100)

Ռեզիդենտների ավանդների վարքագիծն ըստ արժույթի (2008 թ. հունվար = 100)

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ ԵՎ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

	2012	2013					
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ
Բանկերի քանակը [1]	22	22	22	22	22	22	22
Բանկերի քանակն ըստ կազմակերպաիրավական ձևի	22	22	22	22	22	22	22
ԲԲԸ	4	4	4	4	4	4	4
ՓԲԸ	17	17	17	17	17	17	17
ՍՊԸ	1	1	1	1	1	1	1
Կոոպերատիվ	0	0	0	0	0	0	0
Օտարերկրյա փայատերերի մասնակցությամբ	20	20	20	20	20	20	20
այդ թվում՝ 50%-ից ավելի	15	15	15	15	15	15	15
այդ թվում՝ 95%-ից ավելի	12	12	12	12	12	12	12
Բանկերի կանոնադրական հիմնադրամներում օտարերկրյա մասնակիցների բաժինը (տոկոսներով)	73.4	73.4	73.4	73.4	73.2	73.2	73.2
Վարկային կազմակերպությունների քանակը	32	32	33	33	33	33	33
Օտարերկրյա փայատերերի մասնակցությամբ	13	13	13	13	13	13	13
այդ թվում՝ 50%-ից ավելի	8	8	8	8	8	8	8
այդ թվում՝ 95%-ից ավելի	5	5	5	5	5	5	5
Վարկային կազմակերպությունների կանոնադրական հիմնադրամներում օտարերկրյա մասնակիցների բաժինը (տոկոսներով)	33.2	33.2	30.5	30.4	30.4	30.3	28.8
Ապահովագրական ընկերությունների քանակը[2]	7	7	7	7	7	7	7
այդ թվում՝ կյանքի ապահովագրության լիցենզիա ունեցող	0	0	0	0	0	0	0
այդ թվում՝ ոչ կյանքի ապահովագրության լիցենզիա ունեցող	7	7	7	7	7	7	7
Օտարերկրյա փայատերերի մասնակցությամբ	4	4	4	4	4	4	4
այդ թվում՝ 50%-ից ավելի	3	3	3	3	3	3	3
այդ թվում՝ 95%-ից ավելի	3	3	3	3	3	3	3
Ապահովագրական բրոքերներ	3	3	3	3	3	3	2
Արժեթղթերի շուկայում ներդրումային ծառայություն մատուցող անձինք	30	30	30	30	30	30	30
այդ թվում՝ ներդրումային ծառայություն մատուցող բանկ	21	21	21	21	21	21	21
այդ թվում՝ ներդրումային ծառայություն մատուցող ընկերություն	9	9	9	9	9	9	9
Հաշվետու թողարկող հանդիսացող ընկերությունների քանակը	14	14	15	15	15	15	15
Գրավատների քանակը	143	142	141	146	149	149	147
ժամանակաշրջանում լիցենզավորված	1	0	1	5	3	0	0
ժամանակաշրջանում լիցենզիան ուժը կորցրած ճանաչված	3	1	2	0	0	0	2
Փոխանակման կետերի քանակը[3]	238	225	242	244	238	238	239
ժամանակաշրջանում լիցենզավորված	1	0	0	3	4	1	0
ժամանակաշրջանում լիցենզիան ուժը կորցրած ճանաչված	1	1	0	16	3	0	0
Արժութային դիլերների քանակը	0	0	0	0	0	0	0
Վճարահաշվարկային կազմակերպություններ	7	7	7	7	7	8	8

[1] ՀՀ բանկային համակարգում 2011 թվականի հունիսից գործում է 22 բանկ:
[2] 2012 թվականի սեպտեմբերից ներկայացված է գործող ապահովագրական ընկերությունների քանակը:
[3] Ներկայացված են գործող փոխանակման կետերը: Ներառված են նաև մասնաճյուղերը: Ներառված չեն ժամանակավորապես գործունեությունը դադարեցված փոխանակման կետերը:

ՀՀ ԲԱՆԿԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ [5]

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	31.05.13	30.06.13	(30.06.13) - (31.05.13)
Հիմնական կապիտալ	408418	413189	4771
Կանոնադրական հիմնադրամ	251627	251627	0
Շահույթ / վնաս [1]	113997	118048	4051
այդ թվում՝			
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ (վնաս)	7411	12145	4734
Տոկոսային եկամուտներ	102350	123720	21369
Տոկոսային ծախսեր	54533	65459	10925
Ոչ տոկոսային եկամուտներ	24402	30033	5631
Ոչ տոկոսային ծախսեր	42741	51166	8424
Այլ ծախսեր [2]	22066	24984	2917
Ընդհանուր պարտավորություններ [3]	**2186362**	**2227542**	**41180**
այդ թվում՝			
Բանկերի թղթակցային հաշիվներ	6326	7581	1255
Այլ պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ (ներառյալ ԿԲ)	422547	407244	-15303
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	303540	299581	-3960
Ցպահանջ պարտավորություններ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	402261	482256	79995
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներ	863589	856208	-7381
Ընդհանուր ակտիվներ [4]	**2594780**	**2640731**	**45951**
այդ թվում՝			
Կանխիկ դրամական միջոցներ	89199	94309	5110
Թղթակցային հաշիվներ բանկերում (ներառյալ ԿԲ)	373454	401681	28227
Այլ պահանջներ բանկերի նկատմամբ (ներառյալ ԿԲ)	101240	111115	9875
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	39577	42252	2674
Պետական արժեթղթեր	180947	186919	5972
այդ թվում՝ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր			
Այլ արժեթղթեր	7458	6618	-840
Վարկեր իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց	1615192	1610012	-5181
Վարկային ներդրումներ	**1735011**	**1719523**	**-15488**
այդ թվում՝			
Ստանդարտ վարկեր	1627196	1618383	-8813
Հսկվող վարկեր	68946	63287	-5659
Ոչ ստանդարտ վարկեր	27295	22681	-4615
Կասկածելի վարկեր	11573	15173	3599

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՆՈՐՄԱՏԻՎՆԵՐԻ ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆԸ

%

Ցուցանիշներ	Փաստացի ցուցանիշներ 31.05.13	Փաստացի ցուցանիշներ 30.06.13	ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված նվազագույն սահմանաչափերը
Ն1[1] (ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների հարաբերություն)	16.34	16.25	12
Ն2[1] (բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների հարաբերություն)	25.53	26.10	15
Ն2[2] (բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների գումարների հարաբերություն)	131.1	127.1	60

[1] Ներառված է նախորդ և ընթացիկ ժամանակաշրջանների շահույթի (վնասի) գումարը:

[2] Ընդգրկված են ակտիվների զուտ մասհանումները, շահութահարկը, հաշվարկված շահաբաժիններն ու արտասովոր եկամուտ/ծախսը:

[3] Ներառված են նաև ՀՀ կառավարության նկատմամբ պարտավորությունները, հաշվարկված վճարվելիք տոկոսները և այլ պարտավորությունները:

[4] Տվյալները ներկայացնում են բանկերի հաշվեկշռային ընդհանուր ակտիվները, որտեղ ընդգրկված են նաև նյութական ակտիվները և այլ պահանջները, հաշվարկված ստացվելիք տոկոսները:

[5] Ներկայացված են ՀՀ-ում գործող 22 բանկերի տվյալներ, որից մեկը պետական բանկ է:

ՀՀ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՅՈՒՅԱՆԻՇՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	**31.05.13**	**30.06.13**	**(30.06.13) - (31.05.13)**
Հիմնական կապիտալ	71988.2	72454.7	466.5
Կանոնադրական հիմնադրամ	57743.0	57978.0	235.0
Շահույթ / վնաս [1]	12196.4	12317.0	120.6
այդ թվում՝			
հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ (վնաս)	2867.1	3195.7	328.6
տոկոսային եկամուտներ	9918.2	12091.6	2173.4
տոկոսային ծախսեր	3785.5	4549.9	764.5
ոչ տոկոսային եկամուտներ	2945.0	3450.8	505.8
ոչ տոկոսային ծախսեր	4942.4	6172.5	1230.2
զուտ մասհանումներ	904.2	1064.2	159.9
այլ ծախսեր [2]	364.0	560.0	196.1
Ընդհանուր պարտավորություններ [3]	**116174.0**	**117135.4**	**961.4**
այդ թվում՝			
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	41104.3	41918.0	813.6
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցներ	29325.2	30081.7	756.5
Ցպահանջ պարտավորություններ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց նկատմամբ	734.2	781.0	46.9
Ժամկետային պարտավորություններ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց նկատմամբ	25199.3	25311.6	112.3
Ընդհանուր ակտիվներ [4]	**188162.2**	**189590.1**	**1427.9**
այդ թվում՝			
Կանխիկ դրամական միջոցներ	525.0	631.4	106.4
Բանկային հաշիվներ	7736.5	6648.8	-1087.8
Այլ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	41517.5	43509.9	1992.4
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4252.6	4600.4	347.7
Վարկեր	117864.9	117780.2	-84.7
Ֆինանսական վարձակալություն	8874.1	9238.3	364.2
Պետական արժեթղթեր	2925.8	3396.1	470.3
Այլ արժեթղթեր	142.5	135.5	-7.0
Վարկային ներդրումներ	**165119.8**	**167165.3**	**2045.5**
այդ թվում՝			
Ստանդարտ վարկեր	157984.9	159900.9	1916.0
Հսկվող վարկեր	4199.6	4336.3	136.7
Ոչ ստանդարտ վարկեր	1540.4	1384.4	-156.0
Կասկածելի վարկեր	1394.8	1543.6	148.8

ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՊԻՏԱԼԻ ՀԱՄԱՐԺԵՔՈՒԹՅԱՆ ՆՈՐՄԱՏԻՎԻ ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆԸ

%

Ցուցանիշ	**31.05.13**	**30.06.13**	**Սահմանաչափը**
Ն1[1] (ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների հարաբերություն) [5]	34.13	36.07	2 - 10

[1] Ներառված է նախորդ և ընթացիկ ժամանակաշրջանների շահույթի (վնասի) գումարը:

[2] Ընդգրկված են ակտիվների շահութահարկը և հաշվարկված շահաբաժինները:

[3] Ներկայացված են վարկային կազմակերպությունների հաշվեկշռային ընդհանուր պարտավորությունները, որտեղ ընդգրկված են նաև այլ պարտավորությունները, ՀՀ կառավարության նկատմամբ պարտավորությունները և հաշվարկված վճարվելիք տոկոսները:

[4] Ներկայացված են վարկային կազմակերպությունների հաշվեկշռային ընդհանուր ակտիվները, որտեղ ընդգրկված են նաև նյութական ակտիվները և այլ պահանջները, հաշվարկած ստացվելիք տոկոսները: Ընդհանուր ակտիվները պակասեցված են ռեզո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի գծով պարտավորությունների չափով:

[5] Ն1[1] նորմատիվի հաշվարկում ընդգրկված են միայն այն վարկային կազմակերպությունների ցուցանիշները, որոնք, համաձայն իրենց կանոնադրության, հրապարակային օֆերտայի միջոցով ներգրավում են փոխառություններ:

ՀՀ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՅՈՒՅԱՆԻՇՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	**31.05.13**	**30.06.13**	**(30.06.13) – (31.05.13)**
Դրամական միջոցներ	52	56	4.1
Բանկային հաշիվներ	1538	889	-650
Ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ	11832	11728	-104
Վերաապահովագրողների բաժինն ապահովագրական պահուստներում	2300	2326	26
Հատուցումների գծով պահանջներ	553	549	-4
Ավանդներ բանկերում	15359	14887	-472
Տրամադրված փոխառություններ	900	1196	296
Արժեթղթեր	1563	1337	-226
Ռեպո համաձայնագրով վաճառված արժեթղթեր	4764	4942	178
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր և ապահովագրության գծով կանխավճարներ	3798	3579	-219
Հիմնական միջոցներ	3068	3094	26
Հնարավոր կորուստների անհավաքագրելիության պահուստներ	-776	-723	53
Այլ ակտիվներ	5836	6389	553
Ընդամենը՝ ակտիվներ	**50789**	**50250**	**-538**
Դրամ	45102	44727	-375
Արտարժույթ	5687	5524	-163
Վճարվելիք գումարներ ապահովագրական հատուցումների գծով	308	273	-35
Համաապահովագրողներին, վերաապահովագրողներին փոխանցվելիք գումարներ	1167	1126	-41
Ներգրաված փոխառություններ և վարկեր	2811	3634	823
Ապահովագրական պահուստներ	23070	22287	-783
ՁԱՊ	17682	16726	-956
Պահանջների պահուստ	4210	4383	173
Այլ պահուստներ	1178	1179	1
Ռեպո համաձայնագրեր	4654	4976	322
Այլ պարտավորություններ	4194	3620	-574
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	**36203**	**35916**	**-288**
Դրամ	33628	33399	-229
Արտարժույթ	2575	2517	-58
Կանոնադրական կապիտալ	13232	13232	0
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթ/վնաս	-35	-278	-243
Նախորդ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթ/վնաս	683	683	0
Այլ	706	698	-8
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ	**14586**	**14335**	**-251**
Այլ ցուցանիշներ			
Ապահովագրական գումարներ	8074622	8275608	200986
Ապահովագրավճարների համախառն մեծությունը	20912	22708	1796
Վերաապահովագրողին փոխանցված ապահովագրավճարներ	1086	1318	232
Ապահովագրական հատուցումների համախառն մեծությունը	8037	9656	1619
Վերաապահովագրողի բաժինն ապահովագրական հատուցումներում	290	372	82

ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՅՈՂ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	Դ 12	Հ 13	Փ 13	Մ 13	Ա 13	Մ 13	Հ 13
Հաշվեկշռային ընդհանուր կապիտալ	**3797.8**	**3766.7**	**3665.5**	**4084.7**	**3910.7**	**3911.8**	**4167.0**
Չբաշխված շահույթ (վնաս), այդ թվում՝	616.6	664.5	646.6	711.9	732.0	602.9	643.8
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի շահույթ	348.5	52.2	31.3	139.8	145.1	261.3	309.4
Միջնորդավճարներ և եկամուտներ ՆՕ մատուցումից (հիմնական և ոչ հիմնական)	334.7	18.0	229.5	737.4	0.8	759.2	749.3
Արժեթղթերի վաճառքից ստացված զուտ եկամուտներ	2238.9	33.4	217.8	126.7	0.2	225.3	391.6
Կանոնադրական կապիտալ	2767.1	2777.1	2777.1	2792.1	2216.1	2216.1	2942.1
Ընդհանուր պարտավորություններ	**19811.5**	**21036.5**	**22933.4**	**21709.6**	**21887.3**	**22582.5**	**23323.8**
Ռեզիդենտ բանկերից ներգրավված վարկեր	1156.8	829.1	1047.7	1557.5	1508.3	1892.7	1860.3
Ռեպո համաձայնագրեր ռեզիդենտ բանկերի հետ	17424.0	19631.9	21221.0	19489.5	19901.8	20301.1	20937.7
Հաշվեկշռային ընդհանուր ակտիվներ	**23609.3**	**24803.2**	**26598.9**	**25794.4**	**25798.0**	**26494.3**	**27490.7**
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6.5	6.0	5.9	2.7	2.5	2.6	2.3
Բանկային հաշիվներ	732.5	884.0	1121.8	730.5	711.5	376.6	476.5
Ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթեր	18467.0	19713.7	21365.2	19774.6	19786.1	20546.4	21234.9
Ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթեր	-	-	-	0.0	0.0	0.0	0.0
Պետական արժեթղթեր	2607.5	1838.2	1735.7	2807.2	2741.9	3128.0	2999.9
Այլ արժեթղթեր	889.7	1051.1	845.5	310.5	872.8	837.8	816.3

ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՅՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ԿՈՂՄԻՑ ԿՆՔՎԱԾ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐ

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	Դ 12	Հ 13	Փ 13	Մ 13	Ա 13	Մ 13	Հ 13
Ներդրումային բանկերի կողմից կնքված գործարքներ	473047.2	400708.2	353854.4	368790.1	446682.5	493944.3	403690.5
բաժնային արժեթղթեր	521.6	1673.8	416.4	407.3	440.6	4660.6	663.7
այդ թվում՝ բորսայական	79.4	833.4	0.0	0.3	0.4	34.3	158.1
կորպորատիվ պարտատոմսեր	33330.1	26100.5	14646.9	36297.7	40002.0	42639.2	17352.6
այդ թվում՝ բորսայական	948.4	41.2	1061.5	8.7	1508.3	-	14.4
պետական պարտատոմսեր	46527.2	34721.2	22366.7	32297.9	48975.9	27665.8	28438.4
այդ թվում՝ բորսայական	1129.4	404.1	234.7	-	836.6	1458.6	1025.0
ռեպո/հակադարձ ռեպո գործարքներ	392668.3	338212.8	316424.4	299787.1	357264.0	418978.7	357235.7
այդ թվում՝ բորսայական	-	-	-	8.6	222.5	-	504.6
Ներդրումային ընկերությունների կողմից կնքված գործարքներ	25114.5	26781.4	34250.2	28766.1	27703.3	29585.1	25087.2
բաժնային արժեթղթեր	360.4	761.0	0.0	0.2	863.2	34.8	158.1
այդ թվում՝ բորսայական	349.7	754.6	-	0.2	862.4	34.8	158.1
կորպորատիվ պարտատոմսեր	465.7	84.7	28.6	23.2	132.9	67.0	99.9
այդ թվում՝ բորսայական	344.3	82.9	28.6	23.2	132.9	67.0	17.1
պետական պարտատոմսեր	5649.0	1740.2	1902.3	1404.9	966.4	1210.4	879.9
այդ թվում՝ բորսայական	-	-	-	-	-	-	206.0
ռեպո/հակադարձ ռեպո գործարքներ	18639.5	24195.4	32319.3	27337.9	25740.8	28272.9	23949.4
այդ թվում՝ բորսայական	-	-	-	8.6	-	-	-

ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԵՐՑՎԱԾ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	Դ 12	Հ 13[1]	Փ 13[2]	Մ 13	Ա 13[3]	Մ 13[4]	Հ 13
ՀԿ վերցված դրամական միջոցներ	77.2	62.8	65.5	76.2	78.4	86.9	78.0
ՀԿ վերցված արժեթղթեր	2620.7	2732.8	2531.0	2389.7	2548.5	2444.2	2474.0
այդ թվում՝ ՊՊ	2617.6	2729.9	2528.1	2386.7	2545.5	2441.1	2471.2

ՊԱՀՈՒՍՏԱՅԻՆ ՎԵՐՑՎԱԾ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐ

Ցուցանիշներ	Դ 12	Հ 13[1]	Փ 13[2]	Մ 13	Ա 13[3]	Մ 13[4]	Հ 13
Պետական արժեթղթեր *(մլն ՀՀ դրամ)*	59659.2	59992.6	54685.3	59001.1	51630.7	50464.4	48703.7
Ոչ պետական արժեթղթեր *(մլն հատ)*	60.3	55.4	56.5	70.7	54.2	54.4	34.7

[1] Պահառության վերցված պետական արժեթղթերը ներկայացված են 03.02.2013թ. դրությամբ:
[2] Պահառության վերցված պետական արժեթղթերը ներկայացված են 03.03.2013թ. դրությամբ:
[3] Պահառության վերցված պետական արժեթղթերը ներկայացված են 05.05.2013թ. դրությամբ:
[4] Պահառության վերցված պետական արժեթղթերը ներկայացված են 02.06.2013թ. դրությամբ:

ԳՐԱՎԱՏՆԵՐԻ ՅՈՒՅԱՆԻՇՆԵՐ

մլն ՀՀ դրամ

ժամկետ	Տրամադրված վարկերի ծավալ	Ներգրավված միջոցներ
2013		
Հունվար	15803	9424
Փետրվար	16357	9887
Մարտ	16572	10404
Ապրիլ	16414	10541
Մայիս	16077	10458
Հունիս	15654	10098

ԱՐՏԱՐԺՈՒՅԹԻ ՓՈՒՆԱՆԱԿՄԱՆ ԿԵՏԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Ցուցանիշներ	Դ 12	Հ 13	Փ 13	Մ 13	Ա 13	Մ 13	Հ 13
Շրջանառության ծավալ (հազար միավոր)							
ԱՄՆ դոլար	85534	52215	58715	66015	63397	65693	68378
Եվրո	8743	5267	6295	6541	6618	6963	7582
ՌԴ ռուբլի	1392129	908598	812480	854701	871446	915861	1137609
Առքի միջին փոխարժեք							
ԱՄՆ դոլար	404.95	405.24	405.64	413.28	414.44	414.83	411.12
Եվրո	528.78	537.09	541.14	534.39	537.65	536.86	540.07
ՌԴ ռուբլի	12.95	13.18	13.31	13.29	13.10	13.13	12.59
Վաճառքի միջին փոխարժեք							
ԱՄՆ դոլար	406.51	406.68	407.09	414.84	415.82	416.25	412.67
Եվրո	531.11	539.90	543.70	537.10	539.22	539.56	542.70
ՌԴ ռուբլի	12.99	13.21	13.36	13.34	13.14	13.17	12.65

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐՈՎ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐ

Ցուցանիշներ	Հունվար 2013	Փետրվար 2013	Մարտ 2013	Ապրիլ 2013	Մայիս 2013	Ամսական շրջանառությունը		Փոփոխությունը (%)
						Հունիս 2013	Հունիս 2012	Ամսական
ԿԲ էլեկտրոնային վճարումների համակարգով *(առանց բորսայական փոխանցումների)*								
գումար *(մլն ՀՀ դրամ)*	490123	602321	639813	736375	656325	659055	654123	*0.75*
քանակ	395277	341644	385466	421710	410792	424671	488910	*-13.14*
ԿԲ համախառն թղթային համակարգ								
գումար *(մլն ՀՀ դրամ)*	1459353	1401710	1643623	1700716	1597764	1725339	1922087	*-10.24*
քանակ	10077	10295	12103	10755	10846	10843	12943	*-16.22*
ԿԲ Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգ								
գումար *(մլն ՀՀ դրամ)*	47707	57336	75049	51705	40278	47462	64447	*-26.35*
քանակ	250	337	323	314	207	224	261	*-14.18*
Ընդամենը փոխանցումներ								
գումար *(մլն ՀՀ դրամ)*	1997183	2061367	2358485	2488797	2294367	2431856	2640657	*-7.91*
քանակ	405604	352276	397892	432779	421845	435738	502114	*-13.22*
Բորսայական գործառնությունների հետ կապված փոխանցումներ								
գումար *(մլն ՀՀ դրամ)*	4004131	4384846	4698398	4993115	4671657	4986272	4955720	*0.62*
քանակ	1537	1716	1694	1755	1599	1809	1762	*2.67*
Ընդհանուր փոխանցումներ (ներառյալ բորսայական փոխանցումները)								
գումար *(մլն ՀՀ դրամ)*	6001314	6446214	7056883	7481911	6966025	7418129	7596377	*-2.35*
քանակ	407141	353992	399586	434534	423444	437547	503876	*-13.16*

ՀՀ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ԱՆԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՎ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐ

Ցուցանիշներ	Հունվար 2013	Փետրվար 2013	Մարտ 2013	Ապրիլ 2013	Մայիս 2013	Ամսական շրջանառությունը		Փոփոխությունը (%)
						Հունիս 2013	Հունիս 2012	Ամսական
Թղթային վճարային հանձնարարականներ								
գումար *(մլն ՀՀ դրամ)*	1723038	1608790	1803148	1865689	1792787	1950703	2097225	*-6.99*
քանակ	233132	275647	366884	362263	360029	343605	319866	*7.42*
Էլեկտրոնային վճարային հանձնարարականներ								
գումար *(մլն ՀՀ դրամ)*	686388	790282	902196	1025267	893087	981016	858573	*14.26*
քանակ	629034	615337	687355	737286	730083	758155	703572	*7.76*
Փոխանցումներ չեկերով								
գումար *(մլն ՀՀ դրամ)*	1724	1984	2208	2040	1956	2086	1945	*7.28*
քանակ	412	1037	807	1024	1044	911	884	*3.05*
Այլ դեբետային փոխանցումներ								
գումար *(մլն ՀՀ դրամ)*	0	0	0	0	0	0	0	*0.00*
քանակ	0	0	0	0	0	0	0	*0.00*
Քարտերով անկանխիկ գործառնություններ								
գումար *(մլն ՀՀ դրամ)*	6730	6287	7620	8690	9165	8351	7397	*12.90*
քանակ	259765	211474	268196	280340	269772	288795	223689	*29.11*
Ընդամենը								
գումար *(մլն ՀՀ դրամ)*	2417880	2407342	2715172	2901687	2696995	2942157	2965140	*-0.78*
քանակ	1122343	1103495	1323242	1380913	1360928	1391466	1248011	*11.49*
Քարտերով կատարված գործարքներ ՀՀ-ում								
գումար *(մլն ՀՀ դրամ)*	65935	67506	92130	91047	85114	89111	81548	*9.27*
քանակ	1337436	1257554	1768028	1733084	1548809	1705528	1529093	*11.54*
Շրջանառվող քարտեր								
ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ	1329295	1351557	1391211	1278069	1283042	1483402	1133767	*30.84*

[1] *Կատարվել է ճշգրտում մեկ տարվա կտրվածքով (2012 թ.):*

ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԵՎ ՕՏԱՐԵՐԿՐՅԱ ԲԱՆԿԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ԹՈՂԱՐԿՎԱԾ ՎՃԱՐԱՅԻՆ ՔԱՐՏԵՐՈՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՀՀ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ԸՍՏ ՄԱՍՄԱՐԿՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ

Սպասարկման միջոցներ	2012	2013					
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ
ATM-ով							
Ծավալ *(մլն ՀՀ դրամ)*	96952	49925	53040	72493	71127	65910	70110
Քանակ	1071067	1071068	1019710	1463308	1432339	1268845	1411020
այդ թվում՝							
ATM-ով կանխիկի մուտքագրում							
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Քանակ	0	0	0	0	0	0	0
ATM-ով կանխիկացում							
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	96772	49812	52923	72347	70953	65742	69935
Քանակ	1670006	1043694	1009858	1452447	1411224	1246551	1380365
ATM-ով անկանխիկ գործառնություններ							
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	180	112	117	146	174	168	175
Քանակ	31980	27374	9852	10861	21115	22294	30655
POS տերմինալով և իմպրինտերով							
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	24805	14499	12973	17882	17925	17514	16928
Քանակ	253617	186855	163077	209456	201464	188102	194535
POS տերմինալով / իմպրինտերով կանխիկացում							
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	17059	9393	8295	12163	11405	10206	10826
Քանակ	66132	33977	36222	47385	41520	32486	36368
POS տերմինալով / իմպրինտերով անկանխիկ գործառնություններ							
Ծավալ *(մլն ՀՀ դրամ)*	7746	5106	4677	5719	6520	7308	6103
Քանակ	187485	152878	126855	162071	159944	155616	158167
Ինտերնետ միջավայրում գործառնություններ							
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	1653	1511	1493	1755	1996	1689	2073
Քանակ	78314	79513	74767	95264	99281	91862	99973
Ընդամենը							
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	123409	65935	67506	92130	91047	85114	89111
Քանակ	1402998	1337436	1257554	1768028	1733084	1548809	1705528

ՀՀ ԲԱՆԿԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ԹՈՂԱՐԿՎԱԾ ՔԱՐՏԵՐՈՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՈՒՄ

Սպասարկման միջոցներ	2012	2013					
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ
Կանխիկացում							
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	1673	1597	1257	1778	1701	1447	1618
Քանակ	17264	16055	12450	19774	18427	14702	17375
Անկանխիկ գործառնություններ							
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	3674	5129	2751	3294	3273	3054	3091
Քանակ	87011	102288	61650	77517	69255	70118	71405
Ընդամենը							
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	5347	6726	4008	5072	4975	4501	4709
Քանակ	104275	118343	74100	97291	87682	84820	88780

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

•
ՀՀ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ
ԲԱՆԿ

Երևան 10
Վ. Սարգսյան փող. 6
http://www.cba.am

•
Չափսը՝ 60 x 84 1/8:
15.81 պայմ. տպ. մամուլ:
Տպաքանակ՝ 140:

© «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ» հրատարակչություն, 2013